ЕЖЕГОДНИКЪ
ОБЩЕСТВА ЗЕМЛЕДѢЛЬЧЕСКИХЪ КОЛОНІЙ
И
РЕМЕСЛЕННЫХЪ ПРІЮТОВЪ
за 1902 годъ.

(изданный Правленіемъ Общества).

ROCZNIK
TOWARZYSTWA OSAD ROLNYCH
i
PRZYTUŁKÓW RZEMIEŚLNICZYCH
za rok 1902.

(wydany przez Zarząd Towarzystwa).

WARSZAWA.
Druk J. Sikorskiego, Warecka 14.

1903.

ЕЖЕГОДНИКЪ
ОБЩЕСТВА ЗЕМЛЕДѢЛЬЧЕСКИХЪ КОЛОНІЙ
И
РЕМЕСЛЕННЫХЪ ПРІЮТОВЪ
за 1902 годъ.

(изданный Правленіемъ Общества).

ROCZNIK
TOWARZYSTWA OSAD ROLNYCH
i
PRZYTUŁKÓW RZEMIEŚLNICZYCH
za rok 1902.

(wydany przez Zarząd Towarzystwa).

WARSZAWA.
Druk J. Sikorskiego, Warecka 14.

1903.

Дозволено Цензурою.
Варшава, 29 Іюля 1903 года.

ОГЛАВЛЕНІЕ.

I. **Правительственныя Постановленія.** 2

II. **Отчеты.**

№ 1. Отчетъ о дѣятельности Общества Земледѣльческихъ Колоній и Ремесленныхъ Пріютовъ, представленный въ засѣданіи Комитета, $^{15}/_{28}$ Іюня 1903 г. Предсѣдательствующимъ въ Правленіи, Стат. Совѣт. В. Т. Яновскимъ 4
№ 2. Отчетъ Директора Земледѣльческо-Ремесленной колоніи Студзенецъ 90
№ 3. Отчетъ Смотрительницы пріюта Пуща 118
№ 4. Движеніе суммъ Общества въ теченіи отчетнаго 1902 г. 132
Балансъ закрытія 144
№ 5. Отчетъ Ревизіонной Комиссіи для повѣрки счетовъ Общества Земледѣльческихъ Колоній и Ремесленныхъ Пріютовъ за 1902 годъ 156

III. **Списокъ пожертвованій, внесенныхъ въ 1902 г. въ пользу Общества Земледѣльческихъ Колоній.**

№ 1. Наличными изъ кружекъ 162
№ 2. Отъ разныхъ лицъ и учрежденій: a) Наличными . . 178
b) натурою . . . 182

IV. **Вѣдомость годичной складки**

отъ почетныхъ Членовъ Общества Земледѣльческихъ Колоній и Ремесленныхъ Пріютовъ, поступившей въ уплату и сложенной со счетовъ въ 1902 г., а также числящейся въ недоимкѣ къ 1 Января 1903 г. . . . 186

V. **Прелегенты, читавшіе въ 1902 г. въ Варшавѣ**

лекціи въ пользу Об. Земледѣльческихъ Колоній . . 196

VI. Составъ Общества въ 1902 г.

№ 1 a) Комитетъ 198
b) Правленіе Общества 198
№ 2. Личный составъ Студзенецкой колоніи 200
№ 3. Личный составъ пріюта Пуща 202
№ 4. Члены Корреспонденты Общества 204
№ 5. Постоянные титулярные Члены 210
№ 6. Почетные Члены Общ. приглашенные, (honoris causa) 216
№ 7. Обыкновенные Почетные Члены:
a) Городъ Варшава 218
b) Губерніи Царства Польскаго . . 222

SPIS RZECZY.

I. Postanowienia Rządowe. 3

II. Sprawozdania.

№ 1. Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Osad Rolnych i Przytułków Rzemieślniczych za rok 1902, przedstawione na posiedzenia Komitetu z dnia $^{15}/_{28}$ Czerwca 1903 roku, przez Win. Janowskiego, Przewodniczącego w Zarządzie 5
№ 2. Sprawozdanie Dyrektora Osady Rolniczo-Rzemieślniczej w Studzieńcu 91
№ 3. Sprawozdanie Przełożonej przytułku Puszcza . . 119
№ 4. Ruch funduszów Towarzystwa w ciągu r. 1902 . . 133
Bilans zamknięcia 151
№ 5. Sprawozdanie Komissyi Rewizyjnej Rachunków Towarzystwa Osad Rolnych i Przytułków Rzemieślniczych, za rok 1902 157

III. Wykaz ofiar złożonych w r. 1902 na rzecz Tow. Osad Rolnych.

№ 1. Gotowizną ze skarbonek 163
№ 2. Od różnych osób i stowarzyszeń: a) Gotowizną . . 179
b) w naturze . . 183

IV. Wykaz składek rocznych

od Członków Honorowych Towarzystwa Osad Rolnych i Przytułków Rzemieślniczych, pobranych i umorzonych w 1902 roku, jakoteż zalegających po dzień 1 Stycznia 1903 roku 187

V. Prelegenci, którzy w r. 1902

mieli odczyty w Warszawie na dochód Osad Rolnych 197

VI. Skład Towarzystwa w 1902 roku.

№ 1. a) Komitet 199
b) Zarząd Towarzystwa 199
№ 2. Skład osobisty osady Studzieniec 201
№ 3. Skład osobisty przytułku Puszcza 203
№ 4. Członkowie Korrespondenci 205
№ 5. Członkowie Honorowi stali 211
№ 6. Członkowie Honorowi zaproszeni (honoris causa) . 217
№ 7. Członkowie Honorowi zwyczajni:
a) Miasto Warszawa 237
b) Gubernije Królestwa Polskiego . 241

ЕЖЕГОДНИКЪ—ROCZNIK.

I.

ПРАВИТЕЛЬСТВЕННЫЯ ПОСТАНОВЛЕНІЯ.

28 Февраля 1901 г. ВЫСОЧАЙШЕ повелѣно: предоставить Министру Юстиціи утвержденіе уставовъ учредительныхъ Обществъ Земледѣльческихъ Колоній и ремесленныхъ пріютовъ и обществъ покровительства лицамъ, освобождаемымъ изъ названныхъ Колоній и пріютовъ и изъ тюремъ; сосредоточить производство всѣхъ дѣлъ, касающихся означенныхъ обществъ, въ Министерствѣ Юстиціи по Главному Тюремному Управленію.

(Означенный законъ опубликованъ въ Собраніи Узаконеній и распоряженій Правительства за 1902 годъ первое полугодіе) № 12 ст. 115).

I.

POSTANOWIENIA RZĄDOWE.

D. 28 Lutego 1901 r. NAJWYŻEJ rozkazano: upoważnić Ministra Sprawiedliwości do zatwierdzania ustaw Towarzystw Osad Rolnych i Przytułków Rzemieślniczych, oraz towarzystw opieki nad osobami, opuszczającemi rzeczone Osady i Przytułki, oraz więzienia; sprawy dotyczące rzeczonych towarzystw — poddać jurysdykcyi Ministerjum Sprawiedliwości—w Głównym Zarządzie więzień.

(Wspomnione prawo ogłoszonem zostało w Zbiorze praw i rozporządzeń rządowych za rok 1902 (półrocze pierwsze) № 12 § 115).

4

II.

ОТЧЕТЫ.

№ 1.

ОТЧЕТЪ

о дѣятельности Общества Земледѣльческихъ Колоній и Ремесленныхъ Пріютовъ въ Варшавѣ за 1902 годъ, представленный въ засѣданіи Комитета $^{15}/_{28}$ Іюня 1903 года,

Предсѣдательствующимъ въ Правленіи, Стат. Совѣт.

В. Т. Яновскимъ.

Приступая къ отчету, мы должны нѣсколько словъ посвятить памяти умершихъ, преждевременно насъ покинувшихъ лицъ, которыхъ заботливость и дѣятельное участіе въ дѣлахъ Земледѣльческихъ Колоній останутся навсегда въ неизгладимой памяти нашего Общества.

12 Марта прошлаго года скончался послѣ тяжкой и продолжительной болѣзни *Владиславъ Андрыхевичъ*, многолѣтній, дѣятельный членъ Комитета и Ревизіонной Комиссіи. Автора отчета соединяли съ усопшимъ узы многолѣтняго товарищества и дружбы сердечной, поэтому мы не станемъ, по причинѣ легко подразумѣваемой, исчислять заслугъ усопшаго на общественномъ поприщѣ, и ограничимся лишь замѣчаніемъ, что Земледѣльческія Колоніи потеряли въ немъ сердечнаго друга и незамѣнимаго совѣтника.

Въ концѣ 1902 года, 4 Декабря скончался въ колоніи Студзенецъ, послѣ двухмѣсячной болѣзни, *Станиславъ Стржешев-*

II.

SPRAWOZDANIA.

№ 1.

SPRAWOZDANIE

z działalności Towarzystwa Osad Rolnych i Przytułków Rzemieślniczych w Warszawie za rok 1902, przedstawione na posiedzeniu Komitetu d. $^{15}/_{28}$ Czerwca 1903 roku

PRZEZ

W. Janowskiego,

Przewodniczącego w Zarządzie.

Na wstępie sprawozdania naszego niech nam wolno będzie poświęcić słów kilka wspomnieniu o naszych umarłych, którzy odbieżali nas przedwcześnie, a których życzliwość i udział gorliwy w sprawach Osad Rolnych pozostaną w niezatartej pamięci Towarzystwa naszego.

W dniu 12 Marca r. z. zmarł po ciężkiej i przewlekłej chorobie ś. p. *Władysław Andrychiewicz*, wieloletni członek czynny Komitetu i Komissyi Rewizyjnej. Sprawozdawcę łączył z nieboszczykiem stosunek kilkunastoletni koleżeństwa i przyjaźni serdecznej, wstrzymujemy się więc z pobudek łatwo zrozumiałych od wyliczenia zasług zmarłego na polu społecznem, ograniczając się wzmianką, że Osadom Rolnym ubył przyjaciel serdeczny i doradca wybróbowany.

W końcu 1902 roku — w dniu 4 grudnia zmarł w Studzieńcu, po dwumiesięcznej chorobie, ś. p. *Stanisław Strzeszewski*, od

скій,состоявшій три года Директоромъ Колоніи Студзенецъ. Скончавшійся Директоръ оставилъ по себѣ память добраго, заботливаго, свободнаго отъ сентиментальности, опекуна молодежи, ввѣренной его попеченію; мальчики наши почитали его и любили, одаряя его довѣріемъ, что въ свою очередь облегчало покойному—Директору дѣло нравственнаго воспитанія этой молодежи; покойникъ принималъ дѣятельное участіе въ заботахъ объ улучшеніи пищи воспитанниковъ, содержанія чистоты тѣла, бѣлья и одежды. Любезность въ обращеніи и нѣкоторая врожденная общительность, свойственныя покойнику, снискали ему признательность и доброжелательность у подчиненныхъ и сотрудниковъ. Почилъ покойный Стржешевскій на кладбищѣ Колоніи, о которомъ старательно заботился при жизни.

Третьимъ дѣятельнымъ нашимъ сотрудникомъ въ Земледѣльческихъ Колоніяхъ, преждевременно умершимъ 27 Марта текущаго года въ Варшавѣ, былъ *Іосифъ Грущинскій* — многолѣтній Секретарь Правленія и Комитета. Извѣстное это было лицо и весьма популярное въ Варшавѣ. Любезность его для всякаго, кто лишь оказалъ хотябы малѣйшую доброжелательность, либо услугу Земледѣльческимъ Колоніямъ, стала почти пословицей, такъ какъ покойникъ былъ искренно и всею душою преданнымъ учрежденію, которому служилъ вѣрно многіе годы, живо чувствовалъ его успѣхи и неудачи, будто второй семьи своей... эта именно привязанность его была источникомъ того сердечнаго необыкновенно, почти патріархальнаго отношенія покойника къ бывшимъ воспитанникамъ и воспитанницамъ нашихъ заведеній, которымъ онъ никогда не отказывалъ въ совѣтѣ, ни въ услугѣ. Въ патронатѣ со смертью покойнаго Грущинскаго открылось порожнее мѣсто, и не скоро намъ удастся его замѣстить.

Но отвернемъ печальные наши взоры отъ свѣжихъ могилъ и глянемъ въ жизнь дорогой для насъ институціи за истекшій годъ. Этотъ годъ украшенъ былъ прежде всего рѣдкимъ юбилеемъ Предсѣдателя Комитета Общества Земледѣльческихъ колоній Г. Людвика Гурскаго, 60-лѣтній общественной службы Досточтимаго Юбиляра. Земледѣльческія Колоніи приняли также дѣятельное участіе въ юбилейныхъ празднествахъ, вручивъ Юбиляру 27 ноября м. г. подобающій

lat trzech Dyrektor Osady Studzieniec. Zmarły Dyrektor pozostawił po sobie pamięć dobrego, troskliwego, wolnego wszakże od czułostkowości, opiekuna młodzieży, pieczy jego powierzonej; chłopcy nasi szanowali go i kochali zarazem, darząc go zaufaniem, co znowuż ułatwiało, ś. p. Dyrektorowi sprawę wychowania moralnego tejże młodzieży; nieboszczyk brał udział gorliwy w zabiegach około poprawy żywności wychowanców, utrzymania czystości ciała, bielizny i odzieży. Słodycz w obejściu się i pewna wrodzona towarzyskość, które cechowały nieboszczyka, zjednały mu życzliwość i przychylność u podwładnych i współpracowników. Spoczął ś. p. Strzeszewski na cmentarzu osadzkim, który za życia pielęgnował jak najstaranniej.

Trzecim wreszcie gorliwym współpracownikiem naszym w Osadach Rolnych, zmarłym przedwcześnie w dniu 27 Marca r. b. w Warszawie, był ś. p. *Józef Gruszczyński* — wieloletni Sekretarz Zarządu i Komitetu. Znana to była postać i bardzo popularna w Warszawie. Uprzejmość jego dla każdego, ktokolwiek bądź okazał choćby najmniejszą przychylność, lub przysługę, Osadom Rolnym, była prawie przysłowiową, nieboszczyk bowiem był szczerze i duszą całą przywiązany do instytucyi, której służył wiernie przez lat wiele, odczuwał żywo jej dolę i niedolę, niby drugiej rodziny swojej przybranej... z tego właśnie przywiązania jego wypływał i ten serdeczny niezwykle, nieledwie patryarchalny stosunek nieboszczyka do byłych wychowańców i wychowanek zakładów naszych, którym nigdy rady swej i usług nie odmawiał. W patronażu ze śmiercią ś. p. Gruszczyńskiego otworzyła się na razie pustka, którą nieprędko zapełnić zdołamy....

Ale odwróćmy wzrok smętny od świeżych mogił i przyjrzyjmy się snadnie życiu drogiej nam instytucyi za rok ubiegły. Rok ten opromienionym był przedewszystkiem rzadkim i pięknym jubileuszem złotych godów prezesa Komitetu Towarzystwa Osad Rolnych p. Ludwika Górskiego w naszem społeczeństwie, czyli innemi słowy 60-cio lecia pracy społecznej czcigodnego Jubilata. Osady Rolne wzięły także udział czynny w zbiorowym obchodzie jubileuszowym, składając Solenizantowi w dniu 27 Listopada r. z. odpowiedni adres; w tymże dniu w kościołku

адресъ; въ тотъ же день въ костелѣ въ Колоніи Студзенецъ, воздвигнутомъ Предсѣдателемъ Гурскимъ, и въ костелѣ въ Пущѣ, совершены были торжественныя молебствія въ честь Юбиляра, въ которыхъ приняли участіе воспитанники и воспитанницы, а также начальство обоихъ заведеній нашихъ въ полномъ составѣ. На этомъ мѣстѣ мы еще разъ отъ имени Правленія Общества Земледѣльческихъ колоній и обоихъ нашихъ воспитательныхъ заведеній выражаемъ Досточтимому Руководителю горячія пожеланія—„многія лѣта".

Въ составъ Комитета, на мѣсто покойнаго Владислава Андрыхевича, приглашенъ Ординатъ Адамъ гр. Красинскій; на мѣсто отказавшагося, по причинѣ многочисленныхъ занятій, Д-ра Теодора Дунина, приглашенъ кн. Матвѣй Радзивиллъ (младшій).

Въ составъ Ревизіонной Коммиссіи приглашены: гг. Валенты Гарчинскій, Феликсъ Бобровскій и Францъ Нowoдворскій, въ отсуствіе же послѣдняго временно въ Варшавѣ, замѣстилъ его г. Янушъ Сливинскій.

Личный составь Комитета и Правленія остался безъ перемѣны.

Комитетъ въ отчетномъ году имѣлъ два засѣданія, Делегація Комитета—столько же засѣданій: кромѣ того, въ началѣ текущаго года было по одному Засѣданію Делегаціи Комитета, относящимся къ дѣламъ 1902 года.

Въ этихъ засѣданіяхъ было постановлено, между прочимъ:

утвердить балансъ и счеты Общества за 1901 годъ, а равно отчетъ Правленія за тотъ же годъ и по патронату, уполпомочить Правленіе къ опубликованію этихъ документовъ и поквитовать Правленіе;

утвердить приходо — расходную смѣту Общества Земл. Кол. на 1903 годъ, въ отношеніи доходовъ — на общую сумму 49,985 р. 17 к., въ отношеніи расходовъ 57.750 р. 02 к., и на непредвидѣнные расходы—435 руб.;

уполномочить Правленіе открыть въ колоніи Студзенецъ новую Семью X-ую, и расходовать съ этой цѣлью 300—500 руб.;

признавая неотлагательность доклада Правленія относительно постройки новаго домика въ колоніи Студзенецъ, послѣдняго по общему плану колоніи, насупротивъ домика имени супруговъ Вечорковскихъ, для помѣщенія школьныхъ залъ,

w Osadzie Studzieniec, fundowanym przez Prezesa Górskiego, i w kościele w Puszczy odprawione zostały uroczyste nabożeństwa na intencyą Jubilata, w których wzięli udział wychowańcy i wychowanki, oraz zwierzchność obu zakładów naszych in gremio. Na tem miejscu niech nam będzie wolno złożyć raz jeszcze w imieniu Zarządu Towarzystwa Osad Rolnych i obu zakładów naszych wychowawczych Czcigodnemu Przewodnikowi gorące życzenia — „ad multos annos!"

Do Komitetu, na miejsce zmarłego ś. p. Władysława Andrychiewicza, zaproszono Ordynata Adama hr. Krasińskiego; na miejsce zaś ustępującego z powodu licznych zajęć D-ra Teodora Dunina, zaproszono Księcia Macieja Radziwiłła (młodszego).

Do Komissyi Rewizyjnej powołano: pp. Walentego Garczyńskiego, Feliksa Bobrowskiego i Franciszka Nowodworskiego, pod nieobecność zaś chwilową tego ostatniego w Warszawie, zastępstwo przyjął na siebie p. Radca Janusz Śliwiński.

Skład Delegacyi Komitetu i Zarządu pozostał bez zmiany. Komitet w roku sprawozdawczym odbył dwa posiedzenia. Delegacya Komitetu— tyleż posiedzeń; nadto, w początku roku bieżącego odbyły się po jednem posiedzeniu: Delegacyi i Komitetu. odnoszące się do spraw roku 1902.

Na tych posiedzeniach postanowionem zostało, między innemi:

bilans i rachunki Towarzystwa za rok 1901, jako też sprawozdanie Zarządu za tenże rok z działalności T-wa i z patronażu zatwierdzić, upoważnić Zarząd do ogłoszenia tych dokumentów drukiem i udzielić Zarządowi pokwitowanie;

zatwierdzić projekt budżetu T-wa Osad Rol. na rok 1903, obejmujący w dochodach summę ogólną — 49,985 rub. 17 kop., w wydatkach — 57,750 rub. 02 kop., w wydatkach zaś nadzwyczajnych—435 rub.;

upoważnić Zarząd do otwarcia w Osadzie Studzieniec nowej Rodziny—X-ej i do wydatkowania na ten cel 300—500 rub,

uznając nagłość wniosku Zarządu co do budowy nowego domku w Osadzie Studzieniec, ostatniego według planu ogólnego Osady, wprost domku imienia małż. Wieczorkowskich, na pomieszczenie sal szkolnych, Rodziny, a ewentualnie mieszkania

Семьи и эвентуально квартиры для Духовника Колоніи, уполномочить Правленіе свозить кирпичъ, известь и другіе матеріалы (см. протоколъ засѣданія отъ 28 Іюня 1902 г.); въ слѣдующемъ однако засѣданіи отъ 18 Января 1903 года постройка указаннаго домика отсрочена, по недостатку средствъ;

дополнено рѣшеніе Комитета отъ 20 марта 1898 г., касающееся посѣщенія нашихъ заведеній Членами Делегаціи Комитета, такимъ образомъ, что впредь каждый членъ Делегаціи, отправляющійся осматривать заведенія, долженъ заранѣе войти объ этомъ въ соглашеніе съ Предсѣдателемъ Комитета;

наконецъ, въ виду возрастающаго постоянно числа воспитанниковъ въ Патронатѣ и необходимости оказать помощь Правленію въ исполненіи трудныхъ обязанностей опеки постановлено по докладу Предсѣдательствующаго въ Правленіи, учредить комиссію для разработки проекта организаціи патроната, въ лицѣ Станислава гр. Лубенскаго, въ качествѣ Предсѣдательствующаго, Судьи Александра Мольденгавера и г. Феликса Бобровскаго, и при участіи Предсѣдательствующаго въ Правленіи Викентія Яновскаго.

Засѣданія Правленія въ отчетномъ году происходили, какъ обыкновенно, ежемѣсячно; въ сихъ засѣданіяхъ кромѣ текущихъ дѣлъ, Предсѣдательствующій давалъ подробные отчеты о посѣщеніяхъ своихъ Студзенца и Пущи, которыхъ въ 1902 году было 11, и по Патронату. Переписка Правленія была очень обширна. Правленіе не упускало изъ виду матеріальныхъ и моральныхъ нуждъ воспитанниковъ и воспитанницъ нашихъ въ заведеніяхъ и въ Патронатѣ, соблюдая возможно экономное управленіе скудными средствами Общества.

Произведены двѣ обычныя подробныя полугодичныя ревизіи обоихъ заведеній нашихъ въ административномъ, педагогическомъ и финансовомъ отношеніяхъ, чрезъ посредство делегатовъ—Предсѣдательствующаго въ Правленіи В. Яновскаго и помощника Предсѣдательствующаго Ксав. Налепинскаго.

Посѣтили въ отчетномъ году Студзенецъ и Пущу Члены Правленія гг. Бадовскій и Лаговскій, и замѣчанія свои сообщи-

dla Kapelana Osady, upoważnić Zarząd do gromadzenia cegły, wapna i innych materjałów (vide protokół posiedzenia z dnia 28 Czerwca 1902 r.), na następnem jednak posiedzeniu z d. 18 Stycznia 1903 r. budowę rzeczonego domku odroczono, dla braku funduszów;

uzupełniono decyzyą Komitetu z dnia 20 Marca 1898 r., dotyczącą zwiedzania zakładów naszych przez Członków Delegacyi Komitetu, w ten sposób, iż odtąd każdy z członków Delegacyi, udający się do Zakładów w celu zwiedzenia ich, winien uprzednio porozumieć się z Prezesem Komitetu;

w końcu, z uwagi na wzrastającą ustawicznie liczbę wychowańców w Patronażu i konieczność przyjścia Zarządowi z pomocą w wykonywaniu trudnych obowiązków opieki, uchwalono, na wniosek Przewodniczącego w Zarządzie, powołać Komisyą do opracowania projektu organizacyi patronażu, w osobie: Stanisława hr. Łubieńskiego, jako Przewodniczącego, Sędziego Aleksandra Moldenhawera i p. Feliksa Bobrowskiego, przy udziale Przewodniczącego w Zarządzie Wincentego Janowskiego.

Zarząd odbywał w roku sprawozdawczym, jak zwykle, posiedzenia miesięczne, na których, prócz załatwiania spraw bieżących, Przewodniczący komunikował sprawozdania szczegółowe z odwiedzin swoich Studzieńca i Puszczy, których w roku 1902 przypadło 11, oraz sprawy, dotyczące patronażu. Obok załatwiania rozległej bardzo korrespondencyi, Zarząd nie spuszczał z oka potrzeb materjalnych i moralnych wychowanców i wychowanek naszych w Zakładach i w patronażu—przestrzegając możliwie ekonomicznego administrowania szczupłemi funduszami Towarzystwa.

Rewizyj szczegółowych półrocznych obu Zakładów naszych pod względem administracyjnym, pedagogicznym i finansowym, przewidzianych regulaminem, odbyto dwie przez delegatów—pp.: Przewodniczącego w Zarządzie W. Janowskiego i pomocnika Przewodniczącego Ksaw. Nelepińskiego.

W roku sprawozdawczym zwiedzili Studzieniec i Puszczę członkowie Zarządu pp.: Badowski i Łagowski i spostrzeżenia swo-

ли своевременно Правленію; г. Лаговскій кромѣ того прослѣдилъ школьные успѣхи въ обоихъ нашихъ заведеніяхъ.

Посѣтилъ наши школы въ Студзенцѣ и Пущѣ въ отчетномъ году делегатъ Варшавской Учебной Дирекціи г. Жунинъ и нашелъ ихъ въ полнѣ удовлетворительно.

На вакантное по покойномъ Стржешевскомъ мѣсто Директора Колоніи Студзенецъ, приглашенъ съ 1 марта т. г. г. Зыгмунтъ Лескевичъ. Привѣтствуемъ новаго руководителя Колоніи, вносящаго съ собою много жизненнаго опыта и хорошихъ намѣреній, и отъ души желаемъ ему успѣха на столь важномъ и отвѣтственномъ посту.

На мѣсто Секретаря своего Правленіе пригласило г. Зыгмунта Заржецкаго.

Перемѣна въ одномъ полугодіи двухъ столь важныхъ функціонаріевъ Общества причинила немало хлопотъ Правленію, и повлекла неизбѣжное замѣшательство и замедленіе въ движеніи дѣлъ — только недавно лишь мы успѣли поладить съ главнѣйшими затрудненіями, не прибѣгая къ чрезвычайнымъ мѣрамъ.

Заканчиваемъ отчетный годъ довольно серіозной недоимкой (около 3,500 руб.) повлекшей уменьшеніе нашего резервнаго капитала по недостатку иныхъ источниковъ для покрытія недоимки. При ближайшемъ однако разсмотрѣніи, указанная недоимка оказывается въ дѣйствительности не такъ грозной, какъ бы казалось на видъ. Прежде всего, она составляетъ лишь половину предвидѣнной смѣтой на 1902 годъ суммы недоимки (6415 руб.), Если затѣмъ сравнимъ общую цифру дѣйствительныхъ расходовъ за 1901 годъ (47,172 руб. 21 коп.) съ такой же цифрою расходовъ за 1901 г. (47,223 руб. 35 коп.), то окажется, что, помимо значитеьнаго увеличенія числа воспитанниковъ въ Колоніи Студзенецъ въ 1902 году (почти на 40 лицъ) и увеличенія по этой причинѣ расходовъ, послѣдніе оказываются даже меньшими въ сравненіи съ 1901 годомъ. Не въ неумѣломъ распоряженіи средствами слѣдуетъ поэтому искать причину недоимки, а въ уменьшеніи, цифръ доходовъ по нѣкоторымъ статьямъ и смѣты, притомъ же вполнѣ независимомъ отъ Правленія... И такъ, напр., годичные взносы почетныхъ членовъ (6-и рублевые) дали сумму въ сравненіи съ 1901 годомъ меньше на 200 ру-

je i uwagi zakomunikowali we właściwym czasie Zarządowi: p. Łagowski badał nadto postępy szkolne w obu Zakładach naszych.

Szkołę naszą w Studzieńcu i w Puszczy zwiedził w roku sprawozdawczym Delegat Dyrekcyi naukowej Warszawskiej p. Żunin i stwierdził stan jej zupełnie zadawalający.

Na opróżnioną po ś. p. Strzeszewskim posadę Dyrektora Osady Studzieniec, powołano w dniu 1 Marca r. b. p. Zygmunta Leskiewicza. Witając na tem miejscu nowego zwierzchnika Osady, który wnosi ze sobą dużo doświadczenia życiowego i dobrej woli, życzymy Mu z całego serca pomyślności i wytrwania na tak ważnem i odpowiedzialnem stanowisku.

Na stanowisko Sekretarza swego Zarząd powołał p. Zygmunta Zarzeckiego.

Zmiana w ciągu jednego półrocza aż dwóch poważnych funkcyonarjuszów Towarzystwa spowodowała niemało kłopotów dla Zarządu, wywołując nieuniknione zamięszanie i zwłokę w toku interesów — zaledwie od niedawna uporaliśmy się z większego z temi trudnościami, nie uciekając się do środków nadzwyczajnych.

Rok sprawozdawczy kończymy poważnym deficytem (około 3,500 rub.) który spowodował uszczuplenie funduszu naszego rezerwowego, w obec braku innych źródeł do pokrycia niedoboru. Po bliższem rozejrzeniu się, deficyt rzeczony nie przedstawia się w rzeczywistości tak złowrogo, jakby się na pozór zdawało: Najprzód, stanowi on zaledwie połowę przewidywanej przez budżet na rok 1902 summy niedoboru (6415 rb.) Następnie, gdy się zestawi cyfrę ogólną wydatków rzeczywistych w roku sprawozdawczym (47,172 rb. 21 kop.) z takąż cyfrą wydatków za rok 1901 (47,223 rb. 35 kop.), okazuje się, iż, pomimo zwiększonej znacznie liczby wychowańców w Osadzie Studzieniec w roku 1902 (prawie o 40 osób) i zwiększonych z tego powodu wydatków, te ostatnie okazują się nawet mniejszemi w porównaniu z rokiem 1901. Nie w wadliwem więc administrowaniu funduszami należy szukać przyczyny niedoboru, ale w zmniejszeniu się cyfr dochodów, preliminowanych w niektórych pozycyach i w dodatku zgoła od Zarządu niezależnem... I tak, naprz. składki roczne członków honorowych (6 rublowe) przyniosły w porównaniu z r. 1901—mniej o 200 rub... ofiary w gotowiźnie—mniej o 800 rubli; pozycya dochodu z odczytów i koncertów—mniej o 1960 rubli!

лей!... пожертвованія наличными — меньше на 800 руб.! Доходъ по лекціямъ и концертамъ—меньше на 1,960 руб.! Доходъ по лекціямъ уменьшился сразу на половину по невозможности объявленія абонимента; обѣщанный намъ торжественно концертъ на Земледѣльческія Колоніи въ Большомъ Залѣ Варшавской Филгармоніи не состоялся въ 1902 году, также не по нашей винѣ... и доходовъ непредвидѣнныхъ поступило меньше на 430 руб. Общая, слѣдовательно, недоимка въ доходахъ, на которую Правленіе не имѣло возможности вліять даже косвенно, составляетъ 2,500 руб.! Такимъ образомъ, сумма перерасходованная должна быть сведена къ относительно скромной цифрѣ 1,000 руб., которая, по нашему мнѣнію, вполнѣ оправдывается слѣдующими данными: прошлогодній неурожай ржи и картофеля, этихъ необходимѣйшихъ съѣстныхъ припасовъ у насъ, причинилъ намъ значительные расходы (на рожь мы перерасходовали 450 руб., на картофель 250 руб.) Увеличившееся число воспитанниковъ, о чемъ мы говорили выше, съ одной стороны, а съ другой спеціяльный діэть по поводу появившейся въ 1902 г. въ Колоніи Студзенецъ трахомы, — объясняютъ въ значительной степени нѣкоторую неустойку въ статьѣ „продовольствіе" въ отчетномъ году... Съ другой стороны, мы надѣемся реализовать въ скоромъ времени нѣсколько завѣщательныхъ отказовъ въ пользу Земледѣльческихъ колоній, что воодушевляетъ насъ и позволяетъ уповать на Провидѣніе, которое, покровительствуя нашему учрежденію лѣтъ тридцать, не дозволитъ намъ погибнуть въ будущемъ и будетъ намъ способствовать осуществленію прекраснѣйшихъ и великодушнѣйшихъ обязанностей—спасенія нашихъ дѣтей отъ несчастья и гибели. Послѣ отказовъ покойнаго Д-ра Ловицкаго 5,000 руб., пок. Иллюстровскаго 1,000 р., которые мы лишь теперь реализовали, ждутъ своей очереди отказы: покойной гр. Потулицкой 1,000 руб., пок. гр. Скарбка 2,000 руб., пок. Константія Мирецкаго — 15,000 руб. и покойнаго Карла Лясковскаго.

Обращаясь къ спеціальнымъ рубрикамъ доходовъ и расходовъ за отчетный годъ, мы должны пояснить нѣкоторыя статьи.

Въ *общихъ доходахъ* Общества обращаетъ вниманіе постоянно уменьшающаяся, какъ уже было сказано выше, статья взносовъ отъ почетныхъ членовъ. Въ нашихъ Ежегодникахъ

Dochód z odczytów spadł odrazu o połowę z powodu niemożności ogłoszenia abonamentu; przyrzeczony nam uroczyście koncert na Osady Rolne w Wielkiej Sali Filharmonji Warszawskiej w r. 1902, nie przyszedł do skutku, również nie z naszej winy... i dochodów „nieprzewidzianych" wpłynęło mniej o 430 rb. Ogólny więc niedobór w dochodach, na który Zarząd nie mógł wpływać nawet pośrednio, wynosi aż 2500 rb.! Tym sposobem summę przekroczeń w wydatkach należałoby zredukować do skromnej względnie cyfry 1000 rb., a którą, zdaniem naszem, usprawiedliwiają w zupełności dane następujące: nieurodzaj zeszłoroczny na żyto i kartofle, owe artykuły najniezbędniejsze żywności u nas, naraził nas na duże wydatki (żyto niedopisało nam na 450 rubli kartofle—na 250 rb.) Zwiększona liczba wychowańców, e czem nadmieniliśmy wyżej, z jednej strony, specyalna dyeta (pożywna) spowodowana szerzącą się w r. 1902 w Osadzie Studzieniec jaglicą (trachoma)—z drugiej, usprawiedliwiają w znacznej mierze zachwianie się pewne w pozycyi „żywności" w roku sprawozdawczym... Z innej znowuż strony przyświeca nam nadzieja zrealizowania w prędkim, da Bóg czasie, kilku zapisów testamentowych na rzecz Osad Rolnych, a która wlewa otuchę w serca, że Opatrzność Boża, która od lat 30 czuwa nad instytucyą naszą, nie da nam upaść w przyszłości i wspierać nas będzie w spełnieniu tych najpiękniejszych i najwznioślejszych obowiązków ratowania dzieci naszych od niedoli i upadku. Po zapisach ś. p. D-ra Łowickiego 5000 rb., ś. p. Illustrowskiego 1000 rb. któreśmy dopiero podnieśli, czekają na kolej swoją zapisy ś. p. hr. Potulickiej—1000 rb., ś. p. hr. Skarbka—2000 rb., ś. p. Konstantego Mireckiego—15,000 rb. i ś. p. Karola Laskowskiego.

Zwracając się do rubryk poszczególnych dochodów i wydatków za rok sprawozdawczy, niektóre pozycye wymagają objaśnień.

W *dochodach ogólnych* Towarzystwa zwraca uwagę zmniejszająca się stale, jak to się już wyżej rzekło, pozycya składek od członków honorowych. W Rocznikach naszych za kilka lat

за нѣсколько послѣднихъ лѣтъ мы выражали горячее сожалѣніе объ этомъ въ высшей степени печальномъ фактѣ индиферентности нѣкоторыхъ членовъ Общества, тѣмъ болѣе печальномъ, что необъяснимомъ, коль скоро, членскій годичный взносъ составляетъ лишь 6 рублей, и коль скоро дѣятельность Общества, не только неслабѣетъ съ годами, но какъ бы усиливается въ виду возрастающаго числа воспитанниковъ въ Студзенцѣ и усильной дѣятельности опеки надъ выпущенниками изъ нашихъ заведеній, списокъ которыхъ показываетъ нынѣ свыше 200 лицъ. Статья „плата отъ родителей" (за содержаніе дѣтей въ нашихъ заведеніяхъ) показываетъ въ отчетномъ году—нуль. Одинъ изъ почтенныхъ докладчиковъ нашихъ ежедневныхъ газетъ („Слова"), посвящая серіозную статью разбору Ежегодника нашего за 1901 годъ, обращаетъ вниманіе, что „плата отъ родителей", — реализованная—составила бы твердую и серіозную статью доходовъ. Въ принципѣ это вѣрно: если бы мы приняли наименьшую плату за ребенка по 10 руб: въ годъ, то въ виду почти двухсотъ дѣтей, воспитываемыхъ подъ кровомъ обоихъ нашихъ заведеній, нашъ приходъ увеличился бы на 2,000 руб. въ годъ, т. е. на сумму средней нашей годичной недоимки. На практикѣ однако, пока право Общества требовать отъ зажиточныхъ относительно родителей платы за содержаніе дѣтей не получитъ исполнительной силы, всѣ наши усилія въ этомъ отношеніи не принесутъ желаемаго результата, и скорѣе лишь причинятъ Обществу хлопоты и громадные расходы судебные и экзекуціонные.

Въ *общихъ расходахъ* Общества — статья 8: „непредвидѣнные" (363 руб. 69 коп.) заключаетъ въ себѣ расходы на лѣченіе и похороны покойнаго Директора Колоніи Ст. Стржешевскаго (свыше 150 руб.), принятые Комитетомъ на счетъ Общества, а также расходы по угощеніямъ въ годовщины чиновпиковъ Колоніи Директоромъ (65 р.), также съ разрѣшенія Комитета.

Въ *расходахъ Колоніи Студзенецъ* въ статьѣ 4 „продовольствіе воспитанниковъ" мы перерасходовали въ сравненіи со смѣтнымъ предложеніемъ почти 700 руб. Возрастающая постепенно цифра воспитанниковъ въ Студзенцѣ, а равно дороговизна продовольственныхъ продуктовъ, принудили Власти Общества повысить статью продовольствія въ смѣтѣ

ostatnich ubolewaliśmy gorąco nad tym smutnym nad wyraz wszelki objawem obojętności niektórych członków Towarzystwa, tem smutniejszym, że niewytłómaczonym, gdy się zważy, że składka owa roczna przynosi zaledwie 6 rubli, i że działalność Towarzystwa wszak nie tylko nie słabnie z latami, ale jakoby się wzmaga w obec rosnącej liczby wychowańców w Studzieńcu i działalności opieki nad wypuszczonymi z zakładów naszych, których lista wykazuje obecnie osób przeszło 200!

Pozycya t. zw. „*opłat od rodziców*“ (za utrzymanie dzieci ich w Zakładach naszych) wykazuje w roku sprawozdawczym, zero. Jeden z szanownych sprawozdawców pism naszych codziennych („Słowa“), poświęcając artykuł poważny rozbiorowi Rocznika naszego za 1901 rok, zwraca uwagę, że „opłaty od rodziców,“ gdyby się dało zrealizować je, stanowiłyby stałą i poważną rubrykę dochodu. W zasadzie nic nadto prawdziwszego: gdybyśmy wzięli w rachubę minimalną opłatę za dziecko po 10 rubli rocznie, to, w obec dwustu prawie dzieci, znajdujących schronienie pod dachem obu naszych Zakładów, dochód nasz zwiększyłby się o 2,000 rubli rocznie t. j. o cyfrę przeciętną deficytu naszego rocznego. Praktycznie jednak rzecz biorąc — dopóki prawo, które przysługuje Towarzystwu, żądania od rodziców względnie zamożnych opłaty za utrzymanie dziecka nie będzie miało egzekutywy, wszelkie zabiegi nasze w tym kierunku nie przyniosą pożądanego skutku, a raczej narażą Towarzystwo na kłopoty i nieobliczone wydatki procesowe i egzekucyjne...

W *wydatkach ogólnych* Towarzystwa pozycya 8 „*nieprzewidziane*“ (363 rb. 69 k.) objęła wydatki na kuracyą i pogrzeb ś. p Dyrektora Osady St. Strzeszewskiego (przeszło 150 rb.), które Komitet przyjął na koszt Towarzystwa, a także koszta kilku przyjęć dorocznych urzędników Osady przez Dyrektora (65 rb.), również z upoważnienia Komitetu.

W *wydatkach Osady Studzieniec* w pozycyi 4 „*żywność wychowańców*“ przekroczyliśmy zamierzenie budżetowe prawie o 700 rubli. Zwiększająca się stopniowo liczba wychowańców w Studzieńcu, oraz drożyzna produktów żywności, zniewoliły Władze Towarzystwa do podniesienia pozycyi żywności w budżecie na

на текущій годъ на 775 руб. Независимо отъ этого, расходы на продовольствіе нашихъ мальчиковъ въ отчетномъ году увеличились вслѣдствіе появившейся въ Колоніи болѣзни трахомы и предписанія по этой причинѣ врачами-спеціалистами лучшаго діэта. Указанная болѣзнь повлекла также увеличеніе больничныхъ расходовъ на 130 руб. на покупку предметовъ операціонныхъ и дезинфекціонныхъ; статья расходовъ ,,на обувь" увеличилась на 382 руб. Наша молодежь, за исключеніемъ нѣкоторыхъ мастерскихъ, обыкновенно ходитъ босякомъ во время 5 лѣтнихъ мѣсяцевъ; но прошлогоднее лѣто было исключительно холодное, такъ что дѣти почти весь годъ не снимали обуви съ ногъ — одна лишь починка обуви стоила 200 рублей! притомъ перемѣна сапожнаго мастера повліяла по обыкновенію, неблагопріятно на качество издѣлій сапожной мастерской.

Если примемъ во вниманіе, наконецъ, что въ рубрикахъ расходовъ на одежду, бѣлье и постель, Студзенецъ успѣлъ сдѣлать въ отчетномъ году серіозное, въ сравненіи съ предположеніемъ, сбереженіе около 700 руб., то увеличившійся расходъ на обувь, больницу и продовольствіе не покажется столь значительнымъ

Постоянныхъ членовъ мы снискали въ отчетномъ году для Общества четырехъ, которые уплатили единовременный взносъ по 100 руб.

Исполняя постановленіе Комитета, мы приняли участіе въ прошломъ году въ выставкѣ кустарнаго и тюремнаго промысла въ Петербургѣ посредствомъ высылки издѣлій Студзенца и Пущи. Стоимость этихъ издѣлій нашихъ составила около 600 рублей, кромѣ того мы приготовили для этой выставки спеціально прекрасный фотографическій альбомъ видовъ Студзенца и Пущи (30 штукъ). Намъ приходится выразить сожалѣніе, что счеты по выставкѣ, не смотря на многократныя наши требованія, до сихъ поръ не закрыты еще, и мы поэтому не имѣемъ возможности представить теперь Комитету окончательный финансовый результатъ по участію нашему въ выставкѣ. Съ удовольствіемъ однако можемъ замѣтить, что издѣлія Студзенца, особенно по экипажному отдѣлу, обратили общее вниманіе и нашли покупателей. Изъ полученнаго на дняхъ отзыва отъ Главнаго Тюремнаго Комитета въ Петербургѣ

rok bieżący o 775 rubli. Niezależnie od tego, koszta żywienia chłopców naszych w roku sprawozdawczym zwiększyły się w skutek grasującej w Osadzie jaglicy i zaleceń z tego powodu lekarzy-specyalistów, aby dyeta była pożywniejszą. Pomieniona choroba wywołała również powiększenie wydatków infirmeryjnych o 130 rub. na zakup gazy, waty i t. p. środków opatrunkowych i dezynfekcyjnych. Pozycya wydatków *„na obuwie“* zwiększyła się o 382 rb. Młodzież nasza, z wyjątkiem niektórych warsztatów, chodzi zwykle boso przez 5 miesięcy letnich; tymczasem lato zeszłoroczne było wyjątkowo chłodne tak, iż dziatwa przez rok cały nie zdejmowała prawie obuwia z nóg — sama reparacya obuwia wyniosła około 200 rubli; zmiana przytem majstra szewckiego w ciągu roku wpłynęła, jak zwykle, ujemnie na jakość wyrobów warsztatu szewckiego.

Gdy się zważy w końcu, że w rubrykach wydatków na odzież, bieliznę i pościel Studzieniec zdołał zaoszczędzić w roku sprawozdawczym summę poważną, w porównaniu z zamierzeniem, bo około 700 rubli, to zwiększony wydatek na obuwie, infirmeryą i żywienie, nie okaże się tak dalece dotkliwym.

Członków stałych zjednaliśmy dla Towarzystwa w roku sprawozdawczym czterech, którzy opłacili jednorazowo składkę po rubli 100.

W wykonaniu uchwały Komitetu, obesłaliśmy w roku zeszłym wystawę przemysłu drobnego i więziennego w Petersburgu wyrobami Studzieńca. Wartość tych naszych wyrobów wyniosła około 600 rubli, a nadto wygotowaliśmy specyalnie dla tejże wystawy piękne album fotograficzne widoków ze Studzieńca i Puszczy (sztuk 30). Żałować należy, że rachunki wystawowe, pomimo wielokrotnych nawoływań z naszej strony, dotąd nie zostały jeszcze zamknięte, nie możemy zatem przedstawić Komitetowi obecnie ostatecznego rezultatu finansowego udziału naszego w wystawie. Możemy wszakże zaznaczyć z przyjemnością, że wyroby Studzieńca, zwłaszcza w dziale powoźniczym, zwróciły uwagę ogólną i znalazły chętnych nabywców. Z odezwy, otrzymanej dopiero z głównego Komitetu więzień w Petersbur-

мы узнаемъ, что Студзенецъ за свои экипажныя издѣлія удостоился бронзовой медали.

Въ усиліяхъ Правленія по собиранію средствъ на нужды Общества дѣятельную помощь оказывали, по примѣру прежнихъ лѣтъ, редакціи мѣстныхъ повременныхъ изданій, печатая безплатно объявленія и статьи, а равно случайныя замѣтки о Земледѣльческихъ Колоніяхъ, за что слѣдуетъ имъ отъ насъ глубокая благодарность, какъ равно всѣмъ нашимъ Почтеннымъ Прелегентамъ, которые каждый годъ спѣшатъ безкорыстно на призывъ Правленія, принести изъ труда своего и таланта лепту на пользу нашихъ бѣдныхъ несчастныхъ дѣтей. Публичныхъ лекцій въ пользу Земледѣльческихъ Колоній было въ отчетномъ году 10.

Правленіе Варшавской Еврейской общины не отказало и въ отчетномъ году въ пособіи, при посредствѣ Правленія, меламеду (приходящему), учащему воспитанниковъ Студзенецкой Колоніи, евреевъ, Закону Божію—по 12 руб. въ мѣсяцъ. Еврейское Общинное Управленіе въ сосѣднемъ посадѣ Мщоновъ доставляло въ праздники мальчикамъ нашимъ, евреямъ, кушаніе, хорошо приготовленное и въ достаточномъ количествѣ.

Всѣмъ, наконецъ, нашимъ доброжелателямъ и друзьямъ, ряды которыхъ растутъ постоянно (нѣкоторые изъ нихъ остаются въ неизвѣстности), мы выражаемъ здѣсь горячую благодарность. Ко всѣмъ же вообще заботящимся объ общественномъ благѣ, мы обращаемся съ просьбой—да не забудутъ они тяжкой участи нашихъ несчастныхъ дѣтей.

---

gu, dowiadujemy się, że Studzieniec za wyroby swoje powoźnicze został odznaczonym na wystawie medalem bronzowym.

W zabiegach Zarządu około gromadzenia funduszów na potrzeby Towarzystwa pomagały dzielnie, jak dotąd: redakcye pism krajowych, drukując bezpłatnie ogłoszenia i artykuły, jak niemniej życzliwe wzmianki okolicznościowe o Osadach Rolnych, za co należy im się gorąca podzięka z naszej strony, jak również i wszystkim Szanownym Prelegentom naszym, którzy corocznie śpieszą bezinteresownie na wezwanie Zarządu, ażeby z pracy swej i talentu złożyć ofiarę na rzecz biednych naszych nieszczęśliwych dzieci. Odczytów w roku sprawozdawczym odbyło się dziesięć na Osady Rolne.

Gmina Izraelska Warszawska udzielała życzliwie i w roku sprawozdawczym za pośrednictwem Zarządu zapomogę w kwocie 12 rubli miesięcznie mełamedowi (przychodniemu) za naukę religii, udzielaną wychowańcom Studzieńca izraelitom. Zarząd gminy izraelskiej w sąsiednim Mszczonowie obdarzył, jak zwykle, chłopców naszych izraelitów strawą na święta pożywną i wystarczającą.

Wszystkim, w końcu, życzliwym i przyjaciołom naszym, a których zastęp zwiększa się stale (niektórzy z nich pozostają w ukryciu), składamy na tem miejscu gorące „Bóg zapłać!“ Do wszystkich zaś ludzi dobrze myślących w naszem społeczeństwie, zwracamy się z prośbą, ażeby o ciężkiej doli nieszczęśliwej dziatwy naszej nie zapominali.

Въ колоніи Студзенецъ.

Согласно нашимъ предположеніямъ, число воспитанниковъ въ отчетномъ году значительно увеличилось, и это увеличеніе понынѣ продолжается. И такъ: къ концу 1901 года было въ Студзенецкой колоніи 156 воспитанниковъ, 31-го же декабря 1902 года числилось ихъ 163, т. е. на 7 болѣе противъ 1901 года. Теперь же, въ моментъ представленія Комитету сего отчета, считая крайнимъ срокомъ 8 іюня, въ нашей колоніи числится 172 воспитанника, т. е. на 16 болѣе противъ 1901 года. Вслѣдствіе этого обстоятельства, въ силу подлежащаго постановленія Комитета, мы открыли 19 ноября прошлаго года новое Семейство, X-ое по очереди, въ домикѣ имени супруговъ Вечорковскихъ, и такимъ образомъ намъ удалось избѣгнуть чрезмѣрнаго заселенія остальныхъ 9-ти семействъ. Населеніе засимъ каждаго семейства отдѣльно не превышаетъ нынѣ 18 мальчиковъ.[1])

Движеніе населенія въ Колоніи за 1902 годъ выражается въ слѣдующихъ цифрахъ:

прибыло новыхъ воспитанниковъ		45
доставлено обратно въ Колонію освобожденныхъ прежде условно		2
Итого прибыло . .		47
Выбыло изъ Колоніи		40
въ томъ числѣ: послѣ окончанія 18 лѣтъ. . . .	26	
освобожденныхъ условно	5	
возращено Судебнымь Властямъ . .	4	
бѣжало	5	

[1]) Населеніе Колоніи распредѣляется слѣдующимъ образомъ: въ I сем. 15 воспитан.; во II сем. 18 в.; въ III—17; въ IV—18; въ V, VI, VII и VIII—по 8; въ IX—16; въ X—18.

W Studzieńcu.

W roku sprawozdawczym liczba wychowańców, jakeśmy to już przewidywali, wzrosła znacznie, i przyrost po dotąd nie ustaje. I tak: z końcem roku 1901 mieliśmy wychowańców 156, w dniu zaś 31 Grudnia 1902 roku liczyliśmy ich 163 t. j. więcej o siedmiu w porównaniu z rokiem 1901. Obecnie zaś, w chwili składania Komitetowi niniejszego sprawozdania, przyjmując datę 8 Czerwca r. b. za ostateczną, Osada nasza liczy wychowańców aż 172, czyli o 16-tu więcej w porównaniu z rokiem 1901. Okoliczność ta spowodowała, iż, opierając się na decyzyi przychylnej Komitetu, otworzyliśmy w dniu 19 Listopada r. z. nową Rodzinę, z kolei X-ą, w domku imienia małż. Wieczorkowskich i tym sposobem uniknęliśmy w pozostałych 9-ciu rodzinach przeludnienia. Ludność zatem każdej rodziny z osobna nie przenosi obecnie liczby 18-tu chłopców (*).

Ruch ludności w Osadzie za 1902 rok wyraża się w cyfrach następujących:

przybyło nowych wychowańców		45
zwrócono do Osady uwolnionych poprzednio warunkowo		2
Razem przybyło . .		47
Opuściło Osadę		40
z pomiędzy tych:		
po ukończeniu lat 18	26	
uwolniono warunkowo	5	
zwrócono Władzy Sądowej	4	
zbiegło	5	

---

*) Ludność Osady rozkłada się, jak następuje: w Rodz. I—15 wych.; w Rodz. II—18 wych.: w Rodz. III—17 wych.; w Rodz. IV—18 wych.; w Rodz. V, VI, VII i VIII—po 18 wych.; w Rodz. IX—16 wych.; w X—18 wych.

Выше указанная таблица нуждается въ поясненіи: число освобожденныхъ условно уменьшилось относительно по той причинѣ, что, кромѣ обыкновенныхъ условій необходимыхъ для условнаго освобожденія и предусмотрѣнныхъ въ Уставѣ, мы требуемъ отъ кандидата, чтобы въ избранномъ имъ ремеслѣ состоялъ въ моментъ освобожденія въ 3-ьей, т. е. найвысшей категоріи; возвращены Судебнымъ Властямъ два эпилептика, одинъ неудавшійся самоубійца съ признаками душевно-больного, и одинъ признанный неисправимымъ (Станиславъ С.)

Изъ вновь прибывшихъ въ Колонію воспитанниковъ (45) ничего не знали 22, т. е. половина—процентъ поистинѣ ужасающій! Изъ этого можно судить, о задачѣ, которая предстоитъ Студзенецкой школѣ, чтобы столь суровый матеріалъ обдѣлать и обучить нашихъ мальчиковъ курсу начальнаго училища. Насколько выполняетъ свою задачу наша школа, доказательствомъ лучшимъ служитъ фактъ, что изъ числа освобожденныхъ въ отчетномъ году 31 воспитанниковъ, лишь одинъ, въ моментъ оставленія Студзенца, оставался въ первомъ отдѣленіи школы.

Число бѣжавшихъ въ отчетномъ году (5) значительно уменьшилось противъ 1901 года, въ которомъ при относительно меньшей общей численности воспитанниковъ было 8 случаевъ побѣговъ.[1]) Это обстоятельство надлежитъ подчеркнуть и зачесть въ пользу Колоніи за 1902 годъ.

Сопоставленіе Отчета Директора Колоніи за 1902 годъ съ такимъ же отчетомъ за 1901 годъ, въ отношеніи проступковъ воспитанниковъ, наказаній и наградъ, не представляетъ выдающихся разницъ, и поэтому не нуждается въ поясненіи, можемъ однако съ удовольствіемъ отмѣтить, хотя медленное, но постоянное уменьшеніе случаевъ примѣненія тѣлеснаго наказанія, къ чему, какъ кажется, стремимся въ Студзенцѣ мы всѣ единомышленно, чтобы это унизительное и весьма проблематическаго достоинства наказаніе замѣнить иными, болѣе гуманными.

Въ отношеніи здоровья воспитанниковъ въ отчетномъ году первая половина 1902 года была для Колоніи неблагопріят-

---

[2]) О побѣгахъ см. Ежегодникъ за 1901 г. стр. 23—27.

Tabelka powyższa wymaga objaśnienia: liczba uwolnionych warunkowo względnie zmniejszyła się cokolwiek z powodu, iż, prócz zwykłych kwalifikacyj moralnych do warunkowego uwolnienia, przewidzianych w Instrukcyi, wymagamy od kandydata, ażeby w rzemiośle, obranem przez siebie, pozostawał w chwili uwolnienia w 3-ej, t. j. najwyższej kategoryi; zwrócono Władzy Sądowej dwóch epileptyków, jednego — niedoszłego samobójcę, z oznakami choroby umysłowej i jednego uznanego za niepoprawnego (Stanisława S).

Z pomiędzy nowo przybyłych do Osady wychowańców (45), nic nie umiało 22, czyli połowa — stosunek prawdziwie przerażający! Z tego wnioskować można, jak trudne zadanie ma przed sobą szkoła w Studzieńcu, ażeby materjał tak surowy urobić i wykształcić chłopców naszych w zakresie szkoły elementarnej. O ile zaś zadaniu temu szkoła nasza stara się sprostać, dowodem najlepszym jest, iż z pomiędzy wypuszczonych w roku sprawozdawczym 31 wychowańców, w oddziale wstępnym szkoły, z chwilą opuszczenia Studzieńca, pozostawał tylko jeden wychowaniec.

Liczba zbiegłych w roku sprawozdawczym (5) znacznie się zmniejszyła w porównaniu z rokiem 1901; w którym to roku na liczbę ogólną wychowańców, względnie mniejszą, przypadało 8 ucieczek (*). Okoliczność tę wypada podkreślić i zapisać na dobro Osady w roku 1902.

Porównanie Sprawozdania Dyrektora Osady za rok 1902 z takimże za rok 1901, pod względem wykroczeń wychowańców, wymierzonych kar i udzielanych nagród, nie przedstawia rażących różnic, a przeto i objaśnień nie wymaga, możemy jeno zaznaczyć z przyjemnością powolne wprawdzie, ale stałe zmniejszanie się wypadków stosowania kary chłosty, do czego, jak się zdaje, dążymy w Studzieńcu wszyscy jednozgodnie, ażeby tę przykrą i o nader problematycznej wartości karę zastąpić innemi, bardziej humanitarnemi karami.

Stan zdrowotny Osady w roku sprawozdawczym, zwłaszcza w pierwszej połowie roku 1902, był względnie niepo-

---

(*) O ucieczkach patrz Rocznik za rok 1901 str. 23—27.

на. Еще въ мартѣ мѣсяцѣ изъ 156 воспитанниковъ было серіозно больныхъ трахомой 117! Такое положеніе требовало отъ начальства Колоніи большихъ усилій энергіи, чтобы овладѣть болѣзнью и недопустить до дальнѣйшаго ея распространенія. Съ этою цѣлью, подъ руководительствомъ Правленія, были предприняты энергическія мѣры по дезинфекціи, вентиляціи помѣщеній, улучшенію пищи, перемѣщенію тяжко больныхъ, изоляціи мисокъ, мыла и полотенцевъ, употребляемыхъ при умываніи и т. п.! черезъ каждый день мѣстный фельдшеръ совершалъ осмотръ глазъ воспитанниковъ и предпринималъ лѣченіе, предписанное врачами-спеціалистами. Ординаторъ частной глазной лѣчебницы въ Варшавѣ д-ра Кемпинскаго — докторъ Береза, по просьбѣ Правленія, посѣщалъ Колонію сначала разъ въ двѣ недѣли, а затѣмъ разъ въ мѣсяцъ, нынѣ же, когда трахома сильно ослабла, онъ не отказывается посѣщать Студзенецъ по просьбѣ Правленія разъ въ нѣсколько мѣсяцевъ. На этомъ мѣстѣ мы выражаемъ д-ру Березѣ сердечную благодарность за его заботливое попеченіе о нашихъ больныхъ

Не можемъ наконецъ не отмѣтить здѣсь заслуживающей величайшей признательности доброжелательности для Земледѣльческихъ Колоній Почетнаго Д-ра Кемпинскаго, владѣльца и главнаго руководителя извѣстной частной офтальмической лѣчебницы въ Варшавѣ, который при первомъ извѣстіи о появившейся въ Студзенцѣ трахомѣ, предложилъ безкорыстно свое время и трудъ, поспѣшилъ лично въ колонію вмѣстѣ съ Предсѣдательствующимъ въ Правленіи на весь день, гдѣ лично осмотрѣлъ всѣхъ мальчиковъ, больнымъ далъ предписанія: собственноручно давалъ лѣкарства; благодаря именно ему, мы имѣли возможность пользоваться многократно услугами д-ра Березы. Въ лѣченіи трахомы принималъ дѣятельное участіе нашъ врачъ заведенія д-ръ Гольденбергъ изъ Мщонова, предписанія и указанія врачей выполнялъ точно н старательно мѣстный фельдшеръ г. Сендерскій. Пока мы не можемъ еще считать трахому совсѣмъ исчезнувшей въ Студзенцѣ, хотя новыхъ случаевъ заболѣванія почти не бываетъ. Въ декабрѣ прошлаго года было нѣсколько случаевъ острой инфлуэнцы, осложненной воспаленіемъ легкихъ всѣ они однако окончились благополучно, какъ равно и одинъ случай дифтерита.

myślny. Jeszcze w Marcu na 156 wychowańców mieliśmy chorych poważnie na jaglicę (trachomę) aż 117! Stan ten wymagał od zwierzchności Osady wielkich wysiłków energii, ażeby chorobę osłabić i dalszemu jej szerzeniu się zapobiedz. W tym celu, pod kierunkiem Zarządu, przedsięwzięto energiczne środki dezynfekcyjne — wentylacyą lokali, poprawę żywienia, odłączenie ciężko chorych, izolacyą misek, mydła i ręczników, używanych do mycia się i t. p.; co drugi dzień felczer miejscowy dokonywał oględzin oczu wychowańców i stosował zalecaną przez lekarzy-specyalistów kuracyą. Ordynator lecznicy ocznej prywatnej w Warszawie D-ra Kępińskiego — Doktór Bereza, uproszony przez Zarząd, odwiedzał Osadę początkowo co dwa tygodnie następnie raz na miesiąc, obecnie zaś, gdy jaglica znakomicie osłabła, nie przestaje odwiedzać Studzieńca raz na parę miesięcy na wezwanie Zarządu. Na tem miejscu składamy Doktorowi Berezie serdeczne „Bóg zapłać!“ za jego troskliwą opiekę nad naszymi chorymi.

Niepodobna wreszcie nie zaznaczyć tutaj, godnej największego uznania życzliwości dla Osad Rolnych Szanownego D-ra Kępińskiego, właściciela i głównego kierownika znanej lecznicy oftalmicznej prywatnej w Warszawie, który na pierwszą wieść o grasującej w Studzieńcu jaglicy, ofiarował bezinteresownie czas swój i pracę — pośpieszył osobiście do Osady wraz z Przewodniczącym w Zarządzie na dzień cały, gdzie sam zbadał *wszystkich* chłopców, chorym udzielił rad i wskazówek, stosował własnoręcznie środki lecznicze; dzięki też Jego uprzejmości, korzystaliśmy wielokrotnie z usług pomienionego D-ra Berezy; przy leczeniu jaglicy przyjmował udział czynny i gorliwy lekarz nasz zakładowy D-r Goldenberg z Mszczonowa, wskazówki i polecenia lekarzy spełniał ściśle i pracowicie felczer miejscowy p. Senderski. Obecnie nie możemy jeszcze uważać jaglicy za zupełnie wygasłą w Studzieńcu, jakkolwiek nowych zapadnięć na tę chorobę prawie nie bywa. W grudniu r. z. mieliśmy znów kilkanaście wypadków ostrej influency, w połączeniu z zapaleniem płuc, wszystkie one jednak zakończyły się pomyślnie, jako też i jedyny wypadek dyfterytu.

Въ больницѣ заведенія произведена съ благопріятнымъ результатомъ операція снятія нароста на шеѣ,—мальчикъ совсѣмъ здоровъ.

Число больничныхъ дней увеличилось почти на 600 противъ 1901 года, это именно случай тяжкой трахомы, нуждавшіеся въ необходимомъ изолированіи заболѣвшихъ ею отъ прочихъ воспитанниковъ.

Вопреки доходящимъ до насъ отъ времени до времени неяснымъ слухамъ и тревогамъ о распространеніи будто бы въ нашей Студзенецкой Колоніи дурныхъ и преступныхъ привычекъ среди нашей молодежи, мы должны безусловно успокоить общественное мнѣніе въ этомъ отношеніи: что зло существуетъ, какъ неизбѣжная принадлежность всѣхъ почти закрытыхъ воспитательныхъ заведеній для молодежи (интернатовъ), этого не отрицаемъ, но съ твердостью увѣряемъ, что не въ такой степени, какъ это утверждаютъ бъющіе тревогу, которые сами не соприкоснулись близко и лично съ труднымъ дѣломъ воспитанія и не имѣютъ совсѣмъ понятія о интернатахъ... Соблазнъ случается, но противъ него ведется борьба всѣми, силами, ему противодѣйствуется, пресѣкается въ корнѣ, все это однако выполняется съ большою деликатностью, осторожностью и тактомъ. Мы можемъ увѣрить, что въ каждомъ почти педагогическомъ недѣльиомъ засѣданіи, на которомъ присутсвовалъ Предсѣдательствующій въ Правленіи и внимательно слѣдилъ за преніями, вопросъ этотъ былъ предметомъ разсужденій и совѣщаній,,, изъ этого, слѣдовательно, можно заключить, что начальство Колоніи стоитъ постоянно на стражѣ.. а сколь много отдѣльныхъ случаевъ послѣ всесторонняго разслѣдованія оказалось пустою сплетнею ради эффекта! Въ борьбѣ съ распущенностью мы, встрѣчаемъ одно безъ сомнѣнія очень важное препятствіе, устраненіе котораго къ сожалѣнію не отъ насъ зависитъ,—это большая разница въ возрастѣ нашихъ воспитанниковъ (10 и 17 лѣтъ!): выдѣленіе старшихъ мальчиковъ изъ среди младшей братьи былобы въ высшей степени желательнымъ. Мы еще разъ повторяемъ, что начальство Колоніи зорко слѣдитъ въ этомъ отношеніи побуждаемое къ этому со стороны Правленія. Отчетный годъ и въ этомъ отношеніи можемъ причислить къ относительно благополучнымъ. Равнымъ образомъ оказался извѣстный прогрессъ въ соблюденіи чистоплотности и внѣшняго порядкя въ семействахъ, на что несомнѣнно повліяли уча-

W infirmeryi zakładowej dokonano pomyślnie operacyi wycięcia guza na szyi—chłopak zdrów zupełnie.

Liczba dni infirmeryjnych zwiększyła się prawie o 600 w porównaniu z rokiem 1901, są to właśnie wypadki ciężkiej jaglicy, które wymagały koniecznego izolowania dotkniętych tąż chorobą od reszty wychowańców.

Pomimo, dochodzących do nas od czasu do czasu głuchych nawoływań i alarmów o grasujących rzekomo w Osadzie naszej w Studzieńcu złych i przestępczych nałogów wśród młodzieży, musimy stanowczo uspokoić opinję publiczną w tym względzie: że zło istnieje, jako przynależność nieunikniona wszystkich niemal zakładów zamkniętych, wychowawczych, dla młodzieży (internatów), zaprzeczać temu nie będziemy, twierdzimy wszakże z całą stanowczością, iż nie w takim stopniu, jak utrzymują alarmiści, którzy nie dotykają się sami trudnej sprawy wychowania i nie mają zgoła wyobrażenia o internatach... Zgorszenie się trafia, ale 'się walczy z niem wszelkiemi siłami, zapobiega mu się, przecina je w zarodku, postępując przytem z wielką delikatnością, ostrożnością i taktem. Możemy zapewnić, że na każdej nieledwie sessyi pedagogicznej tygodniowej w Studzieńcu, na których bywał obecnym Przewodniczący w Zarządzie i śledził pilnie przebieg dyskussyi, omawiana sprawa była przedmiotem roztrząsania i narad... z tego więc wywnioskować można, że zwierzchność Osady stoi ciągle na straży... a ileż to poszczególnych wypadków, po wielostronnem zbadaniu ich, okazało się prostą plotką i efekciarstwem! W walce z rozpustą napotykamy jedną, niewątpliwie bardzo ważną przeszkodę, usunięcie której nie leży, niestety, w naszej mocy — jest nią wiek, bardzo różny, naszych wychowańców (10 i 17 lat!) usunięcia starszych chłopców z pośrodku młodszej braci byłoby nad wyraz pożądanem. Powtarzamy raz jeszcze, że zwierzchność Osady czuwa, i do tej czynności wciąż jest nawoływaną. Owszem, rok ubiegły pod tym względem możemy zaliczyć do względnie pomyślnych. Również ujawnił się pewien postęp w utrzymaniu czystości i porządku zewnętrznego w rodzinach, ku czemu niewątpliwie przy-

щенныя ночныя ревизіи заловъ, совершаемыя начальствомъ Колоніи и господами Старшими Дежурными.

Въ каплицѣ нашей, содержимой съ большой старательностью ксендзомъ-капеляномъ Клечинскимъ, совершаются молебствія ежедневно въ надлежащемъ порядкѣ: по Воскресеньямъ и Праздникамъ читаются молодежи простыя и вразумляющія ученія въ связи съ изложеніемъ катехизиса; четвертная исповѣдь воспитанниковъ (обязательная) совершается обыкновенно при многочисленномъ участіи ксендзовъ. „Колендыˮ*) исполнявшіяся въ этомъ году нашими воспитанниками, при акомпаниментѣ оркестра, немало придали торжественности молебствіямъ, прекрасный хоръ не много оставлялъ пожелать. Этотъ прогрессъ на почвѣ артизма мы обязаны нынѣшнему учителю музики и хороваго пѣнія въ Колоніи г. Карпинскому. Храму нашему прибыло нѣсколько цѣнныхъ украшеній; 4 подсвѣчника посеребрянные для алтаря Божіей Матери и прекрасная рѣзьба кь иконѣ Б. М.; а также серебрянная чаша для Даровъ, вызолоченная внутри,—частныя приношенія: изъ нихъ послѣднее при посредничествѣ Члена Правленіа г. Бадовскаго.

Очереднымъ и неотлагательнымъ является вопросъ покупки для нашего костела фисгармоніи, въ виду полной испорченности имѣющейся нынѣ на хорѣ костела, и могущей, послѣ починки, служить для обученія пѣнью, тогда какъ нынѣ уроки пѣнья по необходимости происходятъ, весьма неподобающе, въ костелѣ; мы на это обращали вниманіе уже въ прошлогоднемъ отчетѣ. Равнымъ образомь былобы желательно устроить въ Студзенецкомъ Костелѣ хотябы скромныя Ясли. Обычай устраивать Ясли, существующій много вѣковъ въ нашемъ краѣ, несомнѣнно оказалъ бы плодотворное вліяніе на воображеніе юныхъ нашихъ воспитанниковъ въ Колоніи.

О школѣ въ Студзенцѣ, которая, какъ извѣстно, стала уже съ нѣкотораго времени на уровнѣ современныхъ педагогическихъ требованій, а равно о ремесленныхъ мастерскихъ, въ которыхъ, послѣ нѣкотораго застоя въ прошломъ году, благодаря увеличенію съ нѣкоторыхъ поръ значительныхъ и довольно многочисленныхъ заказовъ, наступило оживленіе, у насъ пока нѣтъ никакихъ замѣчаній.

Р

czyniły się częstsze rewizye nocne sal, dokonywane przez Zwierzchność Osady i Panów Starszych Dyżurnych.

W kaplicy naszej, utrzymywanej z wielką starannością przez księdza kapelana Kleczyńskiego, odbywają się nabożeństwa codziennie z należytą przystojnością; w Niedziele i Święta wygłaszane bywają dla młodzieży nauki proste i budujące w połączeniu z wykładem katechizmu; spowiedź kwartalna wychowańców (obowiązkowa) dokonywa się zwykle przy licznym udziale zaproszonych księży. Kolędy, wykonywane w tym roku przez wychowańców naszych, przy akompanjamencie orkiestry, przyczyniły się niemało do uświetnienia nabożeństw, piękny zespół nie wiele pozostawiał do życzenia. Postęp ten w dziedzinie artyzmu zawdzięczamy energii i uzdolnieniu obecnego nauczyciela muzyki i śpiewu chóralnego w Osadzie p. Karpińskiego. Świątyni naszej przybyło kilka cennych ozdób: 4 lichtarze grubo srebrzone na ołtarz Matki Boskiej Nieustającej pomocy i piękny nagłówek (kopsztyk) rzeźbiony w drzewie do Obrazu M. B., oraz puszka srebrna do komunikantów, grubo złocona wewnątrz— dary prywatne; ostatni z nich za pośrednictwem Członka Zarządu, p. Badowskiego.

Nagląca jest sprawa nabycia dla Kościoła naszego fisharmonji, wobec zupełnego zrujnowania się istniejącej obecnie na chórze kościelnym, a która po wyrestaurowaniu jej, mogłaby być użytą do lekcyj śpiewu, te ostatnie odbywają się po dotąd z konieczności i bardzo niewłaściwie w Kościele, na co już zwracaliśmy uwagę w sprawozdaniu zeszłorocznem. Również pożądanem byłoby urządzenie w Kościołku Studzienieckim skromnych chociażby jasełek. Zwyczaj ubierania jasełek, praktykowany od wieków w kraju naszym, oddziałałby niewątpliwie bardzo dodatnio na wyobraźnię młodocianych wychowańców naszych w Osadzie.

O szkole w Studzieńcu, która, jak wiadomo stanęła już od niejakiegoś czasu na poziomie wymagań współczesnych pedagogicznych, jako też o warsztatach rzemieślniczych, w których po pewnej stagnacyi zeszłorocznej, dzięki zwiększonym od niedawna poważnym i dość licznym obstalunkom, ożywiło się znacznie, nie mamy na razie żadnych uwag do poczynienia.

Школа внѣ Колоніи для дѣтей чиновниковъ и офиціалистовъ Студзенца функціонируетъ правильно: завѣдуетъ ею г. Крушко, отецъ VI-аго семейства. Дѣтей обучалось въ этой школѣ 12, въ 3-хъ отдѣленіяхъ. Успѣхи достаточные.

Въ безотлагательномъ рѣшеніи нуждается, оставшійся еще въ наслѣдствѣ отъ прошлаго года, вопросъ, неразрѣшенный до сихъ поръ, постройки новаго домика, восьмого по очереди и послѣдняго въ планѣ Колоніи, въ которомъ, между прочимъ, помѣстилась бы хотябы часть нашей школы, состоящей, какъ извѣстно, изъ 6 отдѣленій и скитающейся понынѣ въ спальныхъ залахъ мальчиковъ въ семействахъ, будто въ насмѣшку надъ всякими требованіями гигіены, и затѣмъ залъ собраній, который намъ пришлось посвятить вновь открытой X-ой семьи. Вопросъ этотъ понынѣ неразрѣшенный, сталъ для Студзенца чѣмъ-то легендарнымъ, въ родѣ пресловутыхъ бульваровъ на р. Вислѣ и третьяго моста для Варшавы. Правда, Комитетъ въ іюньскомъ засѣданіи прошлаго года, принципіально призналъ безотлагательность этого вопроса по докладу Правленія, уполномочивъ даже послѣднее къ свозкѣ матеріаловь для постройки домика, какъ то: кирпича, извести и т. п. Казалось, такимъ образомъ. что постройка домика, есть дѣло ближайшаго будущаго, между тѣмъ, въ декабрьскомъ засѣданіи пр. г.: постройка домика отложена по недостатку средствъ. Въ виду неизмѣнившихся, къ сожалѣнію, съ прошлаго года нашихъ финансовыхъ дѣлъ, намъ приходится съ терпѣньемъ выжидать болѣе благопріятнаго времени, отмѣчая однако и въ этотъ разъ безотлагательность этого вопроса по соображеніямъ педагогическимъ и хозяйственнымъ.

Изъ прошлогодней хроники Студзенца, для полноты отчета, слѣдуетъ отмѣтить слѣдующіе факты:

Вслѣдствіе холоднаго и дождливаго лѣта меньшее сравнительно число постороннихъ лицъ, интересующихся прогрессомъ нашихъ заведеній, посѣтило ихъ. Посѣтили Студзенецъ и Пущу гг, Александръ Калиновскій, б. прокуроръ и Ричардъ Чечоттъ, помѣщикъ Новогрудзкаго уѣзда, съ недавняго времени, Постоянный Членъ нашего Общества, и г-жа Паулина Корвинъ Піотровская, ур. Пясецкая, извѣстный дѣятель на поприщѣ общественной филантропіи. Текущій годъ, въ отношеніи посѣщеній Колоніи, кажется будто болѣе благопріятнымъ мы

Szkoła po za Osadą dla dzieci urzędników i oficyalistów Studzieńca, funkcyonuje prawidłowo: prowadzi ją p. Kruszko, ojciec Rodziny VI-ej. Dziatek, uczęszczających do pomienionej szkółki, było 12-ro, podzielonych na 3 oddziały. Postępy—zadawalające.

Palącą nieledwie potrzebą Studzieńca, którą rok ubiegły pozostawił nam w spuściźnie, jako niezałatwioną, jest pobudowanie nowego domku, ósmego z kolei i ostatniego w planie Osady, w którym, pomiędzy innemi, znalazłaby pomieszczenie, chociażby częściowo, szkoła nasza, składająca się, jak wiadomo, aż z 6-ciu oddziałów i tułająca się po dotąd w salach sypialnych chłopców w rodzinach, jakoby na urągowisko wszelkim zasadom hygieny, a następnie sala zebrań, którą musieliśmy poświęcić dla nowo-otworzonej Rodziny X-ej. Sprawa ta, po dotąd niezałatwiona, stała się dla Studzieńca czemś legendarnem, coś niby w rodzaju sławetnych bulwarów na powiślu i mostu trzeciego... dla Warszawy. Wprawdzie Komitet, na posiedzeniu Czerwcowem w roku zeszłym, przyjął w zasadzie nagłość wniosku Zarządu w tej sprawie, upoważniając nawet ten ostatni do gromadzenia materjałów pod budowę domku, jako to: cegły, wapna i t. p., zdawało się, więc że budowa domku należy już do najbliższej przyszłości, aliści na następnem posiedzeniu Grudniowem załatwienie budowy domku odroczono, dla braku funduszów. W obec niezmienionych, niestety, od roku warunków naszych finansowych, musimy czekać cierpliwie lepszych czasów, zaznaczając wszakże i tym razem nagłość tej sprawy ze względów pedagogicznych i gospodarczych.

Z kroniki zeszłorocznej Studzieńca należy, k'woli pełności sprawozdania, zarejestrować fakty następujące:

Z powodu chłodnego i dżdżystego lata mieliśmy względnie mniej odwiedzin osób postronnych, interesujących się postępem zakładów naszych. Zwiedzili Studzieniec i Puszczę pp. Aleksander Kalinowski b. Prokurator, Ryszard Czeczott obywatel ziemski pow. Nowogródzkiego, od niedawna Członek Stały naszego Towarzystwa, i pani Paulina z Piaseckich Korwin-Piotrowska, znana w szerszych kołach działaczka na polu filantropji społecznej. Rok bieżący, pod względem frekwencji Osady, zapowiada

можемъ похвалиться тоже посѣщенiемъ Студзенца и Пущи Предсѣдателемъ комитета г.: Людвикомъ Гурскимъ, членами комитета гг: Мольденгаверомъ и Бобровскимъ, а также гг: Юлiей Виманнъ, Софьей баронессой Гартингъ и Ляурой Семеньской. Всѣ вышесказанныя лица удостоили начальство Колонiи словами признательности.

14 мая торжественно праздновалась, по обыкновенiю, годовщина открытiя Колонiи. Вечеромъ въ тотъ же день, по почину Правленiя, дано было для воспитанниковъ престидигаторское представленiе, устроенное покойнымъ Владиславомъ Рыбкой изъ Варшавы и кинематографъ въ 10 картинахъ. Представленiе удалось превосходно и доставило нашимъ дѣтямъ большую радость.

3 iюля въ исполненiе постановленiя Комитета, совершено было въ Студзенцѣ торжественное молебствiе за упокой души Владислава Андрыхевича, члена Комитета, въ присутствiи вдовы и дочери покойника.

13 iюля посѣтили Колонiю, по примѣру прошлаго года, бывшiе воспитанники наши въ патронатѣ, въ числѣ 12, отличенные за хорошее поведенiе и успѣхи въ работѣ. Поѣздка устроенная опекой, при непосредственномъ участiи Предсѣдателя въ Правленiи, удалась прекрасно. Безъ сомнѣнiя она укрѣпляетъ сердечную связь между Колонiей, съ одной стороны, и бывшими ея воспитанниками съ другой. Мы горячо взываемъ къ устраиванiю каждый годъ подобныхъ поѣздокъ, въ убѣжденiи, что онѣ имѣютъ большое значенiе въ этическомъ и воспитательномъ отношенiяхъ.

15 iюля пожарная команда, состоящая изъ воспитанниковъ Колонiи, приняла дѣятельное участiе при тушенiи пожара въ деревнѣ Заторъ, находящейся въ 3-хъ верстахъ отъ Студзенца. Наша команда подъ начальствомъ г. Бадiочка, учителя Колонiи, отличилась и удостоилась выраженiя признательности со стороны административной власти и Страховаго Общества.

3 Августа вся колонiя въ полномъ составѣ совершила путешествiе пѣшкомъ въ Мѣдневицы въ храмовой праздникъ, съ Директоромъ Колонiи во главѣ.

19 ноября, какъ было выше указано, состоялось открытiе X-ой семьи. Отцомъ Семейства назначенъ г. Здѣницкiй. Мальчиковъ, которые въ числѣ 16 человѣкъ вошли въ составъ но-

się jakoby pomyślniej—możemy właśnie pochwalić się odwiedzinami Studzieńca i Puszczy Prezesa Komitetu p. Ludwika Górskiego, Członków Komitetu: pp. Moldenhawera i Bobrowskiego, oraz pań: Julji Wiemanowej, Zofji baronowej Hartingh i Laury Siemieńskiej. Wszystkie pomienione osoby zaszczyciły Zwierzchność Osady słowami uznania.

W dniu 14 Maja obchodzoną była uroczyście, jak zwykle, rocznica otwarcia Osady. Wieczorem tegoż dnia, staraniem Zarządu, odbyło się dla wychowańców przedstawienie prestidigatorskie, urządzone przez ś. p. Władysława Rybkę z Warszawy i pokaz żywej fotografii (kinematografu) w 10 obrazach. Przedstawienie udało się wybornie i sprawiło dzieciom naszym wielką uciechę.

W dniu 3 Lipca, w wykonaniu uchwały Komitetu, odprawionem zostało w Studzieńcu uroczyste nabożeństwo za spokój duszy ś. p. Władysława Andrychiewicza, Członka Komitetu, w obecności wdowy i córki nieboszczyka.

W dniu 13 Lipca, pod wodzą Przewodniczącego w Zarządzie, zwiedzili Osadę, podobnie jak w roku zeszłym, byli wychowańcy nasi w patronażu, w liczbie 12-stu, wyróżnieni za dobre sprawowanie się swoje i postępy w pracy. Wycieczka, urządzona staraniem opieki, udała się jak najlepiej. Niewątpliwie zacieśnia ona węzły serdeczne pomiędzy Osadą, z jednej, a byłymi jej wychowańcami z drugiej strony. Do urządzania corocznie podobnych wycieczek nawołujemy gorąco i usilnie, będąc przekonani o niezmiernej ich doniosłości pod względem etycznym i wychowawczym.

W dniu 15 Lipca straż ogniowa, złożona z wychowańców Osady, wzięła udział czynny przy gaszeniu pożaru we wsi Zatór, odległej o 3 wiorsty od Studzieńca. Straż nasza pod wodzą p. Badyoczka, nauczyciela Osady, odznaczyła się i otrzymała słowa gorącego uznania ze strony władzy administracyjnej i Towarzystwa Ogniowego.

Dnia 3 Sierpnia cała osada in gremio odbyła pielgrzymkę pieszą do Miedniewic na odpust, mając na czele Dyrektora Osady.

W dniu 19 Listopada, jak to już wspomnieliśmy, została otwartą Rodzina X-a. Ojcem Rodziny zamianowano p. Jana Zdzienickiego. Chłopcom, którzy weszli do nowej w Rodziny,

вой Семьи, начальство приняло у входа съ хлѣбомъ и солью, съ наставленіями и пожеланіями блага, а изъ частнаго пожертвованія, дано каждому по фунту свѣжихъ фруктовъ и записано въ ихъ пользу по 15 коп. на счетъ ихъ заработнаго капитала.

9 Декабря, послѣ заупокойной службы въ Костелѣ, совершенъ былъ обрядъ погребенія на кладбищѣ колоніи покойнаго Станислава Стржешевскаго, Директора Колоніи, скончавшагося 4 Декабря. На похоронахъ присутствовали всѣ воспитанники съ хоругвью заведенія и оркестромъ, при соблюденіи образцоваго порядка. Изъ посмертныхъ подарковъ на свѣжей могилѣ (вѣнковъ), выдѣлялся одинъ—громкій вопль воспитанниковъ, которые такъ выразительно прощались съ добрымъ своимъ „Господиномъ Директоромъ".

Впродолженіи двухмѣсячной болѣзни покойнаго Стржешевскаго и затѣмъ до времени назначенія 1 марта т. г. новаго Директора Колоніи г. Сигизмунда Лескевича, т. е. впродоженіе 5-ти мѣсяцевъ, трудныя обязанности Директора исполнялъ въ качествѣ замѣстителя Инспекторъ Колоніи, г. Іосифъ Корнацкій, которому за его труды и дѣятельность слѣдуетъ отъ насъ признательность.

Елочныя подарки для нашихъ дѣтей въ книгахъ и лакомствахъ были сравнительно обильные въ отчетномъ году, благодаря нашимъ друзьямъ, что поставило насъ въ возможность безъ труда надѣлить ими дѣтей нашихъ обоихъ заведеній. Изъ этихъ пожертвованій слѣдуетъ отмѣтить, изъ уваженія къ личности жертвователей: книги и одинъ рубль отъ 9-лѣтней Люси Бѣнькевичъ; двѣ пачки книгъ и два рубля отъ Господина А, студента Варшавскаго Политехническаго Института. Молодымъ, добрымъ друзьямъ нашимъ „спасибо!"

Во время Праздника Рождества Христова наши воспитанники сыграли ясли, въ двухъ группахъ, что доставило большое удовольствіе товарищамъ и начальству заведенія; одна изъ этихъ группъ особенно отличалась точнымъ исполненіемъ ролей и характеризаціей лицъ, но что всего любопытнѣе, что авторомъ діалоговъ есть воспитанникъ Колоніи Ст. Р., мальчикъ одаренный большою способностью къ стихотворству. О талантѣ его теперь пока трудно сказать что-нибудь опредѣленное, такъ какъ 14-лѣтній Станиславъ—еще почти горькій ребенокъ,

w liczbie 16-stu, zwierzchność podała u progu chleb i sól z upomnieniami i życzeniem pomyślności, z ofiary zaś prywatnej, wydzielono każdemu z nich po funcie owoców świeżych i zapisano na ich dobro po 15 kop. na rachunku funduszu ich zarobkowego.

W dniu 9 Grudnia, po uroczystem nabożeństwie w Kościele, odbył się na cmentarzu osadzkim pogrzeb zwłok ś. p. Stanisława Strzeszewskiego, Dyrektora Osady, zmarłego w dniu 4 grudnia. Smutnemu obrzędowi towarzyszyli wszyscy wychowańcy z chorągwią zakładową i orkiestrą, porządek panował wzorowy. Z pośród darów pośmiertnych, złożonych na mogile świeżo usypanej, w postaci wieńców i równianek, wyróżniał się jeden— głośny płacz wychowańców, którzy tak wymownie żegnali dobrego swojego „Pana Dyrektora.“

Przez czas choroby dwumiesięcznej ś. p. Strzeszewskiego, a następnie aż do zamianowania w dniu 1 Marca r. b. nowego Dyrektora Osady p. Zygmunta Leskiewicza, czyli przez przeciąg 5-ciu miesięcy, trudne obowiązki Dyrektora pełnił zastępczo Inspektor Osady p. Józef Kornacki, któremu na tem miejscu za jego trudy i gorliwość należy się podzięka.

Ofiary gwiazdkowe dla naszych dzieci z książeczek i łakoci były względnie obfitsze w roku sprawozdawczym, dzięki przyjaciołom naszym, co dało możność obdzielenia niemi bez trudności dziatwy w obu naszych Zakładach. Z pomiędzy tych ofiar zasługują na wyróżnienie, ze względu na osoby ofiarodawców— książeczki i rubel jeden na pierniki od 9-cio letniej Lusi Bieńkiewiczówny i upominek, złożony z dwóch paczek pięknych książeczek i dwa ruble od pana A., studenta politechniki Warszawskiej. Młodym, kochanym tym przyjaciołom naszym „Bóg zapłać!“

W Święta Bożego Narodzenia wychowańcy nasi odegrywali jasełkę, aż w dwóch gruppach, ku wielkiej uciesze kolegów i zwierzchności Zakładu; jedna zwłaszcza z tych grupp odznaczała się dokładnem wykonaniem ról i charakteryzacyą osób, ale co najciekawsze, że autorem dyalogów był wychowaniec Osady St. R., chłopak obdarzony dużą zdolnością rymotwórczą. O talencie tym na razie trudno przesądzać, bowiem 14-letni Stanisław

разсѣянный; начальство однако внимательно слѣдитъ за умственнымъ развитіемъ мальчика, поощряя въ немъ любовь къ чтенію.

Нашъ годичный отчетъ по Студзенецкой Колоніи мы кончаемъ скромнымъ, но горячимъ пожеланіемъ начальству заведенія, дабы не уставало въ работѣ и убѣжденіемъ, что, благодаря Бога, мы идемъ, хотя и съ трудомъ, но все таки впередъ!

jest jeszcze prawie gorzkiem dzieckiem, roztargnionem, zwierzchność tymczasem śledzi bacznie rozwój umysłowy chłopca, podniecając w nim chęć do czytania.

Sprawozdanie nasze roczne ze Studzieńca kończymy skromnem, ale gorącem, życzeniem dla zwierzchności Zakładu, ażeby nie ustawała w pracy i przeświadczeniem zarazem, że, dzięki Bogu, idziemy tam choć z trudem i mozołem, ale wciąż naprzód!

Въ Пущѣ.

Къ годичному отчету Начальницы нашего Пріюта для малолѣтнихъ дѣвочекъ въ Пущѣ, приведенному ниже цѣликомъ въ соотвѣтствующей рубрикѣ, намъ не много остается прибавить. О причинахъ чисто финансоваго характера, вслѣдствіе которыхъ у насъ не было возможности и въ отчетномъ году увеличить число нашихъ воспитанницъ, мы говорили обширнѣе въ прошлогоднемъ отчетѣ, къ которому отсылаемъ интересующихся.[1])

Воспитанницъ у насъ было въ отчетномъ 1902 году 17 выбыло 4, прибыло 2; осталось слѣдовательно 15.

Хотя въ отношеніи численности нашихъ воспитанницъ; мы до сихъ поръ стоимъ на прежнемъ уровнѣ, но въ качественномъ отношеніи т. е. содержанія заведенія внутри въ чистотѣ и образцовомъ порядкѣ, нашъ убогій пріютъ представляется въ высшей степени благопріятно и дѣйствительно прогрессируетъ, что мы здѣсь съ удовольствіемъ отмѣчаемъ. Начальство пріюта дѣлаетъ всевозможныя усилія, чтобы наши воспитанницы, по выбытіи изъ заведенія, нашли для себя честную опеку и надлежащее нравственное направленіе. Съ этой цѣлью ведется весьма обширная переписка, какъ съ бывшими воспитанницами, такъ и ихъ работодателями! отъ послѣднихъ мы получаемъ въ большинствѣ похвальные для этихъ нашихъ бывшихъ воспитанницъ отзывы. Вообще слѣдуетъ признать, что воспитанницы Пущи, какъ знающія изъ практики въ пріютѣ ручныя работы, относящіяся къ кругу женскаго труда, кухню, деревенское хозяйство и домашнюю услугу, легко находятъ помѣщеніе для себя въ помѣщичьихъ семействахъ въ окрестностяхъ Пріюта и далѣе въ краѣ, и съ этой стороны мы не встрѣчаемъ никакихъ затруденій, и мы могли бы всѣхъ нашихъ

*) См. Ежегодникъ за 1901 годъ стр. 39—41.

W Puszczy.

O Zakładzie naszym dla nieletnich dziewcząt w Puszczy do Sprawozdania rocznego Przełożonej, które zamieszczamy poniżej w całości w odpowiedniej rubryce, niewiele mamy do dorzucenia. O powodach natury ściśle finansowej, dla których i w roku sprawozdawczym nie mieliśmy możności zwiększyć liczby naszych wychowanek, mówiliśmy obszerniej w sprawozdaniu zeszłorocznem, do którego też ciekawych odsełamy (*).

Wychowanek mieliśmy w r. 1902 — 17; ubyło 4, przybyło 2; pozostało 15-ście.

Jeżeli pod względem liczby wychowanek stoimy dotąd w Puszczy w jednej mierze, to pod względem jakościowym czyli utrzymania Zakładu wewnątrz w czystości i wzorowym porządku, oraz postępu moralnego, jaki daje się zauważyć u wychowanek, Zakład nasz ubogi przedstawia się wyjątkowo dodatnio i czyni rzeczywiste postępy, które z przyjemnością zaznaczamy na tem miejscu. Zwierzchność Zakładu czyni wszelkie możliwe zabiegi, ażeby wychowanki nasze, po opuszczeniu przez nie Zakładu, znalazły opiekę uczciwą dla siebie i odpowiedni dalszy kierunek moralny, W tym celu prowadzi się bardzo rozległa korespondencya, jak z byłemi wychowankami, tak też z ich chlebodawczyniami, od których dotąd życzliwe w większości dla tychże wychowanek naszych, a nieraz pochlebne otrzymujemy wiadomości. W ogóle przyznać należy, że wychowanki Puszczy, jako obznajmione praktycznie w Zakładzie z robotami ręcznemi, w zakres pracy kobiecej wchodzącemi, z kuchnią, gospodarstwem wiejskiem i obsługą domową, chętnie znajdują pomieszczenie dla siebie po dworach wiejskich w okolicach Zakładu i dalej w kraju, i z tej strony nie napotykamy żadnych trudności tak dalece,

---

*) Patrz Rocznik za 1901 r. str, 39—41.

воспитанницъ безъ исключенія помѣстить по деревнямъ, гдѣ онѣ находятъ лучшую и болѣе соотвѣтственную для себя опеку, нежели въ большомъ городѣ; помѣхой въ этомъ отношеніи служатъ нерѣдко семейственные узы нѣкоторыхъ воспитанницъ, соединяющіе ихъ съ Варшавой и неоднократно обезсиливающіе насъ при выборѣ мѣста для нихъ.

Въ отношеніи здоровья отчетный годъ былъ для Пріюта относительно благопріятный. Въ началѣ года, какъ и въ Студзенцѣ, насъ встревожила трахома, которой одновременно заболѣло нѣсколько воспитанницъ (впрочемъ случаи неопаснаго характера). Однако бдительный врачебный надзоръ и обыкновенныя дезинфекціонныя средства не допустили къ расширенію болѣзни.

Воспитанница А. Г., незадолго до срока освобожденія, заболѣла легкими довольно серіозно (мать ея умерла отъ чахотки), задержанная однако въ Пріютѣ въ продолженіи нѣсколькихъ мѣсяцевъ, конечно въ нѣкоторомъ разобщеніи отъ остальынхъ воспитанницъ, она значительно поправилась такъ, что мы спокойно могли ее отдать семьѣ ея, проживающей въ деревнѣ.

Въ новомъ зданіи Пріюта въ нижнемъ этажѣ, выстроенномъ семь лѣтъ тому назадъ, оказался грибъ. Борьба съ нимъ причиняетъ намъ весьма много хлопотъ. Весною прошлаго года мы израсходовали около 300 рублей на новые полы, капитальную дезинфекцію испорченныхъ мѣстъ, замѣну въ умывальнѣ деревяннаго пола цементнымъ съ наклоннымъ нѣсколько направленіемъ внѣ строенія, также въ т. н. канцеляріи и комнатѣ для молитвъ мы дали новый полъ въ мѣстахъ испорченныхъ. Дальнѣйшій исходъ борьбы съ этимъ опаснымъ паразитомъ пока трудно опредѣлить, кажется однако, что пока вышесказанныя мѣры будутъ достаточны.

Общій видъ нашихъ воспитанницъ очень хорошъ, хотя, слѣдуетъ отдать справедливость Начальству Пріюта, продовольствованіе ихъ совершается возможно экономно, если дневная стоимость пропитанія воспитанницы могла быть понижена противъ 1901 года на значительный процентъ—съ 9, 2 коп. до 8, 8 коп. въ день.

Въ новомъ зданіи Пріюта намъ недостаетъ многихъ необходимыхъ предметовъ, напр.: часовъ, новыхъ столовъ и сту-

że gdyby nie stosunki rodzinne niektórych wychowanek naszych, wiążące je z Warszawą i w obec których bywamy częstokroć bezsilni w wyborze miejsca dla naszych wychowanek, moglibyśmy je wszystkie bez wyjątku lokować po wsiach, gdzie dziewczęta nasze znajdują lepszą i odpowiedniejszą dla siebie opiekę, aniżeli w dużem mieście...

Stan zdrowotny przytułku w roku sprawozdawczym był względnie pomyślny. W początkach roku, podobnie jak w Studzieńcu, zatrwożyła nas była jaglica (trachoma), na którą zapadło na raz kilka wychowanek (wypadki zresztą nieciężkie). Ścisły wszakże dozór lekarski i środki zwykłe dezynfekcyjne zapobiegły szerzeniu się choroby.

Wychowanka A. H., będąca na uwolnieniu, zapadła była na chorobę płuc o symptomatach dość groźnych (matka wychowanki umarła z suchot), zatrzymana jednak w Zakładzie przez kilka miesięcy, naturalnie w pewnem odosobnieniu od reszty wychowanek, znacznie poprawiła się na zdrowiu, tak, iż mogliśmy ją spokojnie zwrócić rodzinie, zamieszkałej na wsi.

W nowym budynku zakładowym, na parterze, wykończonym przed 7-miu laty, pojawił się grzyb drzewny. Walka z tą plagą jest istnem utrapieniem naszem. Na wiosnę w roku zeszłym dokonaliśmy kosztem dość znacznym, bo około 300 rb., wydarcia podłogi, kapitalnej dezynfekcyi miejsc zarażonych i zastąpienia w umywalni podłogi drewnianej cementową ze ściekiem pochyłym na zewnątrz budynku; również w t. zw. kancelaryi i modlitewni zmieniliśmy podłogę w częściach zagrożonych. Jaki będzie przebieg dalszy walki z tym zgubnym pasożytem, przewidzieć narazie trudno, zdaje się jednak, że dotychczasowe środki będą na razie wystarczające.

Wygląd ogólny wychowanek naszych bardzo dobry, jakkolwiek, należy tu oddać słuszność zwierzchności Zakładu, żywienie ich odbywa się możliwie ekonomicznie, skoro koszt dzienny żywienia wychowanki zdołano obniżyć w porównaniu z rokiem 1901 o znaczny względnie procent — z 9,2 kop. do 8,8 kop. dziennie.

W nowym budynku zakładowym braknie nam wielu sprzętów niezbędnych, naprz. zegara, nowych stołów i stołków w sali

львѣвъ въ залѣ занятій и многихъ другихъ вещей, мы однако воздерживаемся пока отъ покупки, чтобы не увеличивать расходовъ на Пущу, въ ожиданіи лучшаго будущаго для нашего пріюта.

Неменѣе желательнымъ является устройство въ новомъ зданіи Пріюта особаго зала-ораторіи съ алтаремъ для совершенія св. Обѣдни, для каковой цѣли ясный и обширный залъ у насъ уже имѣется. Два раза въ недѣлю, иногда чаще, воспитанницы ходятъ пѣшкомъ въ Костелъ, находящійся въ разстояніи половины километра отъ Пріюта, въ періодъ осеннихъ и зимнихъ ненастій это является затруднительнымъ и для воспитанницъ и для начальства пріюта.

Наша Пуща получитъ въ скоромъ времени цѣнное украшеніе—каменную статую Богородицы, благодаря исключительнымъ стараніямъ смотрительницы заведенія г. Рогозинской, которая собрала съ частныхъ пожертвованій нужную для этой цѣли сумму. Статуя находится уже на мѣстѣ, получено разрѣшеніе властей и въ скоромъ времени будетъ приступлено къ постановкѣ ея на крѣпкомъ фундаментѣ, передъ наружнымъ фасадомъ стараго зданія пріюта, при въѣздѣ. За этотъ памятный даръ для нашего заведенія мы выражаемъ здѣсь сердечную благодарность иниціаторшѣ и всѣмъ почтеннымъ жертвовательницамъ и Жертвователямъ.

---

zajęć i wielu innych przedmiotów, wstrzymujemy się jednak z roku na rok, aby nie zwiększać wydatków na Puszczę w oczekiwaniu lepszej, oby Bóg dał, przyszłości dla naszego Zakładu.

Pożądanem nie mniej byłoby urządzenie w nowym budynku zakładowym modlitewni (oratoire) z ołtarzem do odprawiania Mszy Św., na jakowy cel posiadamy właśnie widną i przestronną salę. Wędrówki piesze wychowanek dwa razy w tygodniu, a nieraz i częściej, do pobliskiego Kościoła, w odległości przeszło pół kilometra od Zakładu, zwłaszcza w porze słot jesiennych i zimowych, bywają niekiedy nazbyt uciążliwe i dla wychowanek i dla zwierzchności Zakładu.

Puszcza nasza zdobędzie w prędkim czasie piękną i cenną ozdobę w postaci statuy kamiennej Matki Boskiej Łaskawej, fundowanej dla przytułku staraniem wyłącznem Przełożonej, pani Rogozińskiej, z ofiar prywatnych, na ten cel przez nią uzbieranych. Statua jest już na miejscu, pozwolenie władzy—uzyskane, wkrótce więc przystąpimy do ustawienia jej na cokule murowanym, o mocnym fundamencie, przed frontem starego domu zakładowego od wjazdu. Za tę piękną pamiątkę dla Zakładu naszego składamy na tem miejscu Inicyatorce i wszystkim szanownym naszym Ofiarodawczyniom i Ofiarodawcom serdeczne „Bóg zapłać!“

Патронатъ.[1])

... „ Опека, или отсутствіе ея по выбытіи воспитанника изъ Колоніи рѣшаетъ о результатахъ всего труда по исправленію малолѣтнихъ въ заведеніяхъ, а слѣдовательно и объ окончательныхъ плодахъ заботъ и усилій Общества". Этими прекрасными словами, высказанными нѣкогда докладчикомъ въ Ежегодникѣ Общества Земледѣльческихъ Колоній за 1878 годъ, и мы начинаемъ сей нашъ сжатый отчетъ о дѣятельности опеки надъ бывшими воспитанниками и воспитанницами нашихъ заведеній за $190^2/_3$ годъ, въ убѣжденіи, что эти слова, по истеченіи 25 лѣтъ, вовсе не потеряли жизненности своей коль скоро патронатъ, послѣ пятилѣтняго усиленнаго труда и огненнаго испытанія, на новыхъ основаніяхъ, подтверждаетъ всю истину и глубину мнѣнія, высказаннаго еще въ 1878 году. Измѣнились времена, измѣнились люди— незабвенные основатели Земледѣльческихъ Колоній въ большинствѣ легли въ могилахъ, но воспитательная система ихъ рукою начертанная, не подверглась измѣненію, и вышеприведенныя слова о ненарушимой связи опеки надъ бывшими нашими воспитанниками и воспитательной системой въ нашихъ заведеніяхъ сіяютъ блескомъ свѣжести, разъясняя, словно факелъ, извилистыя тропинки, по которымъ приходится шествовать нашей опекѣ.

Патронатъ ясно доказалъ, что Студзенецъ и Пуща съ одной стороны, и опека надъ воспитанниками, по выбытіи ихъ изъ этихъ заведеній съ другой—это корни одного дерева, это отдѣльные органы одной большой системы исправительно-воспитательной, которая вотъ уже впродолженіе 30 лѣтъ возвращаетъ обществу ряды людей нравственно исцѣленныхъ...

---

[1]) Отчетъ сей обнимаетъ время съ 1 Іюня 1902 года по 1 іюня 1903 г., за исключеніемъ кассоваго отчета по фонду опеки, который вмѣстѣ съ общимъ отчетомъ о дѣятельности Общества Земледѣльческихъ Колоній заключается календарнымъ 1902 годомъ.

Patronaż *)

.... „Opieka, lub brak takowej po opuszczeniu Osady przez wychowańca, przesądza o rezultatach całej pracy około poprawy nieletnich, osiągniętej w zakładach, a więc i o ostatecznych owocach starań i zabiegów Towarzystwa.“ Od tych pięknych słów, wypowiedzianych niegdyś przez sprawozdawcę w Roczniku Towarzystwa Osad Rolnych za rok 1878, rozpoczynamy i my dzisiejsze nasze treściwe sprawozdanie z działalności opieki nad byłymi wychowańcami i wychowankami zakładów naszych za rok 1902/3, w przeświadczeniu, że wyrazy te po latach 25-ciu nie straciły nic na aktualności swojej, skoro patronaż nasz, zapoczątkowany dopiero na nowych zasadach, po latach pięciu pracy intensywnej swojej i przebytej próbie ogniowej, stwierdza całą prawdziwość i całą głębię sądu, wypowiedzianego jeszcze w 1878-ym roku. Zmieniły się czasy, zmienili się, ludzie, niezapomniani założyciele Osad Rolnych pokładli się w większości do grobów, a system nasz wychowawczy, ręką ich nakreślony, pozostał bez zmiany, a słowa powyższe o związku nierozerwalnym opieki nad b. wychowańcami zakładów naszych, z systemem wychowania w tychże zakładach, jaśnieją blaskiem świeżości, oświetlając niby pochodnią kręte i przepaściste ścieżki, po których kroczyć musi opieka nasza...

Patronaż dowiódł snadnie, że Studzieniec i Puszcza z jednej strony, a opieka nad wychowańcami, po opuszczeniu przez nich pomienionych zakładów — z drugiej, to są konary jednego drzewa, to poszczególne organa jednego wielkiego systemu poprawczo-wychowawczego, który od lat już 30-tu zwraca społeczeństwu swojemu całe zastępy ludzi moralnie uzdrowionych...

---

*) Sprawozdanie niniejsze obejmuje przeciąg czasu od dnia 1 Czerwca 1902 r. po dzień 1 Czerwca 1903 r., za wyjątkiem Sprawozdania kasowego z funduszu opieki, które, łącznie ze sprawozdaniem ogólnem z działalności Towarzystwa Osad Rolnych, zamyka się w granicach roku kalendarzowego 1902 r.

Для избѣжанія упрека въ оптимизмѣ или фразеологіи, заглянемъ хотя на моментъ въ т. н. „родословную", которая ведется въ Студзенцѣ, и затѣмъ въ дѣла патроната за истекшія пять лѣтъ, и по этимъ документамъ воспроизведемъ хотя нѣсколько силуэтовъ нашихъ воспитанниковъ. И такъ напр.:

Владиславъ В. (слесарь) въ Колоніи замѣчаемъ не былъ; освобожденный изъ Колоніи въ 1899 году, въ патронатѣ велъ себя въ общемъ дурно и былъ наказанъ по суду за кражу часовъ; въ отчетѣ за 1901 годъ значится какъ рецидивистъ, дающій слабую надежду на исправленіе; лишь въ отчетномъ году въ немъ наступилъ *крутой* поворотъ къ лучшему, и онъ зачисленъ въ категорію ведущихъ себя безукоризненно.

Янъ Ш. (сапожникъ), въ Колоніи тоже за нимъ ничего не значилось; спустя нѣсколько недѣль по выбытіи изъ Колоніи, помѣщенный у сапожнаго мастера въ Варшавѣ, нѣсколько разъ бѣжалъ, наконецъ бросился буквально въ пучину разврата и пьянства, вредно вліялъ на товарищей; въ ежегодникѣ за 1900 годъ онъ значится, какъ *опасный* рецидивистъ и т. п. Лишь съ половины 1901 года наступаетъ утѣшительный поворотъ въ поведеніи юноши, самъ выбираетъ себѣ мастера, работаетъ стойко, при помощи и руководительствѣ опеки успѣшно достигаетъ званія сапожнаго подмастерья и теперь служитъ образцомъ хорошаго повѣденія для младшихъ товарищей.

Ѳома С. (земледѣлецъ), былъ наказываемъ шесть разъ въ Колоніи за кражу; по выбытіи изъ Колоніи, не только не обнаружилъ ни разу склонности къ кражѣ, но отличается трудолюбіемъ, заботливостью и трезвостью, является нынѣ украшеніемъ патроната; мало того, уже пять четвертей года, какъ онъ отдаетъ опекѣ на храненіе свои сбереженія и имѣетъ уже сбереженныхъ такимъ образомъ 100 рублей

Францъ К. (земледѣлецъ), былъ наказываемъ въ Колоніи 17 разъ за довольно тяжкіе проступки, въ продолженіи двухъ лѣтъ состоянія подъ опекой, обнаруживаетъ, правда, иногда легкомысліе, непослушаніе и вспыльчивый темпераментъ, но даетъ руководить собою, работаетъ охотно, набоженъ, трезвъ, и не даетъ вовсе повода къ упрекамъ противъ себя, тѣмъ болѣе къ тяжкимъ; мать его хронически пьянствуетъ.

Францъ Г. (земледѣлецъ), въ Колоніи наказанъ былъ 10 разъ, по выбытіи изъ Колоніи, причинялъ много хлопотъ опекѣ сво-

Żeby nas nie pomawiano o optymizm i frazeologją, zajrzyjmy na chwilę do t. zw. „Księgi rodowodowej,“ utrzymywanej, w Studzieńcu, a następnie do akt patronażu, za ubiegłe pięć lat i z tych dokumentów odtwórzmy parę sylwetek wychowańców naszych. I tak naprz.

Władysław W. (ślusarz) w Osadzie notowanym nie był; uwolniony z Osady w 1899 roku, w patronażu sprawował się na ogół źle i karany sądownie za kradzież zegarka; w sprawozdaniu za rok 1901 notowany jest jako recydywista, dający słabą nadzieję poprawy; dopiero w roku sprawodawczym ujawnił zwrot *stanowczy* ku dobremu i zaliczony do kategoryi sprawujących się nienagannie.

Jan Sz. (szewc) w Osadzie również notowanym nie był; uwolniony warunkowo, w parę tygodni po wyjściu z Osady ulokowany u majstra szewckiego w Warszawie, zbiegł kilkakrotnie, w końcu rzucił się literalnie w wir rozpusty i pijaństwa, gorszył kolegów; w Roczniku za rok 1900 figuruje jako recydywista *niebezpieczny*, „zakała patronażu“ i t. p. Dopiero od połowy roku 1901 następuje zwrot pocieszający w postępowaniu chłopca— sam obiera sobie majstra, pracuje wytrwale, przy pomocy i pod kierunkiem opieki wyzwala się pomyślnie na czeladnika szewckiego i dziś jest wzorem dobrego postępowania dla młodszych kolegów.

Tomasz S. (rolnik), karany w Osadzie sześć razy za kradzież, po opuszczeniu Osady, nie tylko nie ujawnił ani razu skłonności do kradzieży, ale odznacza się pracowitością, skrzętnością i trzeźwością, jest dziś ozdobą patronażu, a co więcej od 5-ciu kwartałów składa z zarobków swoich oszczędności w opiece i posiada już 100 rubli, uzbieranych w ten sposób przez siebie.

Franciszek K. (rolnik) karany w Osadzie aż 17 razy za przewinienia dość ciężkie, przez czas dwuletni pozostawania pod opieką, ujawnia niekiedy lekkomyślność, hardość i temperament porywczy, daje się jednak kierować, pracuje chętnie, jest religijny, trzeźwy, i żadnych mu zarzutów, a zwłaszcza ciężkich, uczynić nie można: matka chłopca jest pijaczką nałogową.

Franciszek G. (rolnik) w Osadzie karany 10 razy; po wyjściu z Osady dużo przyczyniał na razie trosk opiece postępowa-

имъ поведеніемъ; нѣкоторое время мы считали его неисправимымъ; но вотъ уже годъ, какъ положеніе измѣнилось; хотя и теперь случаются съ нимъ прогрѣшенія, но случаются все рѣже, въ умственномъ отношеніи быстро развивается, сильно обозначилась въ немъ религіозность, укрѣпляющая равновѣсіе духа, и мы питаемъ надежду, что уже близко время, когда можно будетъ считать его исправленнымъ *окончательно*.

Если внимательно присмотрѣться этимъ вкратцѣ начертаннымъ силуэтамъ нашихъ воспитанниковъ, можно замѣтить необыкновенно интересное психологическое явленіе: какъ „линія нравственности" въ своемъ движеніи ломается, идетъ зигзакомъ пока не приметъ постояннаго направленія... изображенная графически она напомнила бы на ломанную линію температуры тѣла, находящагося довольно долгое время въ лихорадочномъ состояніи...

А теперь является вопросъ: гдѣ же этотъ желаемый моментъ оканчательнаго поворота въ жизни нашего юноши къ лучшему? какъ опредѣлить его? временемъ ли пребыванія въ колоніи, гдѣ былъ наказываемъ 17 разъ за тяжкія провиненія, или же временемъ сущевтвованія надъ нимъ опеки когда вначалѣ велъ себя позорно какъ „неисправимый" и только лишь въ послѣдствіи, очень медленно и съ большимъ трудомъ, но окончательно исправляется? - Послѣднее слово въ этомъ важномъ и трудномъ дѣлѣ исправленія принадлежитъ безспорно патронату—онъ является *послѣднимъ* актомъ всего нашего многолѣтняго воспитательнаго труда, онъ же доставитъ со временемъ лучшую и вѣрнѣйшую статистику исправившихся. Кто, слѣдовательно, сомнѣвается въ необходимости патроната, какъ продолженія нашей воспитательной системы въ Студзенцѣ и Пущѣ, тотъ, по нашему мнѣнію, подрываетъ въ самомъ фундаментѣ всю нашу воспитательную систему, изложеніемъ которой являются прекрасныя слова приведенныя во вступленіи къ сему отчету.

О значеніи патроната съ точки зрѣнія современной науки намъ незачѣмъ повторять, достаточно будетъ въ этомъ отношеніи сослаться на наши ежегодники за нѣсколько послѣднихъ лѣтъ, въ которыхъ мы старались преподать сжатыя замѣчанія теоретическія и практическія по этому предмету. Достаточно указать здѣсь, что и въ законодательныхъ сферахъ

niem swojem — czas jakiś mieliśmy go za niepoprawnego; od roku stan rzeczy się zmienił: wprawdzie i teraz trafiają mu się od czasu do czasu upadki, ale coraz to rzadsze, umysłowo szybko się rozwija, religijność, zaakcentowana silnie, utrzymuje chłopca w równowadze, i mamy nadzieję, iż bliską jest chwila, kiedy będziemy go uważali za poprawionego *nieodwołalnie.*

Wojciech E. (kowal) karany w Osadzie 14 razy za przewinienia poważne, po wyjściu z Osady, prócz drobnych uchybień, prawie dziecinnych, żadnych zarzutów ciężkich nie dźwiga na sobie, owszem — pracuje dzielnie w swoim fachu, rzemieślnik z niego bardzo zdolny i na ogół dobrą przyszłość można mu rokować.

Gdy się rozgląda uważnie w tych sylwetkach wychowańców naszych, uchwyconych dorywczo, daje się zauważyć niezwykle ciekawe zjawisko psychologiczne: jak się to „linja moralności" w pochodzie swoim łamie, tworzy gzygzaki, zanim poweźmie stały kierunek... przedstawiona graficznie, przypominałaby ona linję łamaną temperatury ciała, gorączkującego od dłuższego czasu...

A teraz zapytujemy, gdzie jest ów pożądany moment stanowczego zwrotu w życiu młodzieńca naszego ku dobremu? jak go oznaczyć? — czy w czasie pobytu jego w Osadzie, gdzie był karany aż 17 razy za ciężkie przewinienia, czyli też w patronażu, gdzie na razie zdobył sobie hańbiące piętno „niepoprawnego" i dopiero w następstwie, bardzo powoli i z wielkim trudem, ale stanowczo się poprawia?—Ostatnie słowo w tej ważnej i zawiłej kwestyi należy oczywiście do patronażu—on jest ostatnim aktem całej naszej przez szereg lat pracy wychowawczej, on też da z czasem najlepszą i najwierniejszą statystykę poprawionych. Kto zatem wątpi w konieczność i nieodzowność patronażu, jako kontynuacyi i dopełnienia systemu naszego wychowawczego w Studzieńcu i Puszczy, ten, zdaniem naszem, podkopuje u samego fundamentu cały ten system nasz wychowawczy, którego streszczeniem właśnie są piękne słowa, przytoczone na wstępie niniejszego sprawozdania...

O znaczeniu patronażu ze stanowiska nauki współczesnej nie mamy co tu powtarzać, wystarczy nam powołać się w tym względzie na Roczniki nasze za kilka lat ostatnich, w których staraliśmy się podać treściwe uwagi teoretyczne i praktyczne

возбужденъ недавно вопросъ объ устройствѣ т. н. „ремесленныхъ патронатовъ" съ интернатами для малолѣтнихъ ремесленныхъ учениковъ, обезпеченія дальнѣйшей ихъ судьбы и пособія этимъ учрежденіямъ со стороны государства. Указанныя замѣчанія пусть будутъ отвѣтомъ на упреки о мнимой безполезности, либо непрактичности нашего патроната. Съ нашей стороны, мы неустанно будемъ взывать наше общество и членовъ Общества Земледѣльческихъ Колоній къ большему заинтересованію патронатомъ и къ болѣе внимательному отношенію къ результатамъ нашего труда въ этомъ дѣлѣ.

Послѣ пятилѣтней трудной, безпрестанной работы, мы, исполняющіе опеку надъ бывшими нашими воспитанниками можемъ смѣло сказать, что съ нашимъ патронатомъ прибыло нашему городу и родному краю новое грандіозное учрежденіе, соотвѣтствующее потребностямъ времени, въ которомъ могутъ найти исходъ для себя лучшія филантропическія стремленія. Когда же насъ спроситъ потомство—что мы сдѣлали въ пользу этой бѣдной молодежи, будущее которой общество передало въ наши руки, пусть отвѣтятъ за насъ дѣла Студзенца и Пущи, дѣла нашего патроната, изъ коихъ можно будетъ убѣдиться, сколько кроваваго труда, сколько заботъ и усилій положено было въ дѣло опеки... наконецъ – статистика исправленныхъ. Прежде чѣмъ перейти къ послѣдней за отчетный годъ, мы сдѣлаемъ на этотъ разъ одно лишь замѣчаніе, касающееся *внутренней* стороны разбираемаго предмета.

Въ отчетѣ за 1901 годъ мы намекнули, что сущность и какъ бы содержаніе нашей опеки мы усматриваемъ въ христіанской любви къ ближнему, которая имѣетъ быть единственнымъ руководителемъ для опекуновъ при выполненіи трудныхъ ихъ обязанностей. Нынѣ прибавимъ къ этимъ словамъ; что эманаціей, такъ сказать, этой любви есть *терпѣніе*. Легко назвать эту добродѣтель, но какъ трудно ее выполнять въ жизни! Нашъ великій поэтъ Сигизмундъ Красинскій назвалъ терпѣніе „властителемъ несчастья, который строитъ свое зданіе изъ ничего, медленно" и дальше „проигрышемъ, съ дальнею цѣлью, по которой въ концѣ концовъ выигриваетъ". Нѣтъ ничего вѣрнѣе этихъ изрѣченій по отношенію къ патронату: здѣсь только терпѣніемъ и снисходительностью можно властвовать надъ матеріальнымъ и нравственнымъ не-

w tym przedmiocie. Dość przytoczyć na tem miejscu, że i w sferach prawodawczych poruszono dopiero sprawę t. zw. „patronatów rzemieślniczych.“ Proponując urządzenie internatów dla nieletnich uczniów rzemieślniczych, zabezpieczenia dalszego ich losu i przyjścia ze strony państwa z rzetelną pomocą tym nowym instytucyom. Powyższe luźne uwagi niech wystarczą za odpowiedź na zarzuty rzekomej nieużyteczności, lub niepraktyczności naszego patronażu. Z naszej strony, nie przestaniemy nawoływać społeczeństwo nasze i członków Towarzystwa Osad Rolnych do większego niż dotąd zainteresowania się patronażem i do baczniejszego śledzenia rezultatów pracy naszej na tem polu.

Po latach pięciu twardej i ustawicznej pracy, my sprawujący opiekę nad byłymi wychowańcami naszymi, możemy powiedzieć sobie bez przechwałek, że w patronażu naszym przybyła miastu naszemu i krajowi instytucya nowa, potężna i bardzo na dobie, w której znaleźć mogą ujście dla siebie najlepsze aspiracye społeczne i filantropijne. A gdy zapyta nas kiedyś potomność— cośmy uczynili dla tej biednej, wykolejonej młodzieży, której los przyszły kraj złożył w ręce nasze, odpowiedzą za nas akta Studzieńca i Puszczy, akta naszego patronażu, z których snadnie przekonać się będzie można, ile trudu krwawego, ile trosk i zabiegów włożono niegdyś w tę sprawę; a wreszcie — statystyka poprawionych. Zanim przejdziemy do tej ostatniej za rok sprawozdawczy, pozwolimy tylko sobie na jedną uwagę, dotyczącą strony *wewnętrznej* omawianego przedmiotu.

W sprawozdaniu za rok 1901 zaznaczyliśmy, że istotę niejako i streszczenie opieki naszej upatrujemy w miłości chrześcijańskiej bliźniego, która ma być dla opiekunów jedyną wskazówką postępowania przy wykonywaniu trudnych ich obowiązków. Obecnie dodamy do tych słów, eż emanacyą niejako tej miłości jest *cierpliwość*. Jakże łatwo nazwać tę cnotę, ale jakże trudno stosować ją w życiu! Wielki nasz poeta Zygmunt Krasiński nazwał cierpliwość „panią niedoli, co gmach swój stwarza z niczego, powoli“ a dalej—„przegraną, której cel daleki, a która w końcu wygrywa na wieki.“ Nic nadto prawdziwszego w stosunku do patronażu —tutaj cierpliwością jeno i wyrozumiałością panować można nad niedolą materjalną i moralną nieszczęśliwych

другомъ несчастныхъ нашихъ воспитанниковъ и выиграть въ концѣ концовъ, хотябы вначалѣ дѣло казалось проиграннымъ. И дѣйствительно, вспомнимъ хотябы нѣсколько вышеприведенныхъ нами силуэтовъ нашихъ воспитанниковъ, какъ долго иногда приходится ждать на исправленіе, а между тѣмъ тяжко н стойко работать, терпѣливо, не опуская рукъ! „Общеніе съ дѣтьми, испорченными въ нравственномъ отношеніи, въ духѣ христіанской любви, снисходительность къ ихъ прогрѣшеніямъ, недостаткамъ н порокамъ, говоритъ знаменитый шведскій педагогъ Будде, пробуждаютъ въ этихъ дѣтяхъ *любовь* и *довѣріе* къ людямъ, и затѣмъ къ Богу", и далѣе „кто хочетъ править молодежью, испорченною въ высокой степени, долженъ свято и неуклонно вѣрить, что въ каждомъ ребенкѣ существуетъ *кое-что хорошее*". Другими словами—скептикъ, не вѣрующій въ нравственное исправленіе человѣка, невооруженный любовью и терпѣніемъ, пусть лучше не берется за это великое дѣло, которому имя... опека...

Въ отчетномъ году подъ опекой и контролемъ Правленія состояло 199 человѣкъ (въ числѣ ихъ 13 б. воспитанницъ

Изъ этой цифры исключены:	
б. воспитанникъ Студзенцаумерцкій	1
вслѣдствіе достиженія совершеннолѣтія	14
по разнымъ причинамъ	3
Итого исключено	18
Остается 181 лицъ.	

Изъ этого числа, подъ случайной опекой было 31 (въ томъ 2 б. воспитанницы Пущи), о которыхъ у насъ было очень мало свѣдѣній или прямо никакихъ свѣдѣній не было; кромѣ того о 17 лицахъ, числящихся подъ опекой лишь съ недавняго времени, мы не можемъ пока высказать точнаго мнѣнія о ихъ нравственномъ уровнѣ. Такимъ образомъ обѣ эти категоріи подопечныхъ, въ общемъ числѣ 48 чел. слѣдуетъ пока изъять изъ счета, останется такимъ образомъ число нашихъ подопечныхъ 133, о поведеніи коихъ мы приводимъ изъ дѣлъ патроната слѣдующія данныя:

очень хорошее — у 40 лицъ (восп. Пущи 5)—или—30%
безукоризненное — у 62 лицъ („ 3)—или—47%

wychowańców naszych i wygrać w końcu, choćby się na razie uważało sprawę za przegraną. W samej rzeczy, uprzytomnijmy sobie choćby te kilka sylwetek pupilów naszych, podanych wyżej i wziętych z brzegu... jak długo trzeba nieraz czekać na poprawę, a tymczasem pracować ciężko, wytrwale i rąk nie opuścić w zwątpieniu! „Obcowanie z dziećmi, zepsutemi moralnie, w duchu miłości chrześcijańskiej, wyrozumiałość na ich błędy, cierpliwość w znoszeniu ich wad i ułomności, powiada znakomity wychowawca szwedzki Budde, wytwarzają w dzieciach tych wygasłą *miłość* i *zaufanie* do ludzi, a przez nią i do Boga," a dalej— „kto się zabiera do kierowania młodzieżą najbardziej zepsutą, niech wierzy święcie i niezłomnie, iż w każdem dziecięciu jest *coś dobrego.*" Innemi słowy—sceptyk, wątpiący w poprawę moralną człowieka, nieuzbrojony w miłość i cierpliwość, niech się lepiej nie zabiera do tej wielkiej sprawy, której na imię— opieka...

W roku sprawdawczym pod opieką i kontrolą Zarządu pozostawało osób 199 (w tej liczbie b. wychowanek Puszczy—13).

Z pomiędzy tych wykreśleni:

b. wychowaniec Studzieńca zmarły . .	1
jako pełnoletni	14
z różnych powodów	3
Razem wykreślono .	18

Pozostaje — osób 181.

Z pomiędzy tych, na opiece przygodnej, o których w roku ubiegłym nie mieliśmy żadnych wiadomości, lub mieliśmy bardzo mało, rachujemy osób 31 (b. wychowanki Puszczy 2); nadto o osobach 17, jako będących od niedawna na opiece, nie możemy wydać narazie opinji stanowczej o ich poziomie moralnym. Obie więc te kategorje osób, czyli razem 48, należy tymczasowo potrącić, pozostanie osób — 133, będących na opiece stałej, o sprawowaniu się których wyciągamy z akt patronażu dane następujące:

Sprawowanie się było:

bardzo dobre u osób 40 (wych. Puszczy 5), czyli 30%
nienaganne u osób 62 („ 3), czyli 47%

сомнительное — у 16 лицъ (восп. Пущи —)—или — 12%
дурное — у 15 лицъ („ 2)—или — 11%

Если двѣ первыя группы соединимъ въ одну подъ общимъ названіемъ, то получимъ цифру:

ведущихъ себя хорошо 102 лица (восп. Пущи 8) т. е. 77%

Въ сравненіи съ 1901/2 годомъ оказывается:

	Въ 1901/2 году	Въ 1902/3 году	
Ведущихъ себя хорошо	66%[1])	— 77%	т. е. увеличеніе на 11%
„ „ сомнительно	22%	— 12%	т. е. уменьшеніе на 10%
„ „ дурно	12%	— 11%	т. е. уменьшеніе на 1%

Это значительное увеличсніе числа ведущихъ себя хорошо нашихъ подопечныхъ не есть конечно окончательное и можетъ въ недалекомъ будущемъ измѣниться либо къ лучшему, либо къ худшему, но во всякомъ случаѣ оно убѣждаетъ, что трудъ не пропадаетъ даромъ и возбуждаетъ прежде всего благодарность Господу Богу, Даятелю всякихъ благъ, за Его Опеку надъ несчастной нашей молодежью, а затѣмъ нельзя не признать въ этомъ дѣлѣ большой заслуги начальства обоихъ нашихъ заведеній, а равно непосредственныхъ руководителей нашей молодежи, какъ то: отцовъ семействъ, мастеровъ и учителей... они то первые честной рукой своей посѣяли въ молодыхъ сердцахъ драгоцѣнныя сѣмена любви къ Богу, привычки къ труду и сознанья гражданскаго долга; они именно, чуть-ли не первые, приняли участіе къ работѣ, которая лишь впослѣдствіи послѣ нѣсколькихъ лѣтъ стала давать хорошіе плоды. Слава этимъ смиреннымъ труженникамъ Господнимъ! Мы сознаемъ отлично, что, ни Студзенецъ и Пуща, ни патронатъ, не создаютъ сами по себѣ людей добрыми, но что многихъ изъ нихъ спасаютъ отъ неминуемой гибели, многихъ поднимаютъ изъ упадка—это вѣрно!

Прежде чѣмъ изучить послѣднюю группу „ведущихъ себя дурно“ (15 чел.), мы остановимся нѣсколько на 9-ти „рецидивистахъ“ за предшествующій годъ.[2])

О номерахъ 1 и 3 за послѣдній годъ у насъ нѣтъ свѣдѣній;
Номера 2, 6 и 9 находятся нынѣ въ тюрьмѣ;
Номеръ 8, только что освобожденъ изъ тюрьмы;

---

[1]) Въ Ежегодникѣ за 1901 годъ показано ошибочно 65%.

[2]) См. Ежегодникъ за 1901 г. стр. 60—68 включит.

niepewne u osób 16 (wych. Puszczy—), czyli 12%
złe u osób 15 („ 2), czyli 11%

Jeżeli połączymy dwie pierwsze gruppy w jedną, pod nazwą wspólną, otrzymamy cyfrę:

Sprawujących się *dobrze* osób 102 (wych. Puszczy 8) czyli 77%

W porównaniu z rokiem 1901/2 okazuje się:

		w roku 1901/2	w roku 1902/3.
sprawujących	się dobrze	66% *)	77% czyli przyrost o 11%
„	niepewnie	22%	12% czyli zmniejszenie się o 10%
„	źle	12%	11% czyli „ o 1%

Ten znaczny względnie przyrost sprawujących się dobrze pupilów naszych nie jest oczywiście stanowczy i może się w niedalekiej przyszłości zmienić na lepsze, lub gorsze, w każdym jednak razie wlewa on otuchę w serce, że praca nie idzie na marne i budzi przedewszystkiem wdzięczność ku Panu Bogu, Dawcy wszelkiego dobra, za Jego Opiekę nad nieszczęśliwą młodzieżą naszą. A dalej, niepodobna nie uznać w tem rzetelnej zasługi zwierzchności obu Zakładów naszych, oraz kierowników bepośrednich młodzieży naszej, jako to: pp. ojców rodzin, majstrów i nauczycieli... oni to bowiem pierwsi zacną dłonią swoją wrzucili w młodociane serca pupilów ziarna drogocenne miłości Bożej, umiłowania pracy i poczucia obowiązków obywatelskich; oni to, nieledwie pierwsi wzięli udział w robocie, która dopiero w następstwie, po latach kilku, owoce błogie wydawać poczęła. Cześć cichym pracownikom w winnicy Pańskiej! Rozumiemy bardzo dobrze, że ani Studzieniec i Puszcza, ani też patronaż, nie stworzą sami z siebie ludzi dobrych, ale że wielu z nich uchronią od upadku, wielu podźwigną z upadku—to pewna!

Zanim rozejrzymy się w ostatniej gruppie „sprawujących się źle" (osób 15), zatrzymajmy się na chwilkę na 9-ciu recydywistach z roku poprzedniego **). Z pomiędzy nich:

o Numerach 1 i 3 nie mamy żadnych wiadomości;
Numery 2, 6 i 9—pozostają obecnie w więzieniu;
Numer 8 — uwolniony dopiero z więzienia.

---

*) W Roczniku za 1901 r. pokazano omyłkowo 65%.
**) Patrz Rocznik za 1901 r. 60—68 włącznie.

Номеръ 7, уже ранѣе освобожденный изъ тюрьмы, выказываетъ теперь нѣкоторый прогрессъ къ лучшему, по временамъ навѣщаетъ опекуна, занимается извозомъ, изъ мелкихъ сбереженій купилъ уже въ собственность лошадь и стремится къ пріобрѣтенію тѣмъ же путемъ дрожекъ; съ матерью онъ находится въ хорошихъ отношеніяхъ.

Номера 4 и 5—оба своимъ безукоризненнымъ поведеніемъ даютъ право считать ихъ исправившимися.

Такимъ образомъ число рецидивистовъ съ 1901/2 года уменьшается съ 9 на 6.

Возвратимся теперь къ группѣ ведущихъ себя дурно въ отчетномъ году (15).

Среди нихъ мы встрѣчаемъ рецидивистовъ предшествующихъ лѣтъ, и такъ:

М. Ф. (см. Ежегодникъ О-ва за 1900 г. стр. 47).
М. I. (см. Ежегодникъ О-ва за 1901 г. стр. 61 № 6).
П. I. („ ibidem „ стр. 67 № 9).
С. П. („ ibidem „ стр. 61 № 2).
В. I. („ ibidem „ стр. 68 № 8).

Къ этой категоріи мы могли бы совершенно спокойно причислить еще 5 лицъ, которыя, хотя и не состояли въ спискѣ рецидивистовъ, но продолжительное время вели себя крайне неустойчиво: многочисленные ихъ проступки, которые мы объясняли молодостью, немного обѣщали въ будущемъ. Это были: Гр. I. (сапожникъ), Лук. I. (сапожникъ), Сер. Ф. (сапожнихъ), Шимк. Стани. (садовникъ), Том. Фел. (садовникъ). Не желая однако давать повода къ упреку въ недостаткѣ точности, либо стремленіи скрыть истину, мы изъ общаго числа рецидивистовъ (15) исключили лишь пять человѣкъ первой группы. Силуэты остальныхъ 10-ти рецидивостовъ мы намѣчаемъ ниже:

1. Стан... Влад., бѣжалъ нѣкогда изъ Колоніи. До окончанія 18 лѣтъ не появлялся въ опекѣ, опасаясь быть возвращеннымъ въ Колонію. Этотъ юноша отъ природы смирный, привязанный къ родителямъ. при которыхъ занимался сначала извозомъ. Общеніе съ дурными товарищами, съ которыми легкомысленно завелъ сношенія, погубило его; началъ воровать и попалъ въ тюрьму, онъ, нынѣ жалѣетъ совер-

Numer 7: po opuszczeniu dawniej więzienia, sygnalizuje obecnie widoczny postęp ku dobremu—odwiedza od czasu do czasu opiekuna, zajmuje się dorożkarstwem, z drobnych oszczędności kupił już konia na własność i dąży do nabycia tąż drogą dorożki; z matką pozostaje w stosunkach dobrych.

Numery 4 i 5 — obaj sprawowaniem się swojem nienagannem obecnie dają prawo do uważania ich, jako poprawionych.

Tym sposobem liczba recydywistów z roku 1901/2 spada z 9-ciu do 6-ciu.

Wracamy do gruppy sprawujących się *źle* w roku sprawozdawczym (osób 15).

Pomiędzy nimi spotykamy recydywistów z lat poprzednich, i tak:

M. F. (patrz Rocznik T-wa za 1900 r. str. 47).
M. J. („ Rocznik „ za 1901 r. str. 61 Nr. 6),
P. J. (ibidem „ „ „ str. 67 Nr. 9).
S. P. (ibidem „ „ „ str. 61 Nr. 2).
W. J. (ibidem „ „ „ str. 68 Nr. 8),

Do tej kategoryi moglibyśmy z całym spokojem zaliczyć jeszcze 5 osób, które, jakkolwiek nie były notowane na liście recydywistów, ale sprawowanie się ich od dłuższego czasu nacechowane było niezwykłą chwiejnością: liczne ich wykroczenia, które kładliśmy na karb młodości, nie wiele rokowały na przyszłość. Takimi byli: Gr. J. (szewc), Łuk. J. (szewc), Sier. F. (szewc), Szym. Stan. (ogrodnik), Tom. Fel. (ogrodnik). Nie chcąc jednak, aby nie pomawiano nas o brak ścisłości, lub o chęć zatajenia prawdy, z ogólnej liczby recywidystów (15) wykreślamy tylko pięciu pierwszej gruppy. Sylwetki pozostałych 10-ciu recydywistów podajemy poniżej:

1. *Stan. Wład.*, zbiegły niegdyś z Osady, przed dojściem do lat 18 nie stawił się w opiece z obawy, aby go nie zwrócono do Osady. Chłopak to z natury układny, pokorny, przywiązany do rodziców, pod okiem których trudnił się początkowo furmaństwem. Towarzystwo złych kolegów, z którymi się nieopatrznie zadał, zgubiło go: począł kraść i trafił do więzienia, gdzie obe-

шеннаго имъ, извиняется передъ матерью и опекуномъ, обѣщаетъ исправиться, но дѣйствительно ли исправится, трудно, право, сказать въ виду крайней слабости его воли. Онъ принадлежалъ къ кружку, осаждающему каждый вечеръ циркъ на Ординацкой улицѣ въ поискахъ за добычей, и который увы! не одного уже мальчика спровадилъ на дурной путь.

2. *Грох. I.* (сапожникъ), незаконорожденный, сынъ артистки театра; въ Колоніи былъ извѣстенъ какъ циникъ и развратникъ, очень способный къ ремеслу, но неохотный къ работѣ, дерзкій. притомъ склонный къ пьянству; однако не совсѣмъ лишенный хорошихъ качествъ—онъ, напримѣръ искрененъ по отношенію къ опекуну, не скрываетъ своихъ пороковъ, отъ совершенныхъ имъ глупостей не отказывается. Сквозь слой грубости проглядываетъ въ немъ нѣкоторая частица сознанія собственнаго достоинства, которое впослѣдствіи, быть можетъ будетъ единственнымь средствомъ спасенья этого несчастнаго юноши. Впрочемъ—это личность съ раннихъ лѣтъ сильно испорченная, только что освобожденъ изъ тюрьмы въ которой былъ заключенъ за кражу.

3, *Лук... I.* (сапожникъ)—личность въ психологическо-нравственномъ отношеніи въ высокой степени похожая на предыдущую, лишь болѣе еще испорченная, лжецъ и обманщикъ изъ любви къ искусству. Черезъ чуръ богатое воображеніе у этого юноши, достойно, право, Жюля Верна, автора феерическихъ повѣстей и путешествій, еслибы, къ сожалѣнію, оно не было направлено въ дурную сторону; опекуновъ своихъ съумѣлъ этотъ юноша подвести не одинъ разъ; притомъ это натура живая, безпокойная, ищущая все новыхъ ощущеній, хотябы за Океаномъ, куда онъ, разъ уже было поѣхалъ, но, задержанный подъ Гамбургомъ прусскими властями и возвращенный въ Варшаву, онъ съ тѣхъ поръ въ этомъ городѣ искалъ приключеній. Теперь, какъ ходятъ слухи, онъ — въ Ломжѣ и тамъ работаетъ въ качествѣ сапожника. Способный ремесленникъ, прекрасно можетъ заработать на свое содержаніе; этотъ именно трудъ, если онъ наконецъ полюбитъ его, можетъ его спасти. Происходитъ онъ изъ Литвы, но вопреки свойству своего племени, онъ до того многорѣчивъ, что превзойдетъ пресловутую Варшавскую базарную торговку.

cnie pozostaje: postępku swojego żałuje, przeprasza matkę i opiekuna, obiecuje poprawę, ale, czy takowa nastąpi, trudno naprawdę orzec w obeć słabej chorobliwie woli chłopca. Należał on do gromadki, oblegającej co wieczora cyrk na Ordynackiem, w poszukiwaniu połowu, a która niejednego już wyrostka z dobrej sprowadziła drogi.

2. *Groch. J.* (szewc), syn nieprawy artystki teatru; w Osadzie znany był jako cynik i rozpustnik, zdolny bardzo w rzemiośle, ale do pracy niechętny, hardy i popędliwy, skłonny przytem do pijaństwa, po zatem niepozbawiony pewnych cech dodatnich— jest, naprzykład, szczery w stosunku do opiekuna, wad swoich nie ukrywa, z głupstw popełnionych nie tłomaczy się. Po za warstwą ordynarności, a niekiedy i brutalności, wyczuwa się na dnie natury grubej jakąś cząstkę ambicyi, która kiedyś może będzie jedynym ratunkiem tego nieszczęśliwego chłopca. Zresztą, osobnik to, od zarania swego bardzo zepsuty, dopiero opuścił więzienie, które odsiadywał za kradzież.

3. *Łuk. J.* (szewc), okaz to pod względem psychologiczno-moralnym niezmiernie pokrewny z poprzedzającym, tylko bardziej może jeszcze zepsuty i wyrafinowany, bo kłamca i blagier z amatorstwa. Bogata fantazya tego chłopca byłaby zaiste godną Juljusza Verne'a, twórcy powieści cudownych i podróży, gdyby nie była skierowaną, niestety, ku złemu.... opiekunów swoich potrafił ten chłopak okłamać i wyprowadzić w pole nie raz jeden; obok tego natura to żywa, niespokojna, szukająca coraz to nowych wrażeń, chociażby za Oceanem, do którego raz już był się podobno wybrał, ale gdzieś pod Hamburgiem, ujęty przez władze pruskie i odstawiony z powrotem do Warszawy, odtąd w tem mieście szukał wrażeń. Obecnie chodzą słuchy, że się oparł o Łomżę i tam pracuje, jako szewc. Zdolny rzemieślnik, może wybornie pracą zarobić na utrzymanie swoje; ta właśnie praca, jeśli w niej rozmiłuje się w końcu i wytrwa, może zbawić chłopca. Jest on z pochodzenia litwinem, ale, wbrew właściwościom swojego szczepu,—tak rozmownym, że przegada osławioną przekupkę warszawską.

4. *Серт... Ф.*—сапожникъ, слесарь, malяръ, печникъ, словомъ ко всему и вмѣстѣ ни къ чему не способный; неохотно работаетъ, нигдѣ долго не выдержитъ. Уже въ Колоніи онъ былъ многократно наказываемъ за кражу—занимается ею, когда и гдѣ лишь имѣетъ возможность, истый маньякъ въ этомъ отношеніи. Въ Колоніи съ товарищами жилъ въ несогласіи, его считали полоумнымъ; по выбытіи изъ Колоніи на оборотъ—весьма общительный, товарищескій, веселый, проводырь въ темныхъ компаніяхъ, соблазнялъ младшихъ товарищей, уговаривалъ ихъ къ попойкамъ и кражамъ и поэтому онъ былъ въ высокой степени вреденъ въ патронатѣ, пока наконецъ его не заперли подъ ключъ за кражу часовъ. Семейныя отношенія его, весьма порочныя и также дурно вліяютъ на него. Всѣ усилія опеки уговорить его къ серьезному труду пропали, къ сожалѣнію, даромъ. При отсутствіи болѣе глубокихъ этическихъ принциповъ, этотъ юноша представляетъ собою матеріалъ на окончательнаго рецидивиста.

5. *Ш... Ст.* (садовникъ) нынѣ 20 лѣтъ. Помѣщенный два года тому назадъ у садовника въ Варкѣ, онъ состоялъ подъ отцовскимъ попеченіемъ б. капеллана Колоніи, нынѣ настоятеля въ Варкѣ, ксендза Цѣмневскаго и пользовался его расположеніемъ, какъ трудолюбивый и послушный; затѣмъ переѣхалъ въ Варшаву и здѣсь продолжалъ садовническую практику подъ руководствомъ способнаго и честнаго спеціалиста... вдругъ падаетъ жертвой дурныхъ компаній, покидаетъ самовольно работодателя, совершаетъ кражу и наконецъ, уличенный въ преступленіи, отбываетъ годичное наказаніе въ тюрьмѣ, изъ которой лишь недавно освобожденъ. Повторяемъ—это жертва скорѣе дурныхъ товарищей и пріятелей, такъ какъ врожденныхъ дурныхъ наклонностей онъ не обнаруживаетъ — напротивъ, онъ искрененъ, симпатиченъ, религіозенъ, сознаетъ свою ошибку; годичное заключеніе въ тюрьмѣ не успѣло, какъ кажется, его испортить, опека поэтому не теряетъ надежды, что бѣдняга этотъ въ концѣ концовъ исправится. Онъ радъ бы забыть про тюрьму, но къ сожалѣнію, вынесъ оттуда памятный знакъ, который заставляетъ его вспоминать о печальнемъ прошломъ, — у него татуирована вся грудь. Рисунокъ весьма нѣжный — посреди сердце и скрещенные на немъ епископскіе — посохъ и крестъ; по обѣимъ сто-

4. *Sierp. F.* szewc, ślusarz, malarz pokojowy, zdun, słowem do wszystkiego i zarazem do niczego; do roboty—niechętny, kątów długo nie zagrzeje. Już w osadzie chłopak ten był karanym wiele razy za kradzież—uprawia ją, kiedy i gdzie tylko może, istny manjak pod tym względem. W Osadzie z kolegami był niezgodny, dokuczny, uważano go za niespełna rozumu, po wyjściu znowuż z Osady, niepomiernie towarzyski, koleżeński, wesoły, prowodyr w kompanjach z pod ciemnej gwiazdy, gorszyciel młodszych kolegów i namawiacz do hulanek i kradzieży. Przez całe dwa lata był on z tego powodu istną plagą patronażu aż do czasu, gdy go zamknięto pod klucz za kradzież zegarka. Rodzinne stosunki chłopca, pełne zgorszenia, oddziaływają również fatalnie na niego. Wszelkie starania opieki, ażeby wziął się do pracy poważnej, spełzły, niestety, na niczem. Przy braku głębszych zasad etycznych u chłopca, przedstawia on materjał na skończonego recydywistę.

5. *Sz. St.* (ogrodnik), liczy obecnie lat 20. Ulokowany przed dwoma laty na praktykę u ogrodnika w Warce, zostawał pod opieką ojcowską b. Kapelana Osady, obecnie proboszcza w Warce, Księdza Ciemniewskiego i cieszył się zasłużenie jego względami, jako pracowity i uległy; następnie przyjechał do Warszawy i tu kontynuował praktykę ogrodniczą pod kierunkiem zdolnego i uczciwego fachowca... naraz pada ofiarą złych kompanij, opuszcza samowolnie chlebodawcę, dopuszcza się kradzieży i w końcu, złapany na uczynku, odsiaduje karę roczną więzienia, którą dopiero ukończył. Powtarzamy, iż jestto ofiara raczej złych kolegów i przyjaciół, skłonności bowiem wrodzonych złych nie ujawnia, owszem, chłopak to szczery, sympatyczny, religijny, uznający błąd swój; pobyt całoroczny w więzieniu nie zdeprawował go tak dalece, opieka więc nie traci nadziei, że się biedak zdobędzie w końcu na dobre postanowienia i wytrwa w nich. Radby zapomnieć o więzieniu, ale niestety wyniósł ztamtąd pamiątkę, która mu ustawicznie przywodzi na pamięć smutną a niedawną przeszłość — ma całą pierś wytatuowaną. Rysunek bardzo delikatny — pośrodku serce i skrzyżowane na niem: pastorał i krzyż biskupi; po obu stronach dwie tarcze herbowe z armaturą i u spodu orzeł z rozpostartemi skrzy-

ронамъ два гербовыхъ щита съ арматурой; внизу-орелъ съ распростертыми крыльями; кругомъ – обильная орнаментація изъ деликатныхъ арабесокъ; цвѣтъ рисунка—темно-сѣрый. Это первый такой случай, который мы встрѣтили среди нашихъ рецидивистовъ арестантовъ.

6. *Кок... Влад.* освобожденный изъ Колоніи годъ тому назадъ, въ качествѣ садовника; ему теперь 19 лѣтъ; съ виду симпатиченъ, въ дѣйствительности весьма испорченъ: это дитя улицы; до отдачи въ Студзенецъ, онъ продавалъ „курьеры" въ Варшавѣ, балованный матерью, личностью съ весьма сомнительнымъ прошлымъ, которая нѣсколько разъ была уличена въ Колоніи въ доставленіи своему сынку тайкомъ денегъ и водочки и вслѣдствіе этого нѣкоторое время не впускалась вовсе въ Колонію. Въ бытность его въ Студзенцѣ, его считали жуликомъ. Помѣщенный, по выбытіи изъ Колоніи, опекой въ помѣщичьемъ домѣ на практикѣ садоводства, вскорѣ самовольно покинулъ роботодателя, появился у матери въ Варшавѣ и началъ воровскія продѣлки—нынѣ состоитъ подъ слѣдствіемъ за участіе въ кражѣ со взломомъ и освобожденъ за поручительствомъ 100 рублей, внесенныхъ матерью (?). Это юноша замкнутый, легко пристающій къ самымъ дурнымъ компаніямъ. Это дитя по душѣ бывшаго своего коллеги по Колоніи и пріятеля изъ подъ Номера 4-го сего отчета; вдобавокъ, балованный матерью, онъ не подаетъ, къ сожалѣнію, никакихъ надеждъ на будущее.

7. *Гафт... А...*, еврей, освобожденный условно изъ Колоніи, $1\frac{1}{2}$ года тому назадъ, въ качествѣ колесника, и отданный отцу, жительствующему въ гор. Радомѣ; ему теперь 18 лѣтъ. Первое полугодіе поведеніе его было безукоризненное, но вскорѣ онъ присталъ къ дурнымъ компаніямъ, и Правленіе получило отъ отца Г. цѣлый рядъ жалобъ на мальчика, что онъ не хочетъ работать, тайкомъ уноситъ изъ дома отца разные предметы и закладываетъ ихъ либо продаетъ за гроши, и вообще своимъ поведеніемъ причиняетъ хлопотъ всему семейству.

Вслѣдствіе этихъ жалобъ, Правленіе рѣшило взять обратно въ Колонію Г., но постановленіе Правленія не было исполнено по той причинѣ, что Г. подвергнутъ былъ уголовной отвѣтственности за кражу чемодана въ вагонѣ. Вскорѣ однако онъ былъ освобожденъ изъ тюрьмы и переданъ отцу. Послѣдній, запрошенный Правленіемъ недавно о поведеніи юноши,

dłami; w około suta ornamentacya z delikatnych arabesek; barwa rysunku—ciemno-szara; pierwszy to okaz, któryśmy spotkali wśród naszych recydywistów-więźniów.

6. *Kok. Wład.* uwolniony z Osady przed rokiem, jako ogrodnik, ma obecnie lat 19; powierzchowności sympatycznej, w gruncie rzeczy bardzo zepsuty: jest to dziecko ulicy — przed dostaniem się do Studzieńca sprzedawał „Kurjery“ w Warszawie, psuty i pieszczony przez matkę, osobę o bardzo wątpliwej przeszłości, która została złapaną parokrotnie w osadzie na dostarczaniu jedynakowi swojemu pieniędzy i wódeczki i wskutek tego miała czas jakiś wzbroniony sobie wstęp do Osady. Chłopak już w Studzieńcu uchodził za skończonego łotrzyka. Ulokowany, po wyjściu z Osady, przez opiekę we dworze wiejskim na praktykę ogrodniczą, opuścił wprędce i samowolnie chlebodawcę, znalazł się u matki w Warszawie i tu rozpoczął praktyki złodziejskie — obecnie pozostaje pod śledztwem, za udział w kradzieży z włamaniem i uwolniony za kaucyą 100 rubli, złożonych przez matkę (?). Chłopiec to skryty, lgnący do najgorszych towarzystw, jest on dzieckiem duchowem byłego koleżki swojego z Osady i przyjaciela z pod Numeru 4-go niniejszego Sprawozdania, a w dodatku psuty przez matkę, nie daje niestety, nadziei na przyszłość.

7. *Haft. L.* izraelita—uwolniony warunkowo z Osady przed 1½ rokiem jako kołodziej i oddany ojcu, zamieszkałemu w Radomiu. Obecnie ma lat 18, przez pierwsze pół roku sprawowanie się chłopca było podobno bez zarzutu, wprędce jednak wdał się w złe towarzystwa, i Zarząd otrzymał od ojca H. cały szereg skarg na chłopca, że pracować nie chce, że wynosi pokryjomu z domu ojca różne przedmioty, które zastawia, lub sprzedaje zabezcen, i w ogóle postępowaniem swojem przyczynia troski całej rodzinie. Na skutek tych reklamacyi, Zarząd postanowił zwrócić chłopca do Osady; uchwała ta jednak Zarządu nie została wykonaną z powodu, iż H. został pociągnięty do odpowiedzialności karnej za kradzież walizki w wagonie. Wprędce jednak uwolniono go z więzienia i zwrócono ojcu. Ten ostatni, zapytany dopiero przez Zarząd o sprawowanie się chłopca, zastrzega sobie

удерживается пока съ рѣшительнымъ отвѣтомъ. Не видя юноши со времени освобожденія его изъ Колоніи, мы не можемъ дать его характеристики, по собственному нашему наблюденію.

8. Том... Ф. садовникъ 21 лѣтъ, расторопный, знающій свою спеціальность, симпатичный въ обращеніи, вмѣстѣ съ тѣмъ лгунъ и обманщикъ... Сначала охотно брался за работу и оставался на мѣстѣ по нѣсколько мѣсяцевъ; въ началѣ обыкновенно хвалимый своими работодателями, но потомъ, подъ конецъ за дерзость или мелкіе обманы былъ удаляемъ. Какое то легкомысліе, почти болѣзненное, характеризовало всегда этого юношу, опека имѣла много хлопотъ по этому поводу, не уставая въ работѣ надъ нимъ, замѣчая по временамъ нѣкоторый прогрессъ къ лучшему, дѣйствительный либо симулированный... Лишь годъ тому назадъ, послѣ смерти матери, къ которой былъ привязанъ, онъ сталъ избѣгать всякой систематической работы подъ разными видами и вошелъ въ компанію мерзавцевъ и безумцевъ... Простой стыдъ не позволяетъ намъ говорить здѣсь открыто о продѣлкахъ этой шайки... Ни убѣдительныя напоминанія и поученія опекуна, ни заклинанія его, ни исповѣдь, ничуть не помогли. Ложь и цинизмъ его, какъ совратителя младшихъ коллегъ, довели опеку до того, что она прекратила съ нимъ всякія сношенія. Теперь онъ находится въ тюрьмѣ, обвиненный въ участіи въ кражѣ скопомъ и хорошо организованной. Нравственная испорченность этого субъекта представляетъ собою нѣчто похожее на гангренъ... чудодѣйственнымъ развѣ способомъ онъ можетъ подняться изъ этого упадка.

9. *Пт... М-а*, освобожденная условно изъ Пущи, 8 мѣсяцевъ тому назадъ въ возрастѣ 17 лѣтъ, помѣщенная въ помѣщичьемъ домѣ въ качествѣ горничной. О поведеніи ея отъ хозяевъ доходили самые похвальные отзывы; вдругъ, 25 марта т. г. она тайкомъ покинула домъ своихъ господъ, безъ всякихъ замѣтныхъ причинъ, и пропала безвѣстно. Усилія разыскать ее остались, къ сожалѣнію, пока безплодны, однако собранныя свѣдѣнія и переписка начальства пріюта „Пуща", приводятъ, кажется, къ заключенію, что бѣдное дитя пало жертвой преступнаго обольщенія.

czas do wydania stanowczej opinji. Nie widząc chłopca od chwili uwolnienia go z Osady, nie możemy narazie podać tu charakterystyki jego duchowej, opartej na własnej jeno obserwacyi naszej.

8. *Tom. F.* ogrodnik ma lat 21; roztropny, z fachem swoim obeznany, sympatyczny w obejściu, kłamca i blagier...; początkowo brał się chętnie do pracy i pozostawał na miejscu po kilka miesięcy, w początkach chwalony zwykle przez chlebodawców, w końcu jednak za hardość, lub drobne sprzeniewierzenia się, bywał usuwany. Lekkomyślność, nieledwie chorobliwa, cechowała zawsze tego chłopca, opieka miała sporo kłopotów z tego powodu, nie zrażała się wszakże w pracy nad nim, spostrzegając od czasu do czasu niejakiś postęp ku dobremu, rzeczywisty, czy udany... Dopiero od roku, gdy go odumarła matka, do której był przywiązany, począł uchylać się od wszelkiej pracy systematycznej pod różnemi pozorami i wpadł w kompanję łotrów i szaleńców... Opowiadać tu o robotach tej zgrai nie pozwala nam prosty wstyd... Ani perswazye, ani nauki i zaklęcia opiekuna, aby się opamiętał, ani spowiedź dopiero odbyta przez niego, aby ratować chłopca, nic nie pomogły! Kłamstwo i cynizm jego, jako gorszyciela młodszych kolegów, doprowadziły opiekę do zerwania z nim wszelkich stosunków. Obecnie pozostaje w więzieniu pod zarzutem kradzieży zbiorowej i dobrze uorganizowanej. Zepsucie moralne tego chłopca ma coś w sobie z gangreny... cudu chyba trzeba, aby się podźwignął...

9. *Pt. M-a*, uwolniona warunkowo z Puszczy przed 8-ma miesiącami, ma lat 17, ulokowana w domu ziemiańskim do obsługi pokojowej. O sprawowaniu się jej nadchodziły od chlebodawców relacye jak najpochlebniejsze; naraz, w dniu 25 Marca r. b. dziewczyna opuściła pokryjomu dom swoich państwa, bez żadnych widocznych ku temu powodów i znikła bez wieści. Zabiegi celem odszukania dziewczyny, pozostały dotąd, niestety, bez skutku, zebrane wszakże wiadomości i przeprowadzona korrespondencya przez zwierzchność przytułku „Puszcza", zdają się naprowadzać na ślady, że biedne dziecko nasze padło ofiarą niecnego występku uwiedzenia!...

10. *Ю-а С-а*, бывшая воспитанница Пущи, нынѣ замужная, арестована недавно за кражу у своей работодательницы въ сообществѣ съ бывшими коллегами мужа. Этотъ печальный фактъ случился полъ года тому назадъ, и понынѣ въ этомъ темномъ дѣлѣ ничего не выяснилось; въ виду этого было бы преждевременно дѣлать выводъ о степени нравственной испорченности этой женщины. Во время ея довольно продолжительнаго нахожденія въ Пушѣ, за нею замѣчалась наклонность къ кражамъ и чувственность; въ замужествѣ, къ сожалѣнію, С. не нашла опекуна и руководителя въ супругѣ, сожительство обоихъ супруговъ заставляло много желать,—драки, взаимныя обвиненія въ кражѣ и т. п. были заурядны... они мирились, то опять расходились... и такъ поперемѣнно... С. родила преждевременно и находилась долго въ больницѣ на излѣченіи; вернувшись домой, она не нашла мужа, который уѣхалъ будто въ Люблинъ, а передъ отъѣздомъ своимъ всю одежду и вещи жены заложилъ, либо продалъ. Участіе С. въ кражѣ имѣло мѣсто во временное отсутствіе мужа, для одбыванія воинской повинности... Эти постоянно повторяющіяся несогласія между супругами, затрудняли въ высшей степени опеку въ ея стремленіи нравственно поднять обоихъ супруговъ: пассивные зрители, мы съ сердечною болью смотрѣли на все это, ожидая печальнаго исхода, который не заставилъ, къ сожалѣнію, долго ждать себя и довелъ одного изъ супруговъ до тюрьмы...

Прогрессъ весьма замѣтный въ нравственномъ отношеніи и подчасъ очень большой, обнаружили въ отчетномъ году слѣдующіе воспитанники: Г. А. (бывшій рецидивистъ) Т. Вл. (тоже) Б. Ст. (тоже) П. В. Г. Ф., Ф. Ч., Г. I., Мал. В., М. I., М. Реб., П. Ст., П. Кс., Шв. I., Урб. Ст., В. I., В. Вл., Воль. Ст., З. Влад., Е. В., Зв. I., Стржел. Т., К. Фр., и мн. др. Жаль, что, по недостатку времени и мѣста, мы не можемъ дать болѣе подробностей объ этихъ честныхъ нашихъ юношахъ и нравственномъ ихъ прогрессѣ, который составляетъ истинную гордость ихъ опекуновъ и награду за труды. Для психолога и педагога—это обильный и въ высшей степени интересный матеріалъ, и притомъ поучительный; для скептиковъ и всякихъ нравственныхъ детерминистовъ простой вышеприведеный перечень нравственнаго прогресса долженъ быть достаточенъ, чтобы разсѣять печальныя и опасныя теоріи о неисправимости,

10. *J-a S-a*, b. wychowanka Puszczy, obecnie zamężna, uwięziona dopiero została pod zarzutem okradzenia chlebodawczyni swojej, w kompanji z byłymi kolegami męża. Smutny ten wypadek miał miejsce przed półrokiem i dotąd, niestety, nic się w tej ciemnej i zawiłej sprawie nie wyjaśniło, byłoby więc przedwczesnem wysnuwać ostateczne wnioski o stopniu zepsucia moralnego tej kobiety. Przez czas pobytu jej dłuższego w Puszczy, zarzucano jej pociąg do kradzieży i zmysłowość; po wyjściu za mąż, S. nie znalazla, niestety, w mężu opiekuna i kierownika— pożycie domowe małżonków pozostawiało do ostatniej chwili wiele do życzenia — bójki, wzajemne oskarżania się o kradzież i t. p. były na porządku dziennym... godzili się, to się znów rozchodzili... i tak na przemian... S. zroniła była i przebywała przez czas dłuższy w szpitalu na kuracyi, po powrocie do domu, nieznalazła męża, który wyjechał do Lublina, przed wyjazdem zaś swoim miał podobno wszystką odzież i chudobę żony zastawić, lub sprzedać. Udział S. w kradzieży miał miejsce pod chwilową nieobecność jej męża, który stawał do wojska... Te powtarzające się ustawicznie niesnaski małżeńskie utrudniały opiece w najwyższym stopniu jakąkolwiek pracę w kierunku umoralnienia obojga małżonków: jako bierni świadkowie, patrzyliśmy z bólem serca na to wszystko, oczekując smutnego końca, który, niestety, niedał czekać długo na siebie i zaprowadził jednego z małżonków do więzienia...

Postęp bardzo widoczny w kierunku moralnym i częstokroć bardzo znaczny, ujawnili w roku sprawozdawczym następujący wychowańcy: *G. A.* (b. recydywista), *T. Wł.* (również), *B. St* (również) *Cz. W.* (również), *P. W.*, *G. F.*, *F. Cz.*, *G. J.*, *Mał. W.*, *M. J.*, *M. Reb.*, *P. St.*, *P. Ks.*, *Szw. J.*, *Urb.*, *St.*, *W. J.*, *W. Wł.*, *Wol. St.*, *Z. Wład.*, *E. W.*, *Zw. J.*, *Strzel. T.*, *K. Fr.*, i w. i. Należy naprawdę żałować, iż brak czasu i miejsca nie pozwala nam na podanie bliższych szczegółów o tych poczciwych chłopcach naszych i postępie ich moralnym, będącym prawdziwą chlubą ich opiekunów i nagrodą za ich trudy i poświęcenia. Dla psychologa i wychowawcy — materjał to obfity i niezmiernie ciekawy, a pouczający, dla sceptyków i deterministów wszelakich moralnych, powyższe proste zarejestrowanie postępu moralnego powinno chyba wystarczyć, ażeby obalić smutne i niebezpieczne

о безсиліи якобы нравственнаго воспитанія, и наконецъ о безполезности нашаго патроната...

Бѣглый хотябы взглядъ на истекшій годъ указываетъ, въ сколь трудныхъ исключительно условіяхъ находилась наша молодежь ремесленная и поденщичья въ Варшавѣ, и съ какими затрудненіями приходилось бороться опекѣ, чтобы несчастную нашу молодежь удержать на извѣстномъ и матеріальномъ нравственномъ уровнѣ. Зима была, какъ извѣстно, суровая, холодная и вмѣстѣ съ тѣмъ перемѣнчивая, явленіе нежелательное и несимпатичное для бѣдной братьи, кромѣ того вмѣстѣ съ холодомъ воцарился въ городѣ необыкновенный застой въ фабрикахъ и мастерскихъ: нѣкоторое время былъ прекращенъ пріемъ не только работниковъ за плату, но даже ремесленныхъ учениковъ, заработная плата пала до minimum поистинѣ ужасающаго; вообразите напр. плату слесарнаго подмастерья по часамъ, когда работа на фабрикѣ начиналась въ восемъ часовъ утра и оканчивалась въ 1 часъ по полудни! такимъ образомъ, дневной заработокъ составлялъ 30—50 коп. т. е. въ мѣсяцъ 11 рублей. Какъ же тутъ поладить съ семьей, когда имѣется таковая? Лишь только къ веснѣ наступило нѣкоторое улучшеніе, какъ вдругъ въ большинствѣ фабрикъ и мастерскихъ наступила безработица на время нѣсколькихъ мѣсяцевъ!,. Бывали, право, недѣли, когда опека просто теряла голову, выкося на своихъ плечахъ нѣсколько сотъ молодежи нагой, голодной и лишенной надежды на скорый заработокъ... чудо, право, Божье, что многіе изъ нихъ при такихъ условіяхъ не пали на всегда. Дѣла патроната заключаютъ въ себѣ за истекшій годъ множество эпизодовъ этой страшной борьбы съ нуждою, съ отсутствіемъ работы и всякими искушеніями; неоднократно среди этой борьбы приходилось наблюдать христіанскую смиренность и твердость у нашихъ воспитанниковъ при угнетающемъ ихъ несчастьи, что не льзя было воздержаться отъ слезъ... Не имѣя возможности найти помѣщенія для нашихъ юношей у мастеровъ, мы должны были многихъ изъ нихъ помѣстить у незнакомыхъ людей на квартирѣ, отсюда возникало много споровъ, неурядицъ, взаимныхъ обвиненій, иногда даже соблазна. Часто и семья юноши, стремясь къ заработку, тайкомъ его бунтовала, чтобы бросилъ „ученіе“ и опредѣлился въ простые работники, и лишь энергія

teorye o niepoprawności, o rzekomej bezsilności wychowania moralnego, a w końcu i o bezużyteczności naszego patronażu...

Pobieżny chociaż rzut oka na rok ubiegły, wykazuje snadnie, w jak trudnych wyjątkowo warunkach pozostawała młodzież nasza rzemieślnicza i wyrobnicza w Warszawie, i z jakiemi to trudnościami walczyć musiała opieka, aby tę nieszczęśliwą młodzież naszą utrzymać na pewnym koniecznym poziomie materjalnym i moralnym. Zimę mieliśmy, jak wiadomo, ostrą mroźną i zmienną zarazem—towarzyszka to bardzo niepożądana i niesympatyczna dla ubogiej braci, a cóż dopiero gdy z zimnem zapanował w mieście naszem niezwykły zastój w fabrykach i warsztatach: nie tylko pracowników płatnych, ale nawet terminatorów rzemieślniczych i uczniów zaprzestano przyjmować czas jakiś; płaca zarobkowa spadła była do minimum, iście przerażającego; proszę naprz. wyobrazić sobie płacę czeladnika ślusarskiego od godziny, skoro robota w fabryce zaczynała się o 8-ej a kończyła o 1-ej po południu! tym sposobem, zarobek dzienny wynosił 30—50 kop., czyli na miesiąc maksymalnie 11 rubli! jakże tu poradzić sobie z rodziną, gdy się ją posiada?

Zaledwie ku wiośnie, że użyjemy tu wyrażenia miejscowego, „ruszyło się nieco,“ aliści w większości fabryk i warsztatów zapanowało bezrobocie na parę blisko miesięcy!... bywały naprawdę tygodnie, że opieka traciła poprostu głowę, dźwigając na barkach swoich paręset młodzieży nagiej, głodnej i bez nadziei rychłego zarobku... cud boski, prawdziwie, że wielu z nich nie upadło nazawsze—akta patronażu zawierają w sobie za rok ubiegły mnóstwo epizodów tej strasznej walki z nędzą, z brakiem zajęcia i wszelakiemi pokusami; nieraz przytem wśród tej walki zdarzyło się spotkać się z taką rezygnacyą chrześcjańską, bohaterską u wychowańców naszych, w obec gniotącej ich niedoli, iż nie podobna było od łez się wstrzymać... Nie mogąc narazie znaleźć miejsca dla chłopców naszych u majstrów, wielu z nich musieliśmy lokować u ludzi obcych na komornem, ztąd mnóstwo wynikało sporów, kwestyi, zażaleń obustronnych, a nieraz zgorszenia. Częstokroć i rodzina chłopca, żądna zarobków, buntowała go potajemnie, aby opuścił termin i szedł na robotnika dziennego, i tylko energii opiekunów udało się utrzymać chwiejącego

опекуновъ удержала колебающагося юношу на разъ намѣченномъ пути. Спустя нѣсколько недѣль, успокоившись, онъ благодарилъ сознательно за то, что его не допустили покинуть ремесло. Съ другой стороны, у насъ встрѣчались и такіе случаи—работодатель злоупотреблялъ трудовъ юноши, заставляя его безправно работать ночью, и этимъ принудилъ его преждевременно покинуть мастерскую. Съ горечью мы должны пожаловаться, что отношеніе у насъ мастеровъ къ ученикамъ требуетъ во многомъ исправленій.

Санитарное состояніе нашихъ подопечныхъ впродолженіе истекшей зимы было также неудовлетворительное, мы забросали просто просьбами о совѣтѣ почтенныхъ нашихъ врачей-филантроповъ, друзей нашихъ, которымъ въ этомъ отношеніи мы многимъ обязаны; благодаря этой ихъ заботливости, среди многочисленныхъ заболѣваній у насъ былъ лишь одинъ смертный случай (сильное воспаленіе легкихъ).

Но не здѣсь еще предѣлъ несчастьямъ нашей молодежи... Съ нѣкоторыхъ поръ въ нашемъ городѣ появилась шайка мерзавцевъ, соблазнителей молодыхъ, неопытныхъ юношей... они успѣли и среди нашихъ подопечныхъ сдѣлать опустошеніе. Стыдъ не дозволяетъ намъ раскрывать передъ Вами, Милостивые Государи, картину гнусной и омерзительной дѣятельности этихъ безумцевъ, прельщающихъ свои жертвы деньгами, одеждою и всякими обѣщаніями... имъ удалось соблазнить трехъ нашихъ подопечныхъ, которые кончили тюрьмою.. четвертую жертву удалось вовремя вырвать имъ изъ пасти! Интересную иллюстрацію къ выше приведеннымъ словамъ можно найти въ Дневникѣ патроната за текущій годъ (Томъ 3-ій, стр. 89).

Но отвернемъ наши взоры отъ этихъ паспмурныхъ, угнетающихъ картинъ, тѣмъ болѣе, что въ исторіи опеки за отчетный годъ мы встрѣчаемъ немало ясныхъ эпизодовъ; И такъ напр.:

б. воспитанникъ Колоніи *Л. П.*, въ награду за образцовое поведеніе, усердный трудъ въ слесарномъ ремеслѣ и въ виду бѣдности, по постановленію Правленія, послѣ $1^1/_2$ года былъ возвращенъ въ Студзенецкую колонію, гдѣ впродоженіи 3 мѣсяцевъ работалъ успѣшно въ мѣстной мастерской и былъ выписанъ въ подмастерья. Нынѣ онъ работаетъ въ одной изъ

się chłopca na raz obranej przezeń drodze. W parę tygodni, gdy się już uspokoił, dziękował z rozrzewnieniem, że go nie dopuszczono do zerwania z majstrem. Z drugiej strony, mieliśmy znowuż i takie wydarzenia, że chlebodawca nadużywał pracy chłopca, zaprzęgając go bezprawnie do roboty w nocy i tem zmusił go do przedwczesnego opuszczenia warsztatu. Ze smutkiem przyznać musimy, że stosunek u nas majstrów do terminatorów wymagałby naprawy z wielu względów.

Stan zdrowotny wychowańców naszych w ciągu ubiegłej zimy był również bardzo niezadawalający — zarzucaliśmy proźbami o poradę czcigodnych przyjaciół naszych lekarzy-filantropów, którym mamy dużo w tym względzie do zawdzięczenia; może właśnie dzięki ich troskliwości, wśród mnóstwa chorych naszych mieliśmy zaledwie jeden wypadek śmierci (ostre zapalenie płuc).

Ale nie tu jeszcze koniec niedoli młodzieży naszej... oto od niedawna grasuje w mieście naszem banda opryszków uwodzicieli młodych, niedoświadczonych chłopców... potrafiła ona i wśród naszej gromadki poczynić spustoszenie. Wstyd poprostu nie pozwala nam roztoczyć przed Wami, Szanowni Panowie, całego obrazu ohydnej i wstrętnej działalności tych szaleńców, okupujących ofiary swoje pieniędzmi, datkami z odzieży i obietnicami wszelkiemi—udało się im zwabić z naszej gromadki aż trzech, którzy zakończyli więzieniem... czwartą ofiarę zdołaliśmy zawczasu wydrzeć im z paszczy! Ciekawą illustracyą do słów powyższych znaleźć można w Dzienniku patronażu za rok bieżący (Tom 3-ci str. 89).

Ale odwróćmy nareszcie wzrok od tych posępnych przygniatających obrazów, skoro w dziejach opieki za rok sprawozdawczy spotykamy niemało epizodów jasnych. I tak naprz.

b. wychowaniec Osady *L. P.* w nagrodę wzorowego sprawowania się, wytrwałej pracy w fachu ślusarskim i ze względu na ubóstwo, z decyzyi Zarządu, skierowany został po 1½ roku do Osady Studzieniec, gdzie przez 3 miesiące pracował z pożytkiem w miejscowym warsztacie i został wyzwolony na czeladnika

первостепенныхъ фабрикъ, зарабатываетъ достаточно и ведетъ себя очень хорошо.

Д. С (еврей) больной грудью, по указанію врача и съ разрѣшенія Правленія, отправленъ былъ лѣтомъ въ Студзенецъ на 6 недѣль для поправленія здоровья на деревенскомъ воздухѣ, вернулся въ Варшаву значительно окрѣпшимъ.

Подопечные *Р. А* (лакировщикъ) и Р. С. (сапожникъ): оба, въ награду за успѣшное окончаніе обученія ремеслу въ Варшавѣ, и за хорошее поведеніе за все время пребыванія въ обученіи, получили по платью, и на память первый получилъ серебраные часы, другой—эквивалентъ часовъ—6 руб., которые положилъ какъ сбереженіе у опекуна.

При дѣятельномъ участіи опеки удалось реализовать двѣ денежныя суммы въ пользу б. воспитанника Колоніи *Урб. Ст.*, а именно: отъ г. Эдуарда Грабинскаго (Іерусалимская Аллея № 51) 30 руб., какъ вознагражденіе за несчастный случай, которому подвергся вышепоименованный Урб. при строительныхъ работахъ; и отъ лѣсопромышленника М. Геллера (Іерусалимская Аллея № 72-А) 50 руб., какъ вознагражденіе за случай сгорѣнія, которому подвергся отецъ Урб. на плоту принадлежавшемъ промышленнику г. Геллеру. Оба дѣла закончены миролюбиво; послѣднее особенно заслуживаетъ вниманія въ виду того, что имѣло основаніемъ своимъ скорѣе этическій мотивъ, нежели юридическій. Обоимъ указаннымъ жертвователямъ мы выражаемъ на этомъ мѣстѣ теплую благодарность за ихъ филантропію, которая больнаго и обремененнаго семьей избавила отъ неминуемой гибели. Оба эти такъ успѣшно законченныя дѣла останутся на долго въ благодарной памяти опеки. Урб. здоровьемъ поправился, работаетъ теперь и ведетъ себя вполнѣ хорошо.

Л. А. нѣкогда булочный подмастерье, нынѣ вотъ уже нѣсколько лѣтъ какъ паралитикъ, причинялъ много хлопотъ и расходовъ Правленію; въ послѣднее время зачисленъ постояннымъ стипендистомъ въ пріютѣ для неизлѣчимо-больныхъ имени Собанскаго въ Новой-Вси, благодаря стараніямъ г. Пржіемской, которой здѣсь за труды ея воздаемъ сердечную благодарность.

На благодарность нашу заслужилъ также г. Антонъ Карнковскій изъ Олешна, членъ-корреспондентъ нашего Общества по

Obecnie pracuje on w jednej z pierwszorzędnych fabryk Warszawskich, zarabia nieźle i prowadzi się bardzo dobrze.

D. S. (izraelita) chory na piersi, z porady lekarza i z decyzyi Zarządu wysłany do Studzieńca na 6 tygodni dla poratowania zdrowia na wiejskiem powietrzu, wrócił do Warszawy znacznie poprawiony i wzmocniony;

wychowańcy *R. A.* (lakiernik) i *R. S.* (szewc), obaj, w nagrodę ukończenia pomyślnie terminu w Warszawie i dobrego sprawowania się przez cały czas trwania terminu, otrzymali garniturki i na pamiątkę, pierwszy z nich otrzymał zegareczek srebrny, drugi ekwiwalent zegarka—6 rb., które złożył u opiekuna na oszczędność;

przy udziale czynnym opieki udało się wywindykować dwie sumki na rzecz b. wychowańca Osady *Urb. St.* (mularza): u majstra mularskiego p. Edwarda Grabińskiego (Aleje Jerozolimskie 51) rubli 30, tytułem odszkodowania za wypadek, któremu uległ pomieniony Urb. przy robotach mularskich; i u kupca drzewnego M. Hellera (Aleje Jerozolimskie 72a) rb. 50, jako bonifikatę za wypadek spalenia się, któremu uległ na krypie ojciec Urb. przy holowaniu drzewa, należącego do kupca p. Hellera. Obie sprawy załatwione zostały polubownie; ostatnia zwłaszcza zasługuje na wyróżnienie ze względu, iż miała podstawę, nie tyle prawną, ile etyczną.

Obu pomienionym ofiarodawcom składamy na tem miejscu gorącą podziękę za ich filantropję, która chłopca, schorowanego i obarczonego rodziną, wydźwignęła z niechybnej nędzy. Obie tak pomyślnie załatwione sprawy pozostaną na długo we wdzięcznej pamięci opieki:—Urb. na zdrowiu poprawił się, pracuje obecnie i sprawuje się zupełnie dobrze.

L. A. niegdy czeladnik piekarski, paralityk od lat kilku, który niedołęztwem swojem przyczyniał Zarządowi dużo kłopotu i kosztu, został przyjętym na stałego stypendystę do Zakładu nieuleczalnych imienia Sobańskiego na Nowej-Wsi, dzięki staraniom W-ej Przyjemskiej, której należy się od nas serdeczna za to podzięka.

Na wdzięczność naszą zasłużył również W-ny Antoni Karnkowski z Oleszna, Członek Korespondent naszego Towarzystwa

Липновскому уѣзду, за двукратно сообщенныя намъ подробныя свѣдѣнія о б. воспитанницѣ *Н. Е.* и хорошемъ ея поведеніи, а равно за попеченіе надъ этой нашей воспитанницей.

Трое нашихъ подопечныхъ съ своей стороны заботятся очень старательно о своихъ младшихъ братьяхъ, не жалѣя даже расходовъ на ихъ содержаніе и обученіе ремеслу.

Супружеская распра между *В. С.*, нашимъ подопечнымъ, и его женой, уложена при участіи опеки... супруги помирились и, кагъ бы, въ награду честныхъ намѣреній, Провидѣніе даровало супругамъ В. двое близнецовъ (дочери—Стефанія и Евгенія)—дѣти здоровы, и внѣ патроната удалось собрать небольшую сумму среди нашихъ друзей на подарокъ для матери и близнецовъ.

Сбереженія нашихъ подопечныхъ, помѣщаемыя ими у Предсѣдательствующаго въ Правленіи, подвигаются впередъ, правда медленно. но постоянно. Напр. одинъ изъ нашихъ подопечныхъ *С. Т*- сумѣлъ впродолженіи одного года и двухъ мѣсяцевъ сберечь такимъ путемъ сто рублей! Это истый юбилей Опеки.

Бр-а В., за мужемъ К., воспитанница Пущи, о которой мы уже упоминали въ предыдущихъ нашихъ отчетахъ, отмѣчая съ удовольствіемъ, что она хорошая жена и мать, подверглась нынѣ несчастью—двѣ недѣли тому назадъ мужъ ея, служившій на желѣзной дорогѣ стрѣлочникомъ, въ дракѣ съ сосѣдомъ, убитъ. Несчастная вдова осталась съ двумя ребятами безъ всякихъ средствъ къ жизни, пока она живетъ у своихъ родителей, людей тоже бѣдныхъ, но въ будущемъ тяжкое ея положеніе причинитъ немало заботъ Опекѣ, тѣмъ болѣе, что Б. безукоризненнымъ своимъ поведеніемъ вполнѣ заслуживаетъ попеченія съ нашей стороны.

Опека активно взяла на себя защиту доброй славы одного изъ бывшихъ воспитанниковъ Студзенецкой Колоніи *З. И.*, и, по его просьбѣ, изложила эту свою защиту на письмѣ, уполномочивая его вмѣстѣ съ тѣмъ къ предъявленію, кому слѣдуетъ, бумаги Правленія.

Наконецъ, съ величайшей отрадой слѣдуетъ отмѣтить возрастающее съ каждымъ годомъ довѣріе нашихъ подопечныхъ къ патронату: они обращаются къ намъ во всѣхъ своихъ дѣлахъ и хлопотахъ, какъ къ хорошему совѣтнику и довѣренному другу, о которомъ убѣждены, что онъ не из-

na powiat Lipnowski, za udzielone nam dwukrotnie i bardzo szczegółowe wiadomości o b. wychowance Puszczy *N. E.* i dobrem jej sprawowaniu się, oraz za opiekę nad tą wychowanką.

Tzech naszych chłopców w patronażu opiekuje się ze swej strony i bardzo starannie młodszymi braćmi swoimi, nie szczędząc nawet kosztów na ich utrzymanie i naukę rzemiosła.

Niezgoda małżeńska pomiędzy *W. S.* wychowańcem naszym a żoną jego została usuniętą pomyślnie przy udziale opieki... małżeństwo pojednane; a może w nagrodę zamiarów uczciwych, Opatrzność obdarzyła małżonków W. dwojgiem bliźniąt (córki — Stefanja i Eugenja) — dzieci chowają się zdrowo; po za patronażem, udało się wśród grona przyjaciół naszych zebrać malutką składkę dla matki i skompletować wyprawkę dla noworodków.

Oszczędności chłopców naszych, składane przez nich u Przewodniczącego w Zarządzie, postępują naprzód, powoli wprawdzie, ale wytrwale. Oto np. jeden z naszych wychowańców potrafił przez rok i dwa miesiące uciułać tą drogą sto rubli! jestto prawdziwy jubileusz Opieki.

Br-a W., za mężem K., wychowanka Puszczy, o której wspominaliśmy już w poprzednich sprawozdaniach naszych, zaznaczając z pociechą, iż jest dobrą żoną i matką, dotknięta została wielkiem nieszczęściem — przed dwoma tygodniami mąż jej, zwrotniczy na kolei, w kłótni sąsiedzkiej został zabity. Nieszczęśliwa wdowa pozostała z dwojgiem dzieci bez żadnych środków do życia, czasowo korzysta ona z przytułku u rodziców swoich, ludzi ubogich, ale, co będzie w przyszłości, stanowi to niemałą troskę dla opieki, zwłaszcza że B., nienagannem sprawowaniem się swojem zasługuje w zupełności na opiekę z naszej strony.

Opieka wystąpiła czynnie w obronie dobrej sławy jednego ze starszych byłych wychowańców Osady Studzieniec *Z. J.* i na prożbę jego wystosowała obronę na piśmie, na podstawie akt osobistych chłopca, upoważniając go zarazem do okazania, komu należy, odezwy Zarządu.

Zaznaczyć w końcu wypada z największą pociechą wzrastające z każdym dniem zaufanie chłopców naszych do opieki: zwracają się oni do niej we wszelkich potrzebach swoich, jako

мѣнитъ; все меньше и меньше мы встрѣчаемъ мнимыхъ претензій, необоснованныхъ требованій, а засимъ и меньше розочарованій... благодаря этому и трудъ опекуновъ становится относительно менѣе горькимъ.

На нѣсколько дней до праздниковъ Рождества Христова прошлаго года и въ Страстную Пятницу текущаго года, по примѣру прежнихъ лѣтъ, собрались въ Канцеляріи Правленія Общества въ довольно значительномъ числѣ наши подопечные, чтобы принести опекунамъ своимъ обычныя праздничныя поздравленія и получить отъ нихъ скромные подарки, собранные путемъ частныхъ пожертвованій. Оба собранія эти сошли намъ очень сердечно подъ предсѣдательствомъ приглашеннаго нами члена Комитета г. Судьи Александра Мольденгавера, при участіи Предсѣдательствующаго въ Правленіи и Помощника Предсѣдательствующаго г. Ксаверія Налепинскаго. Сердечныя и глубокія, по содержанію своему, слова судьи Мольденгавера, обращенныя къ собравшимся юношамъ, произвели на нихъ сильное впечатлѣніе, для патроната же остались пріятнымъ воспоминаніемъ. Собраніе наше передъ Пасхой удостоили, кромѣ того, своимъ присутствіемъ члены Правленія гг.: Бадовскій и Лаговскій и постороннія лица—друзья нашего Общества, гг.: Владиславъ Янишовскій и Адріанъ Бѣнькевичъ.

28 Декабря прошлаго года наши подопечные присутствовали на панихидѣ по покойномъ Станиславѣ Стржешевскомъ, Директорѣ Колоніи Студзенецъ, устроенной спеціально для нихъ опекой въ костелѣ св. Александра въ Варшавѣ.

Дѣятельность нашего патроната за отчетный $190^2/_3$ годъ выражается въ слѣдующихъ цыфрахъ:

Какъ уже было сказано выше, подъ постоянной опекой состояло 150 лицъ (изъ числа 200, занесенныхъ въ списки патроната.

Состояло на излѣченіи въ Варшавскихъ больницахъ лицъ	7
Лѣчилось въ пріемныхъ покояхъ у врачей вольно-практикующихъ (безплатно)	60
„ изъ этого числа отъ секретныхъ болѣзней .	23
Оплаченъ пріютъ для родильницъ за жену подопечнаго	1

do dobrego doradcy i przyjaciela zaufanego, o którym wiedzą i są przekonani, że ich nie zdradzi; coraz mniej, dzięki Bogu, spotykamy urojonych pretensyj, niewczesnych wymagań, coraz mniej zatem zawodów, rozczarowań i rozgoryczenia... tym sposobem i praca opiekunów staje się pośrednio mniej przykrą i gorzką...

Na parę dni przed Swiętami Bożego Narodzenia roku zeszłego i w Wielki Piątek roku bieżącego odbyły się, zwyczajem dorocznym, w biurze Zarządu liczniejsze zebrania wychowańców naszych, celem złożenia opiekunom życzeń świątecznych i otrzymania od nich skromnych upominków, zebranych drogą ofiar prywatnych. Oba zebrania odbyły się bardzo uroczyście i serdecznie, pod łaskawem przewodnictwem uproszonego w tym celu Członka Komitetu, p. Sędziego Aleksandra Moldenhawera, przy udziale Przewodniczącego w Zarządzie i Pomocnika Przewodniczącego p. Ksawerego Nalepińskiego. Serdeczne, a głębokie treścią swoją, dwukrotne przemówienia Sędziego Moldenhawera do zgromadzonych chłopców, sprawiły na tych ostatnich silne wrażenie, dla patronażu zaś pozostały na długie czasy miłem i wdzięcznem wspomnieniem. Zebranie nasze przedwielkanocne zaszczycili też łaskawie obecnością swoją—Członkowie Zarządu pp: Badowski i Łagowski oraz pp.: Władysław Janiszowski i Adryan Bieńkiewicz—przyjaciele naszegoTowarzystwa.

W dniu 28 grudnia r. z. wychowańcy nasi asystowali dość licznie na nabożeństwie za duszę ś. p. Stanisława Strzeszewskiego, Dyrektora Osady Studzieniec, urządzonem specyalnie dla nich przez opiekę w Kościele św. Aleksandra w Warszawie.

Działalność patronażu naszego za rok sprawozdawczy 1902/3 przedstawia się w cyfrach następujących:

Jak się rzekło na innem miejscu, na *stałej* opiece pozostawało osób 150 (z pomiędzy 200, zapisanych na liście patronażu).

Leczyło się w szpitalach Warszawskich	7
„ ambulatoryjnie u lekarzy wolno-praktykujących (bezpłatnie) . , ...	60
pomiędzy niemi bezpł. na choroby sekretne	23
Opłacono przytułek położniczy za żonę wychowańca . .	1

Уплоченъ больничный налогъ за лицъ 20
Получило лѣкарства лицъ 120
Получило пособіе на праздники (не свыше 1 р. 20 к.). 80
(въ этой суммѣ расходовано около 70 руб. изъ частныхъ пожертвованій).
Получало порціи молока ежедневно какъ лѣкарство . 3
Пользовался пребываніемъ лѣтомъ въ деревнѣ для улучшенія здоровья , ... 1
Получило денежныя пособія, по случаю болѣзни, временной безработицы, бѣдности и иныхъ причинъ . . 162
Снабжено одеждой, бѣльемъ, постелью (въ натурѣ) . 90
Снабжено обувью лицъ 66
Уплочено квартирныя деньги разъ 46
Уплочено вписныя деньги въ конторѣ 2
Въ конторѣ найма прислуги внесенъ залогъ (3 руб.) . 1
Получило окопировку по случаю поступленія въ солдаты человѣкъ 6
Выкуплена одежда изъ ломбарда разъ 15
Понесены частные расходы по погребенью члена семейства подопечнаго разъ 1
Было принято участіе въ свадебныхъ расходахъ разъ 8
„ „ въ издержкахъ по крещенію дѣтей разъ . . . . . . , ... 5
Выправлено легитимаціонные документы и паспорты разъ 76
Роздано молитвенниковъ 35
„ книгъ и школьныхъ пособій 10
Посѣщалъ вечерніе курсы рисованія подопечный . . 1
Пріобрѣтены ремесленные инструменты для лицъ . . 16
Купленъ суровый матеріалъ для мастерскихъ для лицъ 17
Пособлено въ торговлѣ лицамъ. 4
Помѣщено для обученія у мастеровъ въ видѣ пробы лицъ 18
Записано ремесленными учениками по контрактамъ лицъ. 23
Выписано въ ремесленные подмастерья лицъ. . . . 15[1])

---

[2]) Издержки по этой статьѣ довольно значительны въ среднемъ 15 руб., слѣдуетъ однако признать ихъ производительными, такъ какъ званіе подмастерія обезпечиваетъ матеріальную будущность юноши.

Opłacono podatek szpitalny (pogłówne) za osób . . .	20
Otrzymało lekarstwa	120
Otrzymało zasiłki świąteczne w stosunku nie wyżej — rubla kop. 20 na osobę . . . . osób	80
(Wydatkowano z tego tytułu około 70 rubli z ofiar prywatnych).	
Racye mleka (dziennie) jako lekarstwo otrzymywało .	3
Korzystał z pobytu na wsi w lecie dla poprawy zdrowia	1
Udzielono wsparć pieniężnych, z powodu choroby, chwilowego bezrobocia, ubóstwa i innych przyczyn razy	162
Zaopatrzono w odzież, bieliznę, pościel (w naturze) osób	90
„ obuwie (w naturze) . . . . . osób	66
Opłacono komorne — zaległe, lub bieżące, w całości lub częściowo . . . . razy	46
Opłacono kantorowe	2
Złożono kaucyą w kantorze najmu sług (3 rb.) . . .	1
Wyprawki do wojska	6
Wykupiono odzież z lombardu razy	15
Uczestniczono w kosztach pogrzebu członka rodziny wychowańca raz	1
Udział w kosztach ślubnych wychowańców razy . .	8
„ „ chrztu dzieci	5
Wyrobiono legitymacyj i pasportów	76
Rozdano książek do nabożeństwa	35
„ książek i pomocy szkolnych	10
Na kursa rysunkowe wieczorne uczęszczał	1
Nabyto narzędzia rzemieślnicze dla osób	16
„ surowiec do produkcyi	17
Dopomożono w handlu osobom	4
Ulokowano na próbie w terminach u majstrów . osób	18
Zapisano na terminatorów za kontraktami	23
Wyzwolono na czeladników rzemieślniczych . . osób	15[1])

[1]) Koszta wyzwolin czeladniczych są dość znaczne—wynoszą bowiem od osoby przeciętnie 15 rb., uznać je wszakże należy za bardzo produkcyjne, że względu, iż wyzwolenie zabezpiecza byt materyalny i przyszłość wychowańca.

Реституцій совершено (въ томъ числѣ одна посмертная при посредствѣ матери покойнаго подопечнаго) 4

Всѣ наши ремесленные ученики посѣщаютъ обязательно ремесленно-воскресныя школы.

Оставили самовольно мастеровъ лица 3

Защита юридическая по дѣламъ (прошенія къ властямъ, переписка съ защитниками, совѣты въ процессахъ, личное посѣщеніе опекуномъ Мирового Судьи) разъ 25

Понесены полныя, либо частичныя издержки поѣздокъ подопечныхъ (въ поискахъ заработка, къ родителямъ и 2 поѣздки въ Ченстоховъ) разъ . . 53

Дана ссуда денежная подъ заемъ лицамъ 18

из нихъ до сихъ поръ возвратили ссуду лица 2

Интимныхъ совѣщаній съ подопечными. посредничества въ недоразумѣніяхъ семейныхъ, съ хозяевами и т. п. было . . . . 52[1])

Посѣщеній подопечныхъ на мѣстѣ съ цѣлью личнаго удостовѣренія, по мѣрѣ надобности и разнымъ поводамъ произведено 44

Выслано рекомендательныхъ писемъ въ году . . . 131

изъ этого числа съ успѣшнымъ результатомъ 62

т. е. помѣщено подопечныхъ на фабрикахъ, въ мастерскихъ на поденный заработокъ и т. п. лицъ 62, кромѣ того, при посредствѣ третьихъ лицъ 8

Итого помѣщено 70

Выслано писемъ къ родителямъ и опекунамъ воспитанниковъ, а равно къ ксендзамъ-настоятелямъ . 40

Получено писемъ отъ подопечныхъ 59

Выслано писемъ къ подопечнымъ . . . . 38[2])

Опека, по мѣрѣ возможности наблюдала за своевременнымъ отбытіемъ обряда подопечными Пасхальной исповѣди;

---

[1]) Сюда не включены обыкновенныя ежедневныя бесѣды съ подопечными, по мѣрѣ ихъ явки и надобности.

[2]) Нѣкоторые несогласія выше приведенныхъ двухъ цифръ объясняется тѣмъ, что часть писемъ воспитанниковъ по разнымъ поводамъ оставленая была безъ отвѣта.

Restytucyj dokonano (z tych jedna pośmiertna za pośrednictwem matki zmarłego wychowańca) . 4

Wszyscy terminatorzy nasi uczęszczają do szkoły rzemieślniczej niedzielnej.

Opuściło samowolnie majstrów . . . . osoby 3

Obrona prawna (pisanie podań do Władz, korespondencya z obrońcami, narada w procesach, stawiennictwo osobiste opiekuna u sędziego pok.) razy 25

Koszta podróży całkowite, lub częściowe wychowańców (za chlebem, lub do rodziny i 2 pielgrzymki do Częstochowy) 53

Udzielono pożyczek osobom 18

z tych zwrócono dotąd pożyczek 2

Narad poufnych z wychowańcami, pośrednictwa w nieporozumieniach z rodziną, chlebodawcami i t. p. odbyło się . . . . , . . . , . 52[1])

Sprawdzeń na miejscu z różnych powodów i w miarę potrzeby dokonano 44

Wysłano listów polecających w ciągu roku . . . 131

z tych z dobrym skutkiem 62

czyli, że ulokowano pupilów w fabrykach, warsztatach, na wyrobku i t. p. osób 62, prócz tego za pośrednictwem osób trzecich 8. Razem więć ulokowano 70

Wysłano listów do rodziców i opiekunów wychowańców, jako też do księży proboszczów 40

Otrzymano listów od wychowańców 59

Wysłano listów do wychowańców . . . . 38[2])

Dopilnowano, w miarę możności, odbycia spowiedzi wielkanocnej przez wychowańców w czasie przepisanym.

---

[1]) W to się nie wliczają zwykłe konferencye każdodzienne z wychowańcami w miarę ich stawiennictwa i potrzeby.

[2]) Pewna niezgodność ze sobą powyższych cyfr tłómaczy się, iż część żądań listownych pozostawiono z różnych powodów bez skutku.

Мы ходатайствовали предъ Городскимъ Совѣтомъ Общественнаго Призрѣнія объ устраненіи препятствій, встрѣчаемыхъ при пріемѣ нашихъ больныхъ въ Варшавскія болницы.

Вносили свои сбереженія въ Правленіе въ 1902 г. лицъ 27

Внесенныя ими сбереженія составили сумму . . 133 р. 25 к.

Взято обратно въ теченіи года 36 р. 10 к. Осталось 97 р. 15 к.[1])

Вносимыя сбереженія, а равно и взятыя обратно суммы записываются въ особыхъ книжкахъ (именныхъ), хранящихся обыкновенно вмѣстѣ съ сберегательной кассой у Предсѣдательствующаго въ Правленіи.

Въ 1902 году поступило въ пользу патроната:

А) Наличными:

ассигнованные Комитетомъ на 1902 годъ	руб. 800[2])
по частнымъ пожертвованіямъ:	
отъ Предсѣдателя Комитета Людвика Гурскаго . . . . р.	100
отъ Члена Комитета Станислава гр. Лубенскаго. . . . . р.	100
отъ того же	10
отъ N. N.	10
отъ г-жи Паулины Корвинъ-Піотровской	5
отъ г. Ричарда Чечотта	3
отъ N. N.	10
отъ семейства Ян.	2
отъ Предсѣдательствующаго въ Правл.	25
отъ подопечнаго Г. А. возвращеніе ссуды	2
Итого поступило руб.	1067

Б) Пожертвованія въ натурѣ:

отъ N. N.—теплый кафтанъ (бумазейный)

отъ г. Ксаверія Налепинскаго—пара обуви и куртка (подержанная);

отъ г. Адріана Бѣнькевича—суконное платье (подержанное);

---

[1]) Въ 190$^1/_2$ г. вносило сбереженія 15 лицъ на сумму 61 руб. 20 коп.

[2]) Въ эту сумму включается и текущій % отъ т. н. „капитала воспитанниковъ", въ суммѣ около 425 руб., согласно постановленіи Комитета отъ $^{11}/_{23}$ марта 1899 года.

Zwrócono się do Rady Miejskiej Dobr. Publ. z prośbą o nieczynienie trudności w przyjmowaniu chorych naszych do Szpitali Warszawskich.
Składało oszczędności swoje w Zarządzie w r. 1902/3 osób 27
Złożone przez nie oszczędności wyniosły razem . rb. 133 k. 25
Podniesiono oszczędności w ciągu roku rb. 36 k. 10; pozostało . . . . „ 97 „ 15[1])

Składane powyższe oszczędności, jako też i podnoszone przez wychowańców, zapisywane są do książeczek specyalnych (imiennych), znajdujących się zwykle wraz z kassą oszczędnościową w depozycie u Przewodniczącego w Zarządzie.

W roku 1902 wpłynęło na rzecz patronażu:

A) w gotowiźnie:

asygnowane przez Komitet na rok 1902 . .	rb.	800)[2]
z ofiar prywatnych:		
od Prezesa Kom. Ludwika Górskiego . . .	„	100
od Członka Kom. Stanisława hr. Łubieńskiego	„	100
od tegoż	„	10
od N. N.	„	10
od pani Pauliny Korwin-Piotrowskiej	„	5
od p. Ryszarda Czeczotta	„	3
od N. N.	„	10
od rodziny J.	„	2
od Przewodniczącego w Zarządzie . . .	„	25
od wychowańca G. A. zwrot długu	„	2
Razem wpłynęło	rb.	1067

B) ofiary w naturze:

bezimiennie,—kaftan ciepły barchanowy;
od p. Ksaw. Nalepińskiego — para kamaszy i marynarka w dobrym stanie;
od p. Adryana Bieńkiewicza — garniturek kortowy w dobrym stanie;

[1]) W roku 1901/2 składało oszczędności osób 15 i złożyło rb. 61 kop. 20.

[2]) W summę tę wlicza się i % bieżący od t. zw. „funduszu wychowańców“ w kwocie około 425 rb., zgodnie z uchwałą Komitetu z dnia 11/23 Marca r. 1899.

отъ г. Феликса Бобровскаго 2 мужскія шляпы (подержанныя), 2 рубашки, 5 мужскихъ галстуковъ;
отъ N. N. принадлежности для новорожденнаго младенца; брюки, двѣ рубашки, 2 галстука мужскіе и одинъ такой же воротничокъ:
и другіе предметы.

Въ 1902 году расходовано въ патронатѣ:

А) наличными:

Уплочено по соотвѣтственнымъ квитанціямъ изъ книги Ассигновокъ „Фонда Опеки" въ общей суммѣ . . . . руб.	1013 к. 75
Уплочено въ Студзенцѣ за заказную обувь, бѣлье, одежду для нашихъ воспитанниковъ, а также издержки по выписанію въ подмастерья двухъ нашихъ подопечныхъ (30 руб.), въ общей суммѣ . . . . руб.	53 к. 25
Итого израсходовано руб.	1067

Б) Пожертвованія въ натурѣ розданы безотлагательно наиболѣе нуждающимся.

Безвозмездно пользовали нашихъ воспитанниковъ и воспитанницъ слѣдующіе варшавскіе врачи: Д-ръ Гепнеръ (отецъ) и Береза (глаза), Брониславъ Савицкій (хирургія), Флятау (нервныя болѣзни), Павинскій (болѣзни сердца), Викторъ Гростернъ (внутреннія болѣзни), Янъ Войцѣховскій (болѣзни кожи и венерическія). Два послѣдніе врачи въ особенности произвели въ отчетномъ году много осмотровъ, давали свои цѣнныя указанія и совѣты, иногда вели систематическое лѣченіе. Д-ръ Іосифъ Полякъ (Членъ Правленія) многократно съ успѣхомъ помогалъ намъ при помѣщеніи нашихъ больныхъ въ Варшавскія больницы. Аптека г. Фр. Карпинскаго, по примѣру прежнихъ лѣтъ, давала намъ безплатно по 10 лѣкарствъ въ мѣсяцъ. Многіе изъ нашихъ друзей, изъ коихъ нѣкоторые пожелали остаться неизвѣстными, снабдили убогую кассу патроната денежными пожертвованіями на спеціальныя цѣли. Живое участіе въ трудахъ патроната принимали, какъ и прежде, слѣдующія лица: Помощникъ Предсѣдательствующаго и Членъ Правленія г. Ксаверій Нaлепинскій; ксендзъ Маркель Цѣмневскій—настоятель прихода Варка; сестры Леонарда и Марія Радковскія—обѣ чиновницы

od p. Feliksa Bobrowskiego — 2 kapelusze filcowe (używane), 2 koszule, 5 krawatów męzkich:

bezimiennie:—wyprawka dla dziecka, spodnie, dwie koszule, 2 krawaty i kołnierzyk męzki

i w. i.

W roku 1902 wydatkowano na cele Patronażu:

A) w gotowiźnie:

Wypłacono za odnośnemi kwitami Asygnarjusza „funduszu Opieki“ razem . . . . . . rs. 1013 k. 75

Wypłacono w Studzieńcu za obstalowane obuwie, bieliznę, odzież dla naszych wychowańców, jako też koszt wyzwolin czeladniczych 2-ch wychowańców (30 rb.) razem „ 53 k. 25

Razem więc wydatkowano rb. 1067 k. —

B) w naturze ofiary rozdano niezwłocznie i najbardziej potrzebującym.

Konsultowali bezinteresownie naszych wychowańców i wychowanki następujący lekarze warszawscy: D-rzy pp. Gepner (ojciec) i Bereza (oczy), Sawicki Bronisław (chirurg), Flatau (choroby nerwowe), Pawiński (choroby serca), Grostern Wiktor (choroby wewnętrzne), Wojciechowski Jan (choroby skórne i weneryczne). Dwaj ostatni zwłaszcza lekarze dokonali w ciągu roku mnóstwa badań, udzielali światłych swoich rad, a niekiedy prowadzili kuracyą systematyczną. Dr. Polak Józef (Członek Zarządu) pośredniczył wielokrotnie z dobrym skutkiem w ulokowaniu chorych naszych w Szpitalach Warszawskich. Apteka W-go Fr. Karpińskiego udzielała nam, jak i w latach poprzednich, bezpłatnie po 10 lekarstw miesięcznie. Kółko przyjaciół naszych, z pomiędzy których wielu zastrzegło sobie bezimienność, zasiliło ubogą kassę patronażu datkami pieniężnemi na cele specyalne. Szczery udział w pracach patronażu przyjmowały, jak dawniej, osoby następujące: Pomocnik Przewodniczącego i zarazem Członek Zarządu p. Ksawery Nalepiński; Ksiądz Marceli Ciemniewski—Proboszcz parafii Warka; Siostry Leonarda i Marja Radkowskie—obie urzędniczki

бюро Правленія; покойный Іосифъ Грущинскій—секретарь Правленія и мн. др. Всѣмъ нашимъ вышеуказаннымъ Друзьямъ и Благодѣтелямъ, а равно и многимъ, остающимся въ неизвѣстности, либо нами неупомянутымъ, мы выражаемъ на этомъ мѣстѣ отъ имени Опеки и отъ имени подопечныхъ воспитанниковъ и воспитанницъ нашихъ, горячую глубокою благодарность.

Заканчивая отчетъ нашъ, скажемъ еще нѣсколько словъ по поводу проекта организаціи патроната. Комитетъ Общества Земл. Кол. въ засѣданіи своемъ отъ 18 января с. г., принимая во вниманіе постоянно возврастающее число воспитанниковъ, выбывающихъ изъ нашихъ заведеній и затрудненія по этому поводу, возникающія при исполненіи опеки Правленіемъ въ нынѣшнемъ его составѣ, согласно докладу Предсѣдательствующаго въ Правленіи, назначилъ Комиссію для разработки соотвѣтственныхъ предположеній по вопросу организаціи патроната По причинѣ однако накопленія работы и текущихъ дѣлъ Правленіе не имѣло, къ сожалѣнію, возможности изготовить нынѣ доклада по этому предмету и представить его Комиссіи. Мы можемъ однако отъ имени Правленія увѣрить, что дѣло это лежитъ намъ на сердцѣ, и что мы не преминемъ возможно скорѣе исполнить возложенную на насъ Комитетомъ задачу. Не слѣдуетъ однако забывать, что всѣ организаціонныя работы—по природѣ своей весьма трудны, а иногда прямо опасны, если приняться за нихъ съ чрезмѣрной поспѣшностью—и наоборотъ, нѣкоторая медленность и въ связи съ оной обдуманность, не только не причиняютъ вреда дѣлу, но напротивъ того, могутъ оказаться даже полезными.

Викентій Яновскій.

---

biura Zarządu; ś. p. nieodżałowany Józef Gruszczyński—Sekretarz Zarządu i w. i. Wszystkim pomienionym Przyjaciołom i Dobroczyńcom naszym, jako też i wielu, działającym w ukryciu, lub o zasługach i czynach których przepomnieliśmy narazie, składamy na tem miejscu w imieniu opieki i w imieniu obdarowanych wychowańców i wychowanek naszych gorące, z głębi serca „Bóg zapłać Wam!“

Na zakończenie sprawozdania, słówko o projekcie organizacyi patronażu. Komitet Towarzystwa Osad Rolnych na posiedzeniu swojem zimowem z d. 18 Stycznia r. b., mając na względzie zwiększającą się nieustannie liczbę wychowańców, opuszczających Zakłady nasze, i trudności z tego powodu w wykonywaniu nad nimi opieki przez Zarząd w dotychczasowym jego składzie, i zgodnie z opinią Przewodniczącego w Zarządzie, powołał Komissyą do opracowania odnośnych wniosków w sprawie organizacyi patronażu. Ze względu jednak na nawał spraw i interesów bieżących w roku sprawozdawczym, Zarząd nie był, niestety, w możności wygotowania pomienionych wniosków i przedstawienia takowych Komissyi, możemy jednak zapewnić w imieniu Zarządu, że sprawa ta leży nam bardzo na sercu i że nie omieszkamy w najprędszym czasie wywiązać się z danego nam przez Komitet polecenia. Nie należy wszakże zapominać, że wszelkie roboty organizacyjne są z natury swojej trudne, a często bywają niebezpieczne, gdy się przystępuje do nich zbyt pośpiesznie — i na odwrót,—pewna niekiedy zwłoka i połączona z nią rozwaga, nietylko szkody sprawie nie przynoszą, ale owszem pożytecznemi nawet okazać się mogą.

Wincenty Janowski.

№ 2.

Отчетъ Директора Земледѣльческо-Ремесленной колоніи Студзенецъ.

Статистическія свѣдѣнія о движеніи принимаемыхъ и выпускаемыхъ воспитанниковъ въ колоніи Студзенецъ въ 1902 году.

Въ концѣ 1901 г. было воспитанниковъ .			156
Въ 1902 г. доставлено въ колонію. . . .		47	
Въ 1902 г. выбыло:			
1. Вслѣдствіе окончанія 18 лѣтъ	26		
2. Освобождено условно	5		
3. Возвращено Судебнымъ властямъ . . .	4		
4. Бѣжало	5		
Всего . .	40.		
1 Января 1903 года было воспитанниковъ			163.

Въ концѣ 1902 года было:

а) по поведенію: въ	I классѣ		14
„ „ въ	II „		38
„ „ въ	III „		64
„ „ „	IV „		47
		Всего. .	163;

б) по успѣхамъ въ школѣ: въ пригот. отдѣл.			32
„ „ „ „ „	I-а	„	29
„ „ „ „ „	I-б	„	24
„ „ „ „ „	II-а	„	15
„ „ „ „ „	II-б	„	13
„ „ „ „ „	III	„	8
освобожденныхъ отъ занятій въ школѣ и повторяющихъ курсъ			16
вновь прибывшихъ, ничего незнающихъ,			26
		Всего. .	163.

№ 2.

Sprawozdanie Dyrektora Osady Rolniczo-Rzemieślniczej w Studzieńcu.

Wiadomości statystyczne, dotyczące się ruchu wychowańców osady Studzieniec w r. 1902.

Z końcem 1901 r. było wychowańców . . .		156.
W roku 1902 dostawiono do Osady . . .	47	
W roku 1902 ubyło:		
1. Z powodu ukończenia 18 lat życia . .	26	
2. Uwolniono warunkowo	5	
3. Zwrócono władzy Sądowej	4	
4. Zbiegło	5	
Razem . .	40	
W dniu 1 Stycznia 1903 r. było wychowańców		163

Z końcem 1902 r. było wychowańców:

a) *pod względem sprawowania się* w klas.	I	14
" " " " "	II	38
" " " " "	III	64
" " " " "	IV	47
Razem		. 163;

b) *co do nauki*: w oddziale wstępnym	. .	32
" " I-a	. .	29
" " I-b	. .	24
" " II-a	. .	15
" " II-b	. .	13
" " III	. .	8
uwolniono od zajęć szkolnych i powtarzających kurs	. .	16
nowo przybyłych, nic nie umiejących,	. .	26
Razem	.	.163.

Школа въ Студзенцѣ раздѣлена на шесть отдѣленій, въ которыхъ ученіе продолжается $2^1/_2$ часа въ день и ограничивается програмою одноклассnаго элементарнаго училища.

Воспитанниковъ, поступающихъ въ заведеніе, если они уже прежде были въ школѣ, и хотя не много научились читать и писать, помѣщаютъ въ соотвѣтствующихъ ихъ знанію отдѣлахъ, тѣ же, которые ничего не знаютъ, начинаютъ ученіе при помощи подвижныхъ буквъ и одновременно пишутъ эти буквы на доскахъ.

Изъ буквъ образуются слоги, изъ слоговъ слова, а изъ словъ предложенія. Сначала обучаютъ буквамъ самымъ легкимъ для писанія, слова также избираются сначала такія, въ составъ которыхъ входятъ два слога, потомъ три и т. д. Вообще въ школьномъ обученіи, такъ и въ прежніе годы, какъ и въ отчетномъ году, обращалось вниманіе на то, чтобы въ каждомъ отдѣленіи начинать съ самыхъ легкихъ задачъ и, постепенно переходить къ болѣе труднымъ. А такъ, какъ школа въ Студзенцѣ составляетъ одно изъ средствъ нравственнаго перевоспитанія, то для чтенія разсказовъ и списыванія были выбираемы такія повѣсти и историческіе разсказы, изъ которыхъ можно извлечь нравственную пользу. Воспитанники въ одномъ отдѣленіи состоятъ полъ года. Въ концѣ полугодія бываютъ экзамены, и мальчиковъ переводятъ въ высшія отдѣленія.

c) *Относительно занятій:*	столярей .	23
„ „	колесниковъ	18
„ „	кузнецовъ .	38
„ „	портныхъ .	12
„ „	сапожниковъ	21
„ „	плотниковъ	6
„ „	садовниковъ	14
„ обучались сельск. хозяйству		31
	Всего	163;

Szkoła w Studzieńcu składa się z sześciu oddziałów. w których nauka trwa $2^1/_2$ godzin dziennie i ogranicza się zakresem szkoły elementarnej jednoklasowej.

Chłopcy przybywający do zakładu, jeżeli poprzednio chodzili do szkoły, lub uczyli się cokolwiek czytać i pisać, bywają umieszczeni w oddziałach odpowiadających ich przygotowaniu, którzy zaś nic nie umieją, rozpoczynają naukę od poznawania metodą głosową i zapomocą alfabetu ruchomego głosek i jednoczesnego pisania ich na tabliczkach.

Z liter układają zgłoski, ze zgłosek wyrazy, a z wyrazów zdania. Naukę liter rozpoczynają od najłatwiejszych do pisania. Podobnież dla układania wyrazów wybierają się dla nich takie, w składowe części których wchodzą naprzód dwie zgłoski, następnie trzy i t. d. W ogóle w nauce szkolnej, jak w poprzednich, tak i w roku sprawozdawczym zwracano pilną uwagę na to, aby w każdym oddziale poczynając od zdań najłatwiejszych, powoli, a stopniowo przystępowano do trudniejszych. A ponieważ szkoła w Studzieńcu jest jednym z pomiędzy wielu innych środków, zmierzających do umoralnienia wychowańców, przeto wybierano dla nich do czytania, opowiadania i treściwego opisywania takie powiastki i ustępy z historyi, z których można było wyciągnąć naukę moralną. Wychowańcy w jednym oddziale przebywają pół roku. Przy końcu półrocza odbywają się egzamina i chłopcy przygotowani dostatecznie, promowanymi bywają do oddziałów wyższych.

c) *co do zajęć:*	stolarzy	23
„	kołodziei	18
„	kowali	38
„	krawców	12
„	szewców	21
„	cieśli	6
„	ogrodników	14
„	rolników	31
	Razem	163

d) *Относительно размѣщенія въ отдѣленіяхъ:*

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
18 +	17 +	14 +	17 +	17 +	17 +	16 +	14 +	16 +	17	= 163.

e) *Относительно возраста:*

Отъ 11-ти до 12-ти лѣтъ — 2, отъ 12-ти до 13-ти—7, отъ 13-ти до 14-ти—13, отъ 14-ти до 15-ти—33, отъ 15-ти до 16-ти—32, отъ 16-ти до 17-ти—36, отъ 17-ти до 18-ти—40; итого 163.

Въ 1902 году доставлено въ колонію 47 воспитанниковъ изъ которыхъ судились:

	1 разъ	44
	2 „ а.	1
болѣе	2 „ ъ.	2
	Всего .	47.

Изъ 47 принятыхъ воспитанниковъ 1 Января 1903 г. было возраста:

отъ 10 до 11 лѣтъ	1
„ 11 „ 12 „	4
„ 12 „ 13 „	3
„ 13 „ 14 „	12
„ 14 „ 15 „	17
„ 15 „ 16 „	9
„ 16 „ 17 „	1
Всего	47.

Изъ 31 воспитанниковъ освобожденныхъ въ 1902 г. изъ колоніи было возраста:

отъ 13 до 14 лѣтъ . . .	1
„ 14 „ 15 „ . . .	1
„ 15 „ 16 „ . . .	1
„ 16 „ 17 „ . . .	2
„ 17 „ 18 „ . . .	26
Всего .	31.

d) Pod względem rozmieszczenia w oddziałach:

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
18 +	17 +	14 +	17 +	17 +	17 +	16 +	14 +	16 +	17	=163.

e) Pod względem wieku:

Od lat 11 do 12—2-ch, od 12 do 13 — 7, od 13 do 14—13, od 14 do 15—33, od 15 do 16—32, od 16 do 17—36, od 17 do 18—40, razem 163.

W roku 1902 przybyło wychowańców 47
z tych sądzonych było:

	1 raz	44
	2 „ y	1
więcej aniżeli	2 „	2
	Razem . .	47.

Z 47 przyjętych wychowańców w dniu 1 Stycznia 1903 r było w wieku:

od 10 lat do 11	1
„ 11 „ „ 12	4
„ 12 „ „ 13	3
„ 13 „ „ 14	12
„ 14 „ „ 15	17
„ 15 „ „ 16	9
„ 16 „ „ 17	1
Razem . .	47.

Z liczby 31 uwolnionych w 1902 roku z Osady było wieku:

od 13 lat do 14	1
„ 14 „ „ 15	1
„ 15 „ „ 16	1
„ 16 „ „ 17	2
„ 17 „ „ 18	26
Razem . .	31.

Тѣ же самые воспитанники пробыли въ колоніи:

отъ 1 до 2 лѣтъ		1
„ 2 „ 3 „		13
„ 3 „ 4 „		10
„ 4 „ 5 „		5
„ 5 „ 6 „		1
„ 6 „ 7 „		1
	Всего .	31.

Въ отношеніи поведенія:

въ I классѣ	.	—
„ II „	. .	2
„ III „	. .	13
„ IV „	. .	16
Всего	. .	31.

Воспитанники эти помѣщены:

у столяря	4
„ колесника	1
„ кузнеца	1
„ сапожника	3
„ портнаго	2
„ садовника	—
„ булочника	2
„ мясника	—
при сельскомъ хозяйствѣ	—
возвращены родителямъ	18
Всего . .	31.

Ci sami wychowańcy przebyli w Osadzie:

od 1 do 2 lat	1
„ 2 „ 3 „	13
„ 3 „ 4 „	10
„ 4 „ 5 „	5
„ 5 „ 6 „	1
„ 6 „ 7 „	1
Razem . .	31

Pod względem sprawowania się w klasie:

I	—
II	2
III	13
IV	16
Razem. . .	31

Wychowańcy ci umieszczeni zostali w sposób następujący:

jako stolarze	4
„ kołodzieje	1
„ kowale	1
„ szewcy	3
„ krawcy	2
„ ogrodnicy	—
„ piekarze	2
„ rzeźnicy	—
przy gospodarstwie	—
oddano rodzicom	18
Razem . .	31

Приговоренныхъ.	31 декабря 1901 г. было воспитанниковъ	Въ 1902 году прибыло	Въ 1902 году выбыло	31 декабря 1902 г. было воспитанниковъ
По Высочайшему повелѣнію .	—	—	—	—
Окружнымъ судомъ	10	6	2	14
Съѣздомъ Мировыхъ Судей .	12	2	1	13
Мировыми Судьями	77	15	23	69
Гминными Судами	57	24	14	67
Всего .	156	47	40	163.
Въ Семейномъ отношеніи.				
Имѣющихъ обоихъ родителей.	90	25	25	90
„ одного отца. . .	20	8	2	26
„ одну мать . . .	19	7	5	21
подопечныхъ сиротъ . . .	10	2	1	11
Незаконнорожденныхъ . . .	16	4	6	14
Покидышей	1	1	1	1
Всего .	156	47	40	163.
Относительно вѣроисповѣданія				
Римско-Католическаго . . .	140	45	32	153
Евангелическаго	5	1	2	4
Моисеева закона	11	1	6	6
Всего .	156	47	40	163.
Относительно происхожденія.				
Городскаго	71	17	22	66
Сельскаго . , ...	85	30	18	97
Всего .	156	47	40	163.
Относительно способа доставленія.				
Стараніемъ Общества . . .	121	44	39	126
„ родителей . . .	10	1	—	11
Этапнымъ порядкомъ . . .	25	2	1	26
Всего .	156	47	40	163.

Skazani	D. 31 grudnia 1901 r. było wychowańców	W roku 1902 Przybyło	W roku 1902 Ubyło	D. 31 grudnia 1902 r. było wychowańców
Na mocy **Najwyższego Rozkazu**	—	—	—	—
Przez Sąd Okręgowy . . .	10	6	2	14
Zjazd Sędziów Pokoju . . .	12	2	1	13
Sędziów Pokoju	77	15	23	69
Sądy gminne	57	24	14	67
Razem .	156	47	40	163.
Pod względem familijnym.				
Mających oboje rodziców . .	90	25	25	90
„ tylko ojca	20	8	2	26
„ „ matkę . . .	19	7	5	21
Sierot pozostających na opiece	10	2	1	11
Dzieci nieprawych	16	4	6	14
Podrzutków	1	1	1	1
Razem .	156	47	40	163.
Co do wyznania.				
Rzymsko-katolickiego . . .	140	45	32	153
Ewangielickiego	5	1	2	4
Mojżeszowego	11	1	6	6
Razem .	156	47	40	163.
Co do pochodzenia.				
Miejskiego	71	17	22	66
Wiejskiego	85	30	18	97
Razem .	156	47	40	163.
Dostawieni byli.				
Staraniem Towarzystwa . .	121	44	39	126
Przez rodziców	10	1	—	11
Transportem	25	2	1	26
Razem .	156	47	40	163.

Въ этомъ приговоренныхъ.	31 декабря 1901 г. было воспитанниковъ	Въ 1902 году прибыло	Въ 1902 году выбыло	31 декабря 1902 г. было воспитанниковъ
До поступленія въ колонію занималось.				
Ремесломъ	32	3	4	31
Поденнымъ заработк. въ городѣ	15	6	3	18
Поденнымъ заработк. въ деревнѣ	3	1	1	3
Домашними занятіями у родителей и опекуновъ	38	12	18	32
Службою у постороннихъ лицъ	53	14	7	60
Нищенствомъ	1	—	—	1
Бродяжнич. или воровствомъ .	14	11	7	18
Всего .	156	47	40	163.
Относительно образованія				
При поступленіи въ колонію умѣли читать по русски и по польски . . . . , . .	16	7	10	13
Только по польски.	29	5	3	31
Знали буквы.	11	13	3	21
Ничего не знали	100	22	24	98
Всего .	156	47	40	163.
Относительно имущественной состоятельности своей и родит.				
Имѣющихъ собственную недвижимость	18	9	8	19
Имѣющихъ собственную мастерскую	15	1	—	16
Имѣющихъ капиталъ. . . .	4	—	—	4
Содержащихся заработкомъ .	119	37	32	124
Всего .	156	47	40	163.
За какое преступленіе поступили въ колонію.				
За кражу	152	46	40	158
„ поджогъ	2	—	—	2
„ убійство . . . . , . . .	1	1	—	2
„ нищенство	1	—	—	1
Всего .	156	75	40	163.

Z tej liczby skazani	D. 31 grudnia 1901 r. było wychowańców.	W roku 1902 Przybyło	W roku 1902 Ubyło	D. 31 grudnia 1902 r. było wychowańców.
Przed przybyciem do Osady zajmowali się.				
Rzemiosłem	32	3	4	31
Wyrobkiem w mieście . . .	15	6	3	18
" na wsi	3	1	1	3
Posługą u rodziców lub opiek.	38	12	18	32
Służbą u obcych	53	14	7	60
Żebraniną	1	—	—	1
Włóczęgostwem lub kradzieżą	14	11	7	18
Razem .	156	47	40	163.
Pod względem wykształcenia umysłowego.				
Przy wejściu do Osady umiało czytać i pisać po pols. i po rusku	16	7	10	13
Umiało czytać tylko po polsku	29	5	3	31
Znało litery.	11	13	3	21
Nic nie umiało	100	22	24	98
Razem .	156	47	40	163.
Co do zamożności rodziców i własnej.				
Mający własność nieruchomą	18	9	8	19
" warsztaty	15	1	—	16
" kapitały	4	—	—	4
Utrzymujący się z pracy rąk	119	37	32	124
Razem .	156	47	40	163.
Za jakie przekroczenia przysłani do Osady.				
Za kradzież	152	46	40	158
" podpalenie	2	—	—	2
" zabójstwo	1	1	—	2
" żebraninę	1	—	—	1
Razem .	156	47	40	163.

Перечень наказаній примѣненныхъ, въ 1902 г.

№	Проступокъ	классъ	Выговоръ	Уединеніе отъ товарищей въ воскресеніе и праздничные дни	Ограниченіе денежныхъ наградъ	Ограниченіе пищи	Лишеніе марокъ отличія	Карцеръ	Временный переводъ въ низшій классъ	Деградація	Розги	Всѣхъ въ классѣ	Всѣхъ въ колоніи
1	Безпорядокъ . . .	1	8	1	—	1	2	—	—	—	—	12	17
		2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	3	
		3	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	
		4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	Употребленіе бранныхъ словъ и проклятій	1	2	3	—	—	—	—	—	—	—	5	17
		2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
		3	4	1	—	—	—	—	—	—	—	5	
		4	3	1	—	—	—	—	2	—	—	6	
3	Сварливость, злость личныя обиды и драка съ товарищами . . .	1	1	1	—	1	1	1	—	—	—	5	22
		2	—	2	—	1	1	2	—	—	—	6	
		3	2	1	—	—	—	1	—	—	1	5	
		4	—	1	—	—	—	1	2	2	—	6	
4	Ложь, плутовство, ослушаніе и дерзость .	1	5	3	—	1	1	2	—	—	—	12	30
		2	—	2	1	1	—	1	—	—	—	5	
		3	1	1	1	—	—	1	—	—	2	6	
		4	—	—	1	—	—	1	3	2	—	7	
5	Безпокойство, шалость подстрекательство	1	3	—	—	2	—	—	—	—	—	5	20
		2	1	1	—	—	—	3	—	—	—	5	
		3	4	2	—	1	2	—	—	—	—	9	
		4	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	
6	Лѣность, или упрямство, при назначеніи занятій, лѣность въ школѣ, или залѣ	1	1	2	3	2	—	—	—	—	—	8	22
		2	—	1	1	—	—	2	—	—	—	4	
		3	2	1	—	1	1	1	—	—	—	6	
		4	-	1	—	—	—	—	3	—	—	4	
7	Упорное уклоненіе отъ регламента	1	2	2	2	—	—	1	—	—	—	7	24
		2	1	—	—	1	—	2	—	—	—	4	
		3	1	1	1	1	—	1	—	—	—	5	
		4	3	—	—	—	—	—	4	1	—	8	
8	Куреніе и пріобрѣтеніе табаку и обладаніе огненныхъ снарядовъ .	1	3	3	1	—	—	—	—	—	—	7	30
		2	1	1	2	—	1	—	—	—	—	5	
		3	2	1	—	—	1	—	—	—	—	4	
		4	4	—	1	—	—	—	5	4	—	14	
9	Кража съѣстныхъ припасовъ	1	2	6	1	6	—	2	—	—	—	17	46
		2	3	2	3	3	—	1	—	—	—	12	
		3	1	1	1	1	1	1	—	—	—	6	
		4	1	1	—	1	—	—	1	7	—	11	
10	Кража по другимъ причинамъ	1	3	4	2	—	—	6	—	—	—	15	40
		2	3	1	1	—	—	3	—	—	1	9	
		3	1	3	1	—	2	1	—	—	3	11	
		4	—	1	—	—	—	—	3	1	—	5	
11	Побѣгъ или покушеніе на оный	1	4	—	2	—	—	7	—	—	3	16	38
		2	2	—	1	—	—	5	—	—	1	9	
		3	1	—	1	—	—	3	—	—	2	7	
		4	1	—	1	—	—	1	—	2	1	6	
	Всего . .	—	79	54	28	25	13	50	24	19	14	—	306

Wykaz kar wymierzonych w 1902 r.

	Przewinienie	Klassa	Nagana	Odłączenie od kolegów w Niedziele i święta	Ograniczenie nagród pieniężnych	Ograniczenie żywności	Odjęcie marki odznaczenia	Zamknięcie w celi	Degradacya czasowa do niższej klasy	Degradacya stanowcza do niższej klasy	Chłosta	Razem w klasie	Razem w Osadzie
1	Nieporządek	1	8	1	—	1	2	—	—	—	—	12	17
		2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	3	
		3	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	
		4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	Użycie nieprzyzwoitych wyrazów i przekleństwa	1	2	3	—	—	—	—	—	—	—	5	17
		2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
		3	4	1	—	—	—	—	—	—	—	5	
		4	3	1	—	—	—	—	2	—	—	6	
3	Kłótliwość, złośliwość, obelgi czynne i bójki z kolegami. . . .	1	1	1	—	1	1	1	—	—	—	5	22
		2	—	2	—	1	1	2	—	—	—	6	
		3	2	1	—	—	—	1	—	—	1	5	
		4	—	1	—	—	—	1	2	2	—	6	
4	Kłamstwo, szacherki nieposłuszeństwo, hardość i zuchwalstwo . .	1	5	3	—	1	1	2	—	—	—	12	30
		2	—	2	1	1	—	1	—	—	—	5	
		3	1	1	1	—	—	1	—	—	2	6	
		4	—	—	1	—	—	1	3	2	—	7	
5	Niespokojność, swawola, namowa do złych postępków	1	3	—	—	2	—	—	—	—	—	5	20
		2	1	1	—	—	—	3	—	—	—	5	
		3	4	2	—	1	2	—	—	—	—	9	
		4	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	
6	Lenistwo lub upór przy wyznaczeniu do robót, lenistwo w szkole lub sali . , ...	1	1	2	3	2	—	—	—	—	—	8	22
		2	—	1	1	—	—	2	—	—	—	4	
		3	2	1	—	1	1	1	—	—	—	6	
		4	—	1	—	—	—	—	3	—	—	4	
7	Uporczywe wyłamywanie się z pod obowiązującego regulaminu . .	1	2	2	2	—	—	1	—	—	—	7	24
		2	1	—	—	1	—	2	—	—	—	4	
		3	1	1	1	1	—	1	—	—	—	5	
		4	3	—	—	—	—	—	4	1	—	8	
8	Palenie i posiadanie tytoniu, oraz posiadanie przyrządów do rozniecania ognia	1	3	3	1	—	—	—	—	—	—	7	30
		2	1	1	2	—	1	—	—	—	—	5	
		3	2	1	—	—	1	—	—	—	—	4	
		4	4	—	1	—	—	—	5	4	—	14	
9	Kradzież pochodząca z łakomstwa	1	2	6	1	6	—	2	—	—	—	17	46
		2	3	2	3	3	—	1	—	—	—	12	
		3	1	1	1	1	1	1	—	—	—	6	
		4	1	1	—	1	—	—	1	7	—	11	
10	Kradzież pochodząca z innych pobudek . .	1	3	4	2	—	—	6	—	—	—	15	40
		2	3	1	1	—	—	3	—	—	1	9	
		3	1	3	1	—	2	1	—	—	3	11	
		4	—	1	—	—	—	—	3	1	—	5	
11	Ucieczka, lub jej usiłowanie.	1	4	—	2	—	—	7	—	—	3	16	38
		2	2	—	1	—	—	5	—	—	1	9	
		3	1	—	1	—	—	3	—	—	2	7	
		4	1	—	1	—	—	1	—	2	1	6	
	Razem . .	—	79	54	28	25	13	50	24	19	14	—	306

Въ отчетномъ 1902 г. не было наказанныхъ 35.

1	разъ наказанныхъ . . .	66	1 × 66 = 66
2	„ „ . .	17	2 × 17 = 34
3	„ „ . . .	21	3 × 21 = 63
4	„ „ . . .	9	4 × 9 = 36
5	„ „ . . .	5	5 × 5 = 25
7	„ „ . . .	4	7 × 4 = 28
8	„ „ . . .	3	8 × 3 = 24
10	„ „ . . .	3	10 × 3 = 30

вообще наказанныхъ было 306

Перечень наградъ удѣленныхъ въ 1902 г.

За хорошее поведеніе, трудолюбіе и прилежаніе награды въ книгахъ и мелкихъ подаркахъ 6

дозволено принять родителей и родственниковъ . 140

денежныхъ наградъ за работы 999,38 руб., изъ которыхъ отослано въ правленіе на капиталъ воспитанниковъ 717,49 руб.

роздано марокъ отличія 1370

прибавокъ къ обыкновенной пищѣ 715

переведено въ высшія по поведенію классы . . . 168

получили отпускъ къ родителямъ на праздники . . 51

условно уволены изъ колоніи 5

Вообще наградъ, кромѣ денежныхъ, было 2455

W roku sprawozdawczym 1902 nie uległo karze 35.

1 raz karanych	 66	1 × 66 = 66
2 „ „	 17	2 × 17 = 34
3 „ „	 21	3 × 21 = 63
4 „ „	 9	4 × 9 = 36
5 „ „	 5	5 × 5 = 25
7 „ „	 4	7 × 4 = 28
8 „ „	 3	8 × 3 = 24
10 „ „	 3	10 × 3 = 30
	ogółem wymierzono kar	306

Wykaz nagród udzielonych w 1902 r.

Za dobre sprawowanie się, pilność w pracy i nauce były udzielane nagrody, regulaminem oznaczone: w książkach i drobnych przedmiotach 6

dozwolono odwiedzić rodzinie 140

nagród pieniężnych . . . 999,38 rub.,
z których odesłano do zarządu na powiększenie kapitału wychowańców 717,49 rub.

udzielono marek odznaczenia 1370

dodatek do zwykłego pożywienia 715

promowano do klas wyższych pod względem sprawowania 168

udzielono urlop na święta do rodziców 51

warunkowo uwolniono 5

Wogóle nagród, oprócz pieniężnych, udzielono 2455

Перечень болѣзней и число больныхъ воспитанниковъ, лѣчившихся въ больницѣ Студзенецкаго заведенія въ 1902 г.

	Число больныхъ	Дней
Воспаленіе легкихъ, плевры и чахотка	16	68
Воспаленіе накостницы . . .	3	8
Конюнктивитъ	30	67
Ларингитъ	38	37
Бронхитъ	3	39
Воспаленіе дяселъ	1	7
„ уха	8	46
Анемія	18	34
Малярія	43	49
Раны	37	57
Ожоги	7	16
Язвленія	56	100
Гриппъ (инфлюэнца). . . .	17	76
Дифтеритъ	4	36
Дисторсія	10	42
Нарывы	3	64
Вывихи	2	57
Лихоратка	9	89
Гастрытъ.	139	171
Чесотка	7	9
Скарлатинъ	2	38
Ушибы	173	136
Трахома	26	87
Подъ наблюденіемъ	327	327
Всего .	979	1660.

Кромѣ того въ отчетномъ году лечилось въ амбулаторі отъ трахомы 120 воспитанниковъ.

Wykaz chorób i chorych wychowańców, przebywających w infirmeryi Zakładu Studzienieckiego w 1902 roku.

	Ilość chorych	Dni
Zapalenie płuc, opłucnej i gruźlica .	16	68
„ okostnej	3	8
„ spojówki (conjunctivitis) .	30	67
„ gardła	38	37
„ oskrzeli	3	39
„ dziąseł	1	7
„ ucha	8	46
Anemia	18	34
Malarya	43	49
Rany	37	57
Oparzenia.	7	16
Owrzodzenia	56	100
Grypa (influenza)	17	76
Dyfterytys	4	36
Nadwichnięcie stawów (distorsio) .	10	42
Wrzody	3	64
Wywichnięcia	2	57
Febra (febris intermittens) . . .	9	89
Niestrawność (gastritis)	139	171
Świeżba	7	9
Szkarlatyna	2	38
Stłuczenia	173	136
Trachoma	26	87
Na obserwacyi	327	327
Razem .	979	1660

Oprócz tego w roku sprawozdawczym zapadło na trachomę 120 wychowańców, lecz tym udzielano pomocy w ambulatoryum.

ТА

дней преведенныхъ въ Инфирмеріи

ТА

dni pobytu w Infirmeryi chorych

Въ мѣсяцѣ / W miesiącu	Дней—Dni										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Январѣ—Styczniu	4	5	5	8	5	5	5	4	6	4	4
Февралѣ—Lutym.	6	3	5	5	5	5	6	4	3	6	5
Мартѣ—Marcu	6	4	4	5	4	5	6	6	3	6	4
Апрѣлѣ—Kwietniu	5	5	4	5	5	5	6	4	4	4	4
Маѣ—Maju.	6	5	2	4	3	3	5	3	3	2	3
Іюнѣ—Czerwcu	2	3	4	3	3	2	3	5	4	4	5
Іюлѣ—Lipcu	2	3	4	4	5	4	3	5	6	7	5
Августѣ—Sierpniu	17	14	13	10	10	5	4	5	5	6	5
Сентябрѣ—Wrześniu	4	5	5	5	5	5	4	4	3	3	3
Октябрѣ—Październiku . . .	5	6	4	6	6	6	6	6	6	5	3
Ноябрѣ—Listopadzie	4	4	3	4	5	9	5	4	3	5	5
Декабрѣ—Grudniu	8	7	8	6	6	7	5	5	5	5	6

Кромѣ того въ дѣлахъ колоніи хранятся: подробныя измѣренія возраста, грудной клѣтки и вѣсъ воспитанниковъ, производимые ежемѣсячно.

Среднее число воспитанниковъ кол. Студз. въ 1902 г. 159

БЕЛЬ

больными воспитанниками въ 1902 г.

BELLA

wychowańców w roku 1902.

Дней — Dni																				
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	ВСЕГО RAZEM
3	4	4	4	5	5	6	3	3	3	4	5	5	4	3	3	5	3	5	6	138
5	4	3	6	4	5	5	6	4	4	4	4	4	4	4	4	4	—	—	—	127
5	4	6	5	4	4	4	4	4	4	4	2	3	3	3	8	8	8	3	3	142
4	3	4	5	4	4	4	5	4	3	4	4	3	5	4	3	4	5	5	—	128
4	2	4	5	4	3	3	1	4	3	3	4	3	2	2	3	2	1	3	2	97
5	3	4	3	3	3	3	3	3	4	4	4	3	4	5	3	4	3	5	—	107
4	5	3	5	4	4	4	4	4	4	3	4	4	3	9	2	4	13	15	15	161
6	5	5	4	6	4	4	4	6	7	6	5	5	6	4	3	3	5	5	6	193
2	2	3	3	3	4	4	3	3	3	5	4	5	3	4	3	3	4	4	—	111
3	2	3	3	2	3	3	3	3	3	5	6	3	4	6	6	6	5	3	5	136
5	6	7	6	6	7	5	6	4	5	7	3	6	5	5	5	6	5	6	—	156
6	6	5	6	5	6	4	4	4	4	5	5	4	4	4	6	4	4	5	5	164
																Итого . Razem .				1660

Oprócz tego odpowiedniemi tablicami przechowywanemi w aktach Osady, są wykazane: wzrost, waga i szerokość piersi wychowańców, co miesiąc odbywane.

Przeciętna liczba wychowańców Osady w r. 1902 . . 159.

Со времени открытія колоніи было воспитанниковъ	1231
къ 31 Декабря 1901 года было ихъ въ наличности	163
и такъ выбыло изъ колоніи	1068,

въ томъ числѣ:

освобождено по истеченіи срока приговора	444
" послѣ окончанія 18 лѣтъ . .	249
" условно	266
возвращено Судебнымъ властямъ	32
неизвѣстныхъ	27
умерло	50
Всего.	1068,

отчисливъ отъ общаго числа воспитанниковъ тѣхъ, кои умерли, возвращены Судебнымъ Властямъ, или бѣжали, останется 959 изъ которыхъ:

отдано родителямъ	314
отдано для дальнѣйшаго обученія:	
къ столяру	82
" колеснику	57
" кузнецу и слесару	58
" портному	44
" сапожнику	67
" точильщику.	7
" пекарю	22
" плотнику	3
" рѣзчику	7
" переплетчику	3
" пчеловоду	1
" фельдшеру	3
къ переносу	668

Od założenia Osady było wychowańców .	1231
Dnia 31 Grudnia 1901 r. znajdowało się .	163
ubyło więc z osady .	1068

z tej liczby:

Uwolniono po odbyciu terminu	
„ wyrokiem	444
„ po ukończeniu 18 lat życia . .	249
„ warunkowo	266
zwrócono władzy sądowej	32
niewiadomych z pobytu	27
zmarło	50
Razem	1068;

odtrąciwszy od ogólnej liczby wychowańców tych, którzy zmarli, zostali zwróceni władzy sądowej, lub zbiegli; pozostanie 959, z których:

Oddano rodzicom	314
umieszczono na dalszą naukę rzemiosł:	
stolarskiego	82
kołodziejskiego	57
kowalskiego i ślusarskiego	58
krawieckiego	44
szewckiego	67
tokarskiego	7
piekarskiego	22
ciesielskiego	3
rzeźbiarskiego	7
introligatorskiego	3
oddano do pszczelnictwa	1
„ „ felczera	3
do przeniesienia	668

Переносъ 668

отдано въ учительскую семинарію . . .	1
къ садовнику	53
„ купцу	1
„ мясвику	2
„ маляру	1
„ мельнику	1
„ сельскому хозяйству	230
„ трубочисту	2
Всего	959

Причины возвращенія властямъ:

несоотвѣтственный возрастъ	2
приговореніе менѣе чѣмъ на два года . .	2
полная деморализація	18
неизлѣчимыя болѣзни	10
Всего	32

Смертные случаи были отъ слѣдующихъ болѣзней

оспы было случаевъ	1
дифтерита	1
костоѣда	1
чахотки	9
кроваваго поноса . . . . , ...	7
порока сердца	4
килы	1
нефрита	2
воспаленія кишекъ	4
эпилепсіи	1
хроническаго воспаленія легкихъ	4
скарлатина съ дифтеритомъ	1
общаго истощенія организма	6
нарывовъ на кишкахъ	1
апоплексіи	1
тифа	3
кромѣ того случайный ушибъ деревомъ	1
разрывъ сердца	1
желтуха	1
Всего	50

	z przeniesienia .	668
oddano do	seminaryum nauczycielskiego .	1
„ „	ogrodnictwa	53
„ „	kupca	1
„ „	rzeźnika	2
„ „	malarza	1
„ „	młynarza	1
„ „	gospodarstwa.	230
„ „	kominiarza	2
	Razem .	959.

Przyczyny zwrotu władzy:

z powodu nieodpowiedniego wieku . . .	2
„ skazania na termin mniejszy niż 2 lata	2
„ zupełnego zdemoralizowania .	18
nieuleczalnej choroby	10
Razem .	32.

Wypadki śmierci zostały spowodowane przez następujące choroby:

Ospa spowodowała wypadków	1
Dyfteryt	1
Próchnienie kości	1
Suchoty	9
Krwawa dyzenterya	7
Wady serca	4
Ruptura	1
Zapalenie nerek	2
„ kiszek	4
Epilepsya	1
Chroniczne zapalenie płuc	4
Szkarlatyna z dyfterytem	1
Ogólne wyniszczenie organizmu	6
Owrzodzenie kiszek	1
Atak apoplektyczny	1
Tyfus	3
Prócz tego wypadkowe przygniecenie drzewem	1
Pęknięcie serca	1
Żółtaczka	1
Razem .	50.

Экономическое состояніе Колоніи Студзенецъ.

Декабря 31 дня 1901 года поверхность Колоніи разпредѣляется слѣдующимъ образомъ:

Пахатной земли морговъ	72	прентовъ	47
подъ лѣсомъ	40	„	100
„ огородами	7	„	63
„ водою	4	„	292
границы, дороги и канавы	1	„	170
подъ строеніями	7	„	265
„ лугами	7	„	62
Всего	141	„	99

Пахатной земли въ 1902 году находилось.

подъ озимымъ хлѣбомъ	27	мор.	253	прент.
„ яровымъ (овесъ)	9	„	268	„
„ картофелемъ .	12	„	70	„
„ лупиномъ на зеленое удобрѣніе	8	„	150	„
„ лупиномъ на сѣмя	1	„	75	„
„ клеверомь на сѣно	5	„	166	„
„ морковью . . .	1	„	—	„
„ пастбищемъ . . .	5	„	166	„
Всего	71	„	248	прент.

На арендной землѣ Князя Шаховскаго засѣяно:

ржи	мор.	8
картофеля	„	1
Всего	мор.	9

Съ поля собрано: ржи 192 возовъ, овса 36 возовъ.

Картофеля	549	корцевъ, 16 гарнцевъ,
Моркови . , ...	240	„ ,
Клевера	310	центнаровъ,
Сѣна	170	„ .
Лупина	6	возовъ

Stan ekonomiczny Osady Studzieniec.

W dniu 31 grudnia 1901 roku podział powierzchni Osady przedstawia się jak następuje:

Gruntu ornego morgów . .	72	prętów	47
pod lasem . . .	40	„	100
„ ogrodami .	7	„	63
„ wodami . .	4	„	292
granice, drogi, rowy . . .	1	„	170
pod zabudowaniami . . .	7	„	265
„ łąkami	7	„	62
Razem	141	„	99.

Z przestrzeni zajętej pod uprawę w 1902 r. znajdowało się:

pod oziminą: morgów: . . .	27	prętów	253
„ jarzyną (owies) . . .	9	„	268
„ kartoflami.	12	„	70
„ łubinem na zielony nawóz	8	„	150
„ łubinem na nasienie . .	1	„	75
„ koniczynę na siano . .	5	„	166
„ marchwią	1	„	—
„ pastwiskiem	5	„	166
Razem	71	„	248.

Na wydzierżawionej ziemi od Księcia Szachowskiego zasiano.

Żyta	morg.	8
kartofli	„	1
Razem .	morg.	9

Z zasianej oziminy sprzątnięto: żyta 192 fur, owsa 36 fur.

Kartofli	549 korcy, 16 garncy
Marchwi	240 korcy,
Koniczyny suchej . . .	310 centnarów,
Siana	170 centnarów,
Łubinu	6 fur,

получено зерномъ:	ржи	237 корцевъ	19	гарнцевъ
	овса	87 ,,	11	,,
	соломы	1140 центнаровъ.		
	лупина	3 корца		
	маку	80 фунтовъ		

Институтскихъ дней было 60,367.

Ежедневное продовольствіе одного воспитанника обошлось въ 11,3 коп.

Директоръ Колоніи

С. Лескевичъ.

Otrzymano w ziarnie;	żyta	237	korcy, garncy 19
	owsa	87	korcy, „ 11
	słomy	1140	centnarów
	łubinu	3	korce
	maku	80	funtów.

Dni instytutowych było 60,367.
Żywienle jednego wychowańca kosztowało dziennie 11,3 kop.

Dyrektor Osady

Z. Leskiewicz.

№ 3.

Отчетъ за 1902 г. Смотрительницы прiюта Пуща.

Въ отчетномъ году прiютъ состоялъ подъ наблюденiемъ Попечительницы Марiи Гурской и непосредственнымъ руководствомъ Смотрительницы прiюта Казимиры Рогозинской.

Къ 31 Декабря 1901 года было воспитанницъ 17, прибыло 2, выбыло 4, къ 31 Декабря 1902 года осталось 15.

Въ этомъ приговоренныхъ.	31 Декабря 1901 г. было воспитанницъ	Въ 1902 году		31 Декабря 1902 г. было воспитанницъ
		прибыло	выбыло	
По Высочайшему повѣленiю .	—	—	—	—
Окружнымъ Судомъ	1	—	—	1
Мировыми Съѣздами . . .	2	—	—	2
Мировыми Судьями	7	1	3	5
Гминными Судами	5	1	1	5
Административнымъ порядкомъ	2	—	—	2
Всего .	17	2	4	15
За какое преступленiе.				
За поджогъ . , ...	1	—	—	1
За кражу.	14	2	4	12
За нищенство	2	—	—	2
Всего .	17	2	4	15
Относительно семейныхъ обстоятельствъ.				
Имѣющихъ обоихъ родителей	6	2	2	6
„ только отца . . .	4	—	1	3
„ только мать. . .	4	—	1	3
Сиротъ	1	—	—	1
Незаконнорожденныхъ . . .	2	—	—	2
Всего .	17	2	4	15

№ 3.

Sprawozdanie za r. 1902 Przełożonej przytułku Puszcza.

W r. sprawozdawczym przytułek znajdował się pod opieką Kuratorki Maryi Górskiej i bezpośrednim kierunkiem Przełożonej Kazimiery Rogozińskiej.

Do 17 wychowanek, pozostałych 31 Grudnia 1901 r. przybyło 2, ubyło 4, d. 31 grudnia 1902 r. pozostało 15.

Z tej liczby są skazane.	D. 31 grudnia 1901 r. było wychowanek.	W r. 1902 Przybyło	W r. 1902 Ubyło	D. 31 grudnia 1902 r. było wychowanek.
Na mocy **Najwyższego Rozkazu**	—	—	—	—
Sądem Okręgowym	1	—	—	1
Wyrokiem Zjazdu Sędz. Pokoju	2	—	—	2
„ Sędziów Pokoju . .	7	1	3	5
„ Sądów Gminnych .	5	1	1	5
Drogą administracyjną . . .	2	—	—	2
Razem .	17	2	4	15
Co do przestępstwa.				
Za podpalenie	1	—	—	1
„ kradzież	14	2	4	12
„ włóczęgostwo	2	—	—	2
Razem .	17	2	4	15
Co do stosunków rodzinnych.				
Mających obojga rodziców. .	6	2	2	6
„ tylko ojca . . .	4	—	1	3
„ „ matkę . . .	4	—	1	3
Sierot . . . . . :	1	—	—	1
Dzieci nieprawych	2	—	—	2
Razem .	17	2	4	15

Въ этомъ приговоренныхъ.	31 декабря 1900 г. было воспитанницъ	Въ 1902 году прибыло	Въ 1902 году выбыло	31 Декабря 1902 г. было воспитанницъ
Относительно вѣроисповѣданія				
Римско-католическаго . . .	17	1	4	14
Евангелическаго	—	1	—	1
Всего .	17	2	4	15
Относительно происхожденія.				
Городскаго	8	2	2	8
Сельскаго	9	—	2	7
Всего .	17	2	4	15
Относительно способа доставленія.				
Стараніемъ Общества . . .	17	2	4	15
Всего .	17	2	4	15
Относительно занятій до поступленія въ пріютъ.				
Поденнымъ заработк. въ городѣ	5	—	—	5
Поденнымъ зараб. въ деревнѣ	4	—	—	4
Домашними занятіями у родителей или опекуновъ. . . .	2	2	2	2
Службою у посторонних лицъ	2	—	1	1
Нищенствомъ . . . . , .	4	—	1	3
Всего .	17	2	4	15
Относительно образованія до поступленія въ пріютъ				
Умѣли читать и писать по русски и по польски	—	1	—	1
Только по польски читать . .	4	—	2	2
Знали буквы	—	—	—	—
Ничего не знали	13	1	2	12
Всего .	17	2	4	15

Z tej liczby są skazane	D. 31 Grudnia 1901 r. było wychowanek	W r. 1902 Przybyło	Ubyło	D. 31 grudnia 1902 r. było wychowanek
Co do wyznania.				
Rzymsko-katolickiego . . .	17	1	4	14
Ewangelickiego	—	1	—	1
Razem .	17	2	4	15
Co do pochodzenia.				
Miejskiego	8	2	2	8
Wiejskiego	9	—	2	7
Razem .	17	2	4	15
Co do pochodzenia dostawienia.				
Staraniem Zarządu Towarzystwa	17	2	4	15
Razem .	17	2	4	15
Co do zajęć przed przybyciem do przytułku.				
Wyrobkiem w mieście . . .	5	—	—	5
„ na wsi	4	—	—	4
Posługą u rodziców lub opiekun.	2	2	2	2
Służbą u obcych	2	—	1	1
Żebraniną	4	—	1	3
Razem .	17	2	4	15
Co do wykształcenia szkolnego przy wejściu do przytułku.				
Przy wejściu do przytułku umiało czytać i pisać po rusku i po polsku	—	1	—	1
Umiało czytać tylko po polsku	4	—	2	2
Znało litery	—	—	—	—
Nic nie umiało	13	1	2	12
Razem .	17	2	4	15

Въ этомъ приговоренныхъ	31 Декабря 1901 г. было воспитанницъ	Въ 1902 году прибыло	Въ 1902 году выбыло	31 Декабря в 1902 г. было оспитанницъ
Относительно возраста.				
Отъ 10 до 11 лѣтъ . .	1	—	—	1
" 11 " 12 " . .	—	1	—	1
" 13 " 14 " . .	2	1	—	3
" 14 " 15 " . .	5	—	—	5
" 15 " 16 " . .	2	—	—	2
" 16 " 17 " . .	3	—	1	2
" 17 " 18 " . .	2	—	1	1
кончили " 18 " . .	2	—	2	—
Всего .	17	2	4	15

Относительно занятій въ пріютѣ: всѣ воспитанницы готовились въ сельскія хозяйки и служанки. Такимъ образомъ обучались: варенію пищи, печенію хлѣба, выдѣлкѣ масла и сыра, стиркѣ п глаженію бѣлья, занимались также уборкою квартиры, уходомъ за скотомъ, домашними птицами, огородными и полевыми работами, шитьемъ починкою и мѣткою бѣлья, штопаніемъ чулокъ и вышиваніемъ бѣлья.

Нѣкоторыя, способнѣйшія воспитанницы обучаются поварству, имѣя практику въ приготовленіи обѣдовъ Смотрительницѣ и чиновницамъ заведенія. Въ теченіе лѣтнихъ мѣсяцевъ главное занятіе воспитанницъ, кромѣ домашнихъ занятій, составляютъ полевыя работы на пространствѣ 13 морговъ, при содѣйствіи двухъ мѣстныхъ сторожей. Кромѣ того обрабатываютъ садъ на пространствѣ 1 морга и 11 прентовъ, Въ отчетномъ году воспитанницы ухаживали за 3 коровами, 15 штуками свиней и 97 штуками домашнихъ птицъ. Отъ этихъ 3 коровъ получилось 1070 гарнц. молока, изъ которыхъ продано 277 гарнц., сливокъ 167 квартъ, смѣтаны 48½ квартъ, выдѣлали 50 фун. масла и сыра 229 фун., доходъ съ этихъ 3 коровъ 154 руб. 25½ коп.; ситнаго хлѣба испѣкли фунтовъ 9593.

Z tej liczby są skazane	D. 31 grudnia 1901 r. było wychowanek.	W roku 1902		D. 31 grudnia 1902 r. było wychowanek.
		Przybyło	Ubyło	
Co do wieku:				
Od 10 lat do 11 . . .	1	—	—	1
„ 11 „ „ 12 . . .	—	1	—	1
„ 13 „ „ 14 . . .	2	1	—	3
„ 14 „ „ 15 . . .	5	—	—	5
„ 15 „ „ 16 . . .	2	—	—	2
„ 16 „ „ 17 . . .	3	—	1	2
„ 17 „ „ 18 . . .	2	—	1	1
skończyły „ „ 18 . . .	2	—	2	—
Razem .	17	2	4	15

Co do zajęć w przytułku: wszystkie wychowanki sposobiono na gospodynie wiejskie i służące. Były więc zajęte: gotowaniem, pieczeniem chleba, wyrobem masła i serów, prasowaniem, utrzymywaniem porządku w mieszkaniu, doglądaniem inwentarza, drobiu, ogrodnictwem, robotami w polu, naprawą i szyciem własnej bielizny i odzieży, oraz robotą pończoch i haftem.

Niektóre, zdolniejsze wychowanki uczą się kucharstwa, mają praktykę, gotując na stół Przełożonej i urzędniczek zakładu. W ciągu letnich miesięcy, główne zajęcia wychowanic obok gospodarstwa domowego stanowią roboty w polu całkowicie przez nie na przestrzeni 13 morgów, przy pomocy dwóch miejscowych stróżów, wykonywane. Nadto zajmują się uprawą ogrodu warzywnego na przestrzeni 1 morga 11 prętów.

W r. sprawozdawczym wychowanki obsługiwały 3 krowy, 15 sztuk trzody chlewnej i wychodowały 97 sztuk drobiu. Od tychże 3 krów otrzymano 1070 garncy mleka, z której to ilości za gotówkę sprzedano garncy 277, śmietanki 167 kwart, śmietany $48^1/_2$ kwarty, masła wyrobiono funtów 50 i sera funtów 229. Dochód od tychże 3 krów wynosił rubli 154, kop. $25^1/_2$. Chleba razowego wypieczono funtów 9593.

Въ теченіе зимнихъ мѣсяцевъ воспитанницы, кромѣ хозяйственныхъ работъ и уборки квартиры занимаются всего больше шитьемъ.

Въ отчетномъ году воспитанницы сшили 43 новыхъ рубахъ, 36 юбокъ, исподнихъ, 5 юбекъ, 32 платья, 56 передниковъ, 12 наволочекъ, калесоновъ 20, исподнихъ лифовъ 9, блузъ 10. Обрубили и сшили 22 утиральника, 8 простынь, 17 тряпокъ, 60 носовыхъ и 42 головныхъ платковъ, кромѣ того, штопали 32 пары чулокъ.

На выставку въ С.-Петербургъ выслано нѣкоторыя работы воспитанницъ, а именно: костюмъ воспитанницы, состоящій изъ рубахи, юбки, платья и передника, кромѣ того ночную рубаху, 32 пары чулокъ, 6 мѣченныхъ салфетокъ и утиральникъ съ каймою. Костюмъ возвращено заведенію, а остальные предметы продано на выставкѣ за 10 руб.

Заработокъ воспитанницъ въ швальнѣ, оцѣнено на 60 руб. 60 коп. Полевыя и хозяйственныя работы на 72 руб. всего 132 рубля 60 коп.

Школа Пріюта „Пуща“ состоитъ изъ 3 отдѣленій, въ которыхъ наука продолжается 2½ часа въ день и ограничивается програмою одноклассного элементарнаго училища.

Въ отчетномъ году въ высшемъ отдѣленіи было воспитанницъ 8, въ среднемъ 5, въ нисшемъ 4.

Относительно поведенія воспитанницъ и ихъ успѣховъ въ практическихъ занятіяхъ результаты проявляются въ слѣдующемъ:

При средней численности 16 воспитанницъ, общее число наказаній было 79 а именно: за ослушаніе и упрямство 11, за ложь и болтливость—8, за неприличныя слова и проклятія—6, за лень 9, за безпорядокъ — 6, за крикливость и сварливость — 10, за подговоръ къ злому, за дурный примѣръ — 9, за нахальство — 14, за ссоры и драку — 2, за кражу съѣстнаго—4.

Не подвергались наказанію 4 воспитанницы. Наказаны—1 разъ—1, 2 раза—3, 4 раза—3, 5 разъ—3, 6 разъ—1, 8 разъ—1, 9 разъ—1, 11 разъ—2.

W ciągu zimowych miesięcy wychowanki, oprócz robót około gospodarstwa i porządku domowego, zajmują się przeważnie szyciem.

W roku sprawozdawczym wychowanki uszyły nowych koszul 43, spódnic 36, halek 5, sukien 32, fartuchów 56, poszewek 6, wsypek 6, majtek par 20, staników pod bluzki 9, bluzek 10. Obrąbiły i naznaczyły ręczników 22, prześcieradeł 8, ścierek 17, chustek do nosa 60, na głowę 42, zrobiły 32 par pończoch.

Na wystawę do Petersburga posłano niektóre roboty wychowanic naszych, mianowicie: kostium wychowanki, złożony z koszuli, spódnicy, sukni i fartucha, prócz tego nocną koszulę, 32 pary pończoch, 6 serwetek z monogramami i ręcznik z wyszytym szlakiem. Kostium wychowanki zwrócono zakładowi, a resztę przedmiotów kupiono na wystawie za rubli 10.

Zarobek wychowanek w szwalni oceniono na rub. 60 kop. 60. Prace w polu i około gospodarstwa domowego — na rubli 72, razem rubli 132 kop. 60.

Szkoła w Przytułku „Puszcza“ składa się z 3 oddziałów, w których nauka trwa $2\frac{1}{2}$ godzin dziennie i ogranicza się zakresem szkoły elementarnej jednoklasowej. W roku sprawozdawczym w oddziale wyższym było wychowanic 8, w średnim 5, w niższym 4.

Rezultaty, osiągnięte pod względem sprawowania się wychowanek, oraz ich postępu w zajęciach fachowych oświetlają się następującemi danemi:

przy przeciętnej ludności 16 wychowanek, wymierzono 79 kar dyscyplinarnych, a mianowicie: za nieposłuszeństwo i upór — 11, kłamstwo plotkarstwo — 8, za nieprzyzwoite wyrazy i przekleństwa—6, za lenistwo i niedbalstwo — 9, za nieporządek — 6, za krzykliwość i niesforność — 10, za namawianie do złego i zły przykład—9, za hardość i zuchwalstwo—14, za kłótnie i bójki—2, za kradzież z łakomstwa—4.

Nie uległy karze 4 wychowanki. Karanych 1 raz — 1, 2 razy—3, 4 razy—3, 5 razy 3, 6 razy—1, 8 razy—1, 9 razy—1, 11 razy—2.

За хорошее поведеніе и трудолюбіе назначались воспитанницамъ опредѣленныя инструкціею награды, а именно: марокъ отличія 167,—банты изъ лентъ—244, прибавка къ обыкновенной пищѣ—170, награды въ книгахъ и въ другихъ мелкихъ подаркахъ—97, переводъ въ старшій класъ—17, дозволено посѣтить родителей—10 условно освобождено 1; денежныхъ наградъ воспитанницы получили 107 руб. 32 коп., изъ которыхъ въ пріютѣ израсходовали 26 руб. 84 коп,, остальную же сумму 80 руб. 48 коп, отослано въ кассу Правленія; вообще, кромѣ денежныхъ, было наградъ 706.

Перечень болѣзней и число больныхъ воспитанницъ, лечившихся въ больницѣ Пріюта „Пуща" въ 1902 г.

	Число больн.	Дней
Ляринигитъ	2	7
Воспаленіе уха	1	5
„ дяселъ	4	15
Чахотка	1	42
Язвленія	1	8
Нарывы	1	10
Гастрытъ	6	13
Ушибы	2	4
Трахома	7	365
Всего	25	469

Попеченіе больныхъ воспитанницъ производилось Надзирательницею Пріюта по указаніямъ Д-ра Гольденберга изъ Мщонова, а въ случаяхъ надобности наблюдалъ за ними фельдшеръ изъ Студзенца. Каждые два мѣсяца дѣлались измѣренія роста и вѣса воспитанницъ.

Воспитанницы пробыли въ пріютѣ 6072 институтскихъ дней.

Ежедневное продовольствіе обошлось въ 8,8 копѣекъ.

Лавка воспитанницъ.

	руб.	коп.
Капиталъ	18 руб.	— коп.
Остатокъ изъ заработка воспитан. въ 1901 г.	1 „	80 „
Заработокъ воспитанницъ въ 1902 г.	26 „	84 „
Всего	46 „	64 „

Za dobre sprawowanie i pracowitość udzielano wychowankom przepisane regulaminem nagrody, a mianowicie: marek odznaczenia się — 167, kokard do noszenia — 244, dodatek do zwykłego pożywienia—170, nagrody w książkach i innych drobnych przedmiotach — 97, promocyj do klas wyższych—17, dozwolono odwiedzać rodzinę—10, warunkowo uwolniono—1; w nagrodach pieniężnych wychowanki otrzymały rub. 107 kop. 32, z których w Przytułku wydały rub. 26 kop. 84, pozostałą zaś sumę w ilości rub. 80 kop. 48, złożono dla nich w kasie Zarządu; ogółem prócz pieniężnych; było 706 nagród.

Wykaz chorób i chorych wychowanic, przebywających w infirmeryi Zakładu „Puszcza" w 1902 r.

	Ilość chorych	Dni
Zapalenie gardła	2	7
„ ucha	1	5
„ dziąseł	4	15
Gruźlica	1	42
Owrzodzenia	1	8
Wrzody	1	10
Niestrawność	6	13
Stłuczenia	2	4
Trachoma	7	365
Razem	25	469

Choremi wychowankami opiekowała się Dozorczyni Zakładu, według wskazówek D-ra Goldenberga z Mszczonowa w razie potrzeby wzywany był niekiedy felczer ze Studzieńca.

Co parę miesięcy prowadziły się obserwacye co do wzrostu i wagi wychowanic.

Wychowanki przebyły w zakładzie 6072 dni instytutowych, Żywienie jednej wychowanki kosztowało dziennie 8,8 kop.

Sklepik wychowanek.

Fundusz stały	18 rub.	— kop.
Z zarobku wychowanic z roku 1901 pozostało	1 „	80 „
Z zarobku wychowanic w 1902 r.	26 „	84 „
razem	46 „	64 kop.

Годовой оборотъ.

Ремanентъ товаровъ съ концемъ 1901 года . .	2 руб.	32 коп.	
прибыло товара въ 1902 г. за	21 „	80 „	
всего было на . . .	24 „	12 „	
продано на . . .	23 „	— „	
ремaнентъ товаромъ къ 1903 году . . .	1 „	12 „	
наличными	24 „	84 „	
итого . .	25 руб.	96 коп.	

Со времени открытія пріюта принято всѣхъ воспитанницъ 42; освобождено условно—16, по окончаніи 18 лѣтъ — 11, изъ коихъ отдано родителямъ—18, помѣщено въ услуженіи—8, въ госпиталѣ для параличныхъ въ Варшавѣ 1-у.

Одна изъ поступившихъ воспитанницъ вѣроятно тоскуя по домѣ, пробывъ не болѣе недѣли бѣжала изъ Заведенія и до сихъ поръ не отыскана.

Экономическое состояніе посада „Пуща".

Декабря 31 дня 1901 года поверхность посада „Пуща" распредѣляется слѣдующимъ образомъ:

Пахатной земли	морговъ	12	прент.	—
Воды, дороги, границы и канавы	„	1	„	169
Подъ строеніями	„	1	„	100
Садъ	„	1	„	11
Всего	морговъ	15	прент.	280

Пахатной земли въ 1902 году находилось:

Подъ озимымъ хлѣбомъ . . .	мор.	4	прент.	20
„ яровымъ	„	3	„	230
„ картофелемъ	„	2	„	150
„ клеверомъ	„	1	„	150
„ выкой	„	—	„	50
Всего . .	мор.	12.		

Obrót Roczny.

Remanent w towarze z końcem 1901 roku.	2 rub.	32 kop
przybyło towaru w roku 1902 za	21 „	80 „
Ogółem było za	24 „	12 „
wyprzedano za	23 „	00 „
remanent w towarze na 1903 rok . . .	1 „	12 „
w gotówce	24 „	84 „
razem . .	25 rub.	96 kop

Od otworzenia przytułku przyjęto wszystkich wychowanek 42; uwolniono warunkowo—16, po skończeniu 18 lat — 11, z których oddano rodzicom—18, pomieszczono w służbie—8, w szpitalu paralityków w Warszawie—1-ę.

Jedna z nowoprzybyłych wychowanic, prawdopodobnie z tęsknoty za rodziną, w tydzień po przybyciu, zbiegła z Zakładu i dotąd jej nie odnaleziono.

Stan ekonomiczny osady „Puszcza."

W dniu 31 Grudnia 1901 roku podział powierzchni osady „Puszcza" przedstawia się jak następuje:

Gruntu ornego	morgów	12	prętów	—
Wody, drogi, granice, rowy .	„	1	„	169
Pod zabudowaniami . . .	„	1	„	100
Ogród	„	1	„	11
Razem	morgów	15	prętów	280

Z przestrzeni zajętej pod uprawę w r. 1902 znajdowało się:

pod oziminą	morgów	4	prętów	20
„ jarzyną	„	3	„	230
„ kartoflami	„	2	„	150
„ koniczyną	„	1	„	150
„ wyką	„	—	„	50
Razem	morgów	12	prętów	—

Съ поля собрано:

ржи	20	возовъ
овса	3	,,
гречихи	1	,,
сарадели съ яриною .	10	,,
клевера	10	,,
картофеля	140	корца
выки	10	центнар.

Получено зерномъ:

ржи и ярины	32	корцевъ
овса	10	,,
гречихы.	1	,,
сѣмени серадели. . .	$1^1/_4$	,,
,, травы Тимотейки	24	фунта
,, клевера . . .	4	,,
соломы	204	центнар.

Смотрительница Пріюта *К. Рогозинская.*

zasianej oziminy sprzątnięto żyta fur 20

Owsa	„	3
Gryki	„	1
Seradeli suchej z jarką . .	„	10
Koniczyny suchej	„	10
Kartofli	korcy	140
Wyki zielonej centn.		10

W ziarnie otrzymano:

Żyta i jarki	korcy	32
Owsa	„	10
Gryki	„	1
Nasienie seradeli . .	„	1 1/4
„ trawy Tymotejki	funt.	24
„ koniczyny .	„	4
Słomy otrzymano. . .	centn.	204

Przełożona Przytułku *K. Rogozińska.*

Nr. 4.

ДВИЖЕНІЕ СУММЪ ОБЩЕСТВА ВЪ ТЕЧЕНІИ ОТЧЕТНАГО 1902 ГОДА ПРЕДСТАВЛЯЕТСЯ ВЪ СЛѢДУЮЩЕМЪ ВИДѢ:

Общіе доходы Общества.

Разрядъ бюджета	НАИМЕНОВАНІЕ.	Смѣтное предположеніе.		Дѣйствительное поступлен.	
		Руб	к.	Руб.	коп.
1	Проценты съ капиталовъ неприкосн ов., резервнаго и оборотнаго	3157	27	3751	25
2	10% штрафн. суммъ	3000	—	2888	11
3	Отъ Главнаго Тюремнаго Управленія .	3000	—	3000	—
4	Срочные взносы почетныхъ членовъ. .	3000	—	2793	06
5	Пожертвованія наличностью и въ натурѣ	4510	—	5501	03
6	Съ публичныхъ лекцій, спектаклей и концертовъ	1500	—	793	92
7	Изъ кружевъ	2200	—	2342	42½
8	Пособіе отъ города Варшавы	5000	—	5000	—
9	Изъ казначейства за пищу, одежду, бѣлье, постель, обувь и транспортъ воспитанниковъ Студзенца	7300	—	7531	24
10	Тоже для пріюта Пуща			587	76
11	Возвратъ сберегательнаго фонда чиновниковъ не прослужившихъ 5 лѣтъ и вышедшихъ въ отставку	—	—	108	69
12	Непредвидѣнные	—	—	14	—
13	Плата отъ родит. вос. въ Студзенцѣ и въ Пущѣ .	50	—	—	—
14	Изъ тиражныхъ операцій	10	—	—	—
	Всего . . .	32727	27	34441	48½

Проценты отъ капитала воспитанниковъ причислены къ общимъ процентамъ, ибо Председательствующему на фондъ опеки назначено 800 руб. изъ общихъ суммъ Общества.

№ 4.

RUCH FUNDUSZÓW TOWARZYSTWA W CIĄGU R. 1902 PRZEDSTAWIA SIĘ JAK NASTĘPUJE:

Dochody ogólne Towarzystwa.

Rozdział budżetu	WYSZCZEGÓLNIENIE.	Zamierzenie budżetowe Rub.	k.	Wpływ rzeczywisty. Rub.	kop.
1	Procenty od kapitałów wieczystego, rezerwowego i obrotowego	3157	27	3751	25
2	10% z kar sądowych	3000	—	2888	11
3	Od Głównego Zarządu Więzień. . .	3000	—	3000	—
4	Składki od członków honorowych bieżące i zaległe	3000	—	2793	06
5	Ofiary w gotowiźnie i naturze, oraz zapomogi.	4510	—	5501	03
6	Z odczytów, widowisk i koncertów. .	1500	—	793	92
7	Ze skarbonek	2200	—	2342	42½
8	Zasiłek miasta Warszawy	5000	—	5000	—
9	Z Rządu Gubernialnego za żywność, odzież, bieliznę, pościel, obuwie, i transport wychowańców Studzieńca . .	7300	—	7531	24
10	Również wychowanek w Puszczy . .	—	—	587	76
11	Zwrot funduszu oszczędnościowego urzędników, którzy przed wysłużeniem lat 5-ciu opuścili Osadę	—	—	108	69
12	Nieprzewidziane	—	—	144	—
13	Opłata od rodziców wychow. Studzieńca i Puszczy	50	—	—	—
14	Z wylosowanych papierów procentowych	10	—	—	—
	Razem . . .	32727	27	34441	48½

Procent od kapitału wychowańców wliczony został do ogólnych procentów, gdyż Przewodniczący ma wyznaczone na fundusz opieki rub. 800 z ogól. fund. Towarzystwa.

Доходы Студзенецкой Колоніи.

Раздѣлъ смѣты	Наименованіе	Смѣтное предположеніе Руб.	к.	Дѣйствительный доходъ Руб.	коп.
1	Съ сельскаго хозяйства	4173	50	3302	86
2	Съ сада	347	60	619	03
3	Съ лѣса	407	10	388	99
4	Съ коровъ	593	50	510	80½
5	Съ свиней	160	—	136	42
6	Отъ мастерскихъ	2425	—	2667	01½
7	Съ пожертвованій наличными и въ натурѣ	100	—	380	26
8	Отъ печенія хлѣба. . . . . ,	—	—	166	34
9	Непредвидѣнные доходы	—	—	12	70
10	Прибыль отъ продажи матеріаловъ .	—	—	178	34½
	Всего . . .	8206	70	8362	76½

Кромѣ того возвратъ за сырые матеріалы, 6000 руб.

Доходы пріюта Пуща.

Раздѣлъ смѣты	НАИМЕНОВАНІЕ	Смѣтное предпо-ложсніе Руб.		Дѣйствительный доходъ Руб.	коп.
1	Съ сельскаго хозяйства и съ сада. .	250	—	493	20
2	Съ коровъ	150	—	154	25
3	Съ свиней	60	—	81	58
4	Съ курятника	30	—	32	22
5	Съ рукодѣлій и полевыхъ работъ . .	80	-	132	60
6	Непредвидѣнные	—	—	9	—
	Всего . . .	570	—	902	85

Dochody Osady Studzieniec.

Rozdział budżetu	Wyszczególnienie	Zamierzenie budżetowe Rub.	kop.	Dochód rzeczywisty Rub.	kop.
1	Z gospodarstwa rolnego	4173	50	3302	86
2	Z ogrodu	347	60	619	03
3	Z lasu	407	10	388	99
4	Z krów	593	50	510	80½
5	Z trzody chlewnej	160	—	136	42
6	Z warsztatów	2425	—	2667	01½
7	Z ofiar w naturze i gotowiźnie . .	100	—	380	26
8	Z wypieku chleba	—	—	166	34
9	Nieprzewidziane	—	—	12	70
	Zyski ze sprzedaży materyałów			178	34½
	Razem . .	8206	70	8362	76½

Oprócz tego zwrot wartości materyałów użytych przez warsztaty . . . rub. 6000

Dochody przytułku Puszcza.

Rozdział budżetu	Wyszczególnienie	Zamierzenie budżetowe Rub.	kop.	Dochód rzeczywisty Rub.	kop.
1	Z gospodarstwa rolnego i . . . Z ogrodu	250	—	493	20
2	Z krów	150	—	154	25
3	Z trzody chlewnej	60	—	81	58
4	Z drobiu	30	—	32	22
5	Z robót ręcznych i prac w polu . .	80	—	132	60
6	Nieprzewidziane	—	—	9	—
	Razem . .	570	—	902	85

Общіе расходы Общества.

Раздѣлъ смѣты	НАИМЕНОВАНІЕ	Смѣтное предположеніе		Дѣйствительный расходъ	
		Рубли и копѣйки.			
1	Жалованье и общіе расходы . . .	4436	—	4463	
2	Канц. расходы, отопленіе и освѣщеніе	620	—	542	73½
3	Плата на Бюро Съѣздовъ.	72	—	68	40
4	Транспортъ воспитанниковъ. . .	200	—	197	55
5	Вспомоществованіе увольняемыхъ изъ заведеній (фондъ опеки) . .	800	—	797	79*)
6	Путевыя издержки делегатовъ . . .	350	—	112	51
7	На сберегательный фондъ служащихъ	746	—	752	48
8	Наградные	300	—	—	—
9	Непредвидѣнные.	400	—	363	69
10	Убытокъ на листахъ, попавшихъ въ тиражъ	—	—	4	35
11	Учебныя пособія	30	—	—	—
12	Амортизація мебели	—	—	51	40
	Всего . .	7954	—	7353	90½

*) Кромѣ назначенныхъ . . . . . . руб. 800
израсходовано еще на издержки Патронажа:
из специальныхъ пожертвованій „ 267,
Итого Руб. 1067,00

Wydatki ogólne Towarzystwa.

Rozdział budżetu	WYSZCZEGÓLNIENIE	Zamierzenie budżetowe.		Wydatek rzeczywisty.	
		Ruble i kopiejki			
1	Pensye i wydatki ogólne	4436	—	4463	—
3	Wydatki kancelaryjne opał i światło	620	—	542	73½
3	Opłata na Biuro Zjazdów	72	—	68	40
4	Transport wychowańców	200	—	197	55
5	Wydatek na Patronaż	800	—	797	79*)
6	Podróże delegatów	350	—	112	51
7	Na fundusz oszczędnośc. urzędników	746	—	752	48
8	Gratyfikacye i wynagrod. dodatkowe	300	—	—	—
9	Nieprzewidziane	400	—	363	69
10	Strata na wylosowanych List. Zast.	—	—	4	35
11	Pomoce naukowe	30	—	—	—
12	Amortyzacya sprzętów	—	—	51	40
	Razem . . .	7954	—	7353	90½

*) Prócz powyższych . . . . rub. 800,
wydano na potrzeby Patronażu:
ze specyalnych ofiar . . . „ 267,00
Ogółem rub. 1067,00

Расходы колоніи Студзенецъ.

Раздѣлъ сметы	НАИМЕНОВАНІЕ	Смѣтное предположеніе (Руб. и коп.)		Дѣйствительный расходъ (Руб. и коп.)	
1	Ремонтъ строеній	920	—	858	95
2	Страховыя преміи и подати	600	—	573	43
3	Содержаніе и награды служащихъ . . .	14467	—	14083	41
4	Продовольствіе воспитанниковъ и служащихъ	6155	—	6852	76½
5	Одежда	1093	—	853	99
6	Бѣлье	649	50	459	84
7	Постель . . . . , .	404	—	255	45
8	Обувь	682	—	1064	46
9	Освѣщеніе.	3000	—	875	71
10	Отопленіе		—	2152	34
11	Содержаніе чистоты	200	—	236	19
12	Инфирмерія	200	—	330	11
13	Часовня	125	—	143	—
14	Общія издержки	686	49	829	97
15	Ассенизація	100	—	51	22
16	Сельское хозяйство, Садъ	2869	83	2935	63
17	Школа, канцелярія, библіотека	260	—	166	64
18	Награды для воспитанниковъ	1200	—	1174	38
19	На одежду уволенныхъ воспитанниковъ . .	500	—	407	75
20	Мѣлочныя издержки	300	—	133	73
21	Убытки	—	—	263	52
22	Расходы по причинѣ народной выставки въ С.-Петербургѣ	300	—	221	84½
	Всего . .	34711	82	34924	33

Кромѣ того на сырые матеріалы назначено 6000 руб., каковой расходъ покрывается при продажѣ продуктовъ изъ сихъ матеріаловъ.

Wydatki Osady Studzieniec.

Rozdział budżetu	WYSZCZEGÓLNIENIE.	Zamierzenie budżetowe		Wydatek rzeczywisty	
		Ruble i kopiejki			
1	Restauracya budowli	920	—	858	95
2	Ubezpieczenie i podatki	600	—	573	43
3	Płace i wynagrodzenie służby	14467	—	14083	41
4	Żywność wychowańców i służby	6155	—	6852	76½
5	Odzież	1093	—	853	99
6	Bielizna	649	50	459	84
7	Pościel	404	—	255	45
8	Obuwie	682	—	1064	46
9	Oświetlenie	3000	—	875	71
10	Opał			2152	34
11	Utrzymanie czystości	200	—	236	19
12	Infirmerya	200	—	330	11
13	Kaplica	125	—	143	—
14	Potrzeby ogólne	686	49	829	97
15	Assenizacya	100	—	51	22
16	Gospodarstwo rolne i Ogród	2869	83	2935	63
17	Szkoła, kancelarya i biblioteka	260	—	166	64
18	Nagrody dla wychowańców	1200	—	1174	38
19	Wyprawki dla wychowańców	500	—	407	75
20	Wydatki powyższemi rubrykami nie objęte	300	—	133	73
21	Straty	—	—	263	52
	Wydatki z powodu przesyłki wyrobów Studzienieckich na narodową wystawę w Petersb.	300	—	221	84½
	Razem	34711	82	34924	33

Oprócz tego przeznaczono na zakup materyałów surowych rub. 6000, których wydatek pokrywa się przy sprzedaży wyrobów z tychże materyałów.

Расходы Пріюта Пуща.

Раздѣлъ смѣты	НАИМЕНОВАНІЕ	Смѣтное предположеніе		Дѣйствительный расходъ	
		Рубли и копѣйки			
1	Постройки, страх. преміи и подати .	340	—	427	21
2	Содержаніе служащихъ	2000	50	1995	85
3	Продовольствіе	1042	—	590	70
4	Одежда, бѣлье, постель и обувь . .	300	—	329	56½
5	Домашняя утварь и общія принадл. .	50	—	74	57
6	Освѣщеніе	150	—	72	16½
7	Отопленіе	450	—	405	67½
8	Содержаніе чистоты	90	—	73	73
9	Инфирмерія	30	—	35	87
10	Содержаніе живаго инвентаря сада и хозяйства	550	—	698	60½
11	Школа и канцелярія	30	—	10	84½
12	Награды для воспитанницъ	90	—	107	32
13	На одежду уволенныхъ воспитанницъ	130	—	63	37
14	Непредвидѣнные	—	—	8	50
	Итого	5252	50	4893	97½

СОБРАНІЕ

ДОХОДОВЪ.

НАИМЕНОВАНІЕ	Смѣтное предположеніе		Дѣйствительный доходъ	
	Рубли и копѣйки			
Общіе Общества	32727	27	34441	48½
Колоніи	8206	70	8362	76½
Пріюта Пуща	570	—	902	85
	41503	97	43707	10

Wydatki przytułku Puszcza.

Rozdział budżetu	WYSZCZEGÓLNIENIE.	Zamierzenie budżetowe. Rub.	k.	Wydatek rzeczywisty. Rub.	kop
1	Budowle, ubezpieczenia i podatki . .	340	—	427	21
2	Płace i wynagrodzenia w gotowiźnie .	2000	50	1995	85
3	Żywność	1042	—	590	70
4	Odzież, bielizna, pościel i obuwie . .	300	—	329	56$^1/_2$
5	Sprzęty i potrzeby ogólne	50	—	74	57
6	Oświetlenie	150	—	72	16$^1/_2$
7	Opał	450	—	405	67$^1/_2$
8	Utrzymanie czystości	90	—	73	73
9	Infirmerya	30	—	35	87
10	Utrzymanie inwentarza żywego, gospodarstwa rolnego i ogrodu	550	—	698	60$^1/_2$
11	Szkoła i kancelarya	30	—	10	84$^1/_2$
12	Nagrody dla wychowanek.	90	—	107	32
13	Wyprawki	130	—	63	37
14	Nieprzewidziane	—	—	8	50
	Razem. . .	5252	50	4893	97$^1/_2$

ZEBRANIE
dochodów.

WYSZCZEGÓLNIENIE.	Zamierzenie budżetowe. Rub.		Dochody rzeczywiste. Rub.	kop.
Ogólne Towarzystwa	32727	27	34441	48$^1/_2$
Osady Studzieniec	8206	70	8362	76$^1/_2$
Przytułku Puszcza	570	—	902	85
	41503	97	43707	10

Собраніе расходовъ.

НАИМЕНОВАНІЕ	Смѣтное предположеніе. Рубли и копѣйки		Дѣйствительный расходъ. Рубли и копѣйки	
Общіе Общества	7954	—	7353	90½
Колоніи Студзенецъ	34711	82	34924	33
Пріюта Пуща	5252	50	4893	97½
Итого .	47918	32	47172	21

Приравненіе доходовъ съ расходами.

НАИМЕНОВАНІЕ	Смѣтное Предположеніе. Рубли и копѣйки		Дѣйствительный расходъ. Рубли и копѣйки	
Доходы и поступленія	41503	97	43707	10
Расходъ	47918	32	47172	21
Недочетъ . .	6414	35	3465	11

Zebranie wydatków.

WYSZCZEGÓLNIENIE.	Zamierzenie budżetowe. Rub.	i k.	Wydatki rzeczywiste. Rub.	i k.
Ogólne Towarzystwa	7954	—	7353	90½
Osady Studzieniec	34711	82	34924	33
Przytułku Puszcza	5252	50	4893	97½
Razem . . .	47918	32	47172	21

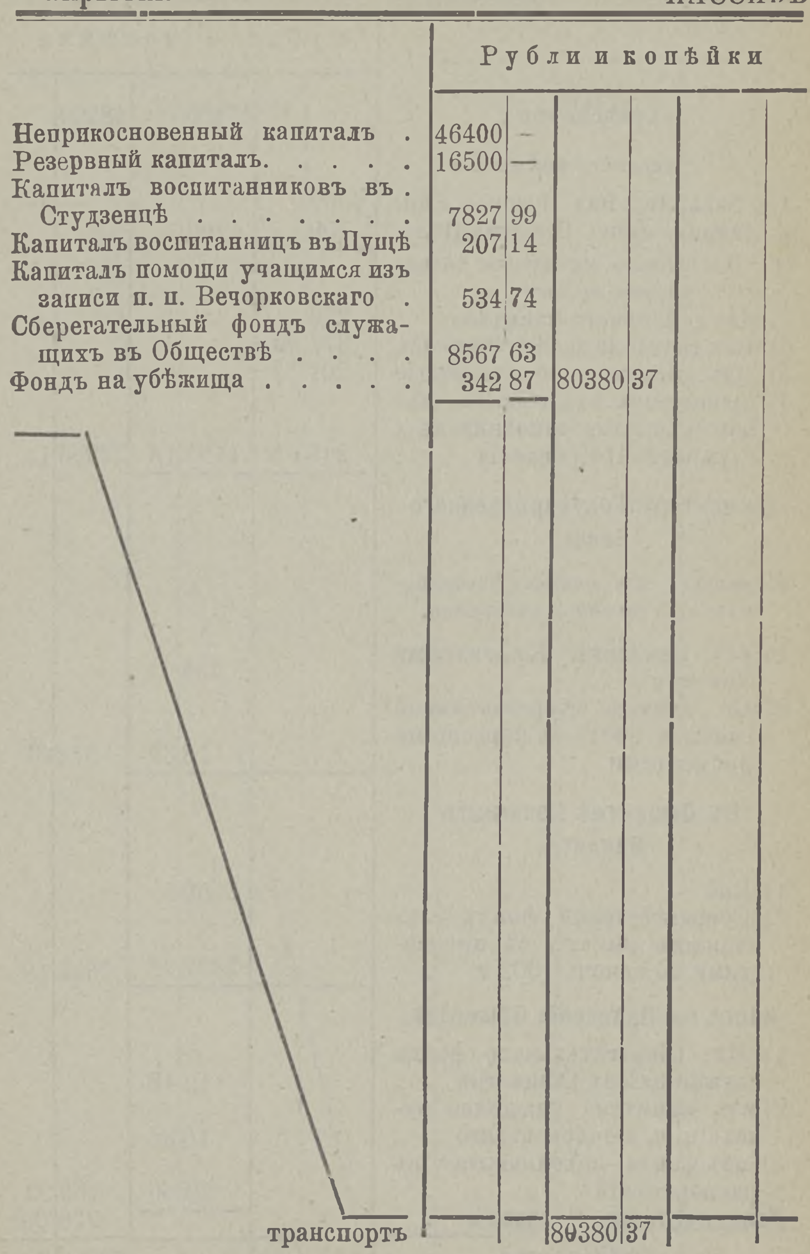
Zestawienie dochodów z wydatkami.

WYSZCZEGÓLNIENIE.	Zamierzenie budżetowe. Rub.	i k.	Wydatki rzeczywiste. Rub.	i k.
Dochody i wpływy	41503	97	43707	10
Wydatki	47918	32	47172	21
Deficyt . .	6414	35	3465	11

	Рубли и копѣйки.					
Ипотечныя суммы:						
а) *Неприкосновеннаго капитала*						
На имѣніи Дзялынь . .	2000	—				
На домѣ №1701 G въ Варшавѣ	6000	—				
„ „ 828	1000	—	9000	—		
б) *Капитала воспитанниковъ.*						
На имѣніи Жероминъ	1000	—				
„ „ Оссувка	1000	—	2000	—	11000	
Въ Варшавскомъ Кредитномъ Обществѣ:						
а) *Неприкосновеннаго капитала*						
5% Закладные листы г. Варшавы			20000	—		
б) *Резервнаго Капитала.*						
5% Закладные листы г. Варшавы	10650	—				
4½% „ „ „ „	1100	—	11750	—		
в) *Капитала воспитанниковъ.*						
5% Закладные листы г. Варшавы	5150	—				
4½% Закладные листы г. Варшавы	300	—	5450	—	37200	
Въ Варшавскомъ Коммерческомъ Банкѣ:						
а) *Неприкосн. капитала по депозитному счету.*						
4½% Закл. Земск. листами . .	15000	—				
4% Ликвидац. лист.	1900	—				
4% Государственной рентой . .	500	—	17400	—		
Транспортъ	—	—	17400	—	48200	—

закрытія.

ПАССИВЪ

	Рубли и копѣйки					
Неприкосновенный капиталъ .	46400	–				
Резервный капиталъ.	16500	—				
Капиталъ воспитанниковъ въ Студзенцѣ	7827	99				
Капиталъ воспитанницъ въ Пущѣ	207	14				
Капиталъ помощи учащимся изъ записи п. п. Вечорковскаго .	534	74				
Сберегательный фондъ служащихъ въ Обществѣ	8567	63				
Фондъ на убѣжища	342	87	80380	37		
транспортъ			80380	37		

АКТИВЪ

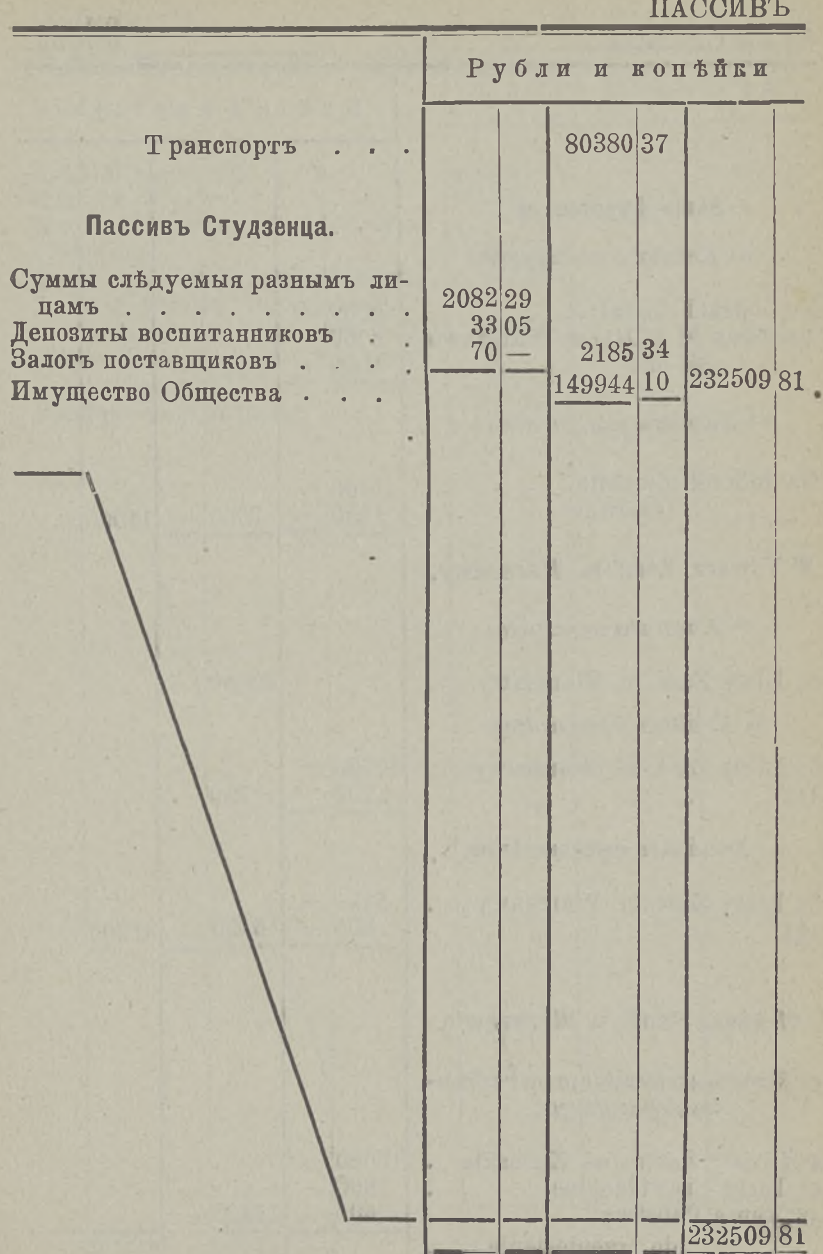
	Рубли и копѣйки					
Транспортъ			17400		48200	
б) Резервнаго капитала						
4½% Закл. Лис. Вил. Поземел. Бан.	4000					
4% Ликвид. Листъ Царства Поль.	100		4100			
в) Временнаго капитала по переводному счету.						
1) Изъ резервнаго капитала . .	650	—				
2) Изъ капитала воспитанниковъ	377	99				
3) Изъ капитала воспитанницъ.	207	14				
4) процентовъ отъ сберегательнаго капитала чиновниковъ и служителей Правленія . . .	249	97	1485	10	22985	10
Въ конторѣ Государственнаго Банка.						
Капиталъ изъ отказа Вечорковскаго для помощи учащимся.						
1) 4½% Земскими Кредитными Листами			500			
2) По книжкѣ сберегательной кассы № 30010 съ наросшими процентами			18	39	518	39
Въ Обществѣ Взаимнаго Кредита.						
1) Пай			50	-		
2) Сберегательный фондъ служащихъ, вмѣстѣ съ процентами по конецъ 1902 г. . .			7807	18	7857	18
Касса въ Правленіи Общества.						
1) Изъ сберегательнаго фонда служащихъ въ Обществѣ . .			110	48		
2) изъ капитала учащихся отказъ п. п. Вечорковскаго .			16	35		
3) изъ фонда находящагося въ распоряженіи			54	10	180	93
Движимости въ Правленіи . .					976	69
Транспортъ					80718	29

ПАССИВЪ

	Рубли и копѣйки				
Транспортъ			80380	37	
транспортъ . .			80380	37	

АКТИВЪ

	Рубли и Копѣйки					
Транспортъ . . .					80718	29
Студзенецъ.						
Касса реманентъ наличными д. 31/XII 1902			27	04		
Наличными изъ сберегательнаго фонда, составляющаго ссудную кассу служащихъ . . .			400	—		
Причитающіяся отъ разныхъ лицъ въ Студзенцѣ			999	38		
У воспитанниковъ изъ заработокъ			101	34		
Недвижимости: Земля и строенія			86505	45		
Лѣсъ			4536	—		
Живой инвентарь.			1158	—		
Мебель, мастерскія, снаряды, орудія, также одежда, бѣлье, постель обувь			16312	93		
Матеріалы въ магазинахъ, мастерскихъ, амбарѣ и сараѣ .			11225	44½		
Издѣлія отосланныя на С.-Петербург. выставку			230	90		
Лавка			350	—		
Кладбище			261	24	122107	72½
Пуща.						
Недвижимости: Земля и строенія			27298	87		
Живой Инвентарь			273	02		
Мебель, снаряды и разныя орудья, одежда, бѣлье, постель, обувь			1877	23½		
Лавка			18	00		
Продукты въ амбарѣ и кладовой			216	67	29683	79½
					232509	81

	Рубли и копѣйки					
Транспортъ . . .			80380	37		
Пассивъ Студзенца.						
Суммы слѣдуемыя разнымъ лицамъ	2082	29				
Депозиты воспитанниковъ . .	33	05				
Залогъ поставщиковъ	70	—	2185	34		
Имущество Общества . . .			149944	10	232509	81
					232509	81

Земля и лѣсъ принадлежатъ Правительству и остаются лишь въ пользованіи Общества.

	Ruble i kopiejki					
Sumy hypoteczne						
a) Kapitału wieczystego.						
Na dobrach Działyń.	2000	—				
Na domu № 1701 G w Warszawie	6000	—				
„ № 828 „	1000	—	9000	—		
b) Kapitału wychowańców						
Na dobrach Żeromin	1000	—				
„ Ossówka.	1000	—	2000	—	11000	
W Towarz. Kred. m. Warszawy.						
a) Kapitału wieczystego.						
5% Listy Zast. m. Warszawy . .			20000	—		
b) Kapitału rezerwowego						
5% Listy Zast. m. Warszawy . .	10650	—				
4½% „ „ „ „	1100	—	11750	—		
c) Fundusze wychowańców.						
5% Listy Zast. m. Warszawy . .	5150	—				
4½% „ „ „ „	300	—	5450	—	37200	
W Banku Handl. w Warszawie.						
a) Kapitału wieczystego na rachunku depozytowym.						
4½% Listy Zastawne Ziemskie .	15000	—				
4% Listy Likwidacyjne	1900	—				
4% Renta Państwa	500	—	17400	—		
do przeniesienia . .		—	17400	—	48200	—

zamknięcia. STAN BIERNY.

	Ruble i kopiejki					
Kapitał wieczysty	46400	—				
Kapitał rezerwowy	16500	—				
Kapitał wychowańców w Studzieńcu	7827	99				
Kapitał wychowanek w Puszczy	207	14				
Kapitał pomocy uczącym się z zapisu ś.p. Wieczorkowskiego	534	74				
Kapitał oszczędnościowy urzędników i oficyalistów Towarz.	8567	63				
Fundusz na schronisko . . .	342	87				
			80380	37		
do przeniesienia . .			80380	37		

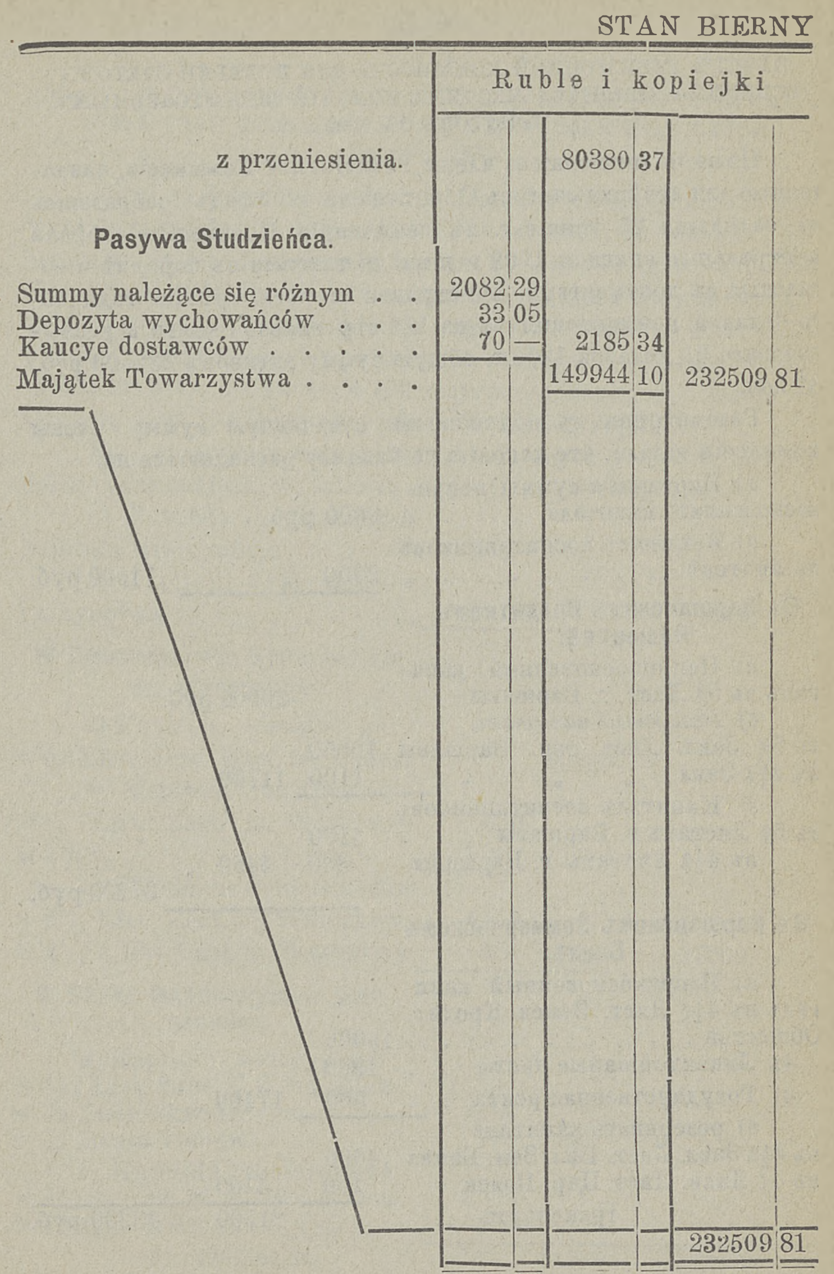
STAN CZYNNY

	Ruble i kopiejki					
z przeniesienia . .			17400	—	48200	—
b) Kapitału rezerwowego na rachunku depozytowym:						
4½% Listy Wileńskie Ban. Ziem.	4000					
4% List Likwidacyj. Król. Polsk.	100		4100			
c) Kapitału przechodniego na rachunku przekazowym:						
1) z kapitału rezerwowego . .	650	—				
2) z funduszu wychowańców . .	377	99				
3) z funduszu wychowanek przyt. Puszczy	207	14				
4) z funduszu oszczędnościowego urzędników i oficyalistów Tow.	249	97	1485	10	22985	10
W Banku Państwa.						
Kapitał pomocy uczącym się z zapisu ś. p. Wieczorkowskiego						
1) 4½% Listy Zastawne Ziemskie			500			
2) na książeczce kasy oszczędności № 30010 z narosłemi procentami			18	39	518	39
W Towarz. Wzajemn. Kredytu.						
1) udział			50			
2) fundusz oszczędnościowy urzędników i oficyalistów wraz z procentami po koniec r. 1902			7807	18	7857	18
Stan Kassy Zarządu, remanent w gotowiźnie.						
1) z funduszu oszczędnościowego Urzędn. i ofic. Towarz.			110	48		
2) z kapitału pomocy uczącym się z zapisu ś. p. Wieczorkowskiego			16	35		
3) z funduszu do dyspozycyi . .			54	10	180	93
Ruchomości w Zarządzie . .					976	69
do przeniesienia . .					80718	29

	Ruble i kopiejki					
			R			
z przeniesienia.			80380	37		
do przeniesienia			80380	37		

STAN CZYNNY

	Ruble i kopiejki					
z przeniesienia					80718	29
Studzieniec.						
Kassa, remanent w gotowiźnie d. 31/XII 1902 r.			27	04		
Kasa pożyczkowa z funduszu oszczędności, urzędników i oficyalistów			400	—		
Należności u różnych osób . . .			999	38		
U wychowańców do potrącenia z zarobków w r. p.			101	34		
Nieruchomości: Grunta i budynki			86505	45		
Las Osady			4536	—		
Inwentarz żywy			1158	—		
Meble, warsztaty, narzędzia, sprzęty i różne utensylia, oraz odzież, bielizna, pościel i obuwie			16312	93		
Zapasy w magazynach warsztatach, śpichrzu i stodole . . .			11225	44½		
Wyroby na wystawie w S. Petersb.			230	90		
Sklepik			350	—		
Cmentarz			261	24	122107	72½
Puszcza.						
Nieruchomości: Grunta i budynki			27298	87		
Inwentarz żywy			273	02		
Meble, sprzęty i różne utensylia, odzież, bielizna, pościel, obuwie .			1877	23½		
Sklepik			18	00		
Produkty w śpichrzu i śpiżarni .			216	67	29683	79½
					232509	81

	Ruble i kopiejki					
z przeniesienia.			80380	37		
Pasywa Studzieńca.						
Summy należące się różnym . .	2082	29				
Depozyta wychowańców . . .	33	05				
Kaucye dostawców	70	—	2185	34		
Majątek Towarzystwa			149944	10	232509	81
					232509	81

Grunta i las stanowią własność Rządu i pozostają jedynie w użytkowaniu Towarzystwa.

№ 5.

ОТЧЕТЪ РЕВИЗІОННОЙ КОММИССІИ ДЛЯ ПОВѢРКИ СЧЕТОВЪ ОБЩЕСТВА ЗЕМЛЕДѢЛЬЧЕСКИХЪ КОЛОНІЙ И РЕМЕСЛЕННЫХЪ ПРІЮТОВЪ ЗА 1902 г.

Ниже подписавшіеся члены Ревизіонной Коммиссіи, назначенные для повѣрки счетовъ Общества за 1902 годъ собравшись въ засѣданіи 25 іюня с. г. въ канцеляріи Правленія, свѣряли контрольныя книги за 1902 г. и найдя таковыя въ порядкѣ и согласныя съ документами, приступили къ расмотрѣнію годичнаго баланса, помѣщающагося на 122 стр. главной книги и указывающаго 31 декабря 1902 г. общую сумму активовъ 232509 руб. 81 коп.

Разсмотрѣвъ въ подробности означенную сумму, члены коммиссіи нашли, что таковыя по балансу распадаются на:

а) Ипотечныя суммы неприкосновеннаго капитала	9000 руб.		
б) Капиталъ воспитанниковъ на ипотекѣ	2000 „		11000 руб.
Въ Варшавскомъ Кредитномъ Обществѣ:			
а) Неприкосновенный капиталъ въ 5% Лист. г. Варшавы		20000 руб.	
б) *Резервный капиталъ.*			
въ 5% Закл. Лист. гор. Варшавы	10650		
въ 4½% Закл. „ „ „	1100	11750 „	
в) Капиталъ воспитанниковъ			
въ 5% Листахъ г. Варшавы . . .	5150		
въ 4½% Листахъ г. Варшавы	300	5450 „	
			37200 руб.
Въ Варшавскомъ Коммерческомъ Банкѣ:			
а) Неприкосновенный капиталъ въ 4½% Лист. Земск. Кредит. Общества	15000		
4% Ликвидаціонные листы . .	1900		
4% Государственная рента . .	500	17400 „	
б) резервнаго капитала			
въ 4½% Закл. Лист. Вил. Зем. Банка	4000		
въ 4% Ликв. Лист. Цар. Полск.	100	4100 „	
транспортъ .		21500	48200 руб.

№ 5.

SPRAWOZDANIE KOMISYI REWIZYJNEJ RACHUNKÓW TOWARZYSTWA OSAD ROLNYCH I PRZYTUŁKÓW RZEMIEŚLNICZYCH ZA ROK 1902.

Niżej podpisani członkowie Komisyi Rewizyjnej, delegowani do sprawdzenia rachunków Towarzystwa za rok 1902, zebrawszy się na posiedzeniu w dniu 25 czerwca r. b. w biurze Zarządu, sprawdzili księgi rachunkowe za rok 1902 i znalazłszy takowe prawidłowo prowadzone i zgodne z dowodami, przystąpili do rozpatrzenia i sprawdzenia bilansu rocznego, który w księdze głów. na stronicy 122 zestawiony, wykazuje w dniu 31 Grudnia 1902 r. summę aktywów rub. 232509 kop. 81.

Po rozpatrzeniu szczegółów, składających powyższą summę delegowani znaleźli, że takowe składają się według bilansu:

a) Z summ hypotecznych kapitału wieczystego . . .	9000		
b) Kapitału wychowańców na hypotece	2000		11000,—
W Towarzystwie Kredytowem m. Warszawy:			
a) Kapitału wieczystego w 5% List. Kred. Zast. m. Warsz.		20000	
b) Kapitału rezerwowego. 5% List. Zast. m. Warszawy	10650		
w 4½% „ „ „ „	1100	11750	
c) Funduszu wychowańców w 5% List. Zast. m. Warszawy.	5150		
w 4½% list. Zast. m. Warszawy	300	5450	37200,—
W Banku Handlowym w Warszawie:			
a) Kapitału wieczystego w 4½% List. Zast. T.Kred. Ziem.	15000		
w 4% Listy likwidacyjne . . .	1900		
w 4% Renta Państwa.	500	17400	
b) Kapitału rezerwowego . w 4½% L. Zast. Wil. Banku Ziem.	4000		
w 4% List. Likw. Król. Polsk. .	100	4100	
do przeniesienia . .		21500	48200,—

транспортъ	21500,—	48 200,—
б) переходнаго капитала на текущемъ счету	1485,10	22 985,10
Въ Государственномъ Банкѣ		518,39
Въ Обществѣ Взаимнаго Кредита		7 857,18
Касса въ Правленіи		180,93
Движимости въ канцеляріи Правленія		976,69
Активъ Студзенца		122 107,72½
Активъ Пущи		29 683,79½
		Руб. 232 509,81

На имуществѣ Общества по балансу значится слѣдующіе пассивы:

Неприкосновен. капиталъ .	46 400,00	
Резервный капиталъ . . .	16 500,00	
Капиталъ воспитанниковъ Студзенца	7 827,99	
Капиталъ воспит. Пуща .	207,14	
Капиталъ помощи для учащихся по отказу Вечорковскаго	534,74	
Сберегательный фондъ служащихъ	8 567,63	
Фондъ на устройство убѣжища	342,87	
Депозиты и залоги . . .	103,05	
Разнымъ лицамъ въ Студз.	2 082,29	
Имущество Общества составляетъ такимъ образомъ сумму руб.	149 944,10	232 509,81

Всѣ доказательства, какъ на депозиты въ финансовыхъ учрежденіяхъ, такъ и подробныя инвентарныя описи имущества

z przeniesienia	21 500,—	48 200,
c) Kapitału przechodn. na rach. przekaz	1 485,10	22 985,10
W Banku Państwa.		518,39
W Towarzystwie Wzajemnego Kredytu		7857,18
Stan Kasy Zarządu		180,93
Ruchomości w Zarządzie		976,69
Majątek w Studzieńcu		122 107,72 1/2
Majątek w Puszczy		29 683,79 1/2
Rub.		232 509,81

Na majątku Towarzystwa Bilans wykazuje obciążenia następujące:

Kapitał wieczysty	46 400,00	
Kapitał rezerwowy	16 500,00	
Kapitał wychowańców Studzieńca	7 827,99	
Kap. wychowanek Puszczy	207,14	
Kapitał pomocy dla uczących się z zapisu Wieczorkowskiego	534,74	
Kapitał oszczędnościowy urzędników i oficyalistów	8 567,63	
Fundusz na schroniska	342,87	
Kaucye i depozyty	103,05	
Należności do spłacenia różnym osobom w Studzieńcu	2 082,29	
Majątek Towarzystwa stanowi summa rubli	149 944,10	232 509,81

Wszelkie dowody tak na złożone depozyty w instytucyach finansowych, jak również inwentarze szczegółowe majątku Towa-

Общества были представлены членамъ коммиссіи, которые сравнивали ихъ съ цифрами баланса и нашли вѣрными. Никакихъ расходовъ непредвидѣнныхъ смѣтою и неоправданныхъ счетами нѣтъ и посему члены коммиссіи полагаютъ признать счеты Правленія Общества за 1902 г. оправданными.

Варшава 12/25 іюня 1903 года.

подписали: *В. Гарчинскій,*

Францъ Новодворскій,

Ф. Бобровскій.

---

rzystwa, delegowani mieli sobie przedstawione, z cyframi, wykazanemi Bilansem porównali i znaleźli zgodnemi. Wydatków nieobjętych Budżetem, nieusprawiedliwionych rachunkami nie znaleziono, i na tej zasadzie delegowani wnoszą, aby Komitet pokwitował Zarząd z rachunków w r. 1902.

Warszawa, dnia 25 Czerwca 1903 r.

(podpisano) *W. Garczyński.*

Fr. Nowodworski.

F. Bobrowski.

III.

Списокъ пожертвованій, внесенныхъ въ 1902 г. въ пользу Общества Земледѣльческихъ Колоній.

1) Наличными изъ кружекъ.

ИМЯ И ФАМИЛІЯ	Изъ кружки №№	Руб.	коп.
Варш. Склад. Таможня	254b	43	29
Ипотечн. Отд. Варш. Окружн. Суда	252	11	30
Предсѣд. Варш. Судебн. Палаты	201	5	78
" " "	202	1	11½
" " "	203	—	03
" " "	204	—	02
" " "	205	—	13½
" " "	206	—	58½
" " "	208	—	45½
" " "	210	—	61½
" " "	215	—	36½
" " "	537	—	08
" " "	538	—	11
Пред. Съѣзда Мир. Судей I Окр. Варш. г.	455—456	5	62½
Докторъ Кемпинскій изъ Варшавы	350	5	12
Канцелярія Упр. им. орд. М. гр. Замойскаго	199	5	01
Европейская гостинница	190	4	14½
Управленіе им. гр, Замойскихъ	265	2	71
Правленіе Общ. Зем. Кол.	0	2	51
Радзишевскій Ксаверій	356	1	48
Нипаничъ Захарій	360	1	43
Бюро Защитниковъ въ Варшавѣ	565	—	65½
Стракачъ Владиславъ	47	—	28
Товарная экспедиція В. В. жел. дор.	84	—	05
Общество Взаимн. Кред.	113	—	05
Управл. имѣній орд. гр. Замойскаго	22	20	09
Сахар. заводъ „Брестъ Куявскій"	242b	18	35
Администр. имѣній Бржезе и Вѣнецъ	244	13	00
Пред Съѣзда мир. Суд. I Окр. Сѣдл. губ.	312	9	55
Петроковская Дирекція Земск. Кр. Общ.	231	8	47
Предсѣд. Сувалкск. Окружн. Суда	216	6	00
" Ломжинск. " "	220	6	00
Транспортъ		174	40½

III.

Wykaz ofiar złożonych w r. 1902 na rzecz Towarzystwa Osad Rolnych.

1) Gotowizną ze skarbonek.

NAZWISKO I IMIĘ	Ze skarbonki №№	Rub.	kop.
Komora składowa w Warszawie	254b	43	29
Wydział Hypoteczny Sądu Okręgowego .	252	11	30
Prezes Warszawskiej Izby Sądowej . .	201	5	78
„ „ „ . . .	202	1	11½
„ „ „ . . .	203	—	03
„ „ „ . . .	204	—	02
„ „ „ . . .	205	—	13½
„ „ „ . . .	206	—	58½
„ „ „ . . .	208	—	45½
„ „ „ . . .	210	—	61½
„ „ „ . . .	215	—	36½
„ „ „ . . .	537	—	08
„ „ „ . . .	538	—	11
Prezes Zjazdu Sędz. Pok. okr. I gub. Warsz.	455—456	5	62½
Dr. M. Kępiński w Warszawie . . „	350	5	12
Kancelarya hr. Ordynata Zamoyskiego „	199	5	01
Administracya Hotelu Europejskiego „	190	4	14½
Kancelarya hr. Zamoyskich . . . „	265	2	71
Zarząd T-wa Osad Rolnych . . . . „	0	2	51
Radziszewski Ksawery . . . . . „	356	1	48
Nipanicz Zacharyasz . . . . . . „	360	1	43
Biuro Obrończe . . . . „	565	—	65½
Strakacz Władysław . . . . . . „	47	—	28
Ekspedycya Towarowa D. Ż. W. W. „	84	—	05
T-wo Wzajemnego Kredytu . . . . „	113	—	05
Administracya dóbr Ord. Zamoyskiej „	22	20	09
Cukrownia „Brześć Kujawski“ . . *	242b	18	35
Administracya dóbr Brzezie i Wieniec „	244	13	00
Prezes Zjazdu Sąd. Pok. I Okr. g. Siedl.	312	9	55
Dyrek. Szczegół. T. K. Z. w Piotrkowie	231	8	47
Prezes Sądu Okręgowego Suwalskiego .	216	6	00
Prezes „ „ Łomżyńskiego .	220	6	00
do przeniesienia . .		174	40½

ИМЯ и ФАМИЛІЯ	Изъ кружки №№	Руб.	коп.
Транспортъ . . .		174	40½
Михновскій Θаддей.	141	3	00
Предсѣдатель Любл. Окр. Суда	358—359	2	91
Мюзамъ изъ Влоцлавка	315	1	60
Таможня въ Верушовѣ	540	6	34
„ „ Волочискѣ	61a	4	19
„ „ Гербахъ	61b	2	58
Начальникъ Сандомирской почт. стан. . .	181	3	41
„ Опольской „ „ . .	340	1	53
„ Налэнчовской „ „ . .	188	—	70
„ Стопницкой „ „ . .	197	—	70
„ Конской „ „ . .	140	—	63
„ Сташовецкой „ „ . .	182	—	37
Вонсовичъ Янъ нотаріусъ г. Конска . .	169	20	45
Б. Турчиновичъ „ „ Люблина . .	525	7	25
Садковскій „ „ Радзеева . .	243	4	54
К. Филипскій „ „ Петрокова .	224	2	11
Т. Гуржинскій „ „ „ . .	230	1	30
Б. Цедровскій „ „ „ . .	225	1	00
П. Гоголевскій „ „ „ . ,	226	—	60
К. Баръ и Е. Яцына нотар. г. Вылковышки.	434—435	3	43
Н. Н. Шустеръ Суд. Прист. г. Новорадомска	554	20	46
П. Терень „ „ „ Равы . . .	557	3	32
А. Ф, Берендтъ „ „ „ Бржезинъ .	238	2	30
С. Ф. Кемпинскій „ „ „ Петрокова .	237	1	20
Войтъ гм. Каменскъ Петроковск. уѣзда .	33	10	—
„ „ Кржижановъ „ „ .	310	6	57
„ „ Ущинъ „ „ .	306	4	15
„ „ Клюки „ „ .	54	3	24
„ „ Ренчно „ „ .	58	3	01
„ „ Хабелице „ „ .	308	2	80
„ „ Роспржа „ „ .	61	2	50
„ „ Горжковице „ „ .	30	2	27
„ „ Лэнкава „ „ .	29	1	23
„ „ Богуславице „ „ .	26	1	10
„ „ Возники „ „ .	27	1	—
„ „ Подолинъ „ „ .	57	—	32
„ „ Отвоцкъ Новоминскаго „ .	263	1	35
„ „ Скульскъ Слупецкаго „ .	264	—	51
Л. Росманъ чл. кор. Варшавск. уѣзда . .	1	7	39
Транспортъ . . .		317	76½

NAZWISKO I IMIĘ	Ze skarbonki N.N.	Rub.	kop.
z przeniesienia .		174	40$^1/_2$
Michnowski Tadeusz	141	3	00
Prezes Sądu Okr. Lubelskiego	358—359	2	91
Mühsam Hugo z Włocławka	315	1	60
Komora w Wieruszowie	540	6	34
„ „ Wołoczysku	61a	4	19
„ „ Herbach	61b	2	58
Naczelnik poczty w Sandomierzu . . .	181	3	41
„ „ „ Opolu	340	1	53
„ „ „ Nałęczowie	188	—	70
„ „ „ Stopnicy	197	—	70
„ „ „ Końskich	140	—	63
„ „ „ Staszowie	182	—	37
J. Wąsowicz Rejent w Końskich . . .	169	20	45
B. Turczynowicz „ „ Lublinie . . .	525	7	25
Sadkowski „ „ Radziejowie . .	243	4	54
K. Filipski „ „ Piotrkowie . .	224	2	11
T. Górzyński „ „	230	1	30
B. Cedrowski „ „	225	1	00
P. Gogolewski „ „	226	—	60
K. Bar i E. Jacyna Rejenci w Wyłkowyszk.	434—435	3	43
N.N. Szuster Komisarz Sądowy Nowo-Rad.	554	20	46
P. Tereń „ „ w Rawie . .	557	3	32
A. F. Berendt Komis. Sąd. „ Brzezinach	238	2	30
S. F. Kępiński „ „ „ Piotrkowie	237	1	20
Wójt gminy Kamieńsk pow. Piotrkowsk.	33	10	00
„ „ Krzyżanów „ „	310	6	57
„ „ Uszczyn „ „	306	4	15
„ „ Kluki „ „	54	3	24
„ „ Ręczno „ „	58	3	01
„ „ Chabielice „ „	308	2	80
„ „ Rozprza „ „	61	2	50
„ „ Gorzkowice „ „	30	2	27
„ „ Łękawa „ „	29	1	23
„ „ Bogusławice „ „	26	1	10
„ „ Woźniki „ „	27	1	00
„ „ Podolin „ „	57	—	32
„ „ Otwock „ Nowo-Mińsk.	263	1	35
„ „ Skulsk „ Słupeckiego	264	—	51
L. Rosman Czł. Kor. „ Warszawsk.	1	7	39
do przeniesienia .		317	76$^1/_2$

ИМЯ и ФАМИЛІЯ	Изъ кружки №№	Руб.	коп.
Транспортъ .		317	76½
отъ гм. Мокотовъ Варшавск. уѣзда . . .	256—257	3	64
Кс. Дек. Т. Козловскій чл. кор. Радимин. уѣз.			
отъ: Гмин. Суд. I окр. „ „ .	351	15	90
„ Смоляка нотаріуса г. Радзимина . .	335	1	55
„ Судеб. Пристава „ „ . .	121	2	58
„ Чарновскаго въ Якторахъ	39	3	—
„ Войта гм. Радзиминъ	195	1	53
„ Ганна въ Хрусцѣляхъ	196	1	19
В. Гурскій чл. кор. Скерневицк. уѣзда . .	23—413	6	17½
отъ: Мир. Суд. г. Скерневицы	11	2	06
„ Богатыря Судебн. Прист.	506	2	77
„ Магистрата г. Скерневицы	388	—	62
„ Гмин. Суд. II окр. Скернев. уѣз. . .	240	2	85
гм. Скерневка „ „ . .	389	12	87
„ Ковесы „ „ . .	386	4	80
„ Глуховъ „ „ . .	391	3	47
„ Слупя „ „ . .	390	3	03
„ Долецкъ „ „ . .	393	—	86
„ Корабьевице „ „ . .	395	—	72½
„ Дембова Гура „ „ . .	394	—	67½
„ Гржимковице „ „ . .	392	—	65
Ю. Зубржицкій Чл. кор. Мѣховскаго уѣзда			
отъ: Гмин. Суд. I „ „ „	410	4	48
„ „ „ II „ „ „	406	1	—
„ „ „ IV „ „ „	329	16	41
„ „ „ V „ „ „	345	8	40
„ „ „ VI „ „ „	405	7	85
Б. Хростовскій чл. кор. Кольненск. уѣзда .			
отъ: Гмин. Суд. I окр. „ „ .	343	9	28
гм. Едвабно „ „ .	344	1	20
С. Суффчинскій Чл. кор. Равскаго уѣзда .	127	1	—
М. Грабинскій Чл. кор. Бендинск. уѣзда			
отъ: Гмин. Суд. I окр. „ „ .	502	27	—
И. Рудинскій Чл. Кор. города Плоцка			
отъ: Мир. Суд. II уч. „ „ .	453	12	69
А. Карнковскій чл. кор Липновск. уѣзда .			
„ „ „ III „ „ „	16	12	63
„ „ „ IV „ „ „	447	—	37
Л. Липскій чл. кор. Козеницк. уѣзда . . .	515	10	—
Транспортъ .		501	02

NAZWISKO I IMIĘ	Ze skarbonki №№	Rub.	kop.
z przeniesienia . .		317	76½
od Gminy Mokotów p. Warszawski . .	256—257	3	64
Ks. Dz. Kozłowski Czł. Kor. na p. Radzymiń.	—		
od: Sędz. gmin. I okr. „ „	351	15	90
„ Smollaka Rejenta	335	1	55
„ Komisarza Sądowego w Radzyminie	121	2	58
„ Czarnowskiego w Jaktorach . . .	39	3	00
„ Wójta gmin. Radzymin	195	1	53
„ Hanna w Hruścielach	196	1	19
W. Górski Czł. Kor. na p. Skierniewicki	23—413	6	17½
od: Sędz. Pok. m. Skierniewice . . .	11	2	06
„ Bohatyra komisarza Sądowego „	506	2	77
„ Magistratu „	388	—	62
„ Sędz. gm II okr. p. Skierniewickiego	240	2	85
„ gminy Skierniewka „	389	12	87
„ „ Kowiesy „	386	4	80
„ „ Głuchów „	391	3	47
„ „ Słupia „	390	3	03
„ „ Doleck „	393	—	86
„ „ Korabiewice „	395	—	72½
„ „ Dębowa Góra „	394	—	67½
„ „ Grzymkowice „	392	—	65
J. Zubrzycki Czł. kor. na p. Miechowski			
od: Sędz. gm. I okr. „ „	410	4	48
„ „ „ II „ „ „	406	1	00
„ „ „ IV „ „ „	329	16	41
„ „ „ V „ „ „	345	8	40
„ „ „ VI „ „ „	405	7	85
B. Chrostowski Czł. kor. na p. Kolneński			
od: Sędz. gmin. I okr. „ „	343	9	28
„ gm. Jedwabno „ „	344	1	20
Suffczyński Czł. kor. na p. Rawski . .	127	1	00
M. Grabiński Czł. kor. na p. Będziński .			
od: Sędz. I okr. „ „ .	502	27	00
J. Rudziński Czł. kor. na m. Płock . .	—	—	—
od: Sędz. pok. II oddz. „ „	453	12	69
A. Karnkowski Czł. Kor. na p. Lipnowski			
od: Sędz. gm. III okr. „ „	16	12	63
„ „ IV „ „ „	447	—	37
L. Lipski Czł. Kor. na p. Kozienicki .	515	10	00
do przeniesienia . .		501	02

ИМЯ и ФАМИЛІЯ	Изъ кружки №№	Руб.	коп.
Транспортъ . .		501	02
Т. Водзинскій чл. кор. Радомск. уѣзда . .	73	5	—
Ю. Тарговскій " " Сандомир. " . .			
отъ: Гм. Суд. I окр. " " . .	78	29	75
Ю. Добецкій Чл. кор. Илжецкаго уѣзда			
отъ: Гмин. Суд. I окр. " "	193	19	70
" " " II " " "	194	4	67
" " " Ш " " "	192	10	60
Л. Залевскій Чл. кор. Сѣдлецкаго уѣзда			
отъ: Гмин. Суд. I " " "	79	10	38
" " " II " " "	82	21	05
" " " Ш " " "	275	2	—
" " " V " " "	101	3	62½
Гмин. Суд. I окр. Варшавскаго уѣзда .	338	3	87
" " II " " " . .	400	3	37
" " III " " " . .	494	1	60
" " IV " " " . .	251	33	42
" " IV " Блонскаго " . .	250	—	66
" " I " Гроецкаго " . .	496	8	—
" " V " " " . .	510	18	95
" " II " Радзиминскаго " . .	460	7	23
" " II " Новоминскаго " . .	464	14	58
" " II " Сохачевскаго " . .	473	7	50
" " Ш " " " . .	198	5	20
" " I " Скерневицкаго " . .	268	—	65
" " I " Влоцлавскаго " . .	146	16	—
" " III " " " . .	145	7	50
" " IV " " " . .	148	10	14
" " I " Нешавскаго " . .	119	8	04
" " II " " " . .	104	21	83
" " Ш " " " . .	105	1	37
" " IV " " " . .	120	3	87
" " III " Гостынскаго " . .	347	—	60
" " I " Ловичскаго " . .	295	—	07
" " I " Пултускаго " . .	421	1	50
" " II " " " . .	422	4	45
" " III " " " . .	292	3	29
" " IV " " " . .	321	6	10
" " I " Калишскаго " . .	541	10	—
" " IV " " " . .	55	2	30
Транспортъ . . .		809	88½

NAZWISKO I IMIĘ			Ze skarbonki №№	Rub.	kop.
z przeniesienia .				501	02
T. Wodziński Czł. kor. na p. Radomski .			73	5	00
J. Targowski Czł. kor.	„	Sandomierski			
od. Sędz. gm. I okr.	„	„	78	29	75
J. Dobiecki Czł. Kor.	„	Iłżeckiego			
od: Sędz. gm. I okr.	„	„	193	19	70
„ „ „ II „	„	„	194	4	67
„ „ „ III „	„	„	192	10	60
L. Zaleski Czł. Kor. na p.		Siedlecki			
od: Sędz. gm. I okr.	„	„	79	10	38
„ „ „ II „	„	„	82	21	05
„ „ „ III „	„	„	275	2	00
„ „ „ V „	„	„	101	3	62½
„ „ „ I „	„	Warszawsk.	338	3	87
„ „ „ II „	„	„	400	3	37
„ „ „ III „	„	„	494	1	60
„ „ „ IV „	„	„	251	33	42
„ „ „ IV „	„	Błońskiego	250	—	66
„ „ „ I „	„	Grójeckiego	496	8	00
„ „ „ V „	„	„	510	18	95
„ „ „ II „	„	Radzymiński.	460	7	23
„ „ „ II „	„	Nowomińsk.	464	14	58
„ „ „ II „	„	Sochaczewsk.	473	7	50
„ „ „ III „	„	„	198	5	20
„ „ „ I „	„	Skierniewick.	268	—	65
„ „ „ I „	„	Włocławskiego	146	16	00
„ „ „ III „	„	„	145	7	50
„ „ „ IV „	„	„	148	10	14
„ „ „ I „	„	Nieszawskiego	119	8	04
„ „ „ II „	„	„	104	21	83
„ „ „ III „	„	„	105	1	37
„ „ „ IV „	„	„	120	3	87
„ „ „ III „	„	Gostyńskiego	347	—	60
„ „ „ I „	„	Łowickiego	295	—	07
„ „ „ I „	„	Pułtuskiego	421	1	50
„ „ „ II „	„	„	422	4	45
„ „ „ III „	„	„	292	3	29
„ „ „ IV „	„	„	321	6	10
„ „ „ I „	„	Kaliskiego	541	10	00
„ „ „ IV „	„	„	55	2	30
do przeniesienia .				809	88½

ИМЯ и ФАМИЛІЯ	Изъ кружки №№	руб.	коп.
Транспортъ . .		809	88½
Отъ Гмин. Суд. IV „ Велюнскаго уѣз.	276	8	50
„ „ „ IV „ Сѣрадзкаго „	272	7	—
„ „ „ II „ Турекскаго „	269	1	—
„ „ „ I „ Кольскаго „	46	5	42
„ „ „ IV „ „ „	341	4	84
„ „ „ III „ Лэнчицкаго „	266	7	—
„ „ „ IV „ „ „	74	3	70
„ „ „ V „ „ „	404	7	37
„ „ „ I „ Конинскаго „	94a	3	40
„ „ „ II „ „ „	96	2	—
„ „ „ III „ „ „	98	6	52
„ „ „ I „ Слупецкаго „	108	1	—
„ „ „ III „ „ „	283	14	50
„ „ „ IV „ Кѣлецкаго „	294	13	02
„ „ „ II „ Стопницкаго „	273	4	43
„ „ „ IV „ „ „	245	13	25
„ „ „ I „ Олькушскаго „	288	15	45
„ „ „ II „ „ „	330	11	—
„ „ „ III „ „ „	299	28	65
„ „ „ V „ Пинчовскаго „	284	11	90
„ „ „ I „ Люблинскаго „	362	5	66
„ „ „ II „ „ „	363	4	64
„ „ „ III „ „ „	369	15	47
„ „ „ IV „ „ „	370	3	26
„ „ „ I „ Любартовскаго „	371	10	50
„ „ „ II „ „ „	372	9	—
„ „ „ III „ „ „	246	12	85
„ „ „ IV „ „ „	374	18	96
„ „ „ I „ Ново-Александ. „	375	2	41
„ „ „ II „ „ „	376	38	34
„ „ „ IV „ „ „	377	14	60
„ „ „ V „ „ „	378	2	—
„ „ „ I „ Яновскаго „	379	14	80
„ „ „ II „ „ „	380	7	20
„ „ „ III „ „ „	298	3	50
„ „ „ IV „ „ „	381	2	58
„ „ „ I „ Холмскаго „	287	10	66
„ „ „ II „ „ „	382	1	76
„ „ „ III „ „ „	325	13	—
Транспортъ .		1171	02½

NAZWISKO I IMIĘ	Ze skarbonki N. N.	Rub.	kop.
z przeniesienia .		809	88½
od: Sędz. gm. IV okr. p. Wieluńskiego .	276	8	50
„ „ „ IV „ „ Sieradzkiego .	272	7	00
„ „ „ II „ „ Tureckiego .	269	1	00
„ „ „ I „ „ Kolskiego .	46	5	42
„ „ „ IV „ „ „ .	341	4	84
„ „ „ III „ „ Łęczyckiego .	266	7	00
„ „ „ IV „ „ „ .	74	3	70
„ „ „ V „ „ „ .	404	7	37
„ „ „ I „ „ Konińskiego .	94a	3	40
„ „ „ II „ „ „ .	96	2	00
„ „ „ III „ „ „ .	98	6	52
„ „ „ I „ „ Słupeckiego .	108	1	00
„ „ „ III „ „ „ .	283	14	50
„ „ „ IV „ „ Kieleckiego .	294	13	02
„ „ „ II „ „ Stopnickiego .	273	4	43
„ „ „ IV „ „ „ .	245	13	25
„ „ „ I „ „ Olkuskiego .	288	15	45
„ „ „ II „ „ „ .	330	11	00
„ „ „ III „ „ „ .	299	28	65
„ „ „ V „ „ Pińczowskiego .	284	11	90
„ „ „ I „ „ Lubelskiego .	362	5	66
„ „ „ II „ „ „ .	363	4	64
„ „ „ III „ „ „ .	369	15	47
„ „ „ IV „ „ „ .	370	3	26
„ „ „ I „ „ Lubartowskiego .	371	10	50
„ „ „ II „ „ „ .	372	9	00
„ „ „ III „ „ „ .	246	12	85
„ „ „ IV „ „ „ .	374	18	96
„ „ „ I „ „ Nowo-Aleksandr.	375	2	41
„ „ „ II „ „ „ .	376	38	34
„ „ „ IV „ „ „ .	377	14	60
„ „ „ V „ „ „ .	378	2	00
„ „ „ I „ „ Janowskiego .	379	14	80
„ „ „ II „ „ „ .	380	7	20
„ „ „ III „ „ „ .	298	3	50
„ „ „ IV „ „ „ .	381	2	58
„ „ „ I „ „ Chełmskiego .	287	10	66
„ „ „ II „ „ „ .	382	1	76
„ „ „ III „ „ „ .	325	13	00
do przeniesienia .		1171	02½

ИМЯ и ФАМИЛІЯ	Изъ кружки №№	руб.	коп.
Транспортъ .		1171	02½
Отъ Гмин. суд. II окр. Красноставск. уѣзда	385	21	65
„ „ „ III „ „ „	387	3	16
„ „ „ IV „ „ „	396	6	—
„ „ „ II „ Томашовскаго „	561	6	20
„ „ „ I „ Ломжинскаго „	480	2	50
„ „ „ II „ „ „	481	—	52
„ „ „ III „ „ „	352	3	38½
„ „ „ IV „ „ „	482	3	—
„ „ „ V „ „ „	483	13	—
„ „ „ II „ Щучинскаго „	277	4	94
„ „ „ III „ „ „	485	5	63
„ „ „ IV „ „ „	486	6	10
„ „ „ III „ Кольненскаго „	260	4	40
„ „ „ IV „ „ „	262	11	—
„ „ „ I „ Мазовецкаго „	185	2	24
„ „ „ III „ „ „	457	9	27
„ „ „ IV „ „ „	459	6	50
„ „ „ II „ Маковскаго „	236	6	—
„ „ „ I „ Остролэнкскаго „	427	18	07½
„ „ „ III „ Островскаго „	425	34	28
„ „ „ IV „ „ „	426	7	06
„ „ „ I „ Петроковскаго „	151	4	10
„ „ „ II „ „ „	89	3	—
„ „ „ III „ „ „	152	47	—
„ „ „ IV „ „ „	153	2	70
„ „ „ V „ „ „	144	3	45
„ „ „ VI „ „ „	222	2	05
„ „ „ VII „ „ „	155	7	31
„ „ „ I „ Бржезинскаго „	156	6	15
„ „ „ II „ „ „	157	31	—
„ „ „ III „ „ „	158	14	03
„ „ „ IV „ „ „	159	3	11
„ „ „ I „ Равскаго „	160	3	03
„ „ „ II „ „ „	161	5	59
„ „ „ III „ „ „	556	19	51
„ „ „ IV „ „ „	163	3	05
„ „ „ VI „ Ченстоховск. „	239	6	—
„ „ „ I „ Ново-Радомск. „	546	21	76
„ „ „ II „ „ „	547	5	22
Транспортъ .		1533	99½

NAZWISKO I IMIĘ	Ze skarbonki №№	Rub.	kop.
z przeniesienia . .		1171	02^{1}
od: Sędz. gm. II ok. p. Krasnostawskiego	385	21	65
„ „ „ III „ „ „ .	387	3	16
„ „ „ IV „ „ „ .	396	6	00
„ „ „ II „ „ Tomaszowskiego .	561	6	20
„ „ „ I „ „ Łomżyńskiego .	480	2	50
„ „ „ II „ „ „ .	481	—	52
„ „ „ III „ „ „ .	352	3	$38^{1}/$
„ „ „ IV „ „ „ .	482	3	00
„ „ „ V „ „ „ .	483	13	00
„ „ „ II „ „ Szczuczyńskiego .	277	4	94
„ „ „ III „ „ „ .	485	5	63
„ „ „ IV „ „ „ .	486	6	10
„ „ „ III „ „ Kolneńskiego .	260	4	40
„ „ „ IV „ „ „ .	262	11	00
„ „ „ I „ „ Mazowieckiego .	185	2	24
„ „ „ III „ „ „ .	457	9	27
„ „ „ IV „ „ „ .	459	6	50
„ „ „ II „ „ Makowskiego .	236	6	00
„ „ „ I „ „ Ostrołęckiego .	427	18	$07^{1}/_{2}$
„ „ „ III „ „ Ostrowskiego .	425	34	28
„ „ „ IV „ „ „ .	426	7	06
„ „ „ I „ „ Piotrkowskiego .	151	4	10
„ „ „ II „ „ „ .	89	3	00
„ „ „ III „ „ „ .	152	47	00
„ „ „ IV „ „ „ .	153	2	70
„ „ „ V „ „ „ .	144	3	45
„ „ „ VI „ „ „ .	222	2	05
„ „ „ VII „ „ „ .	155	7	31
„ „ „ I „ „ Brzezińskiego .	156	6	15
„ „ „ II „ „ „ ,	157	31	00
„ „ „ III „ „ „ .	158	14	03
„ „ „ IV „ „ „ .	159	3	11
„ „ „ I „ „ Rawskiego .	160	3	03
„ „ „ II „ „ „ .	161	5	59
„ „ „ III „ „ „ .	556	19	51
„ „ „ IV „ „ „ .	163	3	05
„ „ „ VI „ „ Częstochowskiego .	239	6	00
„ „ „ I „ „ Nowo-Radomsk. .	546	21	76
„ „ „ II „ „ „ .	547	5	22
do przeniesienia .		1533	$99^{1}/_{2}$

ИМЯ и ФАМИЛІЯ	Изъ кружки NN	Руб.	коп.
Транспортъ . .		1533	99½
Отъ Гмин. суд. IV окр. Ново-Радомск. уѣз.	549	1	31
„ „ „ V „ „ „	550	4	45
„ „ „ VI „ „ „	551	44	40
„ „ „ VII „ „ „	552	6	46
„ „ „ Ш „ Лодзинскаго „	497	1	92
„ „ „ IV „ „ „	498	19	—
„ „ „ V „ „ „	499	10	—
„ „ „ VI „ „ „	500	13	—
„ „ „ IV „ Ласкаго „	505	9	20
„ „ „ III „ Плоцкаго „	443	3	10
„ „ „ IV „ „ „	444	2	63
„ „ „ I „ Липновскаго „	445	8	35
„ „ „ П „ „ „	446	18	18
„ „ „ Ш „ Серпецкаго „	520	12	26
„ „ „ I „ Рыпинскаго „	449	2	75
„ „ „ П „ „ „	258	2	35
„ „ „ Ш „ „ „	280	3	37
„ „ „ IV „ „ „	259	1	50
„ „ „ П „ Млавскаго „	470	17	12
„ „ „ Ш „ „ „	436	2	61
„ „ „ I „ Цѣхановскаго „	373	1	28
„ „ „ Ш „ „ „	488	6	—
„ „ „ IV „ „ „	297	25	—
„ „ „ I „ Пржаснышск. „	43	5	79
„ „ „ П „ „ „	279	4	32
„ „ „ Ш „ „ „	281	1	09
„ „ „ VI „ Козеницкаго „	543	30	80
„ „ „ I „ Конскаго „	271	5	08
„ „ „ П „ Сандомирскаго „	37	4	—
„ „ „ Ш „ „ „	322	27	30
„ „ „ IV „ „ „	38	7	84
„ „ „ I „ Опатовскаго „	15	—	92
„ „ „ П „ „ „	14	24	57
„ „ „ Ш „ „ „	10	8	10
„ „ „ IV „ „ „	4	34	55
„ „ „ V „ „ „	508	8	40
„ „ „ VI „ „ „	2	10	—
„ „ „ IV „ Илжецкаго „	475	3	80
„ „ V „ „ „	255	8	38
Транспортъ . .		1935	17½

NAZWISKO I IMIĘ	Ze skarbonki №№	Rub.	kop.
z przeniesienia . .		1533	99½
od Sędz. gm. IV ok. p. Nowo-Radomsk. .	549	1	31
" " " V " " " .	550	4	45
" " " VI " " " .	551	44	40
" " " VII " " " .	552	6	46
" " " III " " Łódzkiego .	497	1	92
" " " IV " " " .	498	19	00
" " " V " " " .	499	10	00
" " " VI " " " .	500	13	00
" " " VI " " Łaskiego . . .	505	9	20
" " " III " " Płockiego .	443	3	10
" " " IV " " " .	444	2	63
" " " I " " Lipnowskiego .	445	8	35
" " " II " " " .	446	18	18
" " " III " " Sierpeckiego . .	520	12	26
" " " I " " Rypińskiego .	449	2	75
" " " II " " " .	258	2	35
" " " III " " " .	280	3	37
" " " IV " " " .	259	1	50
" " " II " " Mławskiego .	470	17	12
" " " III " " " .	436	2	61
" " " I " " Ciechanowskiego .	373	1	28
" " " III " " " .	488	6	00
" " " VI " " " .	297	25	00
" " " I " " Przasnyskiego .	432	5	79
" " " II " " " .	279	4	32
" " " III " " " .	281	1	09
" " " VI " " Kozienickiego .	543	30	80
" " " I " " Końskiego .	271	5	08
" " " II " " Sandomierskiego .	37	4	00
" " " III " " " .	322	27	30
" " " IV " " " .	38	7	84
" " " I " " Opatowskiego .	15	—	92
" " " II " " " .	14	24	57
" " " III " " " .	10	8	10
" " " IV " " " .	4	34	55
" " " V " " " .	508	8	40
" " " VI " " " .	2	10	00
" " " IV " " Iłżeckiego .	475	3	80
" " " V " " " .	255	8	38
do przeniesienia .		1935	17½

ИМЯ И ФАМИЛІЯ	Изъ кружки №№	Руб.	коп.
Транспортъ .		1935	17½
Отъ Гмин. Суд. VI окр. Илжецкаго уѣз.	476	14	—
" " " VII " " "	191	17	94
" " " III " Сѣдлецкаго "	90	5	—
" " " IV " " "	275	10	—
" " " I " Соколовскаго "	112	2	08
" " " I " Венгровскаго "	142	6	19
" " " III " " "	179	8	18
" " " IV " " "	346	1	41
" " " V " " "	349	11	—
" " " I " Гарволинскаго "	290	15	30
" " " II " " "	397	11	19
" " " IV " " "	316	3	01
" " " V " " "	314	3	47
" " " I " Луковскаго "	399	27	—
" " " II " " "	247	4	53
" " " III " " "	400	1	20
" " " IV " " "	401	1	—
" " " V " " "	331	3	50
" " " VI " " "	402	3	75
" " " II " Влодавскаго "	513	1	—
" " " I " Сувалкскаго "	477	5	15
" " " II " " "	478	—	70
" " " IV " " "	479	3	38
" " " III " Маріампольск. "	355	26	65
" " " V " " "	243a	3	24
" " " " " " "	245b	11	66
" Мир. Суд. V уч. гор. Варшавы	328	7	60
" " " VII " " " .	563	40	35
" " " X " " " .	534	18	62
" " " XIV " " " .	332	7	10
" " " XV " " " .	357	7	17
" " " XXV " " " .	334	5	—
" " " гор. Новоминска	24	4	—
" " " " Пултуска	418	1	80
" " " " Нешавы	327	2	—
" " " " Плонска	492	12	85
" " " " Кола	52	9	40
" " " II уч. г. Люблина	235	12	—
" " " г. Любартова	365	3	34
Транспортъ . .		2267	93½

NAZWISKO I IMIĘ	Ze skarbonki №№	Rub.	kop
z przeniesienia . .		1935	17½
od: Sędz. gm. VI ok. p. Iłżeckiego . . .	476	14	00
„ „ „ VII „ „ „ .	191	17	94
„ „ „ III „ „ Siedleckiego .	90	5	00
„ „ „ IV „ „ „ .	275	10	00
„ „ „ I „ „ Sokołowskiego .	112	2	08
„ „ „ I „ „ Węgrowskiego .	142	6	19
„ „ „ III „ „ „ .	179	8	18
„ „ „ IV „ „ „ .	346	1	41
„ „ „ V „ „ „ . .	349	11	00
„ „ „ I „ „ Garwolińskiego .	290	15	30
„ „ „ II „ „ „ .	397	11	19
„ „ „ IV „ „ „ .	316	3	01
„ „ „ V „ „ „ .	314	3	47
„ „ „ I „ „ Łukowskiego .	399	27	00
„ „ „ II „ „ „ .	247	4	53
„ „ „ III „ „ „ .	400	1	20
„ „ „ IV „ „ „ .	401	1	00
„ „ „ V „ „ „ .	331	3	50
„ „ „ VI „ „ „ .	402	3	75
„ „ „ II „ „ Włodawskiego .	513	1	00
„ „ „ I „ „ Suwalskiego .	477	5	15
„ „ „ II „ „ „ .	478	—	70
„ „ „ IV „ „ „ .	479	3	38
„ „ „ III „ „ Maryampolskiego.	355	26	65
„ „ „ V „ „ „ .	243a	3	24
„ „ „ „ „ „ „ .	245b	11	66
„ Sędz. pokoju V oddz. m. Warszawy	328	7	60
„ „ „ VII „ „ „ .	563	40	35
„ „ „ X „ „ „ .	534	18	62
„ „ „ XIV „ „ „ .	332	7	10
„ „ „ XV „ „ „ .	357	7	17
„ „ „ XXV „ „ „ .	334	5	00
„ „ „ miasta Nowo-Mińska .	24	4	00
„ „ „ „ Pułtuska	418	1	80
„ „ „ „ Nieszawy . . .	327	2	00
„ „ „ „ Płońska	492	12	85
„ „ „ „ Koła	52	9	40
„ „ „ II oddz. m. Lublina . .	235	12	00
„ „ „ „ Lubartowa .	365	3	34
do przeniesienia .		2267	93½

ИМЯ И ФАМИЛІЯ	Изъ кружки №№	Руб.	коп.
Транспортъ .		2267	$93^1/_2$
Отъ Мпр. Суд. гор. Янова	364	—	28
" " " " Холма	367	1	06
" " " " Макова	542	9	33
" " " II уч. гор. Петрокова .	232	—	30
" " " III " " Лодзи . . .	282	3	50
" " " V " " " . . .	474	3	23
" " " XIII " " " . . .	503	3	85
" " " гор. Томашова	555	21	70
" " " " Липна	439	—	85
" " " " Серпеца	438	1	36
" " " " Рыпина	440	—	88
" " " " Млавы	319	8	09
" " " " Цѣханова	491	9	—
" " " " Сѣдлеца	12	3	06
" " " " Венгрова.	21	4	90
Студзенецкой колоніи	253	3	10
Итого . .		2342	$42^1/_2$

№ 2. Отъ разныхъ лицъ и Учрежденій.

а) *Наличными.*

Совѣтъ Управленія отказомъ пок. гр. Кицкаго. .	3000	—
Предсѣдательствующій Совѣта Упр. Общ. Варш. В. Ж. Д.	500	—
Коммерческій Банкъ	500	—
Варшавское Общество страхованій отъ огня . .	500	—
" " копей	500	—
Карлъ Шейблеръ	300	—
Князь Сангушко Романъ изъ Славуты	60	—
Предсѣдательствующій въ Правленіи Общ. З. К.	30	—
Братья Гейзлеръ	20	—
Пржевлоцкій Константинъ чл. кор. на Люблин. уѣздъ отъ Генриха гр. Потоцкаго	18	—
Гейзлеръ Эдуардъ	15	—
Предсѣдательствующій въ Правл. Общ. З. К. для К.	10	—
Вильчинскій Генрихъ.	10	—
Д-ръ Райхманъ.	5	—
Отъ жанд. унтеръ-офицера за проданную дичь въ запрещенное время	5	85
Транспортъ . .	5473	85

NAZWISKO I IMIĘ	Ze skarbonki №№	Rub.	kop.
z przeniesienia .		2267	$93^1/_2$
od: Sędz. pokoju m. Janowa	364	—	28
" " " " Chełma	367	1	06
" " " " Makowa	542	9	33
" " II oddz. " Piotrkowa . . .	232	—	30
" " III " " Łodzi	282	3	50
" " V " "	474	3	23
" " XIII " "	503	3	85
" " pokoju m. Tomaszowa	555	21	70
" " " " Lipna	439	—	85
" " " " Sierpca	438	1	36
" " " " Rypina	440	—	88
" " " " Mławy	319	8	09
" " " " Ciechanowa	491	9	00
" " " " Siedlec	12	3	06
" " " " Węgrowa	21	4	90
Osada Studzieniec	253	3	10
Razem . . .		2342	$42^1/_2$

№ 2. Od różnych osób i Stowarzyszeń.

a) *Gotowizną.*

	Rub.	kop.
Rada Zarządzająca Zapisem ś. p. hr. Kickiego . .	3000	—
Prezes Rady Zarządzającej Kolei W. W.	500	—
Bank Handlowy	500	—
Warsz. Tow. Ubezpieczeń od ognia	500	—
" " kopalń	500	—
Karol Scheibler	300	—
Ks. Roman Sanguszko ze Sławuty	60	—
Przewodniczący w Zarządzie T. O. R.	30	—
Bracia Geislerowie	20	—
Konstanty Przewłocki Czł. kor. na pow. Lubelski	—	—
od Henryka hr. Potockiego	18	—
Geisler Edward	15	—
Przewodniczący w Zarządzie jako dla Kl. . . .	10	—
Wilczyński Henryk	10	—
Dr. M. Rajchman	5	—
od podoficera żand. za sprzedaną skonfisk. dziczyznę	5	—
do przeniesienia .	5473	85

ИМЯ и ФАМИЛІЯ	Руб.	коп.
Транспортъ . .	5473	85
Добржанскій Лука	4	50
Осняловскій Густавъ чл. кор. Опатовскаго уѣзда отъ разныхъ лицъ	4	13
Редакція лодзинской газеты „Rozwój" отъ Кс. Ст. Захаріясевича 26 коп. и отъ Чаевскаго 2 р. 74 к.	3	—
А. Н. Пеньковъ	3	—
А. Ф. Парчевскій	3	—
Бржибыльскій Эдуардъ изъ Скерневицъ	3	—
Гм. Судья 4 Окр. Праснышскаго уѣзда отъ себя 1 р. отъ писаря суда Куця и лавниковъ: Боярскаго, Папуся и Венцека по 25 коп.	2	—
А. Чарнецкій	1	—
А. Борхардтъ отъ г.г. Г. и Л. Бонковскихъ за дипл.	1	—
К. Бенькевичъ	1	—
Л. С. Фейнбергъ изъ г. Лодзи	1	—
Кс. Н.	—	50
Отъ N. N. . , ...	—	05
Итого. .	5501	03

Кромѣ того пожертвовали:

а) Постоянные титулярные члены 500 руб., которые причислены къ резервному капит. (см. стр. 214).

б) въ пользу патроната:

Членъ Комитета Гр. Станиславъ Лубенскій .	110	руб.
Предсѣдатель Комитета Людовикъ Гурскій	100	„
Предсѣдательствующій въ Правленіи . . .	25	„
Тотъ-же отъ N. N.	10	„
Тотъ-же отъ N. N.	10	„
П. Корвинъ-Піотровская	5	„
Чечоттъ Ричардъ	3	„
Яновскіе	2	„
итого . . .	265	„

в) Варшавская Еврейская Община специально на плату для меламеда . . . . 144 руб.

г) Страховое Общество отъ Огня специально для Студзенецкой пожарной команды. . . . . 15 „

NAZWISKO I IMIĘ	Rub.	kop.
z przeniesienia .	5473	85
Dobrzański Łukasz	4	50
Ośniałowski Gustaw Czł. kor. na pow. Opatowski od różnych osób	4	13
Redakcya gazety łódzkiej „Rozwój" od ks. St. Zacharjasiewicza kop. 26 i od W. Czajewskiego 2 rb. 74 kop.	3	—
A. N. Pieńkow	3	—
A. F. Parczewski	3	—
Przybylski Edward ze Skierniewic	3	—
Sedzia gm. 4 okr. pow: Przasnyskiego od siebie rb. 1 od pisarza sądu Kucia i ławników: Bojarskiego, Papusia i Węcka po kop. 25	2	—
A. Czarnecki	1	—
A. Borchardt od pp. Henryka i Ludwika Bąkowskich za dyplomy	1	—
Karolina Bieńkiewicz	1	—
L. S. Feinberg z Łodzi	1	—
Ks. N.	—	50
N. N.	—	05
razem .	5501	03

Oprócz tego ofiarowali:

a) Członkowie Honorowi stali rub. 500, które doliczone zostały do kapitału rezerw. (vide str. 215).

b) Specyalnie na korzyść patronażu:

Członek Komitetu Hr. Stanisław Łubieński	Rub.	110
Prezes Komitetu Ludwik Górski	„	100
Przewodniczący w Zarządzie	„	25
Tenże od N. N.	„	10
Tenże od N. N.	„	10
Paulina Korwin Piotrowska	„	5
Czeczott Ryszard	„	3
Rodzina Janowskich	„	2
Ogółem . .	rub.	265

c) Warszawska Gmina Żydowska specyalnie na wynagrodzenie mełameda . . . . rub 144

d) Towarzystwo Ubezpieczeń od Ognia specyalnie dla Studzienieckiej straży . . . . „ 15

б) НАТУРОЮ.

Председательствующій въ Правленіи Викентій Яновскій Икону Св. Юзефа 4 подсвѣчника и 1 золоченный копштикъ; Почетная Попечительница Марія Гурская: бѣлую юбку на кружку; Почетный Попечитель Антонъ Гурскій: Бѣлую ризу; Кс. Капеланъ Людовикъ Клечинскій: козла; Карлъ Шейблеръ: 2 вагоны кокса; Варшавскій Оберъ-Полицеймейстеръ: 1 экз. „Адресъ-Календаря"; Д-ръ Іосифъ Полякъ: оспенный детритъ для воспитанниковъ; Ф. „Вл. Беднавскій": 11 стѣнныхъ календарей, 10 дестей велиновой бумаги, 1 стопу бѣлой бумаги, 2 коробки листовой бумаги in 4-to, 2 коробки листовой бумаги in 8-o, 10 дестей линіованной бумаги, 10 дестей рубрикованной бумаги, 2 стопы обыкновенной глянсовой бумаги, ½ стопы рѣшетчатой бумаги, ¼ стопы оберточной бумаги, 5 дестей обволютовой бумаги, 3 дести пропускной бумаги, 6 листовъ графильныхъ подкладокъ для письма, 300 большихъ, 300 меньшихъ и 100 билетныхъ конвертовъ, 3 дюжины черныхъ карандашей, 1 дюжину 2-цвѣтныхъ карандашей, 2 коробки стальныхъ перьевъ, 1 дюжину ручекъ для перьевъ, 4 бутылки чернилъ, 4 флаконы цвѣтныхъ чернилъ, 6 флаконовъ туши, 4 флаконы камеди съ кисточками; Мессъ: обыкновенной бумаги 350 дестей.

На ёлку: Станиславъ Белза: 15 книгъ научно нравственнаго содержанія; Люся Беньковичъ: 3 книги научно-нравственнаго содержанія; дѣти гг. Гросгликъ: 7 книгъ научно-нравственнаго содержанія; отъ N. N. 1 книгу научно-нравственнаго содержанія, 40 №№ газеты „Przyjaciel Dzieci" и 3 тетради методы чистописанія; Сосновскій судья: 3 книги научнонравственнаго содержанія; Адамъ Шиманскій и разныя лица 44 книги науч.-нрав. содер.; директоръ Станиславъ Стржешевскій: 6 ежегодниковъ газеты „Bluszcz" и 5 ежегодниковъ газеты „Tygodnik Ilustrowany".

Францъ Фуксъ: 40 фун. орѣховъ; Я. Вакарецы — пряники; Ризе и Піотровскій — конфекты на елку: Я. Фрузинскій конфекты; Гурскій Вацлавъ Чл. Кор. по Скерневицкому уѣзду — ящикъ пряниковъ; Я. Чинскій — 6 коробокъ свѣчекъ на ёлку;

b) W NATURZE.

Przewodniczący w Zarządzie Wincenty Janowski: Obraz Ś-go Józefa, 4 lichtarze, i 1 kopsztyk złocony; Kuratorka Przytułku Puszcza Marya Górska: Sukienkę białą na Puszkę; Kurator Osady Antoni Górski: ornat biały; Ks. kapelan Ludwik Kleczyński: kozła; Karol Scheibler: 2 wagony koksu; Ober-Policmajster m. Warszawy: 1 egz. „Adres-Kalendarza“ na r. 1902; Dr. Józef Polak: detrytu krowianki dla szczepienia ospy wychowańcom; F. „Wł. Bednawski“: 11 kalendarzy biurowych, ½ ryzy papieru welinowego, 1 ryzę papieru białego, 2 paczki papieru listowego in 4-o, 2 listowego in 8-o, ½ ryzy papieru liniowanego ½ ryzy papieru rubrykowanego, 2 ryzy papieru słomkowego, glansowanego, ½ ryzy papieru kratkowanego, ¼ ryzy papieru pakunkowego, ¼ ryzy papieru aktowego, 3 libry bibuły do atramentu, 6 ark. ryg, 300 kopert kancelaryjnych, 200 kopert listowych większych, 100 kopert listowych mniejszych, 100 kopert biletowych, 3 tuziny ołówków czarnych, 1 tuzin ołówków dwukolorowych, 2 pudełka piór stalowych, 1 tuzin obsadzek, 4 butelki atramentu czarnego, 4 butelki kolorowego, 6 flakonów tuszu do pieczęci, 4 flakony gumy arabskiej z pędzlami; Moes: papieru zwyczajnego 350 liber.

Na Gwiazdkę: Stanisław Bełza: 15 książek treści naukowo-moralnej; Lusia Bieńkiewiczówna 3 książki treści moralno-naukowo-moralnej; dzieci pp. Grosglików 7 książek treści naukowo-moralnej; od N. N. 1 książkę treści naukowo-moralnej, 40 NN. „Przyjaciela Dzieci“ i trzy kajety metody pisania; Sosnowski Sędzia: 3 książki treści naukowo-moralnej; Adam Szymański i od różnych osób 44 książek treści naukowo-moralnej; Dyrektor Stanisław Strzeszewski „Bluszczu“ 6 roczników, „Tygodnika Ilustrowanego“ 5 roczników.

Fuchs Franciszek: 40 funtów orzechów, J. Wakarecy: 1 paczkę pierników; Riese i Piotrowski: na choinkę cukierków; J. Fruziński: cukierków; Górski Wacław Czł. Kor. na p. Skierniewicki skrzynkę pierników; J. Czyński: 6 pudełek świeczek na

Ѳаддей Лапинскій: 18 куличей; Ст. Горголевскій: 47 ф. колбасы.

Слѣдующія редакціи пожертвовали свои изданія: Варшавскій Курьеръ, Ежедневный Курьеръ, Польскій Курьеръ, (2 экз.), Журналъ для всѣхъ, Польская Газета, Слово (2 экз.), Ремесленная Газета, Праздничная Газета (15 экз.), Вендровецъ (2 экз.), Семейные .Вечера, Семейный временникъ, Вселенная, Заря (3 экз.), Роля (2 экз.), Польскій Огородникъ, Педагогическій Обзоръ, Земледѣльческая Газета, Земледѣльческій Курьеръ.

---

choinkę; Tadeusz Łapiński: 9 babek i 9 strucelek maślanych; Gorgolewski St.: 47 funtów kiełbasy.

Następujące redakcye ofiarowały swoje czasopisma: Kurjer Warszawski, Kurjer Codzienny, Kurjer Polski (2 egz.), Dziennik dla Wszystkich, Gazeta Polska, Słowo (2 egz.), Gazeta Rzemieślnicza, Gazeta Świąteczna (15 egz.), Wędrowiec (2 egz.), Wieczory Rodzinne, Kronika Rodzinna, Wszechświat, Zorza (3 egz.), Rola (2 egz.), Ogrodnik Polski, Przegląd Pedagogiczny, Gazeta Rolnicza, Kurjer Rolniczy.

VI. Вѣдомость

годичной складки отъ Почетныхъ Членовъ Общества Земледѣльческихъ колоній и Ремесленныхъ Пріютовъ, поступившей въ уплату и сложенной со счетовъ въ 1902 году, а также числящейся въ недоимкѣ къ 1 января 1903 года.

VI. Wykaz

składek rocznych od Członków Honorowych Towarzystwa Osad Rolnych i Przytułków Rzemieślniczych, pobranych i umorzonych w 1902 roku, jako też zalegających po dzień 1 Stycznia 1903 roku.

Губернія / Gubernia	Губернскаго города и уѣзда / Miasta gubernialnego i powiatu	Члена корреспондента Общества / Członka korespondenta Towarzystwa	Почетныхъ Членовъ / Członków honorowych: Было 1 Января 1902 г. / Było 1 Stycznia 1902 r.	Прибыло въ 1902 г. / Przybyło w r. 1902	Выбыло въ 1902 г. / Ubyło w r. 1902	Осталось на 1903 г. / Pozostało na r. 1903	Выбыло Член. въ отдѣльности / Ubyło Członków w szczególności: По желанію / Na żądanie	По причинѣ / Z powodu: Смерти / Śmierci	Неизвѣстнаго мѣстопребыванія / Niewiadomego pobytu	Годичныхъ складокъ / Składek rocznych: Въ теченіи 1901 г. поступ. / W ciągu 1901 roku wpłynęło: Недоимоч. по 1902 г. / Zaległych do 1902 r.	За 1902 г. / Za rok 1902.	Итого / Razem	Сложено со счетовъ / Umorzono	Причитается въ 1903 г. / Zostało do pobrania w 1903 r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
I. Варшавская. Warszawska.	Варшавскій Warszawski	Россманъ Людовикъ съ 1888. Rossman Ludwik od 1888.	2	—	—	2	—	—	—	6	—	6	—	18
	Блонскій Błoński	vacat съ 1898 vacat od 1898	19	2	—	21	—	—	—	72	54	126	—	534
	Гостынскій Gostyński	Грабскій Адамъ съ 1891 Grabski Adam od 1891	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	36
	Гроецкій Grójecki	vacat съ 1899 г. vacat od 1899 r.	7	—	1	6	—	—	1	—	—	—	114	282
	Кутновскій Kutnowski	Пржилубскій Левъ съ 1896. Przyłubski Leon od 1896.	8	—	1	7	—	1	—	—	—	—	—	168
		Транспортъ . . . . . Do przeniesienia . .	39	2	2	39	—	1	1	78	54	132	114	1038

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		Транспортъ . . . . . Z przeniesienia . . .	39	2	2	39	—	1	1	78	54	132	114	1038
Варшавская Warszawska	Ловичскій Łowicki	Островскій Ромуальдъ съ 1895 г. Ostrowski Romuald od r. 1895.	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	84
	Новоминскій Nowomiński	Сцепуржинскій Владиславъ съ 1897. Ściepurzyński Władysław od 1897.	4	—	—	4	—	—	—	6	6	12	—	36
	Радиминскій Radzymiński	Кс. Козловскій Өеофилъ съ 1888. Ks. Kozłowski Teofil od 1888.	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
	Скерневицкій Skierniewicki	Гурскій Вацл. съ 1896. Górski Wacław od 1896	6	2	—	8	—	—	—	18	6	24	—	84
	Сохачевскій Sochaczewski	vacat съ 1899 г. vacat od 1899 r.	14	—	1	13	1	—	—	—	6	6	24	438
	Влоцлавскій Włocławski	vacat съ 1899 г. vacat od 1899 r.	6	—	2	4	1	1	—	6	—	6	18	84
	Нешавскій Nieszawski	vacat съ 1901 г. vacat od 1901 r.	9	—	3	6	1	2	—	12	18	30	12	48
	Пултускій Pułtuski	vacat съ 1899. vacat od 1899.	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	174
	Плонскій Płoński	vacat съ 1903 г. vacat od 1903 r.	7	—	1	6	1	—	—	6	6	12	—	384
			91	4	9	86	4	4	1	126	96	222	168	2370
II. Калишская Kaliska	Г. Калишъ Miasto Kalisz	Кс. Цесельскій Михаилъ съ 1897. Ks. Ciesielski Michał od 1897.	5	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	272
	Калишскій Kaliski	Ромоцкій Вит. съ 1897. Romocki Wit. od 1897.	10	—	—	10	—	—	—	—	6	6	—	498
	Кольскій Kolski	vacat съ 1898 vacat od 1898	3	—	1	2	1	—	—	18	—	18	—	84
	Лэнчицкій Łęczycki	vacat съ 1900 vacat od 1900	14	—	1	13	—	—	1	—	6	6	30	588
	Конинскій Koniński	vacat съ 1901 vacat od 1901	4	—	1	3	1	—	—	—	—	—	—	144
		Транспортъ . . Do przeniesienia .	36	—	3	33	2	—	1	18	12	30	30	1586

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		Транспортъ . . . Z przeniesienia . .	36	—	3	33	2	—	1	18	12	30	30	1586
Kaliska, Калишская.	Серадзкій Sieradzki	Бялэцкій Михаилъ съ 1893 Białecki Michał od roku 1893	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	222
	Слупецкій Słupecki	Миттельштетъ Генрихъ съ 1893 Mittestaedt Henryk od r. 1893	13	—	5	8	4	—	1	18	6	24	246	126
	Турецкій Turecki	vacat съ 1898. vacat od 1898.	5	—	—	5	—	—	—	30	6	36	—	186
	Велюнскій Wieluński	Лубенскій Іосифъ съ 1888. Łubieński Józef od 1888.	6	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	60
			63	—	8	55	6	—	2	66	24	90	276	2180
III. Кѣлецкая. Kielecka.	I Кѣльцы Miasto Kielce	Ружицкій Эразмъ съ 1888. Różycki Erazm od roku 1888.	8	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	126
	Кѣлецкій Kielecki	Тотъ-же съ 1892 Tenże od 1892	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Андреевскій Jędrzejowski	Vacat съ 1895 Vacat od 1895	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	102
	Олькушскій Olkuski	Хржановскій Янъ съ 1898. Chrzanowski Jan od 1898.	9	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	222
	Мѣховскій Miechowski	Зубржицкій Іосифъ съ 1891. Zubrzycki Józef od r. 1891.	22	—	—	22	—	—	—	—	120	120	—	—
	Пинчовскій Pińczowski	Велёвейскій Стефанъ съ 1896. Wielowiejski Stefan od 1896.	5	—	—	5	—	—	—	24	6	30	—	150
	Стопницкій Stopnicki	Vacat съ 1887. Vacat od 1887.	4	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	168
	Влощовскій Włoszczowski	vacat съ 1901 г. vacat od 1901 r.	2	—	1	1	—	1	—	—	6	6	—	—
			51	—	1	50	—	1	—	24	132	156	—	768

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
IV. Люблинская Lubelska	Г, Люблинъ Miast. Lublin	Кохаңскій Доминикъ съ 1901. Kochański Dominik od 1901.	18	—	1	17	1	—	—	43,06	18	61,06	—	568,94
	Люблинскій Lubelski	Пржевлоцкій Константинъ съ 1892. Przewłocki Konstanty od 1892.	13	1	2	12	—	2	—	48	30	78	—	114
	Бѣлгорайскій Biłgorajski	Vacat съ 1888. Vacat od 1888,	1	—	—	1	—	—	—	6	6	12	—	—
	Холмскій Chełmski	Оленцкій Людовикъ съ 1893. Olendzki Ludwik od 1893.	4	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	90
	Яновскій Janowski	Vacat съ 1899. Vacat od 1899.	3	—	—	3	—	—	—	12	12	24	—	18
	Любартовскій Lubartowski	vacat съ 1900. vacat od 1900.	4	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	126
	Грубешовскій Hrubieszowski	Vacat съ 1896. Vacat od 1896.	5	—	—	5	—	—	—	18	18	36	42	66
	Томашовскій Tomaszowski	Vacat съ 1898. Vacat od 1898.	4	—	1	3	1	—	—	—	—	—	60	282
	Н. Александр. Nowo-Aleksandryjski	Vacat съ 1899. Vacat od 1899.	4	1	—	5	—	—	—	—	6	6	—	192
	Красноставскій Krasnystawski	Vacat съ 1896. Vacat od 1896.	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	132
	Замостскій Zamojski	Vacat съ 1898. Vacat od 1898.	3	—	—	3	—	—	—	—	6	6	—	126
			62	2	4	60	2	2	—	127,06	96	223.06	102	1714,94
V. Ломжинская Łomżyńska	Г. Ломжа Miasto Łomża	Склодовскій Ип. съ 1897 Skłodowski Hip. od 1897.	3	1	—	4	—	—	—	12	—	12	—	54
	Ломжинскій Łomżyński	Козловскій Адамъ съ 1892. Kozłowski Adam od 1892.	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	120
	Кольненскій Kolneński	Хростовскій Болеславъ съ 1893. Chrostowski Bolesław od 1893.	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Мазовецкій Mazowiecki	Vacat съ 1899. Vacat od 1899.	5	1	—	6	—	—	—	12	12	24	—	36
		Транспортъ . . Do przeniesienia .	12	2	1	13	1	—	—	24	12	36	—	210

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		Транспортъ . . . . Z przeniesienia . . .	12	2	1	13	1	—	—	24	12	26	—	210
Ломжинская. Łomżyńska.	Маковскій Makowski	Гняздовскій Карль съ . . 1886. Gniazdowski Karol od 1886	6	—	1	5	1	—	—	—	—	—	—	60
	Островскій Ostrowski	Vacat съ 1897. Vacat od 1897.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Остролэнкскій Osrołęcki	Гняздовскій Осипъ съ 1891 Gniazdowski Józef od 1891	5	1	—	6	—	—	—	—	—	—	—	420
	Щучинскій Szczuczyński	Vacat съ 1901. Vacat od 1904.	2	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	12
			25	3	3	25	3	—	—	24	12	36	—	702
VI. Петроковская. Piotrkowska.	Г. Петроковъ Piotrków	Добржелевскій Өаддей съ 1894. Dobrzelewski Tadeusz od 1894.	10	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	594
	Петроковскій Piotrkowski	Vacat съ 1891. Vacat od 1891.	5	—	-	5	—	—	—	—	—	—	—	552
	Ченстоховскій Częstochowski	Цемиевскій Юліянъ съ 1898. Ciemniewski Julian od 1898.	7	—	—	7	—	—	—	12	—	12	—	270
	Бендзинскій Będziński	Грабинскій Мечиславъ съ 1893. Grabiński Mieczysław od 1893.	11	—	—	11	—	—	—	12	42	54	—	30
	Бржезинскій Brzeziński	Vacat съ 1898. Vacat od 1898.	3	—	1	2	1	—	—	—	—	—	42	48
	Ласкій Łaski	Vacat съ 1892. Vacat od 1892.	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	114
	Лодзинскій Łódzki	Дворжанчикъ Северинъ съ 1898. Dworzańczyk Seweryn od 1898.	16	—	1	15	—	1	—	12	12	24	42	696
		Транспортъ . . , . Do przeniesienia . .	54	—	2	52	1	1	—	36	54	90	84	2304

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Петроковская. Piotrkowska.		Транспортъ . . . Z przeniesienia . .	54	—	2	52	1	1	—	36	54	90	84	2304
	Равскій Rawski	Суффчинскій Стефанъ съ 1877. Suffczyński Stefan od 1877.	5	—	—	5	—	—	—	—	30	30	—	—
	Новорадом. Nowo-Rad.	Vacat съ 1898. Vacat od 1898.	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	78
			60	—	2	58	1	1	—	36	84	120	84	2382
VII. Плоцкая. Płocka.	Г. Плоцкъ Miasto Płock	Рудзинскій Я. съ 1897 Rudziński J. od 1897.	10	—	—	10	—	—	—	6	54	60	—	6
	Плоцкій Płocki	Госцицкій Чеславъ съ 1891. Gościcki Czesław od 1891.	5	—	1	4	1	—	—	—	6	6	36	156
	Цѣхановскій Ciechanowski	Милевскій Іосифъ съ 1891. Milewski Józef od 1891.	8	—	2	6	2	—	—	—	—	—	—	450
	Прасньшскій Przasnyski	Vacat съ 1889. Vacat od 1889.	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	42
	Липновскій Lipnowski	Карнковскій Антонъ съ 1897. Karnkowski Antoni od 1897.	15	—	—	15	—	—	—	30	24	54	—	234
	Млавскій Mławski	Vacat съ 1898. Vacat od 1898.	13	—	1	12	1	—	—	—	6	6	—	372
	Рыпинскій Rypiński	Росцишевскій Іосифъ съ 1884. Rościszewski Józef od 1884.	7	—	—	7	—	—	—	18	12	30	—	330
	Серпецкій Sierpecki	Кс. Шостакевичъ Янъ съ 1897. Ks. Szostakiewicz Jan od 1897.	1	—	—	1	—	—	—	—	6	6	—	—
			62	—	4	58	4	—	—	54	108	162	36	1590

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
VIII. Радомская. Radomska.	Г. Радомъ Miasto Radom	Павинскій Игнатій съ 1895 Pawiński Ignacy od 1895	22	1	1	22	1	—	—	—	—	—	36	132
	Козеницкій Kozienicki	Липскій Людовикъ съ 1878 Lipski Ludwik od 1878	6	—	1	5	—	1	—	—	24	24	—	6
	Опатовскій Opatowski	Осняловскій Густавъ съ 1898. Ośniałowski Gustaw od 1898.	5	3	—	8	—	—	—	12	18	30	—	45
	Радомскій Radomski	Водзинскій Ѳаддей съ 1874. Wodziński Tadeusz od 1874.	2	—	—	2	—	—	—	12	12	24	—	—
	Илжецкій Iłżecki	Добецкій Іосифъ съ 1882. Dobiecki Józef od 1882.	1	—	—	1	—	—	—	—	6	6	—	—
	Конскій Koński	Фалькевичъ Казиміръ съ 1892. Falkiewicz Kazimierz od 1892.	6	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	378
	Сандомирскій Sandomierski	Тарговскій Юлій съ 1893. Targowski Juljusz od 1893.	4	—	1	3	1	—	—	18	6	24	—	18
	Опочинскій Opoczyński	Сѣдлевскій Александръ съ 1888. Siedlewski Aleksander od 1888.	7	—	—	7	—	—	—	12	12	24	30	390
			53	4	3	54	2	1	—	54	78	132	66	969
IX. Сѣдлецкая. Siedlecka.	Г. Сѣдлецъ Miasto Siedlce	Точискій Юліянъ съ 1885. Toczyski Julian od 1885.	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	191
	Бѣльскій Bialski	Шелискій Маріанъ съ 1883. Szeliski Marjan od 1883.	12	—	—	12	—	—	—	—	6	6	—	174
	Гарволинскій Garwoliński	Ласкій Стефанъ съ 1901. Łaski Stefan od 1901.	4	2	—	6	—	—	—	12	—	12	—	102
	Константинов. Konstantynow.	Vacat od 1896. Vacat съ 1896.	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	30
	Луковскій Łukowski	Vacat съ 1893. Vacat od 1893.	2	—	—	2	—	—	—	18	—	18	—	54
		Транспортъ . . . . Do przeniesienia . .	22	2	—	24	—	—	—	30	6	36	—	551

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Сѣдлецкая. Siedlecka.		Транспортъ . . . . . Z przeniesienia . . .	22	2	—	24	—	—	—	30	6	36	—	551
	Радзынскій Radzyński	Руликовскій Владиславъ съ 1892. Rulikowski Władysław od 1892.	2	—	—	2	—	—	—	6	6	12	—	6
	Сѣдлецкій Siedlecki	Залевскій Людовикъ съ 1892. Zalewski Ludwik od 1892.	1	—	—	1	—	—	—	—	6	6	—	—
	Соколовскій Sokołowski	Попель Игнатій съ 1877. Popiel Ignacy od 1877.	4	1	—	5	—	—	—	12	12	24	—	14
	Венгровскій Węgrowski	Луневскій Тимоѳей съ 1892. Łuniewski Tymoteusz od 1892.	2	—	—	2	—	—	—	6	6	12	—	18
	Влодавскій Włodawski	Свирскій Викентій съ 1891. Swirski Wincenty od 1891.	2	3	—	5	-	—	—	12	24	36	—	6
			33	6	—	39	-	—	—	66	60	126	—	595
X. Сувалкская. Suwalska.	Г. Сувалки Miasto Suwałki	Станишевскій Станиславъ съ 1892. Staniszewski Stanisław od 1892.	6	—	—	6	—	—	—	6	6	12	—	174
	Сувалкскій Suwalski	vacat съ 1900. vacat od 1900.	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	90
	Августовскій Augustowski	Vacat съ 1897. Vacat od 1897.	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	132
	Кальварійскій Kalwaryjski	Вишневскій Левъ съ 1892. Wiszniewski Leon od 1892.	5	—	—	5	—	—	—	30	—	30	144	126
	Маріампольскій Maryampolski	Траутсольтъ Чеславъ съ 1897. Trautsolt Czesław od 1897.	5	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	78
	Сейнскій Sejneński	Скаржинскій Флоріанъ съ 1892. Skarzyński Floryan od 1892.	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	90
	Владиславовскій Władysławowski	Vacat съ 1895. Vacat od 1895.	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	258
	Вылковышскій Wyłkowyski	Гавронскій Станиславъ съ 1893. Gawroński Stanisław od 1893.	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	108
			27	—	—	27	—	—	—	36	6	42	144	1056

ПЕРЕЧЕНЬ—ZEBRANIE	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Губерніи — Gubernie:												
Варшавская (безъ г. Варшавы) Warszawska (bez m. Warszawy)	91	4	9	86	4	4	1	126	96	222	168	2370
Калишская . . . . Kaliska	63	—	8	55	6	—	2	66	24	90	276	2180
Кѣлецкая . . . . Kielecka	51	—	1	50	—	1	—	24	132	156	—	768
Люблинская . . . . Lubelska	62	2	4	60	2	2	—	127,06	96	223,06	102	1714,94
Ломжинская . . . . Łomżyńska	25	3	3	25	3	—	—	24	12	36	—	702
Петроковская . . . . Piotrkowska	60	—	2	58	1	1	—	36	84	120	84	2382
Плоцкая . . . . Płocka	62	—	4	58	4	—	—	54	108	162	36	1590
Радомская . . . . Radomska	53	4	3	54	2	1	—	54	78	132	66	969
Сѣдлецкая . . . . Siedlecka	33	6	—	39	—	—	—	66	60	126	—	595
Сувалкская . . . . Suwalska	27	—	—	27	—	—	—	36	6	42	144	1056
Итого . . . Łącznie . . .	527	19	34	512	22	9	3	613,06	696	1309,06	876	14326.94
Г. Варшава и заграница . . . M. Warszawa i zagranica . .	325	10	25	310	7	10	8	284	1134	1418	396	3092
	852	29	59	822	29	19	11	897,06	1830	2727,06	1272	17418,94

Кромѣ того получено взносовъ за 1903 г.
Prócz tego wpłynęło składek na rachunek 1903 r.
Изъ губерній Царства. . . . .
Z gubernij w Król. . . . . рб. 30
Изъ г. Варшавы и заграницы . . . . . .
Z m. Warszawy i zagranicy . . . . рб. 36 66

Итого
Razem . рб. 2793,06

Прелегенты, читавшіе въ 1902 г. въ Варшавѣ лекціи въ пользу Об. Земл. Колоній

Prelelegenci, którzy w roku 1902 mieli w Warszawie odczyty publiczne na dochód Tow. Osad Rolnych.

V.

Прелегенты читавшіе въ 1902 г. въ Варшавѣ лекціи въ пользу Общества Земл. Колоній.

1. **Станиславъ Белза**, Прис. Пов.:
   „Частью Сахары“—2 лекціи съ **туманными картинами.**
2. **Хржановсиій Игнатій**, Литераторъ:
   „Печаль Нарцизы Жмиховской.“
3. **Каминскій Янъ Маврикій**, Прис: Пов.
   „Не убій.“
4. **Орловскій Станиславъ**, Д-ръ Медицины:
   „Гипнозъ и Суггестія.“
5. **Пилецкій Антонъ**, Прис: Пов:
   „Пессимизмъ и оптимизмъ въ произведеніяхъ нашихъ поэтовъ.“
6. **Радзишевскій Генрихъ**, Литераторъ:
   „Экономическое движеніе Конгресоваго Царства Польскаго (1815—1830):“

V.

Prelegenci, którzy w r. 1902 mieli odczyty w Warszawie na dochód Tow. Osad Rolnych.

1. **Bełza Stanisław**, Adwokat przysięgły:
„Kawałkiem Sahary“ — 2 odczyty z obrazami niknącemi.
2. **Chrzanowski Ignacy**, Literat:
„Smutek Narcyzy Żmichowskiej.“
3. **Kamiński Jan Maurycy**, Adwokat Przysięgły:
„Nie zabijaj.“
4. **Orłowski Stanisław**, Doktór Medycyny:
„Hypnotyzm i Suggestya.“
5. **Pilecki Antoni**, Adwokat Przysięgły:
„Pessymizm i optymizm w utworach poetów naszych.“
6. **Radziszewski Henryk**, Literat:
„Rozwój ekonomiczny Królestwa Kongresowego (1815—1830).“

VI.

Составъ Общества въ 1902 г.

№ 1.

а) КОМИТЕТЪ.

Предсѣдатель: Гурскій Людовикъ.
Товарищъ Предсѣдателя: Домашевскій Янъ.

Члены Комитета:

Бобровскій Феликсъ,
Гр. Браницкій Ксаверій,
Кн. Воронецкій Мечиславъ,
Гарчинскій Валентій,
Гурскій Антонъ,
Дерналовичъ Северинъ
Дмоховскій Брониславъ,
Д-ръ Дунинъ Θеодоръ,
Ковальскій Θаддей,
Гр. Орд. Красинскій Адамъ,
Бар. Кроненбергъ Леопольдъ,
Кн. Любомирскій Θаддей,
Лютостанскій Северинъ,
Гр. Лубенскій Станиславъ,
Микляшевскій Валентій,
Мольденгаверъ Александръ,
Новодворскій Францъ,
Окенцкій Станиславъ,
Пфейфферъ Станиславъ,
Пржановскій Левъ,
Кн. Радзивилъ Юрій,
Кн. Радзивилъ Матвѣй,
Сайкевичъ Людовикъ,
Сливинскій Янушъ,
Собанскій Казиміръ,
Гр. Чацкій Феликсъ,
Кн. Четвертынскій Владим.
Яновскій Викентій.

б) ПРАВЛЕНІЕ ОБЩЕСТВА.

Предсѣдатель въ Правленіи: Яновскій Викентій.
Члены: Анцъ Доминикъ, Бадовскій Игнатій, Лютостанскій Северинъ, Лаговскій Флоріанъ, Налепинскій Ксаверій (Товарищъ Предсѣдателя), д-ръ Полякъ Іосифъ.

VI.

Skład Towarzystwa w 1902 roku.

№ 1.

a) KOMITET:

Prezes: Górski Ludwik.
Vice-Prezes: Domaszewski Jan.

Członkowie Komitetu:

Bobrowski Feliks,
Hr. Branicki Ksawery,
Hr. Czacki Feliks,
Ks. Czetwertyński Włodzim.,
Dernałowicz Seweryn,
Dr. Dunin Teodor,
Dmochowski Bronisław,
Garczyński Walenty,
Górski Antoni,
Janowski Wincenty,
Kowalski Tadeusz,
Hr. Ord. Krasiński Adam,
Bar. Kronenberg Leopold,
Ks. Lubomirski Tadeusz,
Lutostański Seweryn,
Hr. Łubieński Stanisław,
Miklaszewski Walenty,
Moldenhawer Aleksander,
Nowodworski Franciszek,
Okęcki Stanisław,
Pfeiffer Stanisław,
Przanowski Leon,
Ks. Radziwiłł Jerzy,
Ks. Radziwiłł Maciej,
Sajkiewicz Ludwik,
Śliwiński Janusz,
Sobański Kazimierz,
Ks. Woroniecki Mieczysław.

b) ZARZĄD TOWARZYSTWA.

Przewodniczący w Zarządzie: Janowski Wincenty.
Członkowie: Anc Dominik, Badowski Ignacy, Lutostański Seweryn, Łagowski Floryan, Nalepiński Ksawery (pom. Przewodniczącego), dr. Polak Józef.

Секретарь: Грущинскій Іосифъ, онъ же Секретарь Комитета.
Бухгалтеръ: (по найму) Гейслеръ Эдмундъ,
Канцелярская чиновница: Радковская Леонарда
,, ,, (по найму) Радковская Марія.

№ 2.

Личный составъ Студзенецкой Колоніи.

Почетный Попечитель: Гурскій Антонъ.
Директоръ Колоніи: Стржешевскій Станисл. по 4 Декабря.
Помощникъ Директора: Корнацкій Іосифъ.
Духовникъ и Законоучитель: Кс. Клечинскій Людовикъ.
Врачъ заведенія: (пріѣзжій) Д-ръ Гольденбергъ изъ Мщонова.
Секретарь-Бухгалтеръ: Гарлинскій Чеславъ.
Старшіе Воспитатели, вмѣстѣ съ тѣмъ Учители: Бадіочекъ Игнатій, Донай Юліанъ, Едликовскій Ѳома.
Надзиратели: Ястржембскій Антонъ, Сломинскій Вацлавъ, Минцеръ Никодемъ, Сикорскій Кацперъ, Крушко Адамъ, онъ же учитель дѣтей, служащихъ при колоніи, Баранскій Ѳеофилъ, по 1 Мая. Шиманскій Іосифъ, онъ же смотритель зданій, Захарко Павелъ, Вильчинскій Генрихъ съ 1 Октября.
Младшіе надзиратели: Крушина Францъ, Здзенпицкій Янъ.
Надзиратель-учитель музыки и пѣнія: Карпинскій Янъ.
Магазинеръ: Бартниковичъ Северинъ.
Фельдшеръ: Сендерскій Стефанъ.
Садовникъ: Левандовскій Войцѣхъ.
Экономъ: Луба Аполинарій.
Помощникъ эконома: Бояновскій Станиславъ.
Мастерья и учители ремеселъ-
столярнаго: Войцѣховскій Станиславъ.
колесничьяго: Тржецяновскій Янъ,
плотничьяго: Клонецкій Іосифъ,
кузнечнаго: Войцицкій Михаилъ,
сапожнаго: Густавскій Антонъ, по 1 Октября, Парчинскій Владиславъ съ 1 Октября;
портняжнаго: Ижиловскій Іосифъ, по 1 Октября, съ 1-го Октября, Крушина Францъ.

Кромѣ названныхъ лицъ находилось въ колоніи въ 1902 г. семь сторожей, швейцаръ, трубочистъ (приходящій), кухарка, пастухъ, прачки и дойница коровъ.

Sekretarz: Gruszczyński Józef, jest zarazem Sekr. Komitetu.
Buchalter: *p. o.* Gajzler Edmund.
Kancelistka: Leonarda Radkowska.
„ dyetaryuszka Marya Radkowska.

№ 2.

Personel Osady Studzieniec.

Kurator Honorowy Osady: Górski Antoni.
Dyrektor Osady: Strzeszewski Stanisław do 4 Grudnia.
Pomocnik Dyrektora: Kornacki Józef.
Kapelan i Nauczyciel Religii: ks. Kleczyński Ludwik.
Lekarz Zakładu (przyjezdny): dr. Goldenberg z Mszczonowa.
Sekretarz - Buchhalter: Garliński Czesław.
Starsi Przełożeni Oddziałów, zarazem Nauczyciele: Badioczek Ignacy, Donaj Julian, Jedlikowski Tomasz.
Nadzorcy Oddziałów: Jastrzębski Antoni, Słomiński Wacław, Mincer Nikodem, Sikorski Kacper, Kruszko Adam jest zarazem Nauczycielem dzieci oficyalistów Osady Studzieniec, Barański Teofil, do 1 Maja, Szymański Józef, jest zarazem Burgrabią, Zacharko Paweł, Wilczyński Henryk od 1 Października.
Młodsi Nadzorcy Oddziałów: Kruszyna Franciszek, Zdziennicki Jan.
Nadzorca—Nauczyciel Muzyki i śpiewu: Karpiński Jan.
Magazynier: Bartnikowicz Seweryn.
Felczer: Senderski Stefan.
Ogrodnik: Lewandowski Wojciech.
Gospodarz—ekonom: Łuba Apolinary,
Pomocnik gospodarza: Bojanowski Stanisław,
Majstrowie zarazem Nauczyciele rzemiosł—
stolarskiego: Wojciechowski Stanisław.
kołodziejskiego: Trzecianowski Jan,
ciesielskiego: Kłoniecki Józef,
kowalskiego: Wójcicki Michał,
szewckiego: Gustawski Antoni do 1 Października, od 1 Października Parczyński Władysław;
krawieckiego: Iżyłowski Józef do 1 Października, od 1 Października Kruszyna Franciszek.

Oprócz powyższych osób było w Osadzie w ciągu roku 1902 siedmiu stróżów, odźwierny, kominiarz (przychodni), kucharka, pastuch, praczki, oraz dójka krów.

№ 3.

Личный составъ Прiюта Пуща.

Почетная Попечительница Прiюта: Гурская Марiя.
Смотрительница Прiюта: Рогозинская Эмилiя-Казимiра.
Духовникъ и Законоучитель: Кс. Лагодзинскiй Iосафатъ (приходящiй).
и. д. Воспитательницы: Нарбутъ Наталiя.
Надзирательница: Вонсяковская Жозефина.
Ключница Плахцинская Марiя.
Кромѣ названныхъ лицъ находились въ прiютѣ въ 1902 г. 2 сторожа, пастухъ, кухарка и трубочистъ (приходящiй).

№ 3.

Personel Przytułku Puszcza.

Kuratorka Honorowa: Górska Marya.
Przełożona Przytułku: Emilia—Kazimiera Rogozińska.
Kapelan i Nauczyciel religii: ks. Łagodziński Józefat (przychodni).
p. o. Nauczycielki: Narbutt Natalja.
Dozorczyni: Wąsiakowska Józefa.
Klucznica: Płachcińska Marya.

Oprócz wymienionych osób było w przytułku w ciągu 1902 r 2 stróżów, pastuch, kucharka i kominiarz (przychodni).

Nr. 4.

ЧЛЕНЫ КОРЕСПОНДЕНТЫ ОБЩЕСТВА.

N.	Мѣстность	Фамилія и имя.	Мѣсто жительства	Почтовая станція
	Варшавская Губ.			
1	Городъ Варшава	vacat		
2	—	Борхатъ Аполинарій	Крак. Предм. 4	
3	—	Брониковскій Янъ	Ясная 3	
4	—	Цвикель Іосифъ Стан.	Вейская 18	
5	—	vacat	—	
6	Варшавскій уѣздъ	Россманъ Людовикъ	Бѣлява	Варшава
7	Гроецкій —	vacat		
8	Блонскій —	vacat		
9	Сохачевскій —	vacat		
10	Скерневицкій —	Гурскій Вацлавъ	Скерневицы	Скерневицы
11	Гостынскій —	Грабскій Адамъ	Люшинъ	Пнево
12	Новоминскій —	Сцепуржинскій Влад.	Рудзенекъ	Ново-Минскъ
13	Радзиминскій —	Кс. Козловскій Өеофилъ	Радиминъ	Радиминъ
14	Влоцлавскій —	vacat		
15	Нешавскій —	vacat		
16	Кутновскій —	Пржилубскій Левъ	Конты	Островы
17	Ловичскій —	vacat		
18	Пултускій —	vacat		
	Калишская Губ.			
19	Г. Калишъ	Кс. Цесельскій Мих.	Калишъ	Калишъ
20	Калишскій уѣздъ	Ромоцкій Витольдъ	Камень	Цековъ
21	Кольскій —	vacat		
22	Лэнчицкій —	vacat		
23	Велюнскій —	Лубенскій Іосифъ	Старженице	Велюнь
24	Серадзкій —	Бялецкій Михаилъ	Демболэнка	Серадзъ
25	Конинскій —	vacat		
26	Слупецкій —	Миттильштедтъ Генр.	Лущево	Скульскъ
27	Турекскій —	vacat		
	Кѣлецкая Губ.			
28	Городъ Кѣльце и Кѣлецкій уѣздъ	Ружицкій Эразмъ	Кѣльце	Кѣльце
29	Андреевскій —	vacat		
30	Мѣховскій —	Зубржицкій Іосифъ	Загоржинъ	Сломники
31	Олькушскій —	Хржановслій Янъ	Щодрковице	Скала
32	Стопницкій —	vacat		
33	Пинчовскій —	vacat		
34	Влощовскій —	vacat		

Nr. 4.

CZŁONKOWIE HONOROWI KORESPONDENCI.

N.	Miejscowość	Nazwisko i Imię	Zamieszkanie	Stacya pocztowa
	Gub. Warszawska			
1	Miasto Warszawa	vacat		
2	—	Borchart Apolinary	Krak. Przedm. 4	—
3	—	Bronikowski Jan	Jasna 3	—
4	—	Ćwikiel Józef-Stanisł.	Wiejska 18	—
5	—	vacat	—	—
6	Pow. Warszawski	Rossman Ludwik	Bielawa	Warszawa
7	— Grójecki	vacat		
8	— Błoński	vacat		
9	— Sochaczewski	vacat		
10	— Skierniewicki	Górski Wacław	Skierniewice	Skierniewice
11	— Gostyński.	Grabski Adam	Luszyn	Pniewo
12	— Nowo-Miński	Ściepurzyński Władysł	Rudzienek	Nowo-Mińsk
13	— Radzymiński	Ks. Kozłowski Teofil	Radzymin	Radzymin
14	— Włocławski	vacat		
15	— Nieszawski	vacat	—	—
16	— Kutnowski	Przyłubski Leon	Kąty	Ostrowy
17	— Łowicki	vacat	—	—
18	— Pułtuski	vacat	—	—
	Gub. Kaliska.			
19	Miasto Kalisz	Ks. Ciesielski Michał	Kalisz	Kalisz
20	Pow. Kaliski	Romocki Witold	Kamień	Ceków
21	— Kolski	vacat	—	—
22	— Łęczycki	vacat	—	—
23	— Wieluński	Łubieński Józef	Starzenice	Wieluń
24	— Sieradzki	Białecki Michał	Dębołęka	Sieradz
25	— Koniński	vacat	—	—
26	— Słupecki	Mittelstaedt Henryk	Łuszczewo	Skulsk
27	— Turecki	vacat	—	—
	Gub. Kielecka.			
28	Miasto Kielce i Pow. Kielecki	Różycki Erazm	Kielce	Kielce
29	— Jędrzejowski	vacat	—	—
30	— Miechowski	Zubrzycki Józef	Zagórzyn	Słomniki
31	— Olkuski	Chrzanowski Jan	Szczodrkowice	Skała
32	— Stopnicki	vacat	—	—
33	— Pińczowski	vacat	—	—
34	— Włoszczowski	vacat	—	—

N	Мѣстность	Фамилія и имя	Мѣсто жительства	Почтовая станція
	Люблинская губ.			
35	Г. Люблинъ	Коханскій Доминикъ	Г. Люблинъ	
36	Люблинскій уѣздъ	Пржевлоцкій Конст.	Галэнзовс. Воля	Люблинъ
37	Любартовскій —	vacat	—	—
38	Новоалександ. —	vacat		
39	Холмскій —	Оленцкій Людовикъ	Хылинъ	Холмъ
40	Грубешовскій —	vacat		
41	Красноставскій	vacat		
42	Томашовскій —	vacat		
43	Яновскій —	vacat		
44	Замостскій —	vacat		
45	Бѣлгорайскій —	vacat		
	Ломжинская губ.			
46	Г. Ломжа	Склодовскій Ипполитъ	Ломжа	Ломжа
47	Ломжинскій уѣздъ	Козловскій Адамъ	Мястково	Ломжа
48	Мазовецкій —	vacat		
49	Островскій —	vacat		
50	Остролэнкскій —	Гняздовскій Іосифъ	Остролэнка	Остролэнка
51	Маковскій —	Гняздовскій Карлъ	Чарностовъ	Пултускъ
52	Кольненскій —	Хростовскій Болеславъ	Моцарже	Едвабно
53	Щучинскій —	vacat		
	Петроковская губ.			
54	Г. Петроковъ	Добржелевскій Ѳаддей	Петроковъ	Петроковъ
55	Петроковскій уѣздъ	vacat		
56	Ченстоховскій —	Цемневскій Юліанъ	Ченстоховъ	Ченстоховъ
57	Бржезинскій —	vacat		
58	Новорадомскій —	vacat		
59	Ласкій —	vacat		
60	Лодзинскій —	Дворжанчикъ Северинъ	Лодзь	Лодзь
61	Равскій —	Суфчинскій Степанъ	Осса	Рава
62	Бендинскій —	Грабинскій Мечиславъ	Домброва Горница	Домброва
	Плоцкая губ.			
63	Г. Плоцкъ	Рудзинскій Янъ	Плоцкъ	Плоцкъ
64	Плоцкій уѣздъ	Госцицкій Чеславъ	Піончино	Плоцкъ
65	Цѣхановскій —	Милевскій Іосифъ	Осекъ	Цѣхановъ
66	Праснышскій —	vacat		
67	Плонскій —	Яворовскій Артуръ	Радзыминъ	Плонскъ
68	Липновскій —	Карнковскій Антонъ	Олешно	Липно
69	Млавскій —	vacat		
70	Рыпинскій —	Росцишевскій Іосифъ	Садловъ	Рыпинъ
71	Серпецкій —	Кс. Шостакевичъ Янъ	Бѣжунь	Бѣжунь
	Радомская губ.			
72	Г. Радомъ	Павинскій Игнатій	Радомъ	Радомъ
73	Радомскій уѣздъ	Водзинскій Ѳаддей	Суха	Бялобржеги

Nr.	Miejscowość	Nazwisko i Imię	Zamieszkanie	Stacya Pocztowa
	Gub. Lubelska.			
35	Miasto Lublin	Kochański Dominik	Lublin.	
36	Pow. Lubelski	Przewłocki Konst.	Gałęzow. Wola	Lublin
37	— Lubartowski	vacat		
38	— Nowo-Aleks.	vacat		
39	— Chełmski	Olendzki Ludwik	Chylin	Chełm
40	— Hrubieszowski	vacat		
41	— Krasnystawski	vacat		
42	— Tomaszowski	vacat		
43	— Janowski	vacat		
44	— Zamojski	vacat		
45	— Biłgorajski	vacat		
	Gub. Łomżyńska.			
46	Miasto Łomża	Skłodowski Hippolit	Łomża	
47	Pow. Łomżyński	Kozłowski Adam	Miastkowo	Łomża
48	— Mazowiecki	vacat		
49	— Ostrowski	vacat		
50	— Ostrołęcki	Gniazdowski Józef	Ostrołęka	Ostrołęka
51	— Makowski	Gniazdowski Karol	Czarnostów	Pułtusk
52	— Kolneński	Chrostowski Bolesław	Mocarze	Jedwabno
53	— Szczuczyński	vacat		
	Gub. Piotrkowska.			
54	Miasto Piotrków	Dobrzelewski Tadeusz	Piotrków	Piotrków
55	Pow. Piotrkowski	vacat		
56	— Częstochowski	Ciemniewski Julian	Częstochowa	Częstochowa
57	— Brzeziński	vacat		
58	— Nowo-Radoms.	vacat		
59	— Łaski	vacat		
60	— Łódzki	Dworzańczyk Seweryn	Łódź	Łódź
61	— Rawski	Suffczyński Stefan	Ossa	Rawa
62	— Będziński	Grabiński Mieczysław	Dąbrowa-Górn.	Dąbrowa
	Gub. Płocka.			
63	Miasto Płock	Rudziński Jan	Płock	Płock
64	Pow. Płocki	Gościcki Czesław	Pionczyno	Płock
65	— Ciechanowski	Milewski Józef	Osiek	Ciechanów
66	— Przasnyski	vacat		
67	— Płoński	Jaworowski Artur	Radzymin	Płońsk
68	— Lipnowski	Karnkowski Antoni	Oleszno	Lipno
69	— Mławski	vacat		
70	— Rypiński	Rościszewski Józef	Sadłów	Rypin
71	— Sierpecki	Ks. Szostakiewicz Jan	Bieżuń	Bieżuń
	Gub. Radomska.			
72	Miasto Radom	Pawiński Ignacy	Radom	Radom
73	Pow. Radomski	Wodziński Tadeusz	Sucha	Białobrzegi

N.	Мѣстность	Фамилія и имя	Мѣсто жительства	Почтовая станція
74	Козеницкій уѣздъ	Липскій Людовикъ	Пискоровъ	Ново-Александ.
75	Конскій —	Фалькевичъ Казиміръ	Конскъ	Конскъ
76	Илжецкій —	Добецкій Іосифъ	Кржижановице	Илжа
77	Сандомирскій —	Тарговскій Юліюшъ	Виняры	Завихостъ
78	Опатовскій —	Осняловскій Густавъ	Собутка	Ожаровъ
79	Опочинскій —	Седлевскій Каршо Ал.	Поплавы	Парадызъ
	Сѣдлецкая губ.			
80	Г. Сѣдлецъ	Точискій Юліянъ	Сѣдлецъ	Сѣдлецъ
81	Сѣдлецкій уѣздъ	Залѣвскій Людовикъ	Кржимоше	Сѣдлецъ
82	Радинскій —	Руликовскій Владис.	Устржешъ	Радинъ
83	Константиновс. —	vacat		
84	Бѣльскій —	Шелискій Маріанъ	Воргуле	Бѣла Весь
85	Влодавскій —	Свирскій Викентій	Влодава	Влодава
86	Гарволинскій —	vacat		
87	Луковскій —	vacat		
88	Соколовскій —	Попель Игнатій	Турно	Венгровъ
89	Венгровскій —	Лукевскій Тимофей	Корытница	Венгровъ
	Сувалкская губ.			
90	Г. Сувалки	Станишевскій Станисл.	Сувалки	Сувалки
91	Сувалкскій уѣздъ	vacat		
92	Августовскій —	vacat		
93	Сейнскій —	Скаржинскій Флоріянъ	Гейшторжишки	Серее
94	Вылковышскій —	Гавронскій Станиславъ	Шукле	Вылковышки
95	Маріампольскій —	Траутсольтъ Чеславъ	Людвиковъ	Симно
96	Владиславовскій —	vacat		
97	Кальварійскій —	Вишневскій Левъ	Рембовице	Олита

Nr.	Miejscowość	Nazwisko i Imię	Zamieszkanie	Stacya Pocztowa
74	Pow. Kozienicki	Lipski Ludwik	Piskorów	Nowo-Aleks.
75	— Koński	Falkiewicz Kazimierz	Końskie	Końskie
76	— Iłżecki	Dobiecki Józef	Krzyżanowice	Iłża
77	— Sandomierski	Targowski Juljusz	Winiary	Zawichost
78	— Opatowski	Ośniałowski Gustaw	Sobótka	Ożarów
79	— Opoczyński	Siedlewski Karszo Al.	Popławy	Paradyz
	Gub. Siedlecka.			
80	Miasto Siedlce	Toczyski Julian	Siedlce	Siedlce
81	Pow. Siedlecki	Zalewski Ludwik	Krzymosze	Siedlce
82	— Radzyński	Rulikowski Władysław	Ustrzesz	Radzyń
83	— Konstantynow.	vacat		
84	— Bialski	Szeliski Marjan	Worgule	Biała-wieś
85	— Włodawski	Świrski Wincenty	Włodawa	Włodawa
86	— Garwoliński	vacat		
87	— Łukowski	vacat		
88	— Sokołowski	Popiel Ignacy	Turno	Węgrów
89	— Węgrowski	Łuniewski Tymoteusz	Korytnica	Węgrów
	Gub. Suwalska.			
90	Miasto Suwałki	Staniszewski Stanisław	Suwałki	Suwałki
91	Pow. Suwalski	vacat		
92	— Augustowski	vacat		
93	— Sejneński	Skarzyński Floryan	Giejstorzyszki	Sereje
94	— Wyłkowyski	Gawroński Stanisław	Szukle	Wyłkowyszki
95	— Maryampolski	Trautsolt Czesław	Ludwików	Simno
96	— Władysławow.	vacat		
97	— Kalwaryjski	Wiszniewski Leon	Rębowice	Olita

Nr. 5.

ПОСТОЯННЫЕ ТИТУЛЯРНЫЕ ЧЛЕНЫ *),

которые вмѣсто годичныхъ взносовъ, пожертвовали единовременно 100, или больше, рублей еще до 1897 г.

1 Абрамовичъ Люціанъ изъ Володарки, Кіевской губерніи.
2. Анцъ Доминикъ изъ Варшавы.
3. Багенскій Іосифъ изъ Варшавы.
4. Бонковскій Альфредъ изъ Варш.
5. Беднавскій Владиславъ изъ Варш. †
6. Бирнбаумъ I. et Comp. изъ Лодзи.
7. Бодушинскій Станиславъ изъ Варш.
8. Бохенскій Францъ изъ Чушева, Мѣховскаго уѣзда.
9. Буцевичъ Несторъ, Дръ изъ Варш.
10. Будны Ѳеофилъ изъ Рембишъ, Остролэнкскаго уѣзда.
11. Будны Игнатій изъ Ясткова, Люблинской губ.
12. Булгакъ Эдгаръ изъ Добоцна, Могилевсой губ.
13. Биргеръ Эдмундъ изъ Варшавы †.
14. Быстры Бадени Павелъ изъ Малошицъ, Олькушскаго уѣзда.
15. Гр. Браницкая Пелагея изъ Варш.
16. Гр. Браницкій Ксаверій изъ Вилянова. (Чл. Ком.)
17. Хелмицкій Адольфъ изъ Окалева, Рыпинскаго уѣзда.
18. Ходоровичъ Михаилъ изъ Кракова †.
19. Хржановскій Брониславъ изъ Тучапъ, Грубешовскаго уѣзда.
20. Циховскій Мечиславъ изъ Опатовскаго уѣзда.
21. Циссовскій Ѳома изъ Томкова, Рыпинскаго уѣзда.
22. Хелминскій Людовикъ изъ Варш.
23. Гр. Чацкій Феликсъ изъ Варшавы. (*Чл. Ком.*)
24. Дескуръ Андрей изъ Санцыгиева, Пинчовскаго уѣзда.
25. Добржинскій Яковъ изъ Лысовъ, Сѣдлецкой губ.
26. Фейлертъ Адольфъ изъ Варшавы.
27. Галера Генрихъ изъ Руткишекъ, Волковышскаго уѣзда.
28. Глэмбоцкій Іосифъ изъ Варшавы.
29. Гавронскій Станиславъ изъ Шуклн, Вылковышскаго уѣзда.
30. Кс. Гинговтъ Казиміръ, Архіепископъ Могилевскій. †
31. Грохольскій Станиславъ.
32. Гржибовскій Евгеній изъ Гостынскаго уѣзда.
33. Гальпертъ Феликсъ изъ С.-Петербурга.
34. Гальпертъ Генрихъ изъ Варш.
35. Гордличка Казимиръ изъ Варш.
36. Яроцинкій Сигизмундъ изъ Згержа, Лодзинскаго уѣзда.
37. Гр. Езерская Марія изъ Молчанъ, Подольской губ.
38. Іозефовичъ Марья изъ Варшавы
39. Камоцкая Евгенія изъ Варшавы †
40. Кс. Каминскій Антонъ изъ Немоекъ, Константиновскаго уѣзда.
41. Камоцкій Александръ изъ Варшавы.
42. Карницкій Іосифъ изъ С.-Петерб.
43. Карскій Викентій изъ Сандомирскаго уѣзда.
44. Киндлеръ Рудольфъ изъ Пабьяницъ, Ласкаго уѣзда.
45. Киніорскій Валерій изъ Старосѣдлецъ, Илжецкаго уѣзда.
46. Кленевскій Янъ изъ Домбиня, Ново-Александр. уѣзда.
47. Кольскій Іосифъ изъ Плоцка.
48. Кольпарскій Людовикъ † изъ Варшавы.
49. Конштадтъ Германъ изъ Лодзи
50. Коньча Павелъ изъ Кишкилишекъ. Ковенской губ.
51. Котковскій Болеславъ изъ Бодзэхова, Опатовскаго уѣзда.
52. Костровицкій Станиславъ изъ С. Петербурга.
53. Козарская Казимира изъ Варшавы
54. Кислянскій Влад. изъ Варшавы.

---

*) Члены этой категоріи помѣщаются разъ на всегда во всѣхъ Ежегодникахъ Общества (даже послѣ смерти), не уплачиваютъ ежегодныхъ взносовъ о получаютъ безплатно дипломы на это званіе, а также Ежегодники и изданія Общества. Фамиліи ихъ помѣщены на доскахъ въ залѣ засѣданій Правленія Общества и въ Канцеляріи Колоніи въ Студзенцѣ, какъ благодѣтелей заведенія, за которыхъ воспитанники ежедневно приносятъ молитву Всевышнему.

Nr 5

CZŁONKOWIE HONOROWI STALI *),

którzy zamiast rocznych składek, złożyli jednorazowo po rs. 100 lub więcej, przed r. 1897.

1 Abramowicz Lucyan z Wołodarki, gub Kijowska.
2 Anc Domi.nik z Warszawy.
3 Bagieński Józef z Warszawy.
4 Bąkowski Alfred z Warszawy.
5 Bednawski Władysław z Warsz. †
6 Birnbaum J. et Comp. z m. Łodzi.
7 Boduszyński Stanisław z Warsz.
8 Bocheński Franciszek z Czuszowa, pow. Miechowski.
9 Bucewicz Nestor Dr. z Warszawy.
10. Budny Teofil z Rembisz, pow. Ostr.
11. Budny Ignacy z Jastkowa, gub. Lubelskiej.
12. Bułhak Edgar z Dobocna, gub. Mohylewskiej.
13. Bürger Edmund z Warszawy †
14. Bystry Badeni Paweł z Małoszyc, pow. Olkuski.
15. Branicka Pelagia hr. z Warszawy.
16. Branicki Ksawery hr. z Wilanowa. (*Czł. Kom.*)
17. Chełmicki Adolf z Okalewa, pow. Rypiński.
18. Chodorowicz Michał z Krakowa. †
19. Chrzanowski Bronisław z Tuczap pow. Hrubieszowski.
20. Cichowski Mieczysław z pow. Opatowskiego.
21. Cissowski Tomasz z Tomkowa, pow. Rypiński.
22. Chełmiński Ludwik z Warszawy.
23. Czacki Feliks hrabia z Warszawy (*Czł. Kom.*)
24. Deskur Andrzej z Sancygniowa, pow. Pińczowski.
25. Dobrzyński Jakób z Łysów, g. Siedleckiej.
26. Feillert Adolf z Warszawy.
27. Galera Henryk z Rutkiszek pow. Wołkowyski.
28. Głębocki Józef z Warszawy.
29. Gawroński Stanisław z Szukli powiat Wyłkowyski.
30. ks Gintowtt Kazimierz ks. Arcyb. Mohylewski. †
31. Grocholski Stanisław.
32. Grzybowski Eugieniusz z pow. Gostyńskiego. †
33. Halpert Feliks z Petersburga.
34. Halpert Henryk z Warszawy. †
35. Hordliczka Kazimierz z Warszawy.
36. Jarociński Zygmunt z m. Zgierza, pow. Łódzki.
37. Jezierska Marya hrabina z Mołczan, gub. Podolskiej.
38. Józefowicz Marya z Warszawy.
39. Kamocka Eugenia z Warszawy †
40 Kamiński Antoni ks z Niemojek, p. Konstantynowski.
41. Kamocki Aleksander z Warszawy.
42. Karnicki Józef z Petersburga.
43. Karski Wincenty z pow. Sandomierskiego.
44. Kindler Rudolf z Pabianic, pow. Łaski †.
45. Kiniorski Walery z Starosiedlec, p. Iłżecki.
46. Kleniewski Jan z Dąbinia, pow. Nowo-Aleksandryjski.
47. Kolski Józef z Płocka.
48. Kolnarski Ludwik z Warszawy. †
49. Konstadt Herman z m. Łodzi.
50. Kończa Paweł z Kiszkiliszek, gub. Kowieńska.
51. Kotkowski Bolesław z Bodzechowa, p. Opatowski.
52. Kostrowicki Stanisław z Petersburga.
53. Kozarska Kazimiera z Warszawy.
54. Kiślański Władysław z Warszawy

---

*) Członkowie tej kategoryi zamieszczają się raz na zawsze we wszystkich Rocznikach Towarzystwa (nawet po zgonie), wolni są od opłaty składek rocznych, otrzymują bezpłatnie dyplomy na tę godność, Roczniki i wydawnictwa Towarzystwa, a ich nazwiska są umieszczone na tablicy w sali posiedzeń Zarządu Towarzystwa i w Kancellaryi Osady w Studzieńcu, jako Dobrodziejów Zakładu, za których wychowańcy codziennie zanoszą modły do Najwyższego.

55. Кротковскій Эмиліянъ изъ Борухова, Влоцлавскаго уѣзда.
56. Крысинскій Левъ † изъ Варшавы.
57. Кржиштофовичъ Николай изъ Лѣсництва, Владыславовскаго уѣзда.
58. Кс. Кучинскій Станиславъ изъ Варшавскаго уѣзда.
59. Куницеръ Юлій изъ г. Лодзи.
60. Гр. Квилецкая Гонорина изъ Маленца, Конинскаго уѣзда.
61. Гр. Ледуховская Каролина † изъ Климонтова, Опатовскаго уѣзда.
62. Леманскій Людовикъ изъ Бржезинскаго уѣзда.
63. Лѣсневская Бронислава изъ Варшавы.
64. Левы Маркусъ изъ Варшавы.
65. Кс. Дядужъ Янъ изъ Ворнеъ, Ковенскаго уѣзда.
66. Гр. Лубенская Марія изъ Варш.
67. Г. Лубенскій Станиславъ (*Чл. Ком*) изъ Варшавы.
68. Малиновскій Станиславъ изъ Красностава.
69. Малковскій Константинъ, Сенаторъ изъ С.Петербурга,
70. Малковская Александра изъ С. Петербурга.
71. Малуя Аделя изъ Вербекъ, Подольской губ.
72. Маслянкевичъ Дом. изъ Люблина.
73. Мокѣевскій Адамъ изъ Варшавы.
74. Мержинскій Владиславъ изъ Вонсоши, Конинскаго уѣзда.
75. Монтвиллъ Іосифъ изъ Митянишекъ, Ковенской губ.
76. Мучинскій Константинъ изъ Журанца, Плоцкой губ.
77. Міончинская Анжелика изъ Кройчина, Липновскаго уѣзда.
78. Невельскій Станиславъ изъ г. Олькуша.
79. Кн. Огинскій Богданъ изъ Ретова, Ковенской губ.
80. Кн. Огинская Марья изъ Ретова.
81, Кн. Огинская Ольга изъ Ретева.
82, Кн. Огинскій Михаилъ изъ Плунгіянъ, Ковенской губ.
83. Паплонскій Янъ † изъ Варшавы.
84. Пеніонжекъ Витал. изъ Кракова.
85. Піотровскій Мих. † изъ Варшавы.
86. Піотровскій Михаилъ изъ Опатовскаго уѣзда.
87. Пивницкій Антонъ изъ Русинова, Рыпинскаго уѣзда.
88. Гр. Плятеръ Броэль Людовикъ изъ Неклапя, Конскаго уѣзда.
89. Гр Плятеръ Броэль Владиславъ, изъ Ковенской губ.
90. Поклевская-Козеллъ Анна изъ Пермской губ.
91, Поклевскій-Козеллъ Альфонсъ изъ Талицы, Пермской губ.
92. Подгорскій Сиг. изъ Кіевской г.
93. Поплавскій Александръ изъ Варшавы.
94. Пржановскій Адамъ изъ Цоточка, Яновскаго уѣзда.
95. Гр. Цусловскій Сигизмундъ изъ Цинчовскаго уѣзда.
96. Радошевскій Іосифъ изъ Бышева, Лэнчицкаго уѣзда.
97. Раутенштраухъ Луція†изъ Ново-Александрійскаго уѣзда.
98. Ротвандъ Станисл. изъ Варшавы.
99. Росцишевскій Іосифъ изъ Садлова, Рыпинскаго уѣзда.
100, Рудоминъ Викентій изъ Громадзицъ. Опатовскаго уѣзда.
101. Кс. Епископъ Рушкевичъ Казиміръ изъ Варшавы.
102. Саневскій Константинъ изъ Варшавы.
103. Ширръ Александръ изъ Стыліонги, Остролэнкскаго уѣзда.
104. Ширръ Владиславъ изъ Маковскаго уѣзда.
105. Сикорскій Іосифъ изъ Варшавы.†
106. Сикорская Ядвига изъ Варшавы.
107. Скаржинскій Людовикъ графъ изъ Стржпжева, Грубешовскаго уѣз.
108. Собанскій Маркеллъ изъ Пеньковки, Волынской губ.
109. Скаржинскій Янъ Сигизмундъ изъ Варшавы.
110. Соколовская Марья изъ Севериновки, Подольской губ.
111. Кс.Соткевичъ Антонъ, Епископъ Сандомірскій. †
112. Общество сахарнаго завода въ Ополѣ Ново-Александрійскаго у.
113. Старинкевичъ Сократъ изъ Варшавы.
114. Стемпковскій Эдмундъ изъ Блонскаго уѣзда.
115. Штуммеръ Эдуардъ†изъ Варш.
116. Суржицкій Эдмундъ изъ Варш.
117. Свѣжавскій Евстафій изъ Лыкошина, Томаш. уѣзда.
118. Свирскій Викен. изъ Влодавы, Влодавскаго уѣзда.
119. Шлюбовскій Стан. изъ Браницы.
120. Гр. Тарновскій Станиславъ изъ Кракова.
121. Товарищество акціонерное Шайблера въ Лодзи.
122. Трычель Генрихъ изъ Смилы, Кіевской губ.
123. Гр. Тышкевичъ Елена изъ Андрушувки, Кіевской губ.
124. Кс. Уляновскій Францъ изъ Лэнчицкаго уѣзда.

55. Kretkowski Emilian z Boruchowa, pow Włocławski.
56. Krysiński Leon z Warszawy. †
57. Krzysztofowicz Mikołaj z Leśnictwa, pow. Władysławowski.
58. Kuczyński Stanisław ksiądz, z powiatu Warszawskiego.
59. Kunitzer Juljusz z z m. Łodzi.
60. Kwilecka Honoryna Hrabina z Maleńca, pow. Konińskiego.
61. Ledóchowska hr. Karolina z Klimontowa, pow. Opatowski.
62. Lemański Ludwik z pow. Brzezińskiego.
63. Leśniewska Bronisława z Warszawy
64. Lewy Markus z Warszawy.
65 Ładuż Jan ks. z Worniów, gub. Kowieńska.
66. Łubieńska Marya hr. z Warsz.
67. Łubieński Stanisław hr. z Warszawy. (*Czł. Komit.*)
68. Malinowski Stanisław z m. Krasnegostawu.
69. Małkowski Konstanty Senator z Petersburga.
70. Małkowska Aleksandra z Petersburga,
71. Małuja Adela z Werbek, g Podolskiej.
72. Maślakiewicz Dominik z Lublina
73. Mokiejewski Adam z Warszawy.
74. Mierzyński Władysław z Wąsoszy, pow. Konińskiego.
75. Montwiłł Józef z Mitianiszek, gub. Kowieńska.
76. Muczyński Konstanty z Żurańca, gub. Płocka.
77. Miączyńska Aniela z Krojczyna, pow. Lipnowski.
78. Newelski Stanisław z miasta Olkusza.
79. Ogiński Bohdan Książe z Retowa, gub. Kowieńskiej.
80. Ogińska Marya ks. z Retowa.
81. Ogińska Olga ks. z Retowa.
82. Ogiński Michał, Książe z Płungian, gub. Kowieńskiej.
83. Papłoński Jan z Warszawy †.
84. Pieniążek Witalis z Krakowa.
85. Piotrowski Michał z Warsz. †.
86 Piotrowski Michał z pow. Opatowskiego.
87. Piwnicki Antoni, z Rusinowa, pow. Rypiński.
88. Plater Broel Ludwik, Hrabia z Niekłania, pow. Końskiego.
89. Plater Broel Władysław, hrabia, z gub. Kowieńskiej.
90. Poklewska-Koziełł Anna, z guberni Permskiej.
91. Poklewski-Kozieł Alfons z Talicy gub. Permskiej.
92. Podhorski Zyg. z g. Kijow.
93. Popławski Aleksander z Warszawy.
94. Przanowski Adam z Potoczka, pow. Janowski.
95. Pusłowski Zygmunt, hrabia, z pow. Pińczowskiego.
96. Radoszewski Józef z Byszewa, pow. Łęczycki.
97. Rautensztrauch Łucya z pow. Nowo-Aleksandryjskiego †
98. Rotwand Stanisław z Warsz.
99. Rościszewski Józef, z Sadłowa, pow. Rypiński.
100. Rudomin Wincenty z Gromadzic, pow. Opatowski.
101. Ks. bisk. Ruszkiewicz Kazimierz z Warszawy.
102. Saniewski Konstanty z Warszawy †.
103. Schür Aleksander ze Stylągi, pow. Ostrołęcki.
104. Schütr Władysław z p. Makowskiego.
105. Sikorski Józef z Warszawy †.
106. Sikorska Jadwiga z Warszawy.
107. Skarzyński Ludwik ze Strzyżowa, pow. Hrubieszowski.
108. Sobański Marceli z Pieńkówki, gub. Wołyńska.
109. Skrzyński Jan Zygmunt z Warszawy.
110. Sokołowska Marya z Sewerynowki, gub. Podolska.
111. Ks. Sotkiewicz Antoni, Biskup Sandomierski. †
112. Spółka fabryki cukrowej w Opolu. pow. Nowo-Aleksandryjski.
113. Starynkiewicz Sokrates z Warszawy.
114. Stępkowski Edmund z pow. Błońskiego.
115. Stummer Edward z Warszawy†
116. Surzycki Edmund z Warszawy.
117. Świeżawski Eustachy z Łykoszyna, pow. Tomaszowski.
118. Świrski Wincenty z m. Włodawy, pow. Włodawski.
119. Szlubowski Stanisław z Branicy.
120. Tarnowski Stan. hr. z Krakowa.
121. Towarzystwo Akcyjne Szejblera z Łodzi.
122. Tryczel Henryk ze Smiły, gub. Kijowska.
123. Tyszkiewicz Helena Hrabina z Andruszówki. gub. Kijowska,
124. Ks. Ulanowski Franciszek z pow. Łęczyckiego.

125. Гр. Валевскій Колонна Викентій изъ Варшавы.
126. Валевскій Викентій изъ Дзержбицъ, Кутновскаго уѣзда.
127. Вонсовичъ Янъ изъ Конскихъ, Радомскаго уѣзда.
128. Вѣнявскій Юліанъ изъ Варшавы.
129. Вессель Мечиславъ, дер. Карчмиска, Ново-Александрійскаго уѣзда.
130. Вессель Станиславъ изъ Кембла, Н. Александрійскаго уѣзда.
131. Кс. Вержинскій Левъ изъ Серпца.
132. Вечорковскій Іосифъ † изъ Варшавы.
133. Визбекъ Владиславъ† изъ Лодзи.
134. Фирма „Луи Гейеръ“ въ Лодзи.
135. Водзинскій Өаддей изъ Сухи, Радомскаго уѣзда.
136. Кс. Возняковскій Людовикъ изъ Сулеева, Опочинскаго уѣзда.
137. Кс. Войцѣховскій Өаддей изъ Ковенской губерніи.
138. Вульфсонъ Гуго изъ Лодзи.
139. Баронесса Захертъ Жозефина изъ г. Згержа, Лодзинскаго уѣзда.
140 Закревскій Игнатій изъ Харькова.
141. Гр. Замойскій Ксаверій изъ Молочекъ, Волынской губ.
14?. Гр. Замойскій Өома изъ Варшавы.
143. Занъ Абдонъ изъ Понемоня, Владиславовскаго уѣзда.
144. Збіевскій Михаилъ изъ Седлискъ, Влощовскаго уѣзда.
145. Зэмбржускій Янъ изъ Мордовъ, Сѣдлецкаго уѣзда.
146. Зелинскій Іосифъ изъ Лопжина, Липновскаго уѣзда.
147. Жолтовскій Эдуардъ изъ Коцка Луковскаго уѣзда.

Въ 1897 году.

1. Бискупскій Викентій изъ Варшавы.
2. Будны Казим. изъ Варш.
3. Гавронская Елена изъ Шукли, Волковыскаго уѣз.
4. Гампфъ Марія.
5. Гордличка Марія изъ Гарволинскаго уѣзда.
6. Кербедзь Стан. изъ Варш. †
7. Резнеръ Фридрихъ изъ Варшавы.
8 Фуксъ Юліанъ изъ Варшавы.
9. Харжинскій Игнатій изъ Плоцкаго уѣзда
10. Янковскій Феликсъ Феліціанъ изъ Варш.

ВЪ 1898 ГОДУ.

1. Брауманъ Николай изъ Варшавы
2· Гольдбергъ Эдуардъ изъ Варшавы.
3. Яновскій Викентій изъ Варшавы.
4. Кречуновичъ Нарцизъ изъ Калишскаго уѣзда.
5. Недзведзкій Владиславъ изъ Липновскаго уѣз.
6. Регельманъ Игнатій изъ Варш.
7. Кн. Воронецкій Павелъ изъ Сохачевскаго уѣз.

ВЪ 1899 ГОДУ.

1. Бартель Альфредъ изъ Надрожа
2. Бобровскій Феликсъ изъ Варш.
3. Енишъ Францъ изъ Люблина.
4. Кедржинскій Люціанъ изъ Калиша
5. Олендзкій Людовикъ изъ Хилина.
6. Виманъ Юлія изъ Варшавы.

ВЪ 1901 ГОДУ.

1. Ширъ Августъ † изъ Маковскаго уѣзда.

ВЪ 1902 ГОДУ.

1. Бонковскій Генрихъ изъ Варшавы,
2. Бонковскій Людовикъ изъ Варш.
3. Чечоттъ Ричардъ изъ Минской г.
4. Сверчинскій Өеодоръ изъ Варш.
5. Руликовскій Эдуардъ изъ Котлицъ.

125. Walewski Colonna Wincenty z Warszawy †.
126. Walewski Wincenty zDzierzbic pow. Kutnowski.
127. Wąsowicz Jan z Końskieh.
128. Wieniawski Julian z Warszawy.
129. Wessel Mieczysław wieś Karczmiska, w powiecie Now-Aleksandryjskim.
130. Wessel Stanisław z Kębła p-tu N. Aleksandryjskiego.
131. Ks. Wierzyński Leon z Sierpca.
132. Wieczorkowski Józef z Warsz.†
133. Wizbek Władysław z m. Łodzi†
134. Właściciele firmy „Louis Geyer" z Łodzi.
135. Wodziński Tadeusz z Suchy, p. Radomski.
136. Ks. Woźniakowski Ludwik z Sulejowa, pow. Opoczyński.
137. Ks. Wojciechowski Tadeusz z Kowieńskiej gub.
138. Wulfsohn Hugo z Łodzi.
139. Zachert Józefina baronowa z m. Zgierza, pow. Łódzki.
140. Zakrewskij Ignacy z Charkowa.
141. Zamoyski Ksawery hr. z Mołoczek, gub. Wołyńska.
142. Zamoyski Tomasz, hr. z Warszawy.
143. Zan Abdon z Poniemonia, pow. Władysławowski.
144. Zbijewski Michał z Siedlisk, p. Włoszczowski.
145, Zembrzuski Jan z Mordów, pow. Siedlecki.
146. Zieliński Józef z Łążynia, pow. Lipnowski.
148. Żółtowski Edward z Kocka, p. Łukowski.

W 1897 ROKU.

1. Biskupski Wincenty z Warszawy.
2. Budny Kazimierz z Warszawy.
3. Gawrońska Helena z Szukli, pow. Wołkowyskiego.
4. Gampf Marya.
5. Hordliczka Marya pow. Garwoliński
6. Kierbedź Stanisław z Warsz. †
7. Roesner Fryd. z Warszawy.
8. Fuchs Julian z Warszawy.
9. Charzyński Ign. z p. Płockiego.
10. Jankowski Felicyan z Warsz.

W 1898 ROKU.

1. Brauman Mikołaj z Warszawy.
2. Goldberg Edward z Warszawy.
3. Janowski Wincenty z Warszawy.
4. Kreczunowicz Narcyz. pow. Kaliski.
5. Niedźwiecki Władysław pow. Lipnow.
6. Regelman Ignacy z Warszawy.
7. Ks. Woroniecki Paweł pow. Sochaczewski.

W 1899 ROKU.

1. Barthel Alfred z Nadroża.
2. Bobrowski Feliks z Warszawy.
3. Jensz Franciszek z Lublina.
4. Kiedrzyński Lucyan z Kalisza.
5. Olędzki Ludwik z Chilina.
6. Wiemann Julia z Warszawy.

W 1901 ROKU.

1. Schür August † pow. Makowski.

W 1902 ROKU,

1. Bąkowski Henryk z Warszawy.
2. Bąkowski Ludwik z Warszawy.
3, Czeczott Ryszard z gub. Mińskiej.
4. Świerczyński Teodor z Warsz.
5. Rulikowski Edward z Kotlic.

N. 6.

ПОЧЕТНЫЕ ЧЛЕНЫ ОБЩЕСТВА

(приглашенные honoris causa).

1. Карпентнеръ Марія (Англія)
2. Бляншардъ Іосифъ (Франція)
3. Бобржинскій Михаилъ (Австрія).
4. Гр. Дзедушицкій Войцѣхъ (Австрія).
5. Кс. Фричъ Войцѣхъ въ Огродзенцѣ, Олькушскаго уѣзда. †
6. Ривіе (Парижъ).
7. Карревонъ Густавъ (Лёзанъ)
8. Фавръ Эмиль (Лёзанъ).
9. Директоръ въ Метре (Клюсъ).
10. Д-ръ Кронъ (Берлинъ).
11. Гр. Скарбекъ Іосифъ (Осенцины).
12. Ляллеманъ Левъ (Францiя).
13. Ростафинскій Іосифъ (Австрія).
14. Рандаль (Америка).
15. Спасовичъ Владиміръ (С. Петербургъ).
16. Гр Тарновскій Станиславъ (Австрія).
17. Таллякъ Виліямъ (Лондонъ).
18. Сенаторъ Канонико (Римъ).
19. Бертрами Скалья (Римъ).
20. Вихернъ (Раугеръ - Гаусъ).
21. Рукавишниковъ Константинъ (Москва).
22. Сенаторъ Таганцевъ Николай (С-Петербургъ).

N. 6.

CZŁONKOWIE HONOROWI ZAPROSZENI.

(honoris causa.)

1. Carpentner Marya w Anglii.
2. Blanchard Józef we Francyi.
3. Bobrzyński Michał w Austryi.
4. Dzieduszycki Wojciech hr. w Austryi.
5. Ks. Frycz Wojciech w Ogrodzieńcu, pow. Olkuski. †
6. Rivier w Paryżu.
7. Correvon Gustaw w Lozannie.
8. Favre Emil w Lozannie.
9. Dyrektor w Metray Clusse.
10. Dr. Krohn w Berlinie.
11. hr. Skarbek Józef z Osięcin.
12. Lallemand Leon, Adwokat Sądu apellacyjnego we Francyi.
13. Rostafiński Józef w Austryi.
14. Randall w Ameryce.
15. Spasowicz Włodzimierz w Petersburgu.
16. Tarnowski Stanisław hr. w Austryi.
17. Tallack William w Londynie.
18. Senator Canonico w Rzymie.
19. Bertrami Scalia w Rzymie.
20. Wichern w Rauher Haus.
21. Rukawisznikow Konstanty w Moskwie.
22. Senator Tagancew Mikołaj w Petersburgu.

Nr. 7.

ОБЫКНОВЕННЫЕ ПОЧЕТНЫЕ ЧЛЕНЫ.

(вносящіе по 6 руб. въ годъ).

а) ГОРОДЪ ВАРШАВА.

1. Абрамовичъ Ксаверія
2. Абрамовичъ Станиславъ
3. Альберти Оттонъ
4. Бадовскій Игнатій (*Чл. Пр.*)
5. Балинскій Игнатій
6. Барановскій Игнатій.
7. Бауманъ Петронеля
8. Байковскій Герардъ
9. Бауэрерцъ Адамъ
10. Белза Станиславъ
11. Бензефъ Юлій
12. Бергсонъ Михаилъ
13. Бергсонъ Самуилъ
14. Берсонъ Янъ
15. Берсонъ Матіясъ
16. Берлинерблау Никодемъ
17. Бесѣкерскій Владиміръ
18. Блашковскій Левъ
19. Боцярскій Доминикъ
20. Бокетъ Александръ
21. Богдановичъ Левъ
22. Богдановичъ Ипполитъ
23. Богкъ Юлія
24. Борхардъ Аполлинарій
25. Борковскій Марекъ
26. Графиня Браницкая Марія
27. Гр. Браницкій Влад. (jun.)
28. Брониковскій Янъ
29. Бруннъ Станиславъ
30. Кс. Бржезевичъ Евзебій
31. Кс. Бржескій Францъ
32. Бржезинскій Іосифъ
33. Бржозовская Клементина
34. Бучинскій Романъ
35. Булгаровскій Станиславъ
36. Буркатъ Викентій
37. Бущинскій Константинъ
38. Вагнеръ Фердинандъ
39. Валигурскій Викторъ
40. Вальденбергъ Левъ
41. Ванке Карлъ
42. Ваніорскій Константинъ
43 Варенцкій Александръ
44. Васютынскій Сигизмундъ
45. Вернеръ Брониславъ
46. Вернеръ Эмиль
47. Вейдель Эмиль
48. Водзинскій Конрадъ
49. Войно Владислава
50. Войцеховскій Θеофилъ
51. Вольфъ Андрей
52. Вольфъ Робертъ
53. Волинскій Янъ
54. Гебель Артюръ
55. Гейбовичъ Θаддей
56. Гейслеръ Эдуардъ
57. Гейнрихъ Александръ
58. Гепнеръ Болеславъ

59. Герзе Адамъ
60. Герзе Робертъ
61. Гигерсбергеръ Іосифъ (сынъ)
62. Гиршманъ Станиславъ
63. Годлевскій Маркелъ
64. Годлевскій Степанъ
65. Годлевскій Мстиславъ
66. Гноинскій Левъ
67. Гольдштандъ Александръ
68. Гольдштандъ Янъ
69. Голевинскій Владиславъ
70. Гордзялковская Тереса
71. Гордзялковская Амелія
72. Грабовскій Левъ
73. Грабовскій Войцѣхъ
74. Гросгликъ Левъ
75. Гроэръ Викентій
76. Грушецкій Александръ
77. Грушецкій Константинъ
78. Гунделяхъ Θеодоръ
79. Гутманъ Іосифъ
80. Дмоховскій Брон. *(Чл. Ком.)*
81. Домбровскій Здзиславъ
82. Домбровская Марія
83. Дерсевилъ Степанъ
84. Дембскій Феликсъ
85. Дзехцинскій Станиславъ
86, Добкевичъ Іосифъ
87. Домашевскій Янъ (*Чл. Ком.*)
88. Дыновскій Генрыхъ
89. Др. Дупинъ Θеод. *(Чл Ком.)*
90. Добрскій Конрадъ
91. Дунинъ Карлъ
92. Енде Антонина
93. Жаковскій Александръ
94. Закржевскій Іосифъ
95. Залескій Станиславъ
96. Заржицкая Францишка
97. Зеленка Леопольдъ
98. Зелинскій Степанъ
99. Зоммеръ Феликсъ
100. Іорданъ Юліянъ
101. Іозефовичъ Михаилъ
102. Кафталь Бернардъ
103. Каменецкій Владиміръ
104. Каминскій Янъ Маврикій
105. Карпинскій Францъ
106. Кернбаумъ Іосифъ
107. Киршротъ Іосифъ
108. Киршротъ Яковъ
109. Киселевскій Антонъ
110. Кляверъ Николай
111. Кокели Іосифъ
112. Конъ Юліянъ
113. Конъ Іосифъ Левъ
114. Коницъ Генрихъ
115. Коницъ Θеодоръ
116. Косинскій Юліянъ
117. Гр. Коссаковскій Стан.
118. Космовскій Викторинъ
119. Костецкій Владиславъ
120. Козарская Казиміра
121. Козловскій Владиславъ
122. Копытовскій Казиміръ
123. Котовичъ Анастасія
124. Крампітыкъ Маркель
125. Крассовскій Маріанъ
126. Краусгаръ Алексанрдъ
127. Кроненбергъ Леоп. Ю. *(Чл. Ком.)*
128. Крушевская Алина
129. Кржижановскій Ромуал.
130. Куликовскій Францъ
131. Кункель Людовикъ
132. Куратовъ Марекъ
133. Квапинскій Станиславъ
134. Ляская Степанида
135. Лясковская Изабелла
136. Лессеръ Янъ, баронъ
137. Лещинскій Станиславъ
138. Ликертъ Натанъ
139. Левенталь Самуилъ
140. Левенбергъ Яковъ
141. Людвикъ Алоизій
142. Люксембургъ Маврикій
143. Лютостанскій Северинъ (Чл. Ком.)
144. Кс. Лозинскій Сигизм.
145. Лопенскій Феликсъ
146. Гр. Лубенскій Густавъ
147. Лукавскій Адольфъ
148. Лукомскій Іосифъ

149. Лысаковскій Генрихъ
150. Малаговская Θеодора
151. Малешевская Фридерика
152. Марчевскій Людовикъ
153. Марксъ Эмиль
154. Матушевская Аполонія
155. Кс. Матушевскій Θеоф.
156. Матушинскій Богуславъ
157. Мейеръ Георгій
158. Магнусъ Викторъ
159. Менцель Алина
160. Мазуркевичъ Иванъ
161. Мейеръ Леопольдъ
162. Гр. Мельжинская Людовика
163. Микляшевскій Валентій (Чл. Ком.)
164. Мирославскій Сигизм.
165. Мольденгаверъ Алекс. (Чл. Ком.)
166. Монтвиллъ Александръ
167. Монтвиллъ Викентій
168. Моргулецъ Болеславъ
169. Мрозовскій Янъ
170. Муспицкій Владиславъ
171. Налепинскій Ксаверій (Чл. Прав.)
172. Натансонъ Станиславъ
173. Найгебауэръ Францъ
174. Нипаничъ Захарій
175. Новаковскій Вл.
176. Новаковскій Казиміръ
177. Новодворскій Францъ (Чл. Ком.)
178. Нимандеръ Евгеній
179. Охоцкая Антонина
180. Оргельбрандъ Ипполитъ
181. Оргельбрандъ Мечисл.
182. Оринишевскій Станиславъ
183. Останевскій Антонъ
184. Островскій Сигизмундъ
185. Осуховскій Антонъ
186. Паклерскій Юліанъ
187, Парчевскій Константинъ
188. Пашковичъ Казиміръ
189. Пенхержевскій Янъ
190. Пфейферъ Станиславъ
191. Пепловскій Адольфъ
192. Гр. Плятеръ Викторія
193. Гр. Плятеръ Зыберкъ Ф.
194. Плебинскій Эдмундъ
195. Поклевская Козеллъ А.
196. Помяновскій Владиславъ
197. Кс. Попель Викентій Архіепископъ Варшавскій
198. Прошинскій Конст.
199. Полланъ Анатолій
200. Др. Полякъ Іос. Чл. Прав.
201. Поплавскій Войцѣхъ
202. Гр. Потоцкій Августъ
203. Польчинскій Іосифъ
204. Повихровскій Владиміръ
205. Познанскій Максимил.
206. Познанскій Янъ
207. Путятыцкій Θаддей
208. Рапиборскій Эдмундъ
209. Рачинская Софія
210. Кн. Радзивиллъ Юрій (Чл. Ком.)
211. Радзишевскій Ксаверій
212. Радкевичъ Р.
213. Равичъ Іосифъ
214. Регельманъ Сигизмундъ
215. Рейхманъ, вдова Іосифа
216. Риттендорфъ Владисл.
217. Родзынъ Шимонъ
218. Рогозинскій Θаддей
219. Ронталеръ Эдуардъ
220. Россманъ Людовикъ
221. Ремеръ Исидоръ
222. Ротвандъ Левъ
223. Рудзкая Леонія
224. Русецкій Станиславъ
225. Рыхловскій Владиславъ
226. Рытель Владиславъ
227. Самборскій Петръ
228. Савицкая Бенигна
229. Седлевскій Карпо Влад.
230. Сикорская Юлія
231. Сикорскій Вацлавъ
232. Сильбербергъ Исидоръ
233. Сильбербергъ Янъ

234. Сильберманъ Маврикій
235. Сливинскій Янушъ (Чл. Ком.)
236 Сливицкій Іосифъ
237. Собанскій Казиміръ (Чл. Ком.)
238. Собанскій Михаилъ
239. Собоцкій Іосифъ
240. Сонненбергъ Шимонъ
241. Стабровскій Александръ
242. Станишевскій Іосифъ
243. Стржембошъ Ѳаддей
244. Стракачъ Владиславъ
245. Страсбургеръ Карлъ
246. Стржалэцкій Антонъ
247. Струве Генрихъ
248. Сулиговскій Адольфъ
249. Тарновская Марія Гр.
250. Тафиловскій Владиславъ
251. Татаркевичъ Ксаверій
252. Темлеръ Карлъ
253. Товарищество акціонерное машинъ и литейное К. Рудзкій
254. Трепте Эмиль
255. Тукалло Конрадъ
256. Творковскій Іосифъ
257. Тухбандъ Маврикій
258 Тыкоцинеръ Сигизмундъ
259. Ульрихъ Моисей
260. Унгеръ Граціанъ
261. Урбанскій Викентій
262. Федеровичъ Олегъ
263. Фризендорфъ Т.
264. Фражетъ Юліянъ
265. Фрейдеръ Людовикъ
266. Фрейдеръ Яковъ
267. Френзель А. Яковъ
268. Фридманъ Маврикій
269. Фуксъ Францъ
270. Хамецъ Ксаверій
271. Хелмицкій Владиміръ
272. Ходецкій Каетанъ
273. Цвикель Іосифъ Станиславъ
274. Чайковскій Эдуардъ
275. Гр. Чапскій Станиславъ
276. Чарномская Елизавета
277. Чарновскій Іосифъ
278. Кс. Чечоттъ Витольдъ
279. Червинскій Сигизмундъ
280. Чижикъ Мельхіоръ
281. Шанявскій Викторъ
282. Шебеко Игнатій
283. Шимановскій Левъ
284. Штейнъ Германъ
285. Штейнеръ Іосифъ
286. Штохель Шимонъ
287. Шленкеръ Янъ
288. Шленкеръ Марія
289. Шолайская Владиміра
290. Шиферъ Самуилъ
291. Шимборскій Аполинарій
292. Шуманскій Викторъ
293. Ширъ Юлія
294. Щепанскій Станиславъ
295. Щербинскій З.
296. Эйгеръ Юлій
297. Эрлихъ Яковъ
298. Эпштейнъ Яковъ Мих.
299. Эттингеръ Генрихъ
300. Ягминъ Станиславъ
301. Кс. Ягодзинскій Ѳеоф
302 Яловецкій Александръ
303. Янашъ Адольфъ
304. Янишевскій Чеславъ
305. Янценъ Эдуардъ
306. Яроцкій Іосифъ
307. Ясенская Анна
308. Ясиновскій Исидоръ
309. Яцунскій Антонъ
310. Владычанскій Э.

б) Губерніи Царства Польскаго.

I. ВАРШАВСКАЯ ГУБЕРНІЯ

1. Варшавскій Уѣздъ:

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
1	Россманъ Людв., (Чл. Кор.)	Бѣлява.
2	Гмина Мокотовъ	Мокотовъ.

2. Гроецкій Уѣздъ:

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
1	Бонецкій Адамъ	Свидно.
2	Бонецкій Стан.,	Томчице.
3	Кс. Цемневскій Маркель,	Варка.
4	Яцковскій Флор.	Водзична.
5	Оленцкій Константинъ,	Бржезьце.
6	Стремеръ Алек.,	Петрикозы.

3. Блонскій Уѣздъ:

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
1	Анкевичъ Юліанъ,	Гржегоржевице.
2	Бендеръ Шая,	Гродискъ.
3	Бекманъ К.,	Жирардовъ.
4	Домбровскій Чеславъ,	Рокитно.
5	Эйзенбергъ Бин.	Мщоновъ.
6	Гарви Томашъ,	Жирардовъ.
7	Кс. Гизачинскій Вацлавъ,	Мщоновъ.
8	Геберле Янъ,	Руда Гузов.
9	Гауптъ Вильгельмъ,	〃
10	Кс. Енджеевскій Альбинъ.	Медневицы.
11	Янашъ Даніилъ.	Плохоцинъ.
12	Янковскій В.	Мщоновъ.
13	Калишъ, раввинъ.	Волица.
14	Кругъ Мошекъ,	Мщоновъ.
15	Кнастеръ Мих.,	Гродискъ
16	Нейгаузъ М.,	〃
17	Окснеръ Карлъ.	Руда Гузов.
18	Павловичъ Александръ,	Радоницъ.
19	Д-ръ Смольскій Іосифъ.	Жирардовъ.
20	Таубъ Ицекъ,	Мщоновъ.
21	Вонтробскій Іосифъ,	Жирардовъ.

4. Сохачевскій Уѣздъ:

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
1	Боржевская Софія,	Млодзешинъ.
2	Донимірскій С.,	Кожушки.
3	Гржибовскій Сигизмундъ	Цмишевъ.
4	Гржибовскій А.,	Жджаровъ.
5	Козетульскій Здзиславъ.	Германовъ.
6	Кучинскій Фр.,	Гавартова Воля.
7	Лясоцкій Янъ,	Броховъ.
8	Лубенскій Влад.	Гавловъ.
9	Мыцинскій Владиславъ,	Шварoцинъ
10	Пржездзецкій Здзиславъ,	Дурановъ.
11	Висневскій Ев.,	Ракутовъ.
12	Заблоцкій К.,	Рыбно.
13	Зелинская Вик.,	Градово.

№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства	№	Имя и фамилия	Мѣсто жительства
	5. Скерневицкій Уѣздъ:		2	Смолякъ Янъ.	Радзиминъ.
1	Гурскій Вацл., (Чл. Кор.)	Скерневицы		**9. Влоцлавскій Уѣздъ:**	
2	Алихневичъ Іосифъ,	"	1	Браунъ Янъ,	Фабіянки.
3	Бобрикъ Алекс.,	"	2	Новца Владисл.	Влоцлавскъ.
4	Дудзинскій Чеславъ,	"	3	Перецъ Густавъ	Влоцлавскъ.
5	Гурская Марія (Почет. Попеч. Пущи),	Воля Пенкошевская.	4	Кс. Сливинскій,	"
6	Гурскій Антонъ, (Чл. Ком. Поч. Поп. Студзен.)	"		**10. Нешавскій Уѣздъ:**	
7	Прускій Стан.,	Прусы.	1	Бернеръ Алекс.,	Сержхово.
8	Кс. Скржипковскій Николай,	Скерневицы	2	Гостомскій Кар..	Боруцинъ.
	6. Гостынскій Уѣздъ:		3	Гурскій Ѳеодоръ	Свѣрчинъ.
1	Грабскій Адамъ, (Чл. Кор.)	Люшинъ.	4	Крынскій Руд.,	Яновице.
2	Гржибовскій К.,	Скржешевы	5	Гр. Скарбекъ Каролина,	Осенцины.
3	Лясоцкій Влад.,	Кернозя.	6	Тржецененцкій Максимильянъ,	Александровъ.
	7. Новоминскій Уѣздъ:			**11. Кутновскій Уѣздъ:**	
1	Сцепуржинскій, Вацлавъ (Чл. К.)	Рудзенко.	1	Пржылубскій Л., (Чл. Кор.)	Конты.
2	Шелиская Паул.	Суффчинъ.	2	Дангель Сигиз..	Гнойно.
3	Войцицкій Ант.,	Гадка.	3	Рембелинскій К,	Кросневице
4	Вольфрамъ Соф.	Мѣня.	4	Рембелинская,	"
	8. Радзыминскій Уѣздъ:		5	Скаржинскій А.,	Смѣховъ.
1	Кс. Козловскій Ѳеоф. (Чл. Кор.),	Радзыминъ.	6	Скаржинскій Ан.	Поборжъ.
			7	Жера Іосифъ,	Кутно.

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства	№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
	12. Ловичскій Уѣздъ:			**15. Кольскій уѣздъ:**	
1	Мыщинскій I.	Воля Шидловецка.	1	Маренжъ Леон.,	Смолина.
			2	Блэндовскій Ф.,	Блэндовъ.
	13. Пултускій Уѣздъ:				
1	Модзелевскій В.	Гладчинъ.		**16. Лэнчицкій Уѣздъ:**	
2	Длужевскій Іос.	Побылковъ.			
3	Замбржицкій Сигизмундъ.	Гостково.	1	Беттихеръ Вл.,	Лесмержъ.
			2	Беттихеръ Людовикъ,	Седльце.
	II. КАЛИШСКАЯ ГУБЕРНІЯ.		3	Белицкій Ант.,	Будки.
			4	Куэвасъ Теод.,	Лэнчица.
			5	Гевельтъ Болес.,	Бронно.
1	Кс. Цесельскій (Чл. Кор.).	Г. Калишъ.	6	Кретковскій Мечиславъ,	Покрживница.
			7	Лянде Іосифъ,	Лэнчица.
2	Цыбульскій В.	"	8	Марыновскій I.,	Тумъ.
3	Манасейнъ	"	9	Рудницкій Казиміръ,	Кренжелевице.
4	Парчевскій Аль.	"			
5	Сулимерскій Яц.	"	10	Рутковская Л.	Лэнчица.
			11	Стоковскій М.,	Песковице.
			12	Вейль Дорота.,	Озорковъ.
	14. Калишскій Уѣздъ:		13	Злотницкій В.	Гольбице.
1	Ромоцкій Вит., (Чл. Кор.)	Камень.		**17. Велюнскій Уѣздъ:**	
2	Целинскій Сиг.,	Космовъ.			
3	Доруховскій Ф.,	Злотники В.			
4	Доруховскій С.,	Злотники М			
5	Гурецкій Болес.,	Желясковъ.	1	Лубенскій Іос., (Чл. Кор.).	Старженице.
6	Нешковскій Ад.,	Ржегоцинъ.			
7	Радонскій Фел.,	Ярантовъ.	2	Бзовскій Стан.	Велюнь.
8	Репханъ Павелъ,	Бернатки.	3	Качковскій Каз.	"
9	Выгановскій В.,	Петржиковъ	4	Кренскій Владиміръ	Ласкъ.
10	Гм. Судья пос. Ставишынъ.	Ставишинъ.			

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
5	Модржеевскій Генрихъ,	Дзялошинъ.
6	Тачановскій Г.	Руда.

18. Серадзкій Уѣздъ:

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
1	Бялэцкій М., (Чл. Кор.)	Демболэнка.
2	Яроцинскій В.,	Каміоначъ.
3	Паціорковскій Богумилъ.	Груицице.

19. Конинскій Уѣздъ:

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
1	Госцимскій Ю.,	Роздзялы.
2	Лиссовскій Болеславъ,	Смашевъ.
3	Стахлевскій Вл.	Конинъ.

20 Слупецкій Уѣздъ:

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
1	Миттельштедтъ Генрихъ, (Ч. К.)	Лущево.
2	Хржановская М	Мечовница.
3	Домбскій Стеф.,	Ціонжень.
4	Иваньчикъ Эм.,	Панеево.
5	Гр. Квилецкій Казиміръ,	Гродзецъ.
6	Пржилубская Ц.	Лиссево.
7	Жихлинскій Ст.,	Бушково.
8	Лютославская Марія,	Неборжино.

21. Турекскій Уѣздъ:

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
1	Богданскій Ст.,	Милковица.
2	Клокоцкій Бол.,	Смашевъ.
3	МлодзяновскійМ	Кавенчинъ.
4	Пулавскій Люд.,	Гржимишевъ.
5	Заіончекъ Т. В.	Унеіовъ.

III. КѢЛЕЦКАЯ ГУБЕРНІЯ.

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
1	РожицкійЭразмъ (Чл. Кор.)	Г. Кѣльце.
2	Батоговскій Ѳ.,	"
3	Фричъ Карлъ,	"
4	Галикъ Мечис.,	"
5	Кс. Кулинскій, Кѣлецкій Епископъ,	"
6	Редыхъ Іосифъ,	"
7	Ваневичъ Марія	"
8	Звѣрковскій Т.,	"

22. Кѣлецкій Уѣздъ:

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
1	РужицкійЭразм. (Чл. Кор.).	Г. Кѣльце.

№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства
	23. Андреевскій Уѣздъ:	
1	Шмятъ Болес.,	Стржешковице.
	24. Мѣховскій Уѣздъ:	
1	Зубржицкій Іос., (Чл. Кор.)	Загоржинъ.
2	Богуньскій Ст.,	Печоноги.
3	Гр. Водзицкій Антонъ,	Недзведзь
4	Кс. Вронскій Михаилъ	Венцлавице
5	Ягельскій Стан.,	Прошовице.
6	Едынакъ Іосифъ	Люборжица
7	Канарекъ Янъ,	Михаловице
8	Клэщинскій Б.,	Штржешовице.
9	Козловскій Стефанъ.	Пржибыславице.
10	Конъ Людовикъ	Люборжица
11	Кс. Квятковскій Іосифъ,	Мѣховъ.
12	Гр. Михаловская Марія,	Лучице.
13	Кс. Мѣшковскій Брониславъ,	Прошовице.
14	Кс. Патковскій,	Любожица.
15	Попель Констан.	Чапле Вель.
16	Рудзкій Криш.,	Сломники.
17	Вядровскій Р.,	Вроцимовице.
18	Закрженьскій Б.	Себоровице
19	Завишина Марія	Гощице
20	Зубржицкій С.	Гоца.
21	Ячевскій Цезар.	Венцлавице
22	Хелмицкій Стан.	Иголомя
	25. Олькушскій Уѣздъ:	
1	Хржановскій Я., (Чл. Кор.)	Щодрковицы.
2	Буковскій Фел.,	Ляски.
3	Гедроицъ С. А.,	Олькушъ.
4	Галикъ Вацлавъ	Бржозувка.
5	Моэсъ Алексан.,	Удоржъ.
6	Мейснеръ Германъ	Бржозувка.
7	Посмыкевичъ С.,	Пилица.
8	Кс. Смолка Фр.,	Вольбромъ.
9	Всолль Казиміръ	Пилица.
	26. Стопницкій Уѣздъ:	
1	Вальхновскій Андрей,	Зборовъ.
2	Липинскій Іосифъ,	Стржалковъ.
3	Осккеръ Николай,	Сиховъ.
4	Сольвицкій Владиславъ,	Ржендовъ.
	27. Пинчовскій Уѣздъ:	
1	Дембинскій Людовикъ,	Горы.
2	Дембинская М.,	Шиццце.
3	Ястржембскій Станиславъ,	Юрковъ.
4	Камоцкій Ант.,	Induced Тересинъ.
5	Шумель Игнатій,	Пинчовъ.
	28. Влощовскій Уѣздъ:	
1	Гр. Потоцкій Р.,	Хржонстовъ

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
	IV. ЛЮБЛИНСКАЯ ГУБЕР.	
1	Коханскій Доминикъ, (Чл. Кор.)	Г. Люблинъ
2	Беръ Михаилъ,	„
3	Доманскій А.,	„
4	Кс. Ячевскій Фр., Люблинскій Епископъ,	„
5	Янишевскій А.,	„
6	Кс. Коглярскій Владиславъ,	„
7	Окольскій Ад.,	„
8	Миллеръ Карлъ,	„
9	Мушинскій Владиславъ,	„
10	Окорскій Фран.,	„
11	Плевинскій Ан.,	„
12	Шиманскій Іосифъ,	„
13	Свинарскій Антонъ,	„
14	Тушовскій Ад.,	„
15	Феттеръ Авг.,	„
16	Заремба Романъ	„
17	Зарембскій Аполинарій.	„
	29. Люблинскій Уѣздъ:	
1	Пржевлоцкій К., (Чл. Кор,)	Галэнзовска Воля.
2	Бачинскій Меч.,	Яблонна.
3	Будный Никод.,	Ястковъ.
4	ГоневскаяСофія,	Галэнзовска Воля.

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
5	Госевскій Ник.	Радлинъ.
6	Кс. Квятковскій Антонъ,	Быхава.
7	Михальскій Іосифъ,	Травники.
8	Поплавскій Люд.	Лысолае.
9	Гр. Потоцкій Генрихъ,	Ящовъ.
10	Роляндъ Павелъ	Жабія Воля.
11	Гр. Сципіо Эдмундъ,	Бржезице.
12	Шлюбовскій Антонъ.	Мелгевъ.
	30. Любартовскій Уѣздъ:	
1	Зоненбергъ Ѳекла,	Кіаны.
2	Гр. Замойская Анжелика,	Козловка.
3	Гр. Замойскій Константинъ.	„
4	Кс. Скубишевскій Францъ	Сырники.
	31. Новоалександрійскій Уѣздъ:	
1	Кленевскій Владиславъ,	Ополе.
2	Коссакъ Ѳаддей,	Косьминъ.
3	Щипіорскій Ст.,	Брацеёвице
4	Забѣльскій Александръ.	Казимержъ.
5	Мержеевскій Мартинъ,	Демблинъ.

№	Имя и фамилія	Мѣсто жительства
	32. Холмскій*) Уѣздъ:	
1	Фудаковскій К.	Угеръ.
2	Галэнзовскій Б.,	Гусинне.
3	Пржановскій Л., (Чл. Ком.)	Красне.
4	Князь Воронецкій Мечиславъ (Чл. Ком.),	Кане.
	33. Грубешовскій Уѣздъ:	
1	Выджга Янъ Ст.,	Рациборивице.
2	Похорецкій А.,	Тржебенецъ
3	Раковскій Людовикъ,	Добужекъ.
4	Руликовскій В.,	Мирче.
5	Грубешовское Земледѣльческое Общество,	Дзекановъ.
	34. Красноставскій Уѣздъ:	
1	Герличъ Алекс.,	Тарнавка.
2	Кс. Маевскій Феликсъ,	Красныставъ.
3	Ясенскій Юзефъ.	Орловъ.
	35. Томашовскій Уѣздъ:	
1	Кицинскій Т.,	Стара Весь.
2	Руликовскій Здзиславъ,	Гонятыче.
3	Свѣжавскій Вацлавъ,	Ратычувъ.
	36. Яновскій Уѣздъ:	
1	Ковальскій Ѳаддей, (Чл. Ком.)	Ольбенцинъ
2	Цясецкій Іосифъ,	Попковице.
3	Пржановскій Войцѣхъ.	Поточекъ.
	37. Замостскій Уѣздъ:	
1	Сайкевичъ Люд., (Чл. Ком.)	Гижа.
2	Яськевичъ Ромуальдъ.	Замость.
3	Ковалевскій Владиславъ.	"
	38. Билгорайскій уѣздъ:	
1	Стобой Эдуардъ	Накликъ.
	V. ЛОМЖИНСКА ГУБЕРНІЯ	
1	Склодовскій Ипполитъ, (Чл. Кор.)	Г. Ломжа.
2	Богуцкій Вацлавъ,	"

*) Членомъ Кор. уѣзда состоитъ постоянный членъ Людовикъ Олендзкій изъ Хыльмна.

№	Имя и фамилія	Мѣсто жительства
3	Христовскій Александръ,	Г. Ломжа.
4	Филіоховскій Ѳ.,	”
	39. Ломжинскій Уѣздъ:	
1	Козловскій Ад., (Чл. Кор.)	Мястковъ.
2	Грабинскій Янъ,	Щепанковъ.
3	Кс. Ястржембскій Павелъ,	”
	40. Мазовецкій Уѣздъ:	
1	Кс. Двораковскій,	Соволы.
2	Ячинскій Густавъ,	Стельмаховъ.
3	Кержновскій Станиславъ,	Шепетовъ.
4	Гр. Ростворовскій Алекс.,	Стельмаховъ.
5	Гр. Старженскій А.	Петковъ
6	Кс. Влостовскій И. М.	Домброва Велька.
	41. Островскій Уѣздъ:	
	—	

№	Имя и фамилія	Мѣсто жительства
	42. Остролэнкскій Уѣздъ:	
1	Гняздовскій Іосифъ, (Чл. Кор.)	Остролэнка
2	Глинка Николай,	Щавинъ.
3	Глинка Антонъ,	”
4	Мархвицкій Станиславъ,	Бржезно.
5	Плевинскій Іеронимъ.	Остролэнка.
6	Кс. Смѣховскій Каетанъ.	Остролэнка.
	43. Маковскій Уѣздъ:	
1	Гняздовскій К., (Чл. Кор.)	Чарностовъ
2	Цеховскій К.	Дзектаржево.
3	Шпаковскій Гилярій.	Магнушево.
4	Верневичъ Іос.,	Магнушевекъ.
5	Вронскій Станиславъ.	Любоминъ.
	44. Кольненскій уѣздъ:*)	
	—	
	45. Щучинскій Уѣздъ:	
1	Куцинскій Леоп.	Сулимы.

*) Членомъ Кореспондентомъ уѣзда состоитъ Болеславъ Хростовскій въ деревнѣ Мопарже.

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
	VI. ПЕТРОКОВСКАЯ ГУБЕР:	
1	Добржелевскій Ѳаддей (Чл. Кор)	Гор. Петроковъ.
2	Александровичъ Ф..	„
3	Холевицкій Янъ,	„
4	Горовичъ Нат.,	„
5	Гольдлюстъ Роз.	„
6	Канскій Іорд.,	„
7	Лазуцкій Авг.,	„
8	Млодовскій Ст.,	„
9	Сржедницкій С.,	„
10	Залѣскій Влад.	„
	46. Петроковскій Уѣздъ:	
1	Фишеръ Іосифъ,	Шидловъ.
2	Яшовскій Стан.,	Лэнки.
3	Рудзкій Карлъ,	Добржелевъ
4	Стоковскій Александръ,	Дружбице.
5	Стржелецкій Константинъ.	Лохиньскъ.
	47. Ченстоховскій Уѣздъ:	
1	Цемневскій Юл., (Чл. Кор.)	Ченстоховъ.
2	Гинсбергъ Герм.	„
3	Козловскій Владиславъ,	„
4	Малешевскій Александръ,	„
5	Гр. Рачинскій Эдуардъ	Золотой Потокъ.
6	Ченстоховскій Клубъ	Ченстоховъ.
7	Шведе Казиміръ	„
	48. Бржезинскій Уѣздъ:	
1	Ханчке Эрнестъ	Жельгощъ.
2	Суликовскій, Карлъ,	Попень.
	49. Новорадомскій Уѣздъ:	
1	Скуржевская Ѳекла.	Хелмо.
	50. Ласкій Уѣздъ:	
1	Матерницкая Софья	Квятковице
2	Ромоцкій Юл.	Чолчинъ.
	51. Лодзинскій Уѣздъ:	
1	Дворжанчикъ Северинъ, (Чл. Кор.)	Лодзь.
2	Борстъ Юлій,	Згержъ.
3	Биренцвейгъ Бернардъ	Лодзь.
4	Брониковскій Оппельнъ-Войцѣхъ.	„
5	Гутентагъ Маврикій,	„
6	Гутманъ Іосифъ,	„

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
7	Гантке Юлій,	Лодзь.
8	Конштамъ Ар.,	„
9	Маркевичъ Игн.	„
10	Меленевскій Діонисій,	„
11	Мейерхоффъ Θеодоръ,	„
12	Познанскій Израилъ.	„
13	Зильберштейнъ Маркусъ,	„
14	Мержинскій Р.,	„
15	Розенталь Дав.	„
	52. Равскій Уѣздъ:	
1	Суффчинскій Стеф. (Чл. Кор.)	Осса.
2	Гротовскій Іос.,	Рава.
3	Маевскій Юл.,	Коноплица.
4	Окенцкій Станиславъ, (Чл. Ком.)	Бабскъ.
5	Ольшевскій Владиміръ.	Рава.
	53. Бендзинскій Уѣздъ:	
1	Грабинскій М., (Чл. Кор.)	Домброва Г.
2	Борковскій Янъ,	Домброва.
3	Цехановскій Ст.,	Гродзецъ.
4	Гамперъ,	Сельце.
5	Кондратовичъ Іеронимъ,	Домброва.
6	КонткевичъСт.,	„
7	Мове Людсв.,	Сельце
8	Райхеръ Генрихъ,	Сосновицы.

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
9	Страсбургеръ Юл.,	Нѣмце.
10	Суржицкій Янъ,	Сосновецъ.
11	Вольскій Фел.	Гзиховъ
	VII. ПЛОЦКАЯ ГУБЕРНІЯ.	
1	Рудзинскій Янъ, (Чл. Кор.)	Г. Плоцкъ
2	БалинскійСтеф.,	„
3	КалиновскійВл.,	„
4	Лиговскій Янъ,	„
5	Httpмаркъ Як.,	„
6	Пивницкій Валь.	„
7	Синевичъ Яковъ	„
8	Венсерскій Вик.	„
9	Вольденбергъ Давидъ,	„
10	Вольфсонъ Из.	„
	54. Плоцкій Уѣздъ:	
1	Госцицкій Чеславъ, (Чл. Кор.)	Піончино.
2	Гурецкій Ром.,	Пилихово.
3	Климкевичъ Жозефина,	Гослице.
4	Велегловскій Александръ.	Дзержановъ
	55. Цѣхановскій Уѣздъ:	
1	Милевскій Іос., (Чл. Кор.)	Цѣхановъ.

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
2	Цыпрысинская Ванда,	Сульмержъ.
3	Гутковскій Игн.	Смецинъ.
4	Прухницкій Ип.	Шлясы-Жальне.
5	Вортманъ Маврикій,	Красинецъ.
6	Журавскій Юлій	Щуки.

56. Пржаснышскій Уѣздъ:

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
1	Дучиминскій Людовикъ,	Шумскъ.
2	Островскій Антонъ.	Лешно.
3	Кс. Ордонъ Сисигизмундъ.	Дзержгово.

57. Плонскій Уѣздъ:

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
1	Яворовскій Антонъ,	Богуславице.
2	Моравскій Іосифъ,	Смардзево.
3	Сенатовъ Ѳеодора,	Ежево.
4	Стржешевскій Казиміръ,	Арцелинъ.
5	Свѣнцкій Антонъ,	Келки.
6	Свѣнцкій Игнатій.	Дзектаржево.

58. Липновскій Уѣздъ:

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
1	Карнковскій А.. (Чл. Кор.)	Олешно.
2	Боскій Чеславъ,	Горжехово.
3	Годлевскій Рохъ	Клокоцкъ.
4	Карнковская Антонина	Свентославъ
5	Карнковскій Иг.	Карнково.
6	Карвосецкій Юліанъ,	Островите.
7	Плёнсковскій, Карлъ,	Глодово.
8	Прускій Бронис.	Пломяны.
9	Прускій Янъ.	Дыблинъ.
10	Рутковскій Зд.,	Спетальдольны
11	Вонсовичъ Маріанъ,	Тлуховко.
12	Вонсовичъ Ѳома	Задушники.
13	Вонсовичъ Ип..	Каменъ.
14	Кс. Влостовскій Мартинъ,	Лонжинъ.
15	Циссовскій Ѳом.	

59. Млавскій Уѣздъ:

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
1	Харжинскій Ад.,	Зелена.
2	Цешевскій Валентій,	Пеглово.
3	Гвяздовскій Д.,	Гржебскъ.
4	Кс. Янковскій Рем.	Вѣчфня.
5	Кордасевичъ Антонъ,	Млава.
6	Клицкій Брониславъ,	Виндыки.
7	Ольшинскій Ст.	Косины-Кавичне.

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
8	Кс Ордонъ Станиславъ,	Млава.
9	Пеховскій Влад.	Носаржево.
10	Шеферъ Фел.,	Боньково.
11	Шемплинскій Янъ,	Ковалево.
12	Кс. Соколикъ Людовикъ.	„
	60. Рыпинскій Уѣздъ: *)	
1	Божевскій Ант.	Угощъ.
2	Холевинскій Владиславъ,	Рыпинъ.
3	МишевскійСиг.	Собово.
4	Росцишевскій Эд.,	Радоминъ.
5	Рудовскій Эд.	Бахоржъ.
6	Семіонтковскій Ф.	Радзика В.
7	Семіонтковскій. Б.	Компельскъ
	61. Серпецкій Уѣздъ:	
1	Кс. Шостакевичъ Янъ, (Чл. Кор.)	Бежунь.
	VIII. РАДОМСКАЯ ГУБЕР.	
1	Павинскій Игнт. (Чл. Кор.)	Г. Радомъ.

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
2	Бѣлоусовъ Пет.	Радомъ.
3	Бекерманъ Руф.	„
4	Глогеръ Матв.,	„
5	Хмѣлевскій М.	„
6	Кс. Граевскій М.	Сташовъ.
7	Хородыскій С.	Опатовъ.
8	Каршъ Θеодоръ	Радомъ.
9	Кульчицкій Вл.	„
10	Лихтенштейнъ Д.	„
11	Любонскій Янъ	„
12	Мирецкій Конс.,	„
13	ПясецкійАдамъ,	„
14	Пржиходзкій В.,	„
15	Пржилэнцкій С.,	„
16	Пржилэнцкій Т.,	„
17	Пржилэнцкій Б.,	„
18	Собѣщанскій В.,	„
19	СтанишевскійК.	„
20	Твардзицкій Г.,	„
21	Кс. Урбанскій I.,	„
22	Вага Яковъ.	„
	62. Радомскій Уѣздъ: **)	
1	Бекерманъ Из.	Фирлей.
2	Водзинская Э.	Суха.
	63. Козеницкій Уѣздъ:	
1	Липскій Людв. (Чл. Кор.).	Пискоровъ.
2	Богуцкая Анж.	Пулавы.

(* Членомъ Кор. уѣзда состоитъ постоянный Членъ, Росцишевскій Іосифъ изъ Садлова.

**) Членомъ Кор. уѣзда состоитъ пост. чл. Водзинскій Θаддей изъ Сухой.

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
3	Цвирко-Годыцкій Феликсъ,	Облясcы.
4	Ленкевичъ Соб.,	Грабовъ.
5	Марциновская Жозефина.	Яновице.
	64. Конскій Уѣздъ:	
1	Фалькевичъ Казиміръ, (Чл. Кор.)	Конскъ.
2	Бохенскій Іос.,	РудаМален.
3	Энгеманъ Эдм.,	Шидловецъ.
4	Розенъ Шимонъ	Консвъ.
5	Гр. Тарновскій Юлій.	Коньске.
6	Валянсьенъ Г.	Хлевиска.
	65. Илжецкій Уѣздъ:	
1	Добецкій Іос., (Чл. Кор.)	Кржижа новице.
	66. Сандомирскій Уѣздъ:	
1	Тарговскій Юл., (Чл. Кор.)	Виняры.
2	Руссоцкій Максиміліанъ,	Сулешовъ.
3	Скотницкій Максимиліанъ,	Скотники.
	67. Опатовскій Уѣздъ:	
1	ОсняловскійГус. (Чл. Ком)	Собутка.
2	Бачинскій Левъ.	

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
3	Лещинскій Сигизмундъ,	Калишаны.
4	Гомбровичъ Янъ	Малошице.
5	Ясенскій Мечиславъ.	Боксице.
6	Райзахеръ Альфредъ,	Рушковецъ.
7	Свѣжинскій Іосифъ	Еленовъ
8	Свѣжинскій Владиславъ,	„
	68. Опочинскій Уѣздъ:	
1	Сѣдлевскій К. Александръ, (Чл. Кор.)	Поплавы.
2	Добецкій Влад.,	Държевица.
3	Гибнеръ Іосифъ,	Опочно.
4	Козминскій Я.,	Роженекъ.
5	Любодзецкій Людовикъ,	Жарновъ.
6	Скурковская Уршуля,	Велька Воля.
7	Видеракевичъ I.	Ставовички.
	IX. СѢДЛЕЦКАЯ ГУБЕРНІЯ.	
1	Точискій Юл., (Чл. Кор.)	Г. Сѣдлецъ.
2	Сундерляндъ С.	„
3	Велёвейскій Ад.,	„
	69. Сѣдлецкій Уѣздъ:	
1	Залевскій Люд., (Чл. Кор.)	Кржимоше

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства.
	70. Радинскій Уѣздъ:	
1	Руликовскій Вл., (Чл. Кор.)	Устржежъ.
2	Князь Четвертынскій Владиміръ, (Чл. Ком.)	Миляновъ.
	71. Константиновскій Уѣздъ:	
1	Гр. Мельжинскій Владисл.	Роскошъ.
	72. Бѣльскій Уѣздъ:	
1	Шелискій Мар., (Чл. Кор.)	Воргуле.
2	Гонсовскій Станиславъ,	Бѣла.
3	Гумницкій,	"
4	Залевскій,	Антополь.
5	Охенковскій,	Воргуле.
6	Валинскій Чес.,	Бѣла
7	Язвинскій Сиг.,	"
8	Венглинскій Ал.	Готыче.
9	Дмоховскій С.,	"
10	Гр. Зыберкъ-Плятеръ Ст,	Константиновъ.
11	Гр. Жолтовскій,	Коцкъ.
12	Кн. Четвертынскій Северинъ.	Бѣла.
	73. Влодавскій Уѣздъ *).	
1	Бонковскій Ант.	Влодава.
2	Гр. Замойскій Августъ.	Рожанка.
3	Крашевскій Кржиштовъ,	Романовъ.
4	Либишовскій Ѳеодоръ,	Сосновица.
5	Свецкій Янъ,	Майданъ.
	74. Гарволинскій Уѣздъ:	
1	Ласкій Стефанъ (Чл. Кор.)	Соболевъ.
2	Рошковскій Казимиръ,	Гоньчице.
3	Мейсснеръ Кар.,	Уленжъ.
4	Ордепга Янъ,	Желеховъ
5	Кс. Плещинскій Адольфъ.	Мацѣевице.
6	Пясковскій Ант.	Желѣховъ.
	75. Луковскій Уѣздъ:	
1	Левицкій Станиславъ.	Рогале.
2	Рымкевичъ Юл.	Луковъ.
	76. Соколовскій Уѣздъ: **)	
1	Гр. Цеперскій Стефанъ,	Бахоржа.
2	Кс. Франчевскій Феликсъ	Косовъ.
3	Циховскій Ипол	Петрикозы
4	Гиршманъ Ад.	Зомбковъ.
5	Охенковскій К.	Петрикозы.
	77. Венгровскій Уѣздъ:	
1	Луневскій Тим. (Чл. Кор.).	Коритница.
2	Попель Игнатій	Турно.

---

*) Членомъ Кор состоитъ пост. чл. Дръ Свирскій изъ Влодавы.
**) Членомъ Кор. состоитъ Попель Игнатій изъ Турна Венгровскаго уѣз.

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства	№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства.
	X. СУВАЛКСКАЯ ГУБЕРНІЯ.		2	Печискій Станиславъ.	Копсодзе.
1	Станишевскій Станиславъ, (Чл. Кор.)	Г. Сувалки.		**82. Маріампольскій Уѣздъ:**	
2	Бржоскій Генр.,	„	1	Траутсольдъ Ч., (Чл. Кор.)	Бочкеникеле.
3	Руссоцкій Бол.,	„	2	Бениславскій М.	Погермонь.
4	Смоленскій Вл.,	„	3	Вольскій Ксав.,	
5	Завадзкая Алоиз.,	„	4	Гейшторъ Левъ,	Дыдвиже.
6	Заблоцкій Густ.,	„	5	Гр. Тышкевичъ Ал.,	Ислаужъ.
	78. Сувалкскій Уѣздъ:				
1	Хлюдзинскій В.,	Сувалки.		**83. Владиславовскій Уѣздъ:**	
2	Свида Адольфъ.	Піогровиче.	1	Довгялло Янъ,	Дембова Буда.
	79. Августовскій Уѣздъ:		2	Хрынцевичъ Алина.	Илгово.
1	Модзелевскій І.,	Самборы.		**84. Кальварійскій Уѣздъ:**	
2	Соболевская Ю.	Кодзіовце.	1	Вишневскій Левъ. (Чл. Кор.)	Румбовиче.
	80. Сейнскій Уѣздъ:		2	Чайковскій Брониславъ,	Кальварія.
1	Скаржинскій Фл. (Чл. Кор.).	Гейшторышки,	3	Яцковскій Владиміръ,	Онишки.
2	Борткевичъ Іос.,	Серее.	4	Корево Игнатій.	Соболишки.
3	Кс. Букаты Викентій	Сишково,	5	Нарбуттъ Михалина.	Промежъ.
	81. Вылковыскій Уѣздъ: *)				
1	Гавронскій Владиміръ,	Поезіоры.			

Всѣхъ титулярныхъ Членовъ числилось 31 декабря 1902 г. 822.

*) Членомъ Кор. состоитъ пост. чл. Гавронскій Станиславъ изъ Шукли.

№ 7.

CZŁONKOWIE HONOROWI ZWYCZAJNI

(opłacający po 6 rb. rocznie.

a) MIASTO WARSZAWA.

1. Abramowicz Ksawera
2. Abramowicz Stanisław
3. Alberti Otton
4. Badowski Ignacy (*Czł. Z.*)
5. Bajkowski Gerard
6. Baliński Ignacy
7. Baranowski Ignacy
8. Bauerertz Adam
9. Bauman Petronela
10. Bełza Stanisław
11. Bensef Juljusz
12. Bergson Michał
13. Bergson Samuel
14. Bershon Jan
15. Berschon Matias
16. Berlinerblau Nikodem
17. Biesiekiersk. Włodzimierz
18. Błaszkowski Leon
19. Bociarski Dominik
20. Bocquet Aleksander
21. Bogdanowicz Leon
22. Bohdanowicz Hipolit
23. Bogk Julia
24. Borchardt Apolinary
25. Borkowski Marek.
26. Branicka Marya hr.
27. Branicki Wład., hr. (jun.)
28. Bronikowski Jan
29. Brunn Stanisław
30. Ks. Brzeski Franciszek
31. Ks. Brzeziewicz Euzeb.
32. Brzeziński Józef
33. Brzozowska Klementyna
34. Buczyński Roman
35. Bułharowski Stanisław
36. Burkath Wincenty
37. Buszczyński Konstanty
38. Chamiec Ksawery
39. Chełmicki Włodzimierz
40. Chodecki Kajetan
41. Cohn Juljan
42. Ćwikiel Józef Stanisław
43. Czajkowski Edward
44. Czapski Stanisław hr.
45. Czarnomska Elżbieta
46. Czarnowski Józef
47. Ks. Czeczott Witold
48. Czerwiński Zygmunt
49. Czyżyk Melchior
50. Dąbrowski Zdzisław
51. Dąbska Lubraniec Marya
52. Derseville Stefan
53. Dębski Feliks
54. Dmochowski Bron. (*Cz.K.*)
55. Dobkiewicz Józef
56. Dobrski Konrad
57. Domaszewski Jan. (*Czł. Kom.*)

58. Dr. Dunin Teodor
59. Dunin Karol
60. Dynowski Henryk
61. Dziechciński Stanisław
62. Eiger Juljusz
63. Epstein Jakób-Michał
64. Erlich Jakób
65. Ettinger Henryk
66. Federowicz Olech
67. Fraget Juljan
68. Freider Jakób
69. Freider Ludwik
70. Frendzel A. Jakób
71. Friedmann Maurycy
72. Friesendorf T.
73. Fuchs Franciszek
74. Geisler Ed.
75. Dr. Gepner Bolesław
76. Ks. Godlewski Marcelli
77. Godlewski Stefan
78. Godlewski Mścisław
79. Gnoiński Leon
80. Goebel Artur
81. Goldstand Aleksander
82. Goldstandt Jan
83. Gordziałkowska Teresa
84. Gordziałkowska Amelia
85. Grabowski Leon
86. Grabowski Wojciech
87. Groer Wincenty
88. Grosglik Leon
89. Gruszecki Aleksander
90. Gruszecki Konstanty
91. Gundelach Teodor
92. Gutman Józef
93. Heinrich Aleksander
94. Herse Adam
95. Herse Robert
96. Higersberger Józef (syn)
97. Hirszman Stanisław
98. Holewiński Władysław
99. Heybowicz Tadeusz
100. Jagmin Stanisław
101. Ks. Jagodziński Teofil
102. Jacuński Antoni
103. Jałowiecki Aleksander
104. Janasz Adolf
105. Janiszewski Czesław
106. Jantzen Edward
107. Jarocki Józef
108. Jasieńska Anna
109. Jasinowski Izydor
110. Jende Antonina
111. Jordan Julian
112. Józefowicz Michał
113. Kaftal Bernard
114. Kamieniecki Włodzim.
115. Kamiński Jan-Maurycy
116. Karpiński Franciszek
117. Kernbaum Józef
118. Kirszrot Józef
119. Kirszrot Jakób
120. Kisielewski Antoni
121. Klawer Mikołaj
122. Kopytowski Kazimierz
123. Kosmowski Wiktoryn
124. Kokeli Józef
125. Kon Józef Leon
126. Konic Henryk
127. Konitz Teodor
128. Kosiński Juljan
129. Kossakowski Stanisł. hr.
130. Kostecki Władysław
131. Kotowicz Anastazya
132. Kozarska Kazimiera
133. Kozłowski Władysław
134. Kramsztyk Marceli
135. Krassowski Marjan
136. Kraushar Aleksander
137. Kronenberg Leop.-Julj. (*Czł. Kom.*)
138. Kruszewska Alina
139. Krzyżanowski Romuald
140. Kulikowski Franciszek
141. Kunkel Ludwik
142. Kuratow Marek
143. Kwapiński Stanisław
144. Laska Stef. z hr. Ilińskich
145. Laskowska Izabella
146. Lesser Jan baron
147. Leszczyński St. (*C. Kor.*)
148. Lewenthal Samuel
149. Loewenber Jakób
150. Ludwik Aloizy

151. Lutostański Seweryn (*Czł. Kom.*)
152. Luxemburg Maurycy
153. Likiert Natan
154. Ks. Łoziński Zygmunt
155. Hr. Łubieński Gustaw
156. Łopieński Feliks
157. Łukawski Adolf
158. Łukomski Józef
159. Łusakowski Henryk
160. Magnus Wiktor
161. Maleszewska Fryderyka
162. Małagowska Teodora
163. Marczewski Ludwik
164. Marx Emil
165. Matuszewska Apolonja
166. Ks. Matuszewski Teofil
167. Matuszyński Bolesław
168. Mazurkiewicz Jan
169. Mencel Alina
170. Meyer Jerzy
171. Meyet Leopold
172. Mielżyńska Ludwika hr.
173. Mikłaszewski W. (*Czł. Kom.*)
174. Mirosławski Zygmunt.
175. Moldenhawer Aleksan. (*Czł. Kom.*)
176. Montwiłł Aleksander
177. Montwiłł Wincenty
178. Morgulec Bolesław
179. Mrozowski Jan
180. Muśnicki Władysław
181. Nalepiński Ksawery (*Czł. Zarz.*)
182. Natanson Stanisław
183. Neugebauer Franciszek
184. Nimander Eugeniusz
185. Nipanicz Zacharyasz
186. Nowakowski W.
187. Nowakowski Kazimierz
188. Nowodworski Franciszek (*Czł. Kom.*)
189. Ochocka Antonina
190. Orgelbrandt Hipolit
191. Orgelbrandt Mieczysław
192. Orpiszewski Stanisław
193. Ostaszewski Antoni
194. Ostrowski Zygmunt
195. Osuchowski Antoni
196. Paklerski Julian
197. Parczewski Konstanty
198. Paszkowicz Kazimierz
199. Pęcherzewski Jan
200. Pfejffer Stanisław
201. Platerowa Wiktorya hr.
202. Pepłowski Adolf
203. Plater Zyberk Feliks hr.
204. Plebiński Edmund
205. Poklewska Koziełł An.
206. Polak Józef
207. Polczyński Józef
208. Pomianowski Władysław
209. Ks. Popiel Wincenty, Arcybiskup Warszawski
210. Połłan Anatol
211. Popławski Wojciech
212. Potocki August hr.
213. Powichrowski Włodzim.
214. Poznański Jan
215. Poznański Maksymilian
216. Prószyński Konstanty
217. Putiatycki Tadeusz
218. Raciborski Edmund
219. Raczyńska Zofia
220. Radkiewicz R.
221. Ks. Radziwiłł Jerzy (*Czł. Kom.*)
222. Radziszewski Ksawery
223. Rawicz Józef
224. Regelman Zygmunt
225. Reichman, wdowa po Józ.
226. Rittendorf Władysław
227. Rodzyn Szymon
228. Rogoziński Tadeusz
229. Römer Izydor
230. Rontaler Edward
231. Rossmann Ludwik
232. Rotwand Leon
233. Rudzka Leonia
234. Rusiecki Stanisław
235. Rychłowski Władysław
236. Rytel Władysław
237. Samborski Piotr

238. Sawicka Benigna
239. Schür Julia
240. Siedlewski-Karszo Wł.
241. Sikorska Julia
242. Sikorski Wacław
243. Silberberg Jan
244. Silberberg Izydor
245. Silberman Maurycy
246. Sobański Kazimierz (*Czł. Kom.*)
247. Sobański Michał
248. Sobocki Józef
249. Sommer Feliks
250. Sonenberg Szymon
251. Stabrowski Aleksander
252. Staniszewski Józef
253. Stein Herman
254. Strakacz Władysław
255. Strasburgier Karol
256. Strzałecki Antoni
257. Strzembosz Tadeusz
258. Struwe Henryk
259. Suligowski Adolf
260. Szaniawski Wiktor
261. Szczepański Stanisław
262. Szczerbiński Z.
263. Szebeko Ignacy
264. Szlenker Jan
265. Szlenker Marya
266. Szołayska Włodzimiera
267. Szteyner Józef
268. Sztochel Szymon
269. Szumański Wiktor
270. Szyfer Samuel
271. Szymanowski Leon
272. Szymborski Apolinary
273. Śliwiński Janusz (*Czł. Kom.*)
274. Śliwicki Józef
275. Tafiłowski Władysław
276. Tatarkiewicz Ksawery
277. Temler Karol
278. Tarnowska Marya
279. Tow. akc. machin i odlew. daw. „Rudzki Konstanty“
280. Trepte Emil
281. Tuchband Maurycy
282. Tukałło Konrad
283. Tworkowski Józef
284. Tykociner Zygmunt
285. Ulrich Mojżesz
286. Unger Gracyan
287. Urbański Wincenty
288. Wagner Ferdynand
289. Waldenberg Leon
290. Waligórski Wiktor
291. Wanke Karol
292. Waniorski Konstanty
293. Waręcki Aleksander
294. Wasiutyński Zygmunt
295. Werner Bronisław
296. Werner Emil
297. Weydel Emil
298. Władyczański E.
299. Wodziński Konrad
300. Wojno Władysława
301. Wojciechowski Teofil
302. Woliński Jan
303. Wolff Andrzej
304. Wolff Robert
305. Zakrzewski Józef
306. Zaleski Stanisław
307. Zarzycka Franciszka
308. Zieliński Stefan
309. Zielonka Leopold
310. Żakowski Aleksander

b) Gubernie Królestwa Polskiego.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
	I. GUBERNIA WARSZAWSKA:	
	1. Powiat Warszawski:	
1	Rossman Ludw, (*Czł. Kor.*).	Bielawa.
2	Mokotów Gmina,	Mokotów.
	2. Powiat Grójecki:	
1	Boniecki Adam,	Swidno.
2	Boniecki Stanisław,	Tomczyce.
3	Ks. Ciemniewski Marceli,	Warka.
4	Jackowski Flor,	Wodziczna.
5	Okęcki Konstanty,	Brzeźce.
6	Stremer Aleks.	Petrykozy.
	3. Powiat Błoński:	
1	Ankiewicz Julian Paweł,	Grzegorzewice.
2	Bender Szaja,	Grodzisk.
3	Bekman K.,	Żyrardów.
4	Dąbrowski Czesł.	Rokitno
5	Eisenberg Binem,	Mszczonów
6	Garvie Tomasz.	Żyrardów.
7	Ks. Gizaczyński Wacław,	Mszczonów
8	Haeberle Jan,	Ruda Guz.
9	Haupt Wilhelm,	Ruda Guz.
10	Janasz Daniel,	Płochocin.
11	W. Jankowski,	Mszczonów
12	Ks. Jędrzejewski	Miedniewice.
13	Kalisz rabin,	Wolica.
14	Knaster Michał,	Grodzisk.
15	Kruh Moszek.,	Mszczonów
16	Neuhauz M.,	Grodzisk.
17	Oksner Karol.,	Ruda Guz.
18	Pawłowicz Aleksander,	Radonie.
19	Dr. Smólski Józ.	Mszczonów
20	Taub Icek,	Żyrardów.
21	Wątróbski Józef.	„
	4. Powiat Sochaczewski:	
1	Borzewska Zofja,	Młodzieszyn.
2	Donimirski Zyg.,	Kożuszki
3	Grzybowski Zyg.,	Cmiszew.
4	Grzybowski Ant.,	Żdżarów.
5	Kozietulski Zd.,	Hermanów.
6	Kuczyński Fran.,	Gawartowa Wola.
7	Lasocki J.	Brochów
8	Łubieński Wład.,	Gawłów.
9	Myszczyński Wł.,	Szwarocin
10	Przeździecki Zd.,	Duranów.
11	Wiśniewski Eugeniusz,	Rakutów
12	Zabłocki Karol,	Rybno.
13	Zielińska Wikt.,	Gradowo.
	5. Powiat Skierniewicki:	
1	Górski Wacław, (*Czł, Kor.*)	Skierniewice.
2	Alichniewicz Józ.	„

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
3	Bobryk Aleksander	Skierniewice.
4	Dudziński Czesław,	„
5	Górska Marya, (*Kuratorka Przytułku Puszcza).*	Wola Pękoszewska.
6	Górski Antoni (*Czł. Kom. Kurator os. Studzieniec*)	„
7	Pruski Stanisław,	Prusy.
8	Ks. Skrzypkowski Mikołaj,	Skierniewice
	6. Powiat Gostyński:	
1	Grabski Adam, *Czł. Kor.*)	Luszyn.
2	Grzybowski Kar.	Skrzeszewy.
3	Lasocki Władys.	Kiernozia.
	7. Powiat Nowo-Miński:	
1	Ściepurzyński Wład. (*Czł. Kor.*)	Rudzienek.
2	Szeliska Paul.,	Suffczyn.
3	Wójcicki Antoni,	Gadka.
4	Wolfram Zofia,	Mienia.
	8. Powiat Radzymiński:	
1	Ks. Kozłowski Teofil. (*Czł. Kor.*)	Radzymin.
2	Smolak Jan,	„

Nr.	Imię i nazwisko	Zamieszkanie
	9. Powiat Włocławski:	
1	Braun Jan,	Fabjanki.
2	Nowca Wład.,	Włocławek.
3	Peretz Gustaw,	Włocławek.
4	Ks. Śliwiński Jan	„
	10. Powiat Nieszawski:	
1	Berner Aleksand.,	Sierzchowo.
2	Gostomski Karol,	Borucin.
3	Górski Teodor,	Świerczyn.
4	Kryński Rudolf,	Janowice.
5	Skarbek hr. Karolina,	Osięciny.
6	Trzecieniecki Maksymilian,	Aleksandrów
	11. Powiat Kutnowski:	
1	Przyłubski Leon, (*Czł Kor.*)	Kąty.
2	Dangiel Zygmunt	Gnojno.
3	Rembieliński K.,	Krośniewice
4	Rembielińska,	„
5	Skarzyński Adam	Smiechów.
6	Skarzyński Ant.,	Pobórz.
7	Żera Józef,	Kutno.
	12. Powiat Łowicki:	
1	Myszczyński Józ.	Wola Szydłowiecka.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
	13. Powiat Pułtuski:	
1	Modzelewski Wiktor,	Gładczyn.
2	Dłużewski Józef,	Pobyłków.
3	Zambrzycki Zygmunt,	Gostkowo.
	II. GUBERNIA KALISKA:	
1	Ks. Ciesielski Michał (*Czł. Kor.*)	M. Kalisz.
2	Cybulski Woj.,	"
3	Manasejn,	"
4	Parczewski Alf.,	"
5	Sulimierski Jacek,	"
	14. Powiat Kaliski:	
1	Romocki Witold, (*Czł. Kor.*)	Kamień.
2	Celiński Zygm.,	Kosmów.
3	Doruchowski Feliks,	Złotniki Wielkie.
4	Doruchowski Zygmunt,	Złotniki Małe.
5	Górecki Bolesł.,	Żelasków.
6	Nieszkowski Adolf,	Rzegocin.
7	Radoński Feliks,	Jarantów.
8	Rephan Paweł,	Biernatki.
9	Wyganowski Wojciech,	Pietrzyków.
10	Sędzia gm. osady Stawiszyn.	Stawiszyn

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
	15. Powiat Kolski:	
—		
1	Maringe Leonard,	Smolina
2	Błędowski Feliks,	Błędów.
	16. Powiat Łęczycki:	
1	Boetticher Władysław,	Leśmierz.
2	Boetticher Ludwik,	Siedlce.
3	Bielicki Antoni,	Budki.
4	Cuevas Teodor,	Łęczyca.
5	Hewelt Bolesław,	Bronno.
6	Kretkowski Mieczysław,	Pokrzywnica
7	Lande Józef,	Łęczyca.
8	Marynowski Józ.,	Tum.
9	Rudnicki Kazi.,	Krężelewice.
10	Rutkowska Lud.,	Łęczyca.
11	Stokowski Mieczysław,	Pieskowice.
12	Weil Dorota,	Ozorków.
13	Złotnicki Witold	Golbice.
	17. Powiat Wieluński:	
1	Łubieński Józef. (*Czł. Kor.*),	Starzenice.
2	Bzowski Stanisł.	Wieluń.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
3	Kaczkowski Kaz.	Wieluń.
4	Kręski Włodzimierz.	Łask.
5	Modrzejewski Henryk,	Działoszyn.
6	Taczanowski G.	Ruda.
	18. Powiat Sieradzki:	
1	Białecki Michał, (*Czł. Kor.*)	Dębołęka.
2	Jarociński Win.,	Kamionacz.
3	Paciorkowski Bogumił,	Gruszczyce.
	19. Powiat Koniński:	
1	Gościmski Julian,	Rozdziały.
2	Lissowski Boles.,	Smaszew.
3	Stachlewski Wł.,	Konin.
	20. Powiat Słupecki:	
1	Mittelstaedt Hen., (*Czł. Kor.*)	Łuszczewo.
2	Chrzanowska M.,	Mieczownica
3	Dąbski Stefan,	Ciążeń.
4	Iwańczyk Emil,	Paniejewo.
5	Hr. Kwilecki Kazimierz,	Grodziec.
6	Przyłubska Cec.,	Lissewo.
7	Żychliński Stan.,	Buszkowo.
8	Lutosławska Marja.	Nieborzyno.
	21. Powiat Turecki:	
1	Bogdański Stan.,	Miłkowice.
2	Kłokocki Bolesł.,	Smaszew.
3	Młodzianowski M.	Kawęczyn.
4	Puławski Ludomir,	Grzymiszew.
5	Zajączek T. W.,	Uniejów.
	III. GUBERNIA KIELECKA.	
1	Różycki Erazm, *Czł. Kor.*)	M Kielce.
2	Batogowski Tom.	"
3	Fritsch Karol,	"
4	Halik Mieczysław	"
5	Ks. Kuliński Biskup Dyecezyi,	"
6	Redych Józef,	"
7	Waniewicz Mar.,	"
8	Zwierkowski Tad.	"
	22. Powiat Kielecki:	
1	Różycki Erazm (*Czł. Kor.*)	M. Kielce.

—

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
	23. Powiat Jędrzejowski:	
1	Schmit Bolesław.	Strzeszkowice.
	24. Powiat Miechowski:	
1	Zubrzycki Józef, (*Czł. Kor.*)	Zagórzyn.
2	Boguński Stan.,	Pieczonogi.
3	Chełmicki Stan.,	Igołomia.
4	Jaczewski Cezary	Więcławice.
5	Jagielski Stanis.,	Proszowice.
6	Jedynak Józef,	Lubożyca.
7	Kanarek Jan,	Michałowice.
8	Kleszczyński B.,	Strzeszowice.
9	Kohn Ludwik,	Lubożyca.
10	Kozłowski Stefan,	Przybysławice.
11	Ks. Kwiatkowski Józef,	Miechów.
12	Hr. Michałowska Marya,	Łuczyce.
13	Ks. Mieszkowski Bronisław,	Proszowice:
14	Ks. Patkowski W.	Lubożyca
15	Popiel Konstanty,	Czaple Wiel.
16	Rudzki Krzysztof	Słomniki.
17	Wiadrowski R.,	Wrocimowice.
18	Hr. Wodzicki Antoni.,	Niedźwiedź.
19	Ks. Wroński Mic.	Więcławice.
20	Zakrzeński Bol.,	Sieborowice.
21	Zawiszyna Marya	Goszczyce.
22	Zubrzycki Zyg.	Goszcza.
	25. Powiat Olkuski:	
1	Chrzanowski Jan, (*Czł. Kor.*)	Szczodrkowice.
2	Bukowski Feliks,	Laski.
3	Giedroyć S. A.,	Olkusz.
4	Halik Wacław,	Brzozówka.
5	Moes Aleksander,	Udorz.
6	Meissner Herman	Brzozówka.
7	Posmykiewicz St.	Pilica.
8	Ks. Smołka Franciszek.	Wolbrom.
9	Wsołł Kazimierz	Pilica.
	26. Powiat Stopnicki:	
1	Walchnowski Andrzej,	Zborow.
2	Lipiński Józef,	Strzałków.
3	Oskner Mikołaj,	Sichów.
4	Solnicki Władysław,	Rzędow.
	27. Powiat Pińczowski:	
1	Dembiński Ludwik,	Góry.
2	Dembińska Mar.,	Szyszczyce.
3	Jastrzębski Stan.,	Jurków.
4	Kamocki Antoni,	Teresin.
5	Szumiel Ignacy,	Pińczów.
	28. Powiat Włoszczowski:	
1	Potocki hr. Rod.,	Chrząstów.

IV. GUBERNIA LUBELSKA:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie.
1	Kochański Dominik (*Czł Kor.*)	M Lublin.
2	Beer Michał,	„
3	Domański Aleksander.	„
4	Ks. Jaczewski, Franciszek, Biskup Lubelski,	„
5	Janiszewski Aleksander,	„
6	Ks. Koglarski W.,	„
7	Okolski Adolf,	„
8	Miller Karol.	„
9	Muszyński Władysław,	„
10	Okorski Franciszek,	„
11	Plewiński Antoni,	„
12	Szymański Józef,	„
13	Świnarski Antoni,	„
14	Tuszowski Ad..	„
15	Vetter August,	„
16	Zaremba Roman,	„
17	Zarębski Apolinary.	„

29. Powiat Lubelski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie.
1	Przewłocki Konstanty, (*Czł. Kor.*)	Gałęzowska Wola.
2	Baczyński Mieczysław,	Jabłonna.
3	Budny Nikodem,	Jastków.
4	Goniewska Zofia,	Gałęzowska Wola.
5	Gosiewski Mik.	Radlin.
6	Ks. Kwiatkowski Antoni,	Bychawa.
7	Michalski Józef,	Trawniki.
8	Popławski Lud.,	Łysołaje.
9	Potocki Henryk,	Jaszczów.
10	Rohland Paweł,	Żabia Wola
11	Hr. Scypio Edmund	Brzezice.
12	Hr. Szlubowski Antoni.	Mełgiew.

30. Powiat Lubartowski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie.
1	Sonenberg Tekla,	Kijany.
2	Ks. Skubiszewski Franciszek ,	Syrniki.
3	Zamoyska hr. Aniela,	Kozłówka.
4	Zamoyski hr. Konstanty.	Kozłówka.

31. Powiat Nowo Aleksandryjski.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie.
1	Kleniewski Władysław,	Opole.
2	Kossak Tadeusz,	Kośmin.
3	Mierzejewski Marcin.	Dęblin.
4	Szczypiorski St.,	Braciejowice
5	Zabielski Aleksander.	Kazimierz.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
	32. Powiat *) Chełmski:	
1	Fudakowski Kaz.,	Uher.
2	Gałęzowski Boh.,	Husynne.
3	Przanowski Leon	Krasne.
4	Woroniecki książe Mieczysław. (*Czł.Kom.*)	Kanie.
	33. Powiat Hrubieszowski:	
1	Wydżga Jan Stef.,	Raciborowice.
2	Pohorecki Adam,	Trzebieniec.
3	Rakowski Ludwik,	Dobużek.
4	Rulikowski Win.	Mircze.
5	T-wo Rolnicze Hrubieszowskie,	Dziekanów.
	34. Powiat Krasnystawski:	
1	Gerlicz Aleksan.,	Tarnawka.
2	Jasieński Józef,	Orłów.
3	Ks. Majewski Feliks,	Krasnystaw.
	35. Powiat: Tomaszowski:	
1	Kiciński Tadeusz,	Stara Wieś.
2	Rulikowski Zdzisław,	Honiatycze.
3	Świeżawski Wacław.	Ratyczów.
	36. Powiat Janowski:	
1	Kowalski Tadeusz, (*Cz. Kom.*)	Olbęcin.
2	Piasecki Józef,	Popkowice.
3	Przanowski Woj.	Potoczek.
	37. Powiat Zamojski:	
1	Sajkiewicz Lud., (*Czł. Kom.*)	Hyża.
2	Jaśkiewicz Romuald,	Zamość.
3	Kowalewski Władysław.	„
	38. Powiat Biłgorajski:	
1	Stoboy Edward.	Naklik.
	V. GUBERNIA ŁOMŻYŃSKA.	
1	Skłodowski Hip (*Czł. Kor.*)	M. Łomża.

*) Członkiem Korespondentem jest stały Członek Ludwik Olędzki z Chylina.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
2	Bogucki Wacł.	M. Łomża.
3	Chrystowski Al.,	„
4	FilochowskiTom	„
	39. Powiat Łomżyński:	
1	Kozłowski Adam *(Czł. Kor.)*	Miastków.
2	Grabiński Jan,	Szczepanków.
3	Ks. Jastrzębski Paweł.	„
	40. Powiat Mazowiecki:	
1	Ks. Dworakowski	Sokoły.
2	Jaczyński Gustaw,	Stelmachów.
3	Kierznowski Stanisław,	Szepietów.
4	Rostworowski hr. Aleksander..	Stelmachów.
5	Starzeński A. hr.	Pietków.
6	Włostowski J. M.	Dąbrowa Wielka
	41. Powiat Ostrowski:	
	—	
	—	

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
	42. Powiat Ostrołęcki:	
1	Gniazdowski Józ. *(Czł. Koresp.)*	Ostrołęka.
2	Glinka Mikołaj,	Szczawin.
3	Glinka Antoni,	„
4	Marchwicki Stan.	Brzeźno.
5	Plewiński Hieronim.	Ostrołęka.
6	Ks. Śmiechowski Kajetan,	Ostrołęka.
	43. Powiat Makowski:	
1	GniazdowskiKar. *(Czł. Kor.)*	Czarnostów.
2	Piechowski K.	Dziektarzewo.
3	Szpakowski Hilary,	Magnuszewo
4	Wierniewicz Józ.	Magnuszewek.
5	Wroński Stanisław.	Lubomin.
	44. Powiat Kolneński: *)	
	—	
	45. Powiat Szczuczyński:	
1	KucińskiLeopold	Sulimy

*) Członkiem Korespondentem tego powiatu jest Bolesław Chrostowski ze wsi Mocarze.

VI. GUBERNIA PIOTRKOWSKA.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Dobrzelewski Tadeusz, (*Czł. Kor.*)	Piotrków.
2	AleksandrowiczF	„
3	Cholewicki Jan,	„
4	HorowiczNathan	„
5	Goldlust Rozalia,	„
6	Kański Jordan,	„
7	Łazucki August,	„
8	Młodowski Stef.,	„
9	Śrzeánicki Stan.,	„
10	Zaleski Władysław.	„

46. Powiat Piotrkowski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Fiszer Józef,	Szydłów.
2	Jaszowski Stan.,	Łęki.
3	Rudzki Karol,	Dobrzelew.
4	Stokowski Aleksander,	Drużbice.
5	Strzelecki Konstanty.	Łochyńsk.

47. Powiat Częstochowski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Ciemniewski Jul. (*Czł. Kor.*)	Częstochowa
2	GinsbergHerman	„
3	Kozłowski Władysław,	„
4	Maleszewski Aleksander,	„
5	Hr. Raczyński, Edward,	Złoty Potok.
6	Resursa w Częstochowie.	Częstochowa.
7	Szwede Kazim.	„

48. Powiat Brzeziński.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Hanczke Ernest,	Żelgoszcz.
2	Sulikowski Karol,	Popień.

49. Powiat Nowo-Radomski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Skórzewska Tekla.	Chełmo.

50. Powiat Łaski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Maternicka Zofia,	Kwiatkowice
2	Romocki Juljusz.	Czołczyn.

51. Powiat Łódzki.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Dworzańczyk Seweryn, (*C. Kor*)	Łódź.
2	Borst Juljusz,	Zgierz.
3	Birenzweig Bernard,	Łódz.
4	Bronikowski Oppeln-Wojciech,	„
5	Gutentag Maurycy,	„
6	Gutman Józef,	„

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
7	Hantke Juliusz,	Łódź.
8	Konsztam Aron,	"
9	Markiewicz Ign.,	"
10	Meleniewski Dyonizy,	"
11	Mejerhoff Teodor	"
12	Poznański Izrael,	"
13	Silberstein Markus,	"
14	Mierzyński Rafał	"
15	Rosenthal Dawid.	"

52. Powiat Rawski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Suffczyński Stef., (*Czł. Kor.*)	Ossa.
2	Grotowski Józef,	Rawa.
3	Majewski Starża Julian,	Konopnica.
4	Okęcki Stanisław (*Czł.Kom.*)	Babsk.
5	Olszewski Włod.	Rawa.

53. Powiat Będziński:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Grabiński Miecz., (*Czł. Kor.*)	Dąborowa Górnicza.
2	Borkowski Jan,	Dąbrowa.
3	Ciechanowski, Stanisław,	Grodziec.
4	Gamper,	Sielce.
5	Kondratowicz Hieronim,	Dąbrowa.
6	Kontkiewicz St.,	"
7	Mauve Ludwik,	Sielce.
8	Reicher Henryk,	Sosnowice.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
9	Strasburger Jul.,	Niemce.
10	Surzycki Jan,	Sosnowice.
11	Wolski Feliks.	Gzichów.

VII. GUBERNIA PŁOCKA.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Rudziński Jan, (*Czł. Kor.*)	M. Płock.
2	Baliński Stefan,	"
3	Kalinowski Wł.,	"
4	Ligowski Jan,	"
5	Neumark Jakób,	"
6	Piwnicki Wald.,	"
7	Siniewicz Jakób,	"
8	Węsierski Winc.	"
9	Woldenberg Dawid,	"
10	Wolfsohn Izydor.	"

54. Powiat Płocki:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Gościcki Czesław, (*Czł. Kor.*)	Pionczyno.
2	Górecki Roman,	Pilichowo.
3	Klimkiewicz Józefa,	Goślice.
4	Wielogłowski A.	Dzierżanów

55. Powiat Ciechanowski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Milewski Józef, (*Czł. Kor.*)	Ciechanów.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
2	Cyprysińska, Wanda,	Sulmierz.
3	Gutkowski Ign.,	Smiecin.
4	Próchnicki Hip.,	Szlasy-Żalne.
5	Wortman Maurycy,	Krasiniec.
6	Żórawski Juljusz.	Szczuki.

56. Powiat Przasnyski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Duczymiński Ludwik,	Szumsk.
2	Ostrowski Antoni,	Leszno.
3	Ks. Ordon Zygmunt.	Dzierzgowo.

57. Powiat Płoński:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Jaworowski Antoni,	Bogusławice
2	Morawski Józef,	Smardzewo.
3	Senatow Teodora.	Jeżewo.
4	Strzeszewski Kazimierz,	Arcelin.
5	Święcki Ant.,	Kiełki.
6	Święcki Ignacy.	Dziektarzewo.

58. Powiat Lipnowski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Karnkowski Ant. (*Czł. Kor.*)	Oleszno
2	Boski Czesław,	Gorzechowo
3	Cissowski Tomasz,	
4	Godlewski Roch,	Kłokock.
5	Karnkowska Antonina,	Swiętosław.
6	Karnkowski Ign.,	Karnkowo.
7	Karwosiecki Julian,	Ostrowite.
8	Pląskowski Karol	Głodowo.
9	Pruski Bronisław,	Płomiany.
10	Pruski Jan,	Dyblin.
11	Rutkowski Zdzisław,	Spethal dolny.
12	Wąsowicz Marjan,	Tłuchówko.
13	Wąsowicz Tomasz,	Zaduszniki.
14	Wąsowicz Hip.,	Kamień.
15	Ks. Włostowski Marcin.	Łążyn.

59. Powiat Mławski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Charzyński Adam	Zielona.
2	Cieszewski Walenty,	Piegłowo.
3	Gniazdowski Damian,	Grzebsk.
4	Ks. Jankowski Remigiusz,	Wieczfnia
5	Klicki Bronisław,	Windyki.
6	Kordasiewicz Antoni,	Mława.
7	Olszyński Stan.,	Kosiny Kapiczne.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
8	Ks. Ordon Stanisław,	Mława.
9	Piechowski Wł.,	Nosarzewo.
10	Szefer Feliks,	Bońkowo.
11	Szempliński Jan,	Kowalewo.
12	Ks. Sokolik Lud.	Kowalewo.

60. Powiat Rypiński: *)

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Bożewski Antoni,	Ugoszcz.
2	Cholewiński Władysław,	Rypin.
3	Miszewski Zygmunt,	Sobowo.
4	Rościszewski Ed.,	Radomin.
5	Rudowski Ed.,	Bachorz.
6	Siemiątkowski F.	Radziki.
7	Siemiątkowski B.	Kompielsk.

61. Powiat Sierpecki:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Ksiądz Szostakiewicz Jan, (*Czł. Kor.*)	Bieżuń.

VIII. GUBERNIA RADOMSKA.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Pawiński Ignacy, (*Czł. Kor.*)	M. Radom.
2	Biełousow Piotr,	,,
3	Beckerman Rufin	Radom.
4	Gloger Maciej,	„
5	Chmielewski M.,	
6	Ks. Grajewski M.,	
7	Horodyski Seweryn,	Opatów.
8	Karsch Teodor,	Radom.
9	Kulczycki Włod.,	„
10	Lichtenstein D.,	„
11	Luboński Jan,	„
12	Mirecki Konstan.,	„
13	Piasecki Adam,	„
14	Przychodzki Wacław,	„
15	Przyłęcki Stefan,	„
16	Przyłęcki Bolesł.,	„
17	Przyłęcki Tad.,	„
18	Sobieszczański W	„
19	Staniszewski Kar.	„
20	Twardzicki G.,	„
21	Ks. Urbański Józef	„
22	Waga Jakób,	„

62. Powiat Radomski: *)

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Beckerman Iz.,	Firlej.
2	Wodzińska Eufr.	Sucha.

63. Powiat Kozienicki:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Lipski Ludwik, (*Czł. Kor.*)	Piskorów.
2	Bogucka Aniela,	Puławy,

*) Członkiem Korespondentem jest stały członek Józef Rościszewski z Sadłowa.

*) Członkiem Korespondentem tego powiatu jest członek stały Wodziński Tadeusz z Suchej.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
3	Cwirko-Godycki Feliks,	Oblassy.
4	Lenkiewicz Sob.,	Grabów.
5	Marcinowska Józefa.	Janowice.

64. Powiat Koński:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Falkiewicz Kazimierz, (*Czł. Kor.*)	Końskie.
2	Bocheński Józef,	Ruda Malen.
3	Engeman Edm.,	Szydłowiec.
4	Rosen Szymon,	Końskie.
5	Hr. Tarnowski Juljusz,	Dobra Końskie.
6	Valenciennes H.	Chlewiska.

65. Powiat Iłżecki:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Dobiecki Józef, (*Cz. Kor.*)	Krzyżanowice.

66. Powiat Sandomierski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Targowski Juliusz, (*Czł. Kor.*)	Winiary.
2	Russocki Maksymilian,	Suleszów.
3	Skotnicki Maksymilian,	Skotniki.

67. Powiat Opatowski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Ośniałowski Gus. (*Czł. Kor.*)	Sobótka.
2	Baczyński Leon	
3	Gombrowicz Jan,	Małoszyce.
4	Jasieński Mieczysław.	Boksice.
5	Leszczyński Zygmunt,	Kaliszany.
6	Rajzacher Alfred,	Ruszkowiec
7	Świeżyński Józef,	Jelemiów.
8	Świeżyński Władysław	"

68. Powiat Opoczyński:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Siedlewski Karszo Aleksand., (*Czł. Kor.*)	Popławy.
2	Dobiecki Wład.	Drzewica.
3	Hübner Józef,	Opoczno.
4	Koźmiński Jan,	Rożenek.
5	Lubodziecki Ludwik,	Żarnów.
6	Skórkowska Urszula,	Wielka Wola.
7	Widerakiewicz J.	Stawowiczki

IX. GUBERNIA SIEDLECKA.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Toczyski Julian, (*Czł. Kor.*)	M. Siedlce.
2	Sunderland Stan.	"
3	Wielowiejski Ad.	"

69. Powiat Siedlecki:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Zalewski Ludwik (*Czł. Kor.*)	Krzymosze.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
	70. Powiat Radzyński:	
1	Rulikowski Wł., (*Czł. Kor.*)	Ustrzeż.
2	Książe Czetwertyński Włodzimierz. (*Czł. Kom.*)	Milanów.
	71. Powiat Konstantynowski:	
1	Hr. Mielżyński Władysław.	Roskosz.
	72. Powiat Bialski:	
1	Szeliski Maryan, (*Czł. Kor.*)	Worgóle.
2	Ks. Czetwertyński Seweryn,	Biała.
3	Gąsowski Stanis.	,,
4	Humnicki,	,,
5	Ochenkowski,	Worgóle.
6	Waliński Czesł.,	Bi ała.
7	Jaźwiński Zyg.,	,,
8	Węgliński Alfred	Hotycze.
9	Dmochowski St.,	,,
10	Hr. Zyberk-Plater Stanisław.	Konstantyn.
11	Zalewski,	Antopol.
12	Hr. Żółtowski.	Kock.
	73. Powiat Włodawski: *)	
1	Bąkowski Antoni	Włodawa.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
2	Kraszewski Krysztof	Romanów.
3	Libiszowski Teodor,	Sosnowica.
4	Święcki Jan,	Majdan.
5	Hr. Zamoyski August,	Różanka.
	74. Powiat Garwoliński:	
1	Łaski Stefan, (*Czł. Kor.*)	Sobolew.
2	Meissner Karol,	Ułęż.
3	Ordęga Jan,	Żelechów.
4	Piaskowski Ant.	"
5	Ks. Pleszczyński Adolf.	Maciejowice.
6	Roszkowski Kaz.,	Gończyce.
	75. Powiat Łukowski:	
1	Lewicki Stanisł.,	Rogale.
2	Rymkiewicz Juljan.	Łuków.
	76. Powiat Sokołowski: *)	
1	Cichowski Hip.,	Petrykozy.
2	Hr. Ciecierski Stefan,	Bachorza
3	Ks. Fraczewski Feliks.	Kosów.
4	Hirszman Adam,	" Ząbków.
5	Ochenkowski Karol.	Petrykozy.
	77. Powiat Węgrowski:	
1	Łuniewski Tym., (*Czł. Kor.*)	Korytnica.
2	Popiel Ignacy.	Turno.

*) Człon. kor. tego powiatu jest czł. stały Dr. Świrski Win. z Włodawy.

*) Członkiem korespondentem tego powiatu jest Popiel Ignacy z Turna pow. Węgrowski

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
	X. GUBERNIA SUWALSKA.	
1	Staniszewski Stanisław, (*Czł. Kor.*)	M. Suwałki.
2	Brzoski Henryk,	"
3	Russocki Bolesł.,	"
4	Smoleński Wład.	"
5	Zawadzka Aloiza	"
6	Zabłocki Gustaw	"
	78. Powiat Suwalski:	
1	Chludziński Wł.,	Suwałki.
2	Świda Adolf.	Piotrowicze.
	79. Powiat Augustowski:	
1	Modzelewski J.,	Sambory.
2	Sobolewska Józ.	Kodziowce.
	80. Powiat Sejneński:	
1	Skarżyński Flor., (*Czł. Kor.*)	Giejsztoryszki
2	BortkiewiczJózef,	Sereje.
3	Ks. Bukaty Wincenty.	Siszkowo.
	81. Powiat Wyłkowyski: *)	
1	Gawroński Włodzimierz,	Pojeziory.
2	Pieczyski Stan.	Kopsodzie.
	82. Powiat Maryampolski:	
1	Trautsolt Czesł., (*Czł. Kor.*)	Boczkienikiele.
2	Benisławski Maryan,	Pogiermoń.
3	Gieysztor Leon,	Dydwiżę.
4	Tyszkiewicz Al. hrabia,	Isłauż
5	Wolski Ksawery,	
	83. Powiat Władysławowski:	
1	Dowgiałło Jan.	Dębowa Buda.
2	Hryncewicz Alina.	Iłgowo.
	84. Powiat Kalwaryjski:	
1	Wiszniewski Leon, (*Czł. Kor.*)	Rumbowicze
2	Czajkowski Bronisław,	Kalwarya.
3	Jackowski Włodzimierz,	Oniszki.
4	Korewo Ignacy,	Soboliszki.
5	Narbutt Michalina.	Promież.

Wszystkich Członków honorowych w dniu 31 grudnia 1902 r. było — 822.

*) Czł. kor. tego powiatu jest członek stały Gawroński Stanisławz Szukli.

